

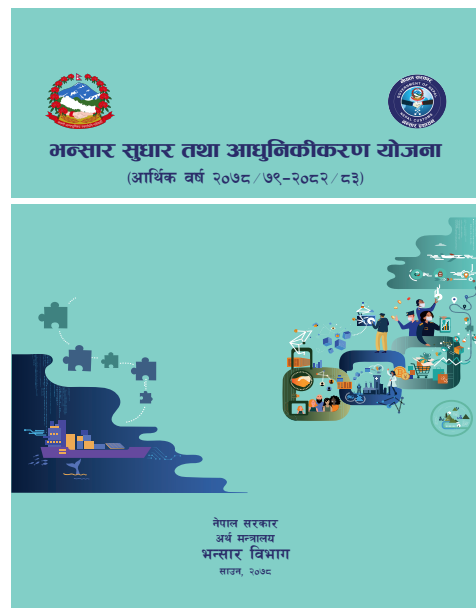
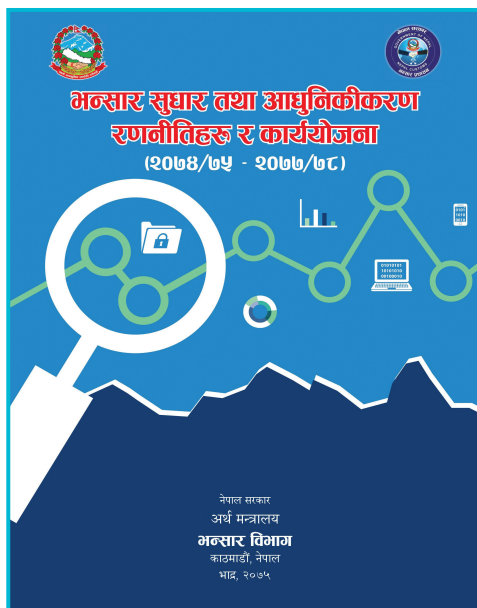
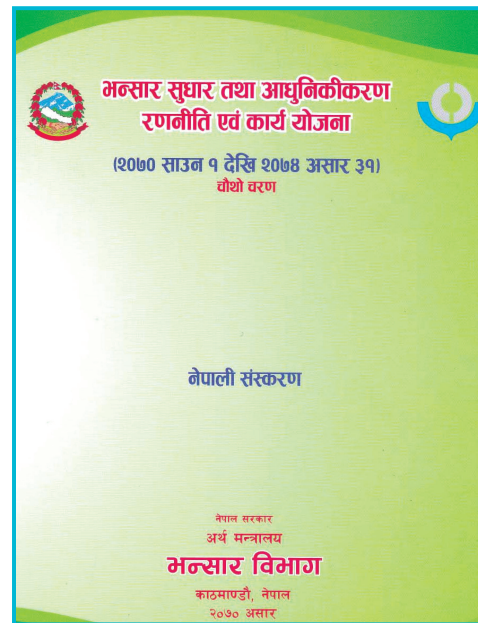
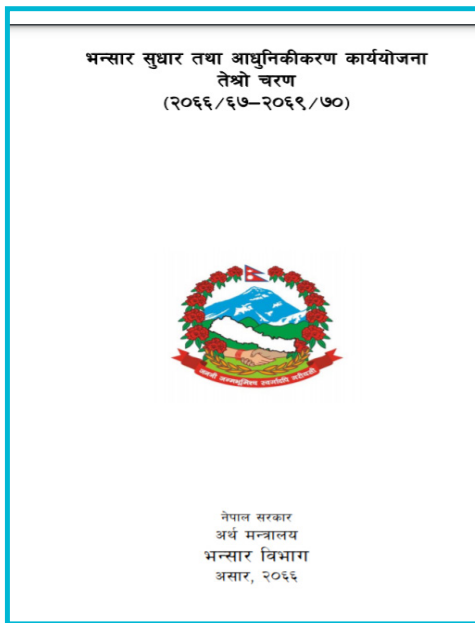
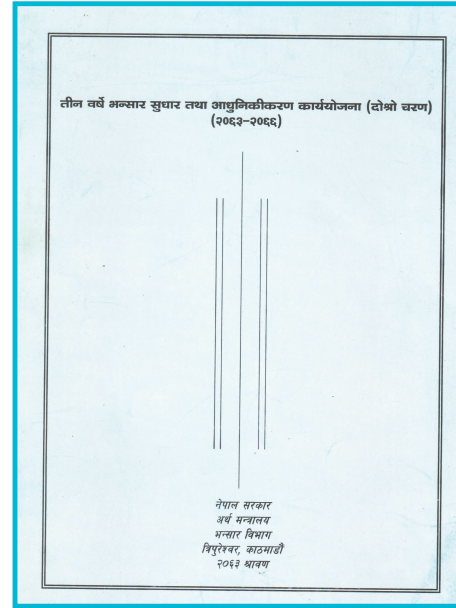
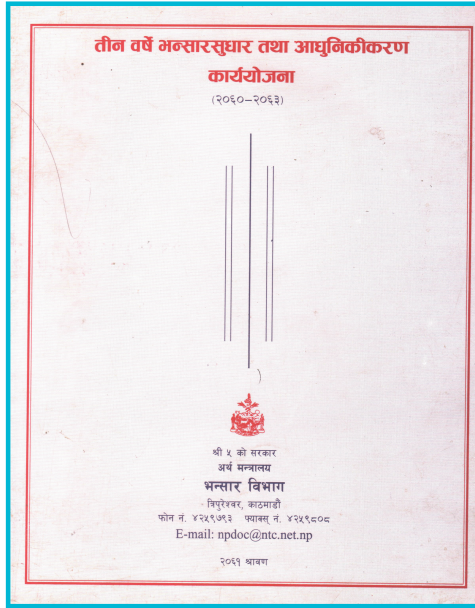

भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना

(आर्थिक वर्ष २०७८/७९-२०८२/८३)

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
भन्सार विभाग
साउन, २०७८

भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना

(आर्थिक वर्ष २०७८/७९-२०८२/८३)

नेपालको
आर्थिक तथा सामाजिक
समुन्नतिका लागि उत्कृष्ट भन्सार सेवा

उत्तरदायी भन्सार प्रशासन

१. व्यापार
सहजीकरण

२. यथार्थपरक
राजस्व सङ्कलन

५. सङ्गठनात्मक विकास र
क्षमता अभिवृद्धि

३. समाजको संरक्षण
एवं सुरक्षा

४. स्वचालित
भन्सार प्रणाली

✓ व्यापार सहजीकरण ✓ समन्वय/सञ्चार ✓ सीमा व्यवस्थापन ✓ जोखिम व्यवस्थापन
✓ स्वेच्छिक अनुपालन ✓ राजस्व संकलन ✓ जाँचपासपछिको परीक्षण ✓ सामाजिक सुरक्षामा एकीकृत
नीति ✓ सुरक्षा, जनस्वास्थ्य, अर्थतन्त्र, बौद्धिक सम्पति, वातावरण र समाजको संरक्षणमा सहजीकरण
✓ भन्सार स्वचालन ✓ एकद्वार प्रणाली ✓ व्यापार तथ्याङ्क ✓ भौतिक पूर्वाधार ✓ सदाचार र सुशासन
✓ व्यवस्थापकीय क्षमता

मूल्य/मान्यता: उत्कृष्टता, जवाफदेहिता, निष्पक्षता, पारस्परिक सद्भाव,
शिष्टाचार, सदाचार, पारदर्शिता र कार्य सञ्चालनमा स्थिति अनुकूलनता

लक्ष्य

उपलब्धि

प्रतिफल

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
भन्सार विभाग

साउन, २०७८

नेपाल सरकार

अर्थ मन्त्रालय

मा. जनार्दन शर्मा 'प्रभाकर'
अर्थमन्त्री

मन्तव्य

सिंहदरबार, काठमाडौं
नेपाल

भन्सार विभागले छैटौं चरणको पाँच वर्षीय भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना (२०७८/७९-२०८२/८३) तर्जुमा गरेकोमा मलाई हर्ष लागेको छ। पाँचौं चरणको भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना (२०७३/७४-२०७७/७८) को कार्यान्वयनबाट भन्सार सुधारको क्षेत्रमा थुप्रै उपलब्धि हासिल भएका छन्। आगामी दिनमा भन्सार सुधारलाई थप गति प्रदान गर्न आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को शुरुदेखि नै कार्यान्वयनमा लैजाने गरी तर्जुमा गरिएको छैटौं चरणको भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजनालाई मैले एक महत्वपूर्ण कदमको रूपमा लिएको छु।

नेपालको संविधानले समाजवाद उन्मुख स्वतन्त्र र समृद्ध अर्थतन्त्रको विकास गर्ने उद्देश्य राखेको छ। यस अभियानमा राष्ट्रिय अर्थतन्त्रलाई आत्मनिर्भर, स्वतन्त्र तथा उन्नतिशील बनाउन राजस्व परिचालन अनिवार्य हुन्छ। कुल राजस्वको ठूलो हिस्सा भन्सार प्रशासनले सङ्कलन गरिरहेको, व्यापार सहजीकरणबाट उद्योग व्यापारको प्रवर्द्धनमा सहयोगी भूमिका खेल्नु पर्ने र मालवस्तुको अवैध ओसारपसारलाई सीमाक्षेत्रमा नियन्त्रण गरी समाजलाई सुरक्षा दिने जिम्मेवारी बहन गर्नु पर्ने परिप्रेक्ष्यमा यस सुधार योजनाको सफल कार्यान्वयन गरेर सुधार योजनाले तय गरेको दूरदृष्टि "नेपालको आर्थिक तथा सामाजिक समुन्नतिको लागि उत्कृष्ट भन्सार सेवा" लाई साकार पार्ने विश्वास लिएको छु।

योजनाहरूको सफल कार्यान्वयन चुनौतीको रूपमा रहने हाम्रो विगतको अनुभव छ। भन्सार प्रशासनमा कायम रहेको न्यून विजकीकरणसम्बन्धी समस्याको अन्त्य गर्दै स्वच्छ र पारदर्शी कारोबार प्रवर्द्धन गर्ने, अनाधिकृत व्यापार नियन्त्रण गरी समग्र अर्थतन्त्रमा सुधार ल्याउने कार्यक्रमसहित भन्सार सुधार योजनाको यथोर्थपरक योजना तर्जुमा एवं कार्यान्वयन र श्रोतको सुनिश्चिततासहित कार्यक्रमको निरन्तर अनुगमनमा केन्द्रित हुनुपर्ने आवश्यकता देखेको छु। तसर्थ, सरोकारवालाबीच विभिन्न चरणमा अन्तरक्रिया गरी तर्जुमा गरिएको सुधार योजना कार्यान्वयनको प्रारम्भदेखि नै प्रभावकारी अनुगमन संयन्त्रको विकास गरी नियमित अनुगमन गर्ने प्रणालीको व्यवस्था गर्न सम्बद्ध सबैलाई आग्रह गर्दछु। यस योजनाको सफल कार्यान्वयनका लागि आवश्यक वित्तीय श्रोत र सहयोगका लागि अर्थ मन्त्रालय प्रतिबद्ध रहनेछ र यसको कार्यान्वयनमा सरोकारवाला र सम्बद्ध कर्मचारीहरूबाट सक्रिय योगदानको अपेक्षा समेत गरेको छु।

अन्त्यमा, योजना तर्जुमा गर्ने कार्यमा प्रत्यक्ष वा परोक्ष रूपमा संलग्न सबैलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु।

मा. जनार्दन शर्मा "प्रभाकर"
अर्थमन्त्री

श्रावण, २०७८

टेलिफोन नं.: + ९७७-१-४२११८०९ (का.), फ्याक्स नं.: + ९७७-१-४२११८३१

वेबसाईट : www.mof.gov.np

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय

सिंहदरबार, काठमाडौं
नेपाल ।

पत्र संख्या :-

च. नं. भन्सार प्रशासनले विगत १८ वर्षदेखि योजनाबद्ध रूपमा भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजनालाई कार्यान्वयनमा ल्याएको छ। भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरणको कार्यलाई निरन्तरता दिन विभागले छैटौं चरणको पाँच वर्षीय भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना (२०७८/७९-२०८२/८३) तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्न लागेकोमा मलाई खुसी लागेको छ। विगतका योजनाबाट प्राप्त भएका उपलब्धि र सामना गर्नु परेका चुनौतीलाई सम्बोधन गर्ने गरी तर्जुमा गरिएको यस योजनाले विश्व भन्सार प्रणालीमा प्रयोगमा आएका नवीनतम विधि, प्रविधि, उपकरण र अभ्यासको प्रयोग गरी भन्सार प्रशासनलाई थप आधुनिकीकरण गर्न सहयोग पुग्ने विश्वास लिएको छु।

नेपालको भन्सार प्रशासनले आगामी दिनहरूमा स्वभाविक रूपमा बहुआयामिक जिम्मेवारी निर्वाह गर्नु पर्ने हुन्छ। कानूनले निर्दिष्ट गरे अनुरूप राजस्व सङ्कलन गर्नेमात्र नभई नियम कानूनको कार्यान्वयन गर्दा असल व्यवसायीहरूलाई कुनै पनि प्रकारको झन्झट नहोस भन्ने तर्फ थप चनाखो रहनु जरुरी छ। सीमाक्षेत्रबाट हुन सक्ने अवैध व्यापार र जनस्वास्थ्य एवं वातावरणलाई हानी पुऱ्याउने मालवस्तुको ओसारपसार नियन्त्रण गरी समाजको संरक्षण गर्नुपर्ने दायित्वसमेत हाम्रो सामु रहेको छ। साथै, देशको कानून अनुसार आफ्नो जिम्मेवारी निर्वाह गर्दा अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारका सर्वमान्य सिद्धान्तको अवलम्बन गर्नुपर्ने देखिन्छ। यी चुनौतीलाई योजनाबद्ध रूपले सम्बोधन गर्दै अगाडि बढेमा भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरणको मार्गमा यो योजना कोसे ढुङ्गा साबित हुनेछ।

नेपाल सरकारले लगानी प्रवर्द्धन, स्वदेशी उद्योगको संरक्षण, निर्यात प्रवर्द्धन, व्यापार सहजीकरण, राजस्व चुहावट नियन्त्रण, राजस्व प्रशासनको क्षमता एवं पूर्वाधार विकास र सूचना प्रविधिको अधिकतम उपयोग गर्न अङ्गीकार गरेको नीति अनुरूप नै यो भन्सार सुधार योजना निर्देशित रहेको छ। माथि उल्लिखित नीतिहरूको कार्यान्वयनका लागि भन्सार प्रशासनले विद्युतीय माध्यमबाट सेवा प्रवाह गर्ने, एकद्वार प्रणालीको पूर्ण कार्यान्वयन गर्ने, अहस्तक्षेपकारी निरीक्षण उपकरणको प्रयोग गर्ने, सूचना प्रविधिको अधिकतम प्रयोग गर्ने, परीक्षणमा आधारित नियन्त्रण व्यवस्था र जोखिम व्यवस्थापनलाई सुदृढ एवं प्रभावकारी बनाउने, सक्षम अनुसन्धान तथा स्वेच्छिक अनुपालनको अभिवृद्धि गर्ने र भन्सारको क्षेत्रमा प्रचलित अन्तर्राष्ट्रिय असल अभ्यासहरूको कार्यान्वयनलाई संस्थागत गर्ने विश्वास लिएको छु। योजनाको सफल कार्यान्वयनका लागि निरन्तर अनुगमनका साथै सम्पूर्ण सरोकारवाला एवं सम्बद्ध कर्मचारीको समन्वयात्मक प्रयास र जिम्मेवारीबोध सहितको क्रियाशीलताको समेत आवश्यकता महसुस गरेको छु।

अन्त्यमा, यस छैटौं भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना तर्जुमा प्रक्रियामा संलग्न सम्बन्धित सबैलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

२०७८, श्रावण

मधुकुमार मरासिनी
सचिव

भन्सार विभाग

फोन नं. { ४-२५९७९३
४-२५९७९९
४-२५७०९०

एक्सचेन्ज : ४-२५९९४२
फ्याक्स नं. : ४-२५९८०८

त्रिपुरेश्वर

काठमाडौं, नेपाल ।

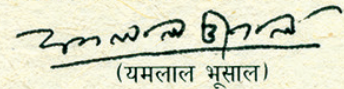
प्रतिबद्धता

वि.सं. २०६० साल देखि भन्सार प्रशासनलाई योजनाबद्ध विकासमार्फत् आधुनिकीकरण गर्ने कार्यको शुरुआत भई हालसम्म पाँचवटा योजनाहरू सम्पन्न भइसकेका छन्। छैटौं चरणको भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना (२०७८/७९-२०८२/८३) नेपाल सरकारको आर्थिक नीति, विगतको योजनाबद्ध विकासको अनुभव र अन्तर्राष्ट्रिय तहमा गरिएका प्रतिबद्धताहरूबाट निर्देशित छ। प्रस्तुत योजना तर्जुमा प्रक्रियामा नेपाल सरकारका सम्बद्ध निकाय एवम् निजी क्षेत्रका व्यवसायीहरूसँग विभिन्न चरणमा छलफल एवम् अन्तरक्रिया गरी प्राप्त सुझावहरूलाई समेत समावेश गरिएको छ।

यस योजनाले नेपालको आर्थिक तथा सामाजिक समृद्धिका लागि उत्कृष्ट भन्सार सेवा प्रवाह गर्ने विषयलाई दीर्घकालीन सोचको रूपमा आत्मसाथ गर्दै उत्तरदायी भन्सार प्रशासनको प्रत्याभूति दिने विषयलाई लक्ष्यको रूपमा ग्रहण रहेको छ। त्यसैगरी सूचना प्रविधिका आधुनिक उपकरणहरूको प्रयोग, सङ्गठनात्मक विकास र क्षमता अभिवृद्धि मार्फत् व्यापार सहजीकरण गर्दै यथार्थ राजस्व सङ्कलन गर्ने तथा आपूर्ति शृङ्खला एवं सामाजिक सुरक्षाको प्रत्याभूतिमा भन्सारको योगदान अभिवृद्धि गर्ने विषयहरू उद्देश्यका रूपमा रहेका छन्। यी उद्देश्यहरू हासिल गर्न तय गरिएका पन्द्रहवटा प्रतिफल र सो अनुरूपका क्रियाकलापहरूको कार्यान्वयन बाट निर्दिष्ट नतिजा हासिल गर्न भन्सार विभाग प्रतिबद्ध रहनेछ।

यस योजनाको सफल कार्यान्वयनको लागि नतिजा सूचक सहितको कार्यान्वयन योजनाको व्यवस्था गरिएको छ। उक्त कार्यान्वयन योजनाको प्रारम्भिक चरणदेखि नै अनुगमन गर्ने प्रणालीको विकास गरी कार्यान्वयनमा सुनिश्चितता दिइनेछ। योजनाको कार्यान्वयन पश्चात् अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारको समय र लागत न्यून हुने, भन्सार प्रक्रियामा स्वचालन प्रणालीको पूर्ण कार्यान्वयन हुनुका साथै नेपालको भन्सार प्रशासनलाई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको बनाउन सहयोग पुग्नेछ। योजनाको कार्यान्वयनलाई सफल पार्न सम्बद्ध सरकारी निकायहरू, भन्सार प्रशासनका कर्मचारीहरू, निजी क्षेत्र र विकास साझेदारहरूको सक्रिय सहयोगको अपेक्षा गरेको छ।

योजना तर्जुमा गर्ने क्रममा अमूल्य मार्गदर्शन एवम् प्रेरणा दिनुहुने माननीय अर्थमन्त्रीज्यूप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु। योजना तर्जुमाको प्रारम्भिक चरणदेखि नै विभिन्न छलफल तथा अन्तर्क्रियामा सक्रियतापूर्वक सहभागी भई निरन्तर मार्गदर्शन गर्नुहुने श्रीमान् अर्थ सचिवज्यू, श्रीमान् राजस्व सचिवज्यू र राजस्व व्यवस्थापन महाशाखा प्रमुखज्यूप्रति कृतज्ञता प्रकट गर्दछु। योजना तर्जुमा कार्यमा विशेष सहयोग गर्नुहुने उपमहानिदेशकहरू, प्रमुख भन्सार परीक्षण प्रशासक एवम् प्रमुख भन्सार प्रशासकहरू, विभागका निर्देशकहरू, प्रमुख भन्सार अधिकृतहरू, भन्सार अधिकृतहरू एवं अन्य सरकारी निकायका पदाधिकारीहरूलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु। योजना तर्जुमा कार्यमा संलग्न कार्य समूहका सदस्यहरू, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय विज्ञहरू र निजी क्षेत्रबाट सक्रिय सहभागी भई योजनालाई पृष्ठ पोषण गरी महत्वपूर्ण योगदान गर्नुहुने सम्पूर्ण महानुभावहरूप्रति पनि हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु। साथै, भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजनामा निरन्तर सहयोग प्रदान गरिरहेको र यस योजना तर्जुमाको लागि पनि प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने एशियाली विकास बैंक तथा सो मार्फत् खटिएको विज्ञ समूहलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु।

(यमलाल भूसाल)

महानिदेशक

भन्सार विभाग

श्रावण, २०७८

विषयसूची

कार्यकारी सारांश	i
परिच्छेद १ - ऐतिहासिक पृष्ठभूमि.....	१
१.१ भन्सार प्रशासनको विकासक्रम.....	१
१.२ भन्सार प्रशासनको योजनावद्ध विकास.....	३
परिच्छेद २ - छैटौँ भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना (आ.व. २०७८/७९-२०८२/८३).....	७
२.१ पृष्ठभूमि.....	७
२.२ भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजनाको औचित्य.....	७
२.३ दूरदृष्टि (Vision).....	८
२.४ मूल्य मान्यता.....	८
२.५ योजनाको नतिजा खाका.....	९
२.६ प्रतिफल तथा क्रियाकलापहरू.....	१७
परिच्छेद ३ - योजना तर्जुमा कार्यान्वयन, अनुगमन मूल्याङ्कन तथा बजेट व्यवस्थापन.....	२८
३.१ योजना तर्जुमा.....	२८
३.२ योजना कार्यान्वयन.....	२८
३.३ अनुगमन तथा मूल्याङ्कन.....	२८
३.४ बजेट व्यवस्थापन.....	२९
३.४ जोखिम तथा मान्यता.....	३१
अनुसूची १ - नतिजा खाका.....	३२
अनुसूची २ - कार्यान्वयन योजना.....	६६
अनुसूची ३ - कार्य योजना.....	९७
अनुसूची ४ - योजना तर्जुमाको क्रममा सम्पन्न कार्यशाला र परामर्श बैठक.....	१९७

कार्यकारी सारांश

नेपालमा राज्यको उत्पत्तिसँगै कुनै न कुनै रूपमा भन्सार प्रशासन अस्तित्वमा रहेको र भन्सार महसुल राज्य सञ्चालनको प्रमुख श्रोतको रूपमा रहेको पाईन्छ। लिच्छवि कालमा विभिन्न स्थानमा रहेका द्रङ्गका शुल्क शालामा रहने शौल्किकले द्रङ्गबाट बाहिर पठाइने वा द्रङ्गभित्र ल्याउने मालवस्तुमा लाग्ने शुल्क निर्धारण गरी जाँचपास गर्ने व्यवस्था रहेको देखिन्छ। मल्लकालमा भन्सार उठाउन र अन्य सुरक्षाका निमित्त तिब्बतदेखि तराईसम्मका महत्वपूर्ण क्षेत्रहरूमा अनेक भन्सार चौकीहरू तथा सुरक्षा चौकीहरू पनि राखिएको देखिन्छ। पृथ्वी नारायण शाहले काठमाडौं उपत्यकामाथि विजय प्राप्त गरेपछि पनि भन्सार महसुल असुल गर्ने पद्धति अमानत र इजारा (ठेक्का दिने) गरी दुई प्रकारको थियो। चन्द्र शम्शेरले नेपालमा भन्सार प्रशासनलाई संस्थागत गर्न तराईमा बजार अड्डाहरू र पहाडमा भन्सार स्थापना गरी सबैमा एउटै भन्सार दर लाग्ने व्यवस्था गरेका थिए। राणाकालमा पनि भन्सार ठेक्का प्रथाबाट असुल गरिन्थ्यो। प्रजातन्त्रको प्रादुर्भाव भएपछि वि.सं. २०१९ सालसम्मको अवधिमा नेपाल भारत र नेपाल चीनबीच व्यापार सन्धिहरू भए । यस अवधिमा दक्षिण र उत्तर सीमा नजिक पर्ने गरी भन्सार कार्यालयहरू स्थापना गरिएका थिए ।

वि.सं. २०१९ साललाई भन्सार सुधारको कोसे ढुङ्गाको रूपमा लिन सकिन्छ। यसै वर्ष भन्सार सम्बन्धी एकै प्रकारको कानूनी व्यवस्था गर्न भन्सार ऐन, २०१९ जारी गरियो। यसपछि २०६० सालसम्मको अवधिमा प्राप्त प्रमुख उपलब्धिहरूमा २०२३ सालमा भन्सार विभाग स्थापना, २०२६ सालमा नयाँ भन्सार नियमावली, आ.व. २०३७/३८ देखि मालवस्तुको वर्गीकरणमा विश्व भन्सार सङ्गठनद्वारा प्रतिपादित सीसीसीएन प्रणाली र आ.व. २०४९/५० देखि हार्मोनाइज्ड प्रणाली प्रयोग, भन्सार ऐन २०१९ मा कारोबार मूल्यलाई मान्यता आदिलाई लिन सकिन्छ।

वि.सं. २०६० सालमा तीनवर्षे (२०६०/६१-२०६२/६३) कार्य योजनाबाट सुरु भएको भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजनाहरूका २०७८ असारसम्म पाँच ओटा योजना कार्यान्वयन भएका छन्। यस अवधिमा भएका केही महत्वपूर्ण उपलब्धिहरूमा विश्व व्यापार सङ्गठनको मूल्याङ्कन सम्झौताको कार्यान्वयन र केही अन्तरराष्ट्रिय असल अभ्यासहरूलाई समेटि नयाँ भन्सार ऐन, २०६४ अनुरूप भन्सार नियमावली, २०६४ तर्जुमा तथा कार्यान्वयन, भन्सार विभाग तथा कार्यालयहरूमा व्यापार सहजीकरण समितिको गठन, आशिकुडा प्रणालीका विभिन्न मोड्यूलहरूको कार्यान्वयन, सुक्खा बन्दरगाहको सञ्चालन, एकीकृत भन्सार जाँच चौकी (आईसीपी) को सञ्चालन, भन्सार जाँचपास परीक्षण, भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण शाखाको स्थापना, भन्सार विभागमा सूचना प्रविधि शाखाको स्थापना, हस्तलिखित प्रज्ञापनपत्र हटाई विद्युतीय प्रणालीबाटै प्रज्ञापनपत्र जारी गर्न सुरु, प्रमुख भन्सार कार्यालयहरूमा जोखिम व्यवस्थापन एकाइको स्थापना, भन्सार कार्यालयहरू र भन्सार विभागलाई इन्टरनेट प्रोटोकल क्यामरा प्रणालीबाट आबद्ध गरी विभागबाटै अवलोकन सुरु, विभागलाई विस्तृत सूचना सञ्जालका माध्यमबाट आबद्ध गरी विभागबाटै प्रज्ञापनपत्र अनलाइन अवलोकन र नियन्त्रण, सेवाग्राही सेवाकक्षको स्थापना जस्ता उपलब्धि हासिल गरिएको थियो।

पाँचौं भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण रणनीति एवं कार्य योजना २०७४ साउनदेखि सुरु भएर यही २०७८ साल असारमा सम्पन्न भएको छ। पाँचौं योजना अवधिमा नेपालमा आसिकुडा वर्ल्ड लागू भएपछि विभिन्न मोड्यूलहरूको कार्यान्वयन गरी स्वचालित भन्सारको लागि एक ठोस आधार तयार गरिएको छ र नेपालको ९९.८ प्रतिशत व्यापार आसिकुडा वर्ल्ड प्रणालीको दायरामा आएको छ। भन्सार विधेयकको मस्यौदा संसदमा पेश गरिएको छ। साथै प्रस्तावित भन्सार विधेयक अनुकूल हुने गरी भन्सार नियमावलीको मस्यौदा तयार भइरहेको छ।

विगतका सुधारका योजनाहरूको उपलब्धिहरूको जगमा भन्सार प्रशासनले व्यापार सहजीकरण, राजस्व सङ्कलन, चोरी निकासी पैठारी नियन्त्रण, स्वचालन प्रणाली, भौतिक पूर्वाधार विकास, सङ्गठन विकास र क्षमता विकासमा गरिएका सुधारहरूलाई अग्रगति दिदै सुधारको दिगोपन सुनिश्चित गर्ने चुनौति भन्सार प्रशासन सामु छ। कोभिड-१९ सङ्क्रमण जस्ता विश्वव्यापी विपद्को चुनौतीबीच आपूर्ति शृङ्खलालाई अविच्छिन्न र सुनिश्चित गर्ने चुनौती पनि भन्सार प्रशासनले नै सामना गर्नु परेको छ। अन्ततः अन्तरराष्ट्रिय भन्सारका स्वीकृत मापदण्डहरू र असल अभ्यासहरूबाट निर्देशित भई सूचना प्रविधिको अधिकतम प्रयोग र उपयुक्त सङ्गठनात्मक संरचना एवं दक्षताको माध्यमबाट व्यापार सहजीकरण, चोरी पैठारी नियन्त्रण र राजस्व जोखिम न्यूनीकरण गरी यथार्थपरक राजस्व सङ्कलन, सीमामा हुनसक्ने निषेधित एवं नियन्त्रित मालवस्तुको अवैध ओसार पसारलाई निगरानी एवं नियन्त्रण गरी समाजलाई संरक्षण गर्ने जस्ता मूलभूत उपलब्धि हासिल गरी नेपालको भन्सार प्रशासनलाई अन्तरराष्ट्रिय स्तरको भन्सार प्रशासनमा रूपान्तरित गर्ने उद्देश्यले भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना (२०७८-२०८३) तर्जुमा गरिएको छ।

यस योजनाको दूरदृष्टि 'नेपालको आर्थिक तथा सामाजिक समुन्नतिका लागि उत्कृष्ट भन्सार सेवा' हुनेछ। भन्सारको पेशागत सम्बन्ध उत्कृष्टता, जवाफदेहिता, निष्पक्षता, पारस्परिक सद्भाव, शिष्टाचार, सदाचार, पारदर्शिता र कार्य सञ्चालनमा स्थिति अनुकूलनताको मूल्य मान्यतामा आधारित रहने छन्। योजनाको नतिजा खाकालाई लक्ष्य, उद्देश्य, उपलब्धि, प्रतिफलको संरचनामा ढालिएको छ।

योजनाका पाँच उपलब्धिहरूमा व्यापार सहजीकरण, यथार्थपरक राजस्व सङ्कलन, समाजको संरक्षण एवं सुरक्षा, स्वचालित भन्सार प्रणाली र सङ्गठनात्मक विकास र क्षमता अभिवृद्धि रहेका छन् भने यी उपलब्धि अन्तरगतका पन्ध्र प्रतिफलहरूमा व्यापार सहजीकरण, सरोकारवालाबीच समन्वय/सञ्चार, समन्वयात्मक सीमा व्यवस्थापन, सुदृढ जोखिम व्यवस्थापन, स्वैच्छिक अनुपालन, यथार्थपरक राजस्व सङ्कलन, प्रभावकारी जाँचपासपछिको परीक्षण, स्वचालन प्रणालीको विस्तार, राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीको विकास र विस्तार, वैदेशिक व्यापार तथ्याङ्क व्यवस्थापन, भौतिक पूर्वाधारमा सुधार, सदाचार र सुशासन प्रवर्द्धन, व्यवस्थापकीय क्षमताको सुदृढीकरण, सामाजिक सुरक्षाका लागि नीति तथा प्रक्रियाहरूको एकीकृत ढङ्गले कार्यान्वयन र राष्ट्रिय सुरक्षा, जनस्वास्थ्य, अर्थतन्त्र, बौद्धिक सम्पत्तिको संरक्षण, वातावरण र समाजको संरक्षणका क्षेत्रमा सहजीकरण रहेका छन्।

योजना कार्यान्वयनका लागि उपलब्धि र प्रतिफलसँग तादात्म्यता कायम गर्ने गरी नतिजा शृङ्खला सहितको कार्यान्वयन योजना र विस्तृत कार्य सहितको कार्ययोजना तर्जुमा गरिएको छ। सबै प्रतिफल कार्यान्वयन गर्न क्रियाकलापहरू र सबै क्रियाकलाप सम्पन्न गर्न गर्नुपर्ने समयवद्ध लागतसहितका कार्यहरू पहिचान गरिएको छ।

योजना कार्यान्वयनबाट मालवस्तु भन्सार परिसरमा प्रवेश गरेदेखि भन्सार परिसरबाट निस्कदासम्म लाग्ने गरेको समयमा कमी आउनेछ। पैठारीमा र निकासीमा हाल पेश गर्ने गरेको कागजातको संख्यामा कटौती हुनेछ। अनुपालनामा भएको सुधारले कुल भन्सार राजस्वको असुलीमा थप महसुल तथा जरिवानाको अनुपातमा कमी आउने र यथार्थपरक राजस्व सङ्कलनमा वृद्धि भएको हुनेछ। प्रमुख भन्सार कार्यालयहरूको यात्रु मार्गमा यात्रु र यात्रुका मालवस्तुहरू परीक्षण गर्ने उपकरणहरू जडान गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ। प्रमुख कार्यालयहरूमा एक्सरे, स्क्यानर र अन्य उपकरण जडान भएका हुनेछन्। वर्गीकरण, मूल्याङ्कन, जोखिम व्यवस्थापन, स्वचालन, भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण र व्यापार सहजीकरणको क्षेत्रमा विषयगत श्रोत व्यक्ति तयार हुनेछन्। सबै भन्सार कार्यालयहरूको स्वचालित प्रणालीमा व्यवसायीहरूको सेवा पहुँच हुनेछ। नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली र बैङ्किङ सुविधा भएका सबै भन्सार कार्यालयहरूमा भन्सार राजस्व भुक्तानी विद्युतीय हुनेछ। भन्सार कार्यालयमा कागजरहित जाँचपास कार्यान्वयन गरिनेछ। यसबाट समग्रमा सेवाग्राहीहरूको सन्तुष्टिमा वृद्धि हुने, आर्थिक सहयोग तथा विकास सङ्गठन (OECD) को व्यापार सहजीकरण सूचकहरूको प्राप्ति डेटामा हालको ०.७ बाट वृद्धि भई समग्रमा १.३ पुग्नेछ।

योजना कार्यान्वयनको लागि अनुमानित लागत एघार अर्ब चौतीस करोड रुपैयाँ लाग्ने अनुमान गरिएको छ। योजनाको कार्यान्वयनका लागि वित्तीय श्रोत नेपाल सरकार र विकास साझेदारहरूबाट प्राप्त हुनेछ। भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजनाको नतिजा तथा क्रियाकलापहरू भन्सार विभाग तथा कार्यालयहरूको अनुगमन प्रक्रियासँग आबद्ध गरिनेछन्।

योजनाको सफल कार्यान्वयनमा राजस्व नीति भन्सारको प्राथमिकता अनुकूल रहने, संशोधित क्योटो महासन्धि र भन्सार सम्बन्धित व्यापार सहजीकरण सम्झौताका प्रावधान अनुरूपका कानून निर्माण भई कार्यान्वयनमा आएको हुने, योजना कार्यान्वयन अनुकूल सङ्गठनात्मक संरचना परिवर्तनमा सम्बन्धित निकायको सहयोग रहने र योजना कार्यान्वयनका लागि निजी क्षेत्र र विकास साझेदारहरूको सहयोग कायम रहने अपेक्षा गरिएको छ।

१.१ भन्सार प्रशासनको विकासक्रम

नेपालमा राज्यको उत्पत्तिसँगै कुनै न कुनै रूपमा भन्सार प्रशासन अस्तित्वमा रहेको पाइन्छ। प्राचीनकालमा राज्य सञ्चालनको प्रमुख श्रोत भन्सार महसुल थियो। लिच्छविकालपूर्व “भन्सार” शब्दको प्रयोग भएको कुनै ऐतिहासिक प्रमाण प्राप्त नभएको र लिच्छवि राजा शिवदेवको चापागाँउको अभिलेखको व्याख्या गर्ने क्रममा इतिहासकार धनबज्र बज्राचार्यले त्यसवेला “शुल्क शाला” वा “भन्सार कार्यालयहरू” रहेको उल्लेख गरेकोले यसै बेलादेखि “भन्सार” शब्दको प्रयोग भएको अनुमान गर्न सकिन्छ। त्यस बेला जहाँ जहाँ द्रङ्ग (व्यापारिक नगर) हुन्थे, त्यहाँ त्यहाँ “भन्सार” को नाम जोडिएको हुन्थ्यो। लिच्छवि कालमा भारत तथा तिब्बतसँग व्यापार फस्टाएको कुरा पाँचौं शताब्दिका अभिलेखहरू र सिल्वा लेभीको चिनिया वृतान्तबाट पुष्टि हुन्छ। भन्सार शुल्क लिने वा नलिने भन्ने विषयमा राजा स्वयंले निर्णय लिन्थे। त्यस बेलाका कतिपय राजाज्ञाहरू सबै जनताले थाहा पाउनु भनी सम्बन्धित क्षेत्रहरूमा त्यसको शिलालेख राख्ने गरिएको थियो। यस कालमा राज्यका विभिन्न स्थानमा द्रङ्गहरू र ती द्रङ्गसँगै शुल्कशाला स्थापना गरिएको थियो। विभिन्न स्थानमा रहेका द्रङ्गका शुल्क शालामा रहने शौल्किकले द्रङ्गबाट बाहिर पठाइने वा द्रङ्गभित्र ल्याउने मालवस्तुमा लाग्ने शुल्क निर्धारण गरी जाँचपास गर्ने व्यवस्था रहेको देखिन्छ।

मल्लकालमा भारत तथा तिब्बतसँग नेपालको व्यापार निकै राम्रो चलेको थियो। यस समयमा राजस्वसम्बन्धी र अन्य आर्थिक कारोबारको विषयमा काम गर्ने प्रमुख व्यक्तिलाई भण्डेलनायक वा भण्डागारिक भन्ने गरेको कर्णाली प्रदेशमा पाइएको वि.सं. १३९३ को एक अभिलेखबाट देखिन्छ। मल्लकालमा भन्सार उठाउन र अन्य सुरक्षाका निमित्त तिब्बतदेखि तराईसम्मका महत्वपूर्ण क्षेत्रहरूमा भन्सार चौकीहरू तथा सुरक्षा चौकीहरू राखिएको देखिन्छ। कुतिबाट आउँदा नेष्टिमा भन्सार रहेको र भारतको बेतियाबाट आउँदा पर्सा र हेटौँडामा भन्सार रहेको केषुचिन पादरीहरूले उल्लेख गरेकोले त्यसबेला राज्यको सीमामा भन्सार कार्यालय रहेको देखिन्छ। मल्लकालको उत्तरार्द्धमा आइपुग्दा नेपाल पचासभन्दा बढी राज्यमा विभक्त थियो भने मल्लराजाहरूका आआपनै केन्द्रीय भन्सार कार्यालयहरू थिए। त्यस बेला पनि राजा र राज्यको आयको मूलश्रोत भन्सार नै भएकोले कसरी भन्सार लिने भन्ने सम्बन्धमा मल्ल राजाहरूले नीति बनाउँथे। त्यसवेला केन्द्रमा सरकारी कर्मचारीबाट र केन्द्र बाहिरका क्षेत्रमा ठेकेदारबाट भन्सार उठाउने गरिन्थ्यो। राज्यपिच्छे भन्सार नीतिमा पनि विविधता थियो।

वि.सं. १८२५-२६ मा पृथ्वी नारायण शाहले काठमाडौँ उपत्यकामाथि विजय प्राप्त गरेपछि नेपालको इतिहासमा आधुनिक काल सुरु भएको मानिन्छ। पृथ्वी नारायण शाहले काठमाडौँलाई राजधानी बनाए र राज्यशासनको सम्पूर्ण कार्य यहीँबाट सञ्चालन गर्न थाले। पृथ्वीनारायण शाहले ब्रिटिश भारतबाट नेपालको तिब्बतसँगको व्यापार बचाउने र नेपालमा ब्रिटिशहरूलाई छिर्न नदिने नीति अख्तियार गरेका थिए। पृथ्वी

नारायण शाह र भीमसेन थापाले नेपालबाट मालवस्तुको निर्यात बढाउने र नेपालमा विदेशी मालवस्तु आयातलाई निरुत्साहित गर्ने नीति अख्तियार गरेका थिए। प्रारम्भिक शाहकालमा राजाहरूको ध्यान व्यापारभन्दा राज्य एकीकरण तर्फ बढी थियो। मल्लकालमा जस्तै यस समयमा पनि भन्सार महसुल असुल गर्ने पद्धति अमानत र इजारा (ठेक्का) गरी दुई प्रकारको थियो।

जंग बहादुरको समयमा केन्द्रमा एउटा भन्सार कार्यालय रहेको र त्यसले रक्सौलबाट काठमाडौं आउने वस्तुमा महसुल असुल गर्थ्यो। उत्तरतर्फको निकासी पैठारीमा भन्सार महसुल सङ्कलन गर्न कुति, कोदारी, रसुवागढी, टिमुरे स्याफ्रु लगायतका स्थानमा भन्सार चौकीहरू राखिएका थिए। भोट भन्सारबाट प्राप्त हुने राजस्वले देशको कुल राजस्वमा ठुलो हिस्सा ओगटेको थियो। चन्द्र शमशेरले नेपालमा भन्सार प्रशासनलाई संस्थागत गरेका थिए। यिनैको पालामा तराईमा बजार अड्डाहरू र पहाडमा भन्सार स्थापना गरी सबैमा एउटै भन्सार दर लाग्ने व्यवस्था गरेका थिए। राणाकालमा आन्तरिक व्यापारका वस्तुहरूमा पनि भन्सार तथा बजार शुल्क ठेक्का प्रथाबाट असुल गरिन्थ्यो। भन्सार महसुल इजारा प्रथा र अमानत प्रथाबाटै असुल गरिन्थ्यो। यसका लागि काठमाडौं गोश्वारा भन्सार, मातातीर्थ छोटी भन्सार र चिसापानी गढी भन्सारहरूले अमानतमा काम गर्दथे। यस समयमा पनि राजस्वको प्रमुख स्रोत भन्सार महसुल नै थियो।

२००७ सालमा राणाशासनको अन्त्यपछि नेपालको वैदेशिक व्यापारमा भारतसँग हुने व्यापारको हिस्सा पनि अधिक हुन थाल्यो। सन् १९५०, १९६०, १९७१ र त्यसपछिका वर्षहरूमा नेपाल र भारतबीच व्यापार सन्धिहरू भए। यसै गरी सन् १९५६, १९६८, १९७४, १९७७, १९८० र सो पछिका अवधिमा नेपाल र चीनबीच व्यापार सन्धिहरू भए। यी सन्धिहरूले दुई देशको व्यापारलाई व्यवस्थित र विस्तार गर्ने कार्य गरेका थिए। सन् १९५० मा भारतसँग गरिएको व्यापार सन्धिअनुसार वि.सं. २००९ सालमा भारतको सीमा नजिक पर्ने गरी विराटनगर, जनकपुर, वीरगन्ज भैरहवा र नेपालगञ्ज गरी पाँच ठाँउमा भन्सार कार्यालयहरू स्थापना गरियो। भन्सार प्रशासनलाई व्यवस्थित गर्ने क्रममा २०१२ सालमा सामयिक कर असुल ऐन जारी गरियो। भन्सार प्रशासनको सङ्गठनात्मक सुधारको क्रममा २०१३ साल साउन ९ गते भन्सार अड्डा र बजार अड्डालाई एउटै बनाईयो र मूल भन्सार कार्यालयहरू र छोटी भन्सार कार्यालयहरूलाई तिनीहरूको कारोबारको आधारमा प्रथम, द्वितीय तथा तृतीय गरी तीन श्रेणीमा विभाजन गरिएको थियो। साथै तत्कालीन अर्थ आय मन्त्रालयले गरी आएको भन्सार सम्बन्धी सबै कार्य गर्ने गरी २०१४ सालमा केन्द्रमा कस्टम्स कमिस्नर अफिसको स्थापना गरियो। वि.सं. २०१६ साल भाद्रमा कस्टम्स कमिस्नर अफिस खारेज गरी भन्सार तथा अन्तशुल्क विभागको स्थापना गरियो भने भन्सार तथा अन्तशुल्क विभागका कर्मचारीहरू समावेश गरी नेपाल राजस्व सेवा पनि गठन गरियो। भन्सार महसुल दर निर्धारण गर्न टेरिफ बोर्ड गठन गरी सिफारिश लिने व्यवस्था पनि यसै बेलादेखि प्रचलनमा आएको पाइन्छ। वि.सं. २०१८ सालमा भन्सार महसुल दर ऐन पनि जारी गरिएको थियो। यस समयमा मालवस्तुको जाँचपास गर्दा वर्गीकरण गर्ने अन्तरराष्ट्रिय पद्धति पनि अवलम्बन गरिएको देखिन्छ। यसरी नेपाल सरकारले २००७ सालदेखि २०१९ सालसम्मको अवधिमा भन्सार प्रशासनलाई आधुनिकीकरण गर्ने र साङ्गठनिक सुधार गरी व्यवस्थित गर्न महत्वपूर्ण कार्यहरू गरेको देखिन्छ।

वि.सं. २०१९ सालसम्म भन्सार सम्बन्धी छुट्टै कानून थिएन। बेला बखत निस्कने सनद सवाल, इस्तिहार, खङ्ग निशाना सदरबाट भन्सार सम्बन्धी कार्यहरू सम्पादन गरिँदै आएको थियो। वि.सं. २०१९ सालमा काठमाडौं भन्सार गोश्वारा, पहाड भन्सारहरू र मधेश तराइको भन्सार अड्डाहरूलाई भइराखेको पृथक-पृथक सनद सवालहरू र समय समयमा बनेका सवाल र खङ्ग निशाना-सदरलाई समेत संशोधन तथा एकीकरण गरी समान रूपले लागु हुने एकै प्रकारको व्यवस्था गर्न भन्सार ऐन २०१९ जारी गरियो। यो ऐन भन्सार प्रशासन सुधारको क्षेत्रमा एक कोसे ढुङ्गे थियो। वि.सं. २०२३ सालमा भन्सार विभाग र अन्तःशुल्क विभाग छुट्टा छुट्टै स्थापना गरियो। भन्सार ऐनलाई प्रभावकारी रूपले कार्यान्वयन गर्न २०२६ सालमा नयाँ भन्सार नियमावली २०२६ पनि जारी गरियो। आ.व. २०३७/३८ देखि मालवस्तुको वर्गीकरणमा विश्व भन्सार सङ्गठनद्वारा प्रतिपादित सीसीसीएन प्रणाली र आ.व. २०४९/५० देखि हार्मोनाइज्ड प्रणाली प्रयोगमा ल्याइयो। भन्सार ऐन २०१९ मा सातौं संशोधन गरी पहिलो पटक कारोबार मूल्यलाई भन्सार ऐनमा समावेश गरियो। यस ऐनलाई समय सापेक्ष संशोधन गर्दै गए पनि नेपाल सरकारले अन्तरराष्ट्रिय स्तरमा गरेका प्रतिबद्धता पूरा गर्न र भन्सार प्रशासनलाई व्यवस्थित, पारदर्शी एवं उत्तरदायी बनाई अन्तरराष्ट्रिय व्यापारलाई सुरक्षित एवं सहज बनाउने आवश्यकतालाई पूरा गर्न वि.सं. २०६४ सालमा नयाँ भन्सार ऐन तथा नियमावली जारी गरियो। यस ऐनले व्यापार सहजीकरणका विविध व्यवस्थाका अतिरिक्त विश्व व्यापार सङ्गठनको मूल्याङ्कन पद्धतिलाई पूर्ण रूपमा अङ्गीकार गरेको छ। राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको विकासमा राजस्व सङ्कलन, व्यापार सहजीकरण र समाजको संरक्षण गर्न भन्सार प्रशासनको ठूलो भूमिका हुने भएकाले यसको योजनावद्ध विकासको आवश्यकतालाई मनन गरी २०६० साल देखि भन्सार सुधारको योजनावद्ध विकासको थालनी गरियो।

१.२ भन्सार प्रशासनको योजनावद्ध विकास

भन्सार प्रशासनले आफ्नो परम्परागत भूमिकालाई क्रमिक रूपमा परिवर्तन गर्दै अझ बढी दक्ष, पारदर्शी र सेवामुखी बनाउन थुप्रै प्रयासहरू गरेको छ। राजस्व सङ्कलनका अतिरिक्त व्यापार सहजीकरण, सूचना प्रविधिको विकास, अवैध व्यापार नियन्त्रण, आन्तरिक तथा बाह्य सरोकारवालाहरूसँग सञ्चार, सहयोग तथा उदार अर्थतन्त्रलाई प्रवर्द्धन गर्नेतर्फ भएका परिवर्तन अनुरूप भन्सार प्रशासनले आफ्नो भूमिकामा योजनावद्ध विकासको माध्यमबाट समसामयिक सुधार गर्दै आएको छ।

भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरणको मार्गचित्रको रूपमा रहेको संशोधित क्योटो महासन्धिले मार्गदर्शन गरेका सिद्धान्तहरूलाई कानूनमा व्यवस्था गरी अन्तरराष्ट्रिय प्रतिबद्धता कार्यान्वयन तर्फ क्रमिक रूपमा अगाडि बढिरहेको अवस्था छ। विश्व व्यापार सङ्गठनको व्यापार सहजीकरण सम्झौता, संशोधित क्योटो महासन्धि र विश्व भन्सार सङ्गठनको सेफ फ्रेमवर्कका व्यवस्थाहरूलाई कार्यान्वयन गर्न यी व्यवस्थाहरूलाई भन्सार सुधार र आधुनिकीकरण योजनामा समावेश गर्दै आइएको छ। जोखिम व्यवस्थापनको अवलम्बन, परीक्षणमा आधारित नियन्त्रण, सूचना प्रविधिको अधिकतम प्रयोग, सीमावर्ती भन्सार प्रशासन, अन्य प्रशासनिक इकाइहरू र निजी क्षेत्रसँग सहकार्य एवं अन्तर्राष्ट्रिय असल अभ्यासहरूको अवलम्बन गर्ने जस्ता

सिद्धान्तहरूले भन्सार प्रशासनको आधुनिकीकरणलाई समेटेका छन्। अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबद्धताको कार्यान्वयन गर्न र राजस्व सङ्कलनमा सुधार गर्न सक्षम बनाउने गरी भन्सार व्यवस्थापनको संस्थागत सुदृढीकरणका लागि नेपाल सरकारले योजनाबद्ध रूपले विभिन्न सुधारका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै आएको छ।

वि.सं. २०६० सालमा तीनवर्षे (२०६०/६१-२०६२/६३) कार्य योजनाबाट सुरु भएको भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजनाको अभियानले अठार वर्ष पार गरिसकेको छ। हालसम्म कार्यान्वयन भएका पाँच ओटा सुधारका योजनाहरू र तिनबाट प्राप्त भएका उपलब्धिहरूलाई सङ्क्षेपमा देहायमा उल्लेख गरिएको छः

१.२.१ पहिलो भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण कार्य योजना (२०६०/६१-२०६२/६३)

भन्सार प्रशासनको सुधार तथा आधुनिकीकरणमा यो पहिलो योजना थियो। यस योजनाको कार्यान्वयनको फलस्वरूप भन्सार मूल्याङ्कन प्रणालीमा सुधार, भन्सार प्रक्रियाहरूको सरलीकरण र सामञ्जस्यीकरण, भौतिक पूर्वाधार विकास, भन्सारमा सदाचारिता, यात्रु जाँच प्रक्रियामा सुधार जस्ता उपलब्धिहरू हासिल भएका थिए।

१.२.२ दोश्रो भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण कार्य योजना (२०६३/६४-२०६५/६६)

दोश्रो भन्सार सुधार योजनाको कार्यान्वयनबाट पनि केही महत्वपूर्ण उपलब्धिहरू हासिल भएका थिए। उक्त योजनाको कार्यान्वयनबाट हासिल भएका प्रमुख उपलब्धिहरूमध्ये विश्व व्यापार सङ्गठनको मूल्याङ्कन सम्झौताको कार्यान्वयन र केही अन्तरराष्ट्रिय असल अभ्यासहरूलाई समेटि नयाँ भन्सार ऐन, नियमावली तर्जुमा, मूल्याङ्कन प्रणालीको सरलीकरणका लागि मूल्याङ्कन डेटाबेसको सफ्टवेयरको निर्माण, प्रत्येक दुई महिनामा भन्सार कार्यालयहरूलाई अन्तरराष्ट्रिय मूल्य सूचीहरू उपलब्ध गराउने कार्यको प्रारम्भ, भन्सार कार्यालयहरूमा व्यापार सहजीकरण समितिको गठन, भन्सार विभागको वेब पेज निर्माण, भन्सारसम्बन्धी परिपत्रहरू सङ्कलन र प्रकाशन, सुक्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालयमा मोबाइल स्क्यानरको प्रयोगको सुरुआत, सशस्त्र फ्लाइट स्क्वाडको कार्यान्वयन, मालवस्तु घोषणा गरेको दुई घण्टाभित्र जाँचपास गरिसक्ने व्यवस्था, कार्यसम्पादन सूचकहरू निर्माण र कार्यान्वयन रहेका छन्।

१.२.३ तेस्रो भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण कार्य योजना (२०६६/६७-०६९/७०)

यस योजनाको कार्यान्वयनबाट प्राप्त महत्वपूर्ण उपलब्धिहरूमा मेची, तातोपानी, कृष्णनगर, गौर, सुक्खा बन्दरगाह, र नेपालगञ्ज भन्सारहरूमा आशिकुडा प्रणाली सुरु गरिएको, त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयमा ब्रोकर मोड्यूल, जोखिम व्यवस्थापन र सेलेक्टीभिटी मोड्यूलको कार्यान्वयन, विराटनगर, वीरगन्ज, भैरहवा र नेपालगञ्ज भन्सारहरूमा एकीकृत जाँचचौकी निर्माणका लागि सम्झौता सम्पन्न भएको, वीरगन्जमा सुक्खा बन्दरगाह सञ्चालनमा आएको, भन्सार विभागबाट जाँचपास परीक्षण कार्यको सुरुआत भएको आदिलाई लिन सकिन्छ।

१.२.४ चौथो भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण कार्य योजना (२०७०/७१-०७३/७४)

यस योजना अवधिमा आसिकुडा प्लस प्लस प्रणालीलाई विस्थापन गरी भन्सार जाँचपास प्रक्रियामा आसिकुडा वर्ल्ड प्रणाली कार्यान्वयनमा ल्याइएको, विभागमा भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण शाखा र सूचना प्रविधि शाखाको स्थापना भएको, संशोधित क्योटो महासन्धिको पक्षराष्ट्र हुनका लागि तयारी पूरा भएको, हस्तलिखित प्रज्ञापनपत्र हटाई विद्युतीय प्रणालीबाटै प्रज्ञापनपत्र जारी गर्न सुरु गरिएको, ब्रोकर मोड्यूललाई १० प्रमुख भन्सारहरूमा बिस्तार गरिएको, थप पाँच भन्सारहरू (गौर, जलेश्वर, जनकपुर, सर्लाही र सुनसरी) मा आशिकुडा प्रणालीको कार्यान्वयन गरिएको, विभागमा इन्टेलिजेन्स एकाइ र जोखिम व्यवस्थापन समिति गठन गरिएको, प्रमुख भन्सार कार्यालयहरूमा जोखिम व्यवस्थापन एकाइको स्थापना गरिएको, छ ओटा प्रमुख भन्सार कार्यालयहरूमा जोखिममा आधारित जाँचपास (सेलेक्टिभिटी मोड्यूल) प्रणालीको कार्यान्वयन गरिएको, सीमाका दुवै देशका भन्सारहरूमा कार्य समयमा एकरूपता कायम गरिएको, भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालयको स्थापना गरिएको, एकीकृत जाँच चौकीहरूको निर्माण सुरु गरिएको, कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन प्रणाली लागू गरिएको, १० ओटा भन्सार कार्यालयहरू अष्टिकल फाइबरबाट आबद्ध गरिएको, ४ ओटा भन्सार कार्यालयहरू र भन्सार विभागलाई इन्टरनेट प्रोटोकल क्यामरा प्रणालीबाट आबद्ध गरी विभागबाटै अवलोकन सुरु गरिएको, आशिकुडासँग आबद्ध १० ओटा भन्सार कार्यालयहरू र विभागलाई विस्तृत सूचना सञ्जालका माध्यमबाट आबद्ध गरी विभागबाटै प्रज्ञापनपत्रको अनलाइन अवलोकन र नियन्त्रण गर्न थालिएको, भन्सार विभाग, विराटनगर, वीरगञ्ज, भैरहवा, मेची र त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयमा सेवाम्राही सेवाकक्षको स्थापना गरिएको थियो। त्यसै गरी आशिकुडाबाट जाँचपास गर्न सहयोग गर्ने ५ ओटा मोड्यूलहरू एजेण्ट मोड्यूल, जोखिम व्यवस्थापन मोड्यूल, मूल्याङ्कन मोड्यूल, डाटावेयरहाउस र यात्रु जाँचपास प्रणालीको निर्माण सुरु गरिएको जस्ता महत्वपूर्ण उपलब्धिहरू हासिल भएका थिए।

१.२.५ पाँचौं भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण रणनीति एवं कार्य योजना

(२०७४/७५-२०७७/७८)

यस योजना अवधिमा नेपालमा आसिकुडा वर्ल्ड लागू भएपछि विभिन्न मोड्यूलहरूको कार्यान्वयन गरी स्वचालित भन्सारको लागि एक ठोस आधार तयार गरिएको छ। आसिकुडा वर्ल्ड प्रणाली अन्तरगत तेह्र ओटा भन्सार कार्यालयहरूमा छनोट प्रणाली, आठ ओटा भन्सार कार्यालयहरूमा कार्गो प्रवेश एवं निष्कासन नियन्त्रण प्रणाली, चौबीस भन्सार कार्यालयहरूमा मूल्याङ्कन मोड्यूल र पच्चीस भन्सार कार्यालयहरूमा बैङ्क जमानत व्यवस्थापन प्रणाली एवं बैङ्कले नै राजस्व सङ्कलन गर्ने मोड्यूलहरू कार्यान्वयन गरिएको छ। यसका साथै त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयमा मालवस्तु डिपोजिट/जफत व्यवस्थापन मोड्यूल एवं म्यानिफेस्ट मोड्यूल लगाइएको र वीरगञ्ज भन्सार कार्यालयमा मोबाइल एपबाटै घोषणा गर्न सकिने व्यवस्था परीक्षण गरिएको छ। योसँगै नेपालको ९९.८ प्रतिशत व्यापार आशिकुडा वर्ल्ड प्रणालीको दायरामा आएको छ। निकासी-पैठारीमा आवश्यक निकासी पैठारी संकेत नम्बर (EXIM Code) प्रमाणपत्र जारी एवं नवीकरण स्वचालित प्रक्रियाबाट हुने र सोको लागि आवश्यक राजस्व भुक्तानी समेत विद्युतीय भुक्तानी मार्फत हुने गरी प्रणाली कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ।

विश्व व्यापार सङ्गठनको व्यापार सहजीकरण सम्झौताका भन्सार सम्बद्ध प्रावधानहरू र विश्व भन्सार सङ्गठनको संशोधित क्योटो महासन्धिको सामान्य अनुसूचीका मापदण्डहरू अनुकूल नयाँ भन्सार ऐनको मस्यौदा संसदमा पेश गरिएको छ। साथै प्रस्तावित भन्सार ऐन अनुकूल हुने गरी भन्सार नियमावलीको मस्यौदा तयार भइरहेको छ।

भन्सारमा जोखिम व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाई जोखिममा आधारित जाँचपास प्रणाली कार्यान्वयन गर्न जोखिम व्यवस्थापनको ढाँचा (Risk Management Framework) र स्तरीकृत सञ्चालन कार्यविधि (Standard Operating Procedure) को तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ।

भन्सार विभाग र त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयमा अत्याधुनिक भवन निर्माण गरी सञ्चालनमा ल्याइएको छ। तातोपानी, सति, कैलाली र जलेश्वर भन्सार कार्यालयहरूमा अत्याधुनिक किसिमका भवन निर्माण सम्पन्न भई सञ्चालनमा आइसकेका छन्। साथै, वीरगञ्ज र विराटनगरको एकीकृत जाँच चौकी निर्माण सम्पन्न भई सञ्चालनमा आइसकेको छ।

भन्सार विभागमा रहेको प्रयोगशालामा अत्याधुनिक मेशीनरी जडान गरिएको छ। यससँगै अब भन्सारमा आउने मालवस्तु वर्गीकरण एवं मूल्याङ्कन सम्बन्धी विषयको समस्या समाधान गर्न वैज्ञानिक रूपमा वस्तु जाँच गर्न सक्ने क्षमता नेपालको भन्सार प्रयोगशालामा रहेको छ।

पूर्वदिशको कार्यान्वयन गरी व्यवसायीहरूलाई सुविधा पुऱ्याइएको छ। तीन ओटा भन्सार कार्यालयको “भन्सारमा मालवस्तु छुटाउदा लाग्ने समयको अध्ययन (Time Release Study)” सम्पन्न गरी समय घटाउने कार्यको सुरुआत गरिएको छ। भन्सारमा कार्य सम्पादनमा आधारित परिसूचक व्यवस्थापन प्रणाली कार्यान्वयन गरिएको छ। भन्सार विभागले विश्व भन्सार सङ्गठनको सहयोगमा निजी क्षेत्रका छाता सङ्गठनहरूका पदाधिकारीहरू, निकासी/पैठारीकर्ता तथा भन्सार कर्मचारीहरू समेत गरी ७४० जना सहभागी भएको Customs Integrity Perception Survey सम्पन्न गरेको छ। दश ओटा भन्सार कार्यालयमा रणनीतिक योजना तर्जुमा गरी लागू गरिएको छ। नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीको विकास गरी कार्यान्वयनको सुरुआत गरिएको छ। व्यापार साझेदार राष्ट्रका भन्सार प्रशासनहरूसँग आपसी सहयोग आदानप्रदानबाट सम्बन्ध सुधार गरिएको छ। योजनाको यसै अवधिमा मित्र राष्ट्र चीनको भन्सार प्रशासनसँग भन्सार सम्बन्धी पारस्परिक सहयोग सम्बन्धमा सम्झौता सम्पन्न भएको छ र छिमेकी मुलुक भारत तथा बंगलादेशसँग पनि यस प्रकारको सम्झौता गर्ने गरी कार्य प्रारम्भ गरिएको छ।

यसरी हेर्दा विगतका योजनाको तुलनामा पाँचौँ योजना अवधिमा धेरै महत्वपूर्ण उपलब्धि हासिल गरिएको छ। उक्त योजना अवधिमा सम्पन्न हुन नसकेका कतिपय महत्वपूर्ण क्रियाकलापहरूलाई आगामी छैटौँ योजनामा समावेश गरिएको छ।

परिच्छेद २ - छैटौं भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना (आ.व. २०७८/७९-२०८२/८३)

२.१ पृष्ठभूमि

भन्सार प्रशासनले वि.सं. २०६० सालदेखि पाँच ओटा भन्सार सुधार योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरेको छ। विगत अठार वर्षदेखिको भन्सार सुधारको योजनाबद्ध विकासको अभियानमा उल्लेखनीय उपलब्धिहरू हासिल भएका छन्। विश्व व्यापार सङ्गठनको मूल्याङ्कन पद्धति अवलम्बन गर्न र अन्तरराष्ट्रिय व्यापारलाई सहज एवं सुरक्षित बनाउने उद्देश्यले नयाँ भन्सार ऐन तथा नियमावली, २०६४ जारी भएका छन्। नेपालले विश्व भन्सार सङ्गठनको संशोधित क्योटो महासन्धि र विश्व व्यापार सङ्गठनको व्यापार सहजीकरण सम्झौतामा सम्मिलन गरेको छ। उक्त महासन्धि एवं सम्झौताका भन्सारसम्बन्धी प्रावधानहरूलाई कार्यान्वयन गर्ने गरी तर्जुमा गरिएको भन्सार विधेयक संघीय संसदमा पेश भइसकेको छ। राजस्व सङ्कलनलाई यथार्थपरक बनाउन विस्तृत सूचना सञ्जालको स्थापना गरी केन्द्रबाटै भन्सार कार्यालयहरूको जाँचपासमा मूल्याङ्कन प्रणाली, दरबन्दीको अनलाईन अनुगमन गर्ने गरिएको, सूचना प्रविधिको अधिकतम प्रयोग गर्न आशिकुडा वर्ल्ड र नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीको कार्यान्वयन गरिएको, भौतिक पूर्वाधार विकासतर्फ प्रमुख भन्सार नाकाहरूमा एकीकृत जाँच चौकी, सुक्खा बन्दरगाह निर्माण गरी सञ्चालनमा ल्याइएको, भन्सारको सङ्गठनात्मक संरचनामा समसामयिक सुधार गरी अधिकृतमुखी भन्सार प्रशासनमा रूपान्तरण गर्दै लगिएको, क्षमता विकासको लागि राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय तालिम प्रदान गरिदै आएको छ।

२.२. भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजनाको औचित्य

अन्तरराष्ट्रिय व्यापारको आयतन गुणात्मक ढङ्गले बढ्दै गएको पृष्ठभूमिमा भन्सार प्रशासनलाई एकातर्फ जोखिम व्यवस्थापनको माध्यमबाट जाँचपासमा कमभन्दा कम भौतिक परीक्षणको स्तर कायम गर्ने र व्यवसायीको लागत र समयमा कटौती गरी व्यापार सहजीकरण गर्नुपर्ने दायित्व छ भने अर्कोतर्फ राजस्व सङ्कलन र समाजको संरक्षणमा पनि उत्तिकै ध्यान पुऱ्याउन जरूरी छ। यसका साथै व्यापार सहजीकरण, मालवस्तुको यथार्थ मूल्याङ्कन, राजस्व सङ्कलन, चोरी निकासी पैठारी नियन्त्रण, स्वचालन प्रणाली, भौतिक पूर्वाधार विकास, सङ्गठन विकास र क्षमता विकासमा गरिएका सुधारहरूलाई अग्रगति दिँदै सुधारको दिगोपन सुनिश्चित गर्ने चुनौती पनि भन्सार प्रशासन सामु रहेको छ।

कोभिड-१९ को सङ्क्रमणजस्ता विपद्को अवस्थामा आपूर्ति शृङ्खलालाई सुनिश्चित गर्ने र सीमापार विद्युतीय व्यापारलाई अवसरका रूपमा उपयोग गर्ने चुनौती पनि विद्यमान छ। यसका लागि भन्सार विभागले जाँचपास प्रक्रियालाई कागजरहित बनाई जाँचपासमा लाग्ने समय कम गराउने, जाँचपासको लागि हाल पेश गर्नुपर्ने

कागजातको संख्या घटाउने, विद्युतीय भुक्तानी लागू गर्ने र सम्पूर्ण कागजात विद्युतीय स्वरूपमा पेश गर्नसक्ने सुविधा प्रदान गर्न पूर्ण स्वचालित प्रणाली स्थापना गर्नु पर्नेछ।

भन्सार नियन्त्रणका उपायहरू, सामाजिक सुरक्षा एवं संरक्षण, स्वास्थ्य, वातावरण र उपभोक्ता संरक्षण जस्ता पक्षहरूमा पनि भन्सार प्रशासनले ध्यान केन्द्रित गर्नु पर्नेछ। कार्यालयहरूमा एक्सरे, स्क्यानर र अन्य उपकरण जडान एवं सञ्चालनबाट राजस्व चुहावट र चोरी पैठारी नियन्त्रण गरी यथार्थपरक भन्सार राजस्व सङ्कलन गर्नुपर्ने छ। योजनाको यस अवधिमा नयाँ भन्सार ऐनको कार्यान्वयन गर्नु भन्सारको प्रमुख कार्य हुनेछ। विगतमा भन्सार प्रशासनले प्राप्त गरेका उपलब्धिलाई प्रेरणा र अवसरका रूपमा ग्रहण गर्दै विद्यमान चुनौतीहरूलाई सम्बोधन गर्ने गरी भन्सार सुधारको योजनाबद्ध विकासलाई निरन्तरता दिन यो छैटौँ योजना तर्जुमा गरिएको छ।

२.३ दूरदृष्टि (Vision)

"नेपालको आर्थिक तथा सामाजिक समुन्नतिका लागि उत्कृष्ट भन्सार सेवा" योजनाको दूरदृष्टि हुनेछ। यसका लागि व्यवसायीको समय तथा लागत घटाउँदै उत्कृष्ट भन्सार सेवा प्रवाह गर्ने कटिबद्धताका साथ आर्थिक वृद्धि र विकासमैत्री भन्सार नीति, सामाजिक सुरक्षाको सुनिश्चितताका लागि अनुकूल आर्थिक कार्य वातावरण निर्माण गर्नु भन्सारको प्राथमिकताका विषय हुनेछन्।

२.४ मूल्य मान्यता

भन्सार प्रशासनले देहायका मूल्य मान्यतामा निर्भर रही व्यापारिक समुदाय, सर्वसाधारण र अन्य सङ्गठनहरूसँगको पेशागत व्यवसायिक सम्बन्ध कायम गर्नेछ:

उत्कृष्टता: भन्सारका कर्मचारीहरूले सेवाभाव, समर्पण र उत्कृष्टताका साथ कार्य सम्पादन गर्ने छन्।

जवाफदेहिता: भन्सार प्रशासन उपलब्ध श्रोत साधनको समूचित उपयोग गरी उच्चतम प्रतिफल प्राप्तिका लागि जिम्मेवार र पारदर्शी भई आफ्ना सेवाहरूप्रति जवाफदेही रहनेछ।

निष्पक्षता: भन्सार प्रशासनको सञ्चालन न्यायसङ्गत र निष्पक्षतावाट निर्देशित हुनेछ।

पारस्परिक सद्भाव र शिष्टाचार: भन्सारको कार्य वातावरण पारस्परिक सम्मान र शिष्टाचारमा आधारित हुनेछ।

सदाचार: भन्सारका कर्मचारीहरूले कर्तव्य पालनाको सिलसिलामा वस्तुनिष्ठ, न्यायसङ्गत एवं पारदर्शी भई व्यक्तिगत स्वार्थभन्दा सार्वजनिक हित सुनिश्चित हुने उच्च नैतिक मापदण्डहरूलाई व्यवहारमा देखाउने छन्।

पारदर्शिता: सूचना प्रविधिको उच्चतम उपयोगका साथ भन्सारका प्रक्रिया र कार्य पारदर्शी बनाइनेछ।

कार्य सञ्चालनमा स्थिति अनुकूलनता: सुरक्षित एवं सुव्यवस्थित प्रक्रियाहरू कार्यान्वयन गर्ने, नयाँ प्रविधिको प्रयोग गर्ने र विपद्को समयमा अन्य सरकारी संस्थाहरू तथा निजी क्षेत्रसँग समन्वय र सहकार्य गरी भन्सार प्रशासनले आपूर्ति शृङ्खलालाई अविच्छिन्न राख्न सहयोग पुऱ्याउनेछ।

२.५ योजनाको नतिजा खाका

योजनाको नतिजा खाका देहाय बमोजिम रहेको छः

२.५.१ प्रभाव (लक्ष्य)

योजनाको लक्ष्य 'उत्तरदायी भन्सार प्रशासन' को प्रत्याभूत गर्ने हुनेछ र यसको गन्तव्य “२१औं शताब्दीका व्यवसायीहरूको आवश्यकताप्रति जवाफदेही आधुनिक भन्सार प्रशासनको रूपमा पहिचान स्थापित गर्नु हुनेछ। निर्धारित लक्ष्य प्राप्तिका लागि भन्सारका प्रक्रियाहरू कागजरहित जाँचपासतर्फ उन्मुख हुनेछन्। यसका साथै व्यापार सहजीकरणलाई प्रवर्द्धन गर्दै व्यवसायीहरूलाई अधिकतम सन्तुष्टि प्रदान गर्ने लक्ष्य पनि रहेको छ।

२.५.२ योजनाको उद्देश्य

सूचना प्रविधिका आधुनिक उपकरणहरूको प्रयोगमार्फत व्यापार सहजीकरण गर्दै, यथार्थपरक राजस्व सङ्कलन गर्ने र आपूर्ति शृङ्खलाको अविच्छिन्नता एवं सामाजिक सुरक्षाको प्रत्याभूतिमा भन्सारको योगदान अभिवृद्धि गर्ने योजनाको उद्देश्य हुनेछ।

२.५.३ उपलब्धिहरू

निर्धारित लक्ष्य प्राप्तिका लागि (१) व्यापार सहजीकरण, (२) यथार्थपरक राजस्व सङ्कलन, (३) समाजको संरक्षण र सुरक्षा, (४) स्वचालन प्रणाली विकास, र (५) सङ्गठनात्मक विकास र क्षमता अभिवृद्धि सहित पाँच उपलब्धिहरू निर्धारण गरिएका छन् र ती पाँच उपलब्धि अन्तरगत पन्ध्र प्रतिफलहरू, प्रत्येक प्रतिफलका क्रियाकलापहरू र उपलब्धि हासिल भएको प्रमाणित गर्ने कार्य सम्पादनका परिसूचकहरू तोकिएका छन्। निर्धारित उपलब्धिहरूको संक्षिप्त विवरण तल उल्लेख गरिएको छ।

उपलब्धि १. व्यापार सहजीकरण

निकासी पैठारी प्रक्रियालाई सहजीकरण गरी यसलाई समय सापेक्ष, लागत प्रभावी र अनुमानयोग्य बनाइएको हुनेछ।

व्यापार सहजीकरणले भन्सार जाँचपासमा व्यवसायीले सामना गर्नुपर्ने अवरोधहरूलाई हटाउने प्रयत्न गर्दछ। व्यापारसँग सम्बन्धित अवरोध हटाउन अन्तरराष्ट्रिय पद्धतिहरू अनुकूल आधुनिक प्रविधि र उपायहरू अवलम्बन गर्दै उपयुक्त नियन्त्रणका विधिहरू कार्यान्वयन गरिने छन्। नेपाल सरकारले व्यापार सहजीकरण गर्न विश्व व्यापार सङ्गठनको व्यापार सहजीकरण सम्झौताका भन्सारसँग सम्बन्धित प्रावधानहरू, संशोधित क्योटो महासन्धिको सामान्य अनुसूचीका मापदण्डहरू र अन्य अन्तरराष्ट्रिय मापदण्डहरू अनुकूल भन्सार विधेयक तयार गरी संघीय संसदमा पेश गरिसकेको छ। त्यसै गरी हाल मस्यौदा भइरहेको नयाँ भन्सार नियमावलीले भन्सार जाँचपासमा लाग्ने आवश्यक कागजातको संख्या घटाउने लगायत नयाँ भन्सार ऐन कार्यान्वयन गर्ने प्रावधानलाई समेट्ने उद्देश्य राखेको छ।

उपर्युक्त उपलब्धि हासिल गर्न निम्न विषयहरूमा ध्यान केन्द्रित गरिनेछः

- ❖ वैध व्यापारलाई सहजीकरण गर्न सक्ने गरी कानूनको अनुपालनलाई प्रवर्द्धन गर्ने,
- ❖ पटक पटक कागजातहरू पेश गर्नुपर्ने र भौतिक परीक्षण गर्नुपर्ने जस्ता कारणले अन्तरराष्ट्रिय आपूर्ति शृङ्खलामा हुने ढिलाइ र दोहोरोपनलाई घटाउने,
- ❖ औचित्यपूर्ण र लाभदायी आपसी साझेदारी विकास गर्न भन्सार प्रशासन र व्यवसायी एवं भन्सार र अन्य सरकारी निकायहरूबीच आपसी सहयोग सुदृढ गर्ने,
- ❖ भन्सार प्रशासनले केन्द्र र स्थानीय तहमा सीमावर्ती निकायहरूबीच बैठकहरूको आयोजना र अन्तरक्रिया कार्यक्रमको माध्यमबाट व्यापार सहजीकरण र भन्सारको नीतिगत सुधारमा सहयोग पुऱ्याउने,
- ❖ भन्सार प्रशासनबाट समन्वयात्मक सीमा व्यवस्थापनको लागि संयुक्त कार्य नीतिहरू र कार्यक्रमको विकास गर्ने र सीमावर्ती अन्य निकायहरूसँग सीमाका प्रक्रियाहरूमा सामञ्जस्यता एवं सरलता ल्याउन र दोहोरोपन हटाई व्यापार सहजीकरणमा सुधार गर्न समन्वयात्मक सीमा व्यवस्थापनको खाका तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने,
- ❖ अन्तरराष्ट्रिय मापदण्डहरू एवं असल अभ्यासहरू अवलम्बन गरेर जोखिम व्यवस्थापनको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने।

अन्तरराष्ट्रिय व्यापारलाई थप सहजीकरण गरी मालवस्तु भन्सार परिसरमा प्रवेश गरेदेखि भन्सार परिसरबाट निस्कदासम्म उपलब्ध बेसलाईन सर्भेबाट प्राप्त औसत समयमा न्यूनतम ३ घण्टाले कमी ल्याइनेछ। हाल मालवस्तुको पैठारी र निकासीमा पेश गर्नुपर्ने आवश्यक कागजातको संख्यामा पैठारीमा कम्तीमा दुई र निकासीमा कम्तीमा एउटा कागजातको संख्या घटाइनेछ।

व्यापार सहजीकरणको उपलब्धि हासिल गर्न संशोधित क्योटो महासन्धिको सामान्य अनुसूचीका मापदण्डहरू र विश्व व्यापार सङ्गठनको व्यापार सहजीकरण सम्झौतामा उल्लिखित भन्सारसँग सम्बन्धित प्रावधान अनुकूल हुने गरी तयार भएको भन्सार विधेयक पारित भएपछि नयाँ भन्सार नियमावलीको मस्यौदा तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्नेतर्फ भन्सारको ध्यान केन्द्रित हुनेछ। साथै उल्लिखित उपलब्धि हासिल गर्न पूर्वदिश कार्यान्वयनको मूल्याङ्कन, अधिकृत व्यवसायिक व्यक्ति (Authorized Business Person) सम्बन्धी व्यवस्था कार्यान्वयन, भन्सारबाट मालवस्तु छुटाउँदा लाग्ने समयको अध्ययन (Time Release Study), संशोधित क्योटो महासन्धि र व्यापार सहजीकरण सम्झौताका भन्सार सम्बन्धी प्रावधानहरूको कार्यान्वयन स्थितिको पुनरावलोकन, सेवाग्राही सेवा कक्षहरूको प्रभावकारी सञ्चालन एवं शीघ्र जाँचपास (Expedited Shipment) का प्रावधानको कार्यान्वयनलाई प्रवर्द्धन गर्ने जस्ता कार्य सम्पन्न गरिनेछन्।

भन्सारमा मालवस्तुको जाँचपास गर्दा जोखिम व्यवस्थापनको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणालीलाई थप क्रियाशील बनाइनेछ। प्रमुख भन्सार कार्यालयहरूमा छनौट मार्गहरू (रातो, पहेलो, निलो र हरियो) सञ्चालन गरिनेछन्। पैठारी भएका मालवस्तुमध्ये हरियो, निलो र पहेलो मार्गबाट कम्तिमा ८० प्रतिशत मालवस्तु जाँचपास गरिनेछ।

उपलब्धि २. यथार्थपरक राजस्व सङ्कलन

भन्सार कानूनको परिमार्जन र परिपालना गर्दै यथार्थपरक राजस्व सङ्कलनमा अभिवृद्धि गरिएको हुनेछ।

विश्वव्यापीकरणको बढ्दो प्रवृत्ति, क्षेत्रीय व्यापार सम्झौतासँगै व्यापारको गुणात्मक तथा आयतनमा विस्तारको परिवेशमा भन्सार प्रशासनले यथार्थपरक राजस्व दक्ष र प्रभावकारी ढङ्गबाट सङ्कलन गर्न ध्यान केन्द्रित गर्नुपर्ने देखिएको छ। यसरी दक्ष र प्रभावकारी ढङ्गबाट राजस्व सङ्कलन गर्ने कार्य भन्सार र व्यापार दुबै दृष्टिबाट प्राथमिक कार्यमा पर्दछ। योजनाको यस चरणमा सुदृढ राजस्व परिचालनको सुनिश्चितता भन्सार प्रशासनको सुधारको केन्द्रबिन्दुमा रहनेछ। भन्सारका सबै प्रयत्नहरू भन्सारसम्बन्धी अन्तरराष्ट्रिय सम्झौता, महासन्धि, उपायहरू र उपकरणमा आधारित भन्सारसम्बन्धी कानून, मापदण्ड, मार्गदर्शनको प्रभावकारी कार्यान्वयनबाट दक्ष र यथार्थपरक राजस्व सङ्कलन गर्नेतर्फ मुखरित हुनेछन्।

उपर्युक्त उपलब्धि हासिल गर्न निम्न विषयहरूमा ध्यान केन्द्रित गरिनेछ:

- ❖ यथार्थपरक राजस्व सङ्कलनका लागि मूल्याङ्कन, वस्तु वर्गीकरण, उत्पत्ति एवं अन्य राजस्वसँग सम्बन्धित कानूनी व्यवस्थाहरूको उपयुक्त एवं प्रभावकारी ढङ्गले कार्यान्वयन गर्ने,
- ❖ स्वैच्छिक अनुपालनलाई अभिप्रेरित गर्न उपचारात्मक एवं कानून कार्यान्वयन उपायको सन्तुलित संयोजन गरी भन्सारमा स्वैच्छिक अनुपालनलाई अभिवृद्धि गर्ने।
- ❖ पैठारीकर्ताले सामान पैठारी गरी भन्सारबाट जाँचपास भएपछि निजको व्यवसायिक अभिलेखको आधारमा गरिने विश्वसनीयता परीक्षण (भन्सार जाँचपासपछिको परीक्षण) लाई प्रभावकारी बनाउने।

योजना कार्यान्वयनबाट यथार्थपरक राजस्व सङ्कलनमा अभिवृद्धि गर्न भन्सार कार्यालयहरूको वार्षिक राजस्व लक्ष्य निर्धारण अनुसन्धान र अध्ययनको आधारमा गर्ने एवं जाँचपास भएका मालवस्तुको सूचना सीमापारका भन्सारसँग आदान प्रदान गरिनेछ।

स्वैच्छिक अनुपालनासँगै निकासीकर्ता एवं पैठारीकर्ताहरू आफ्ना अधिकार एवं दायित्वका बारेमा सचेत हुनेछन् जसले गर्दा सही र समग्र अनुपालना स्तरमा वृद्धि हुनेछ। सिलबन्द कन्टेनरद्वारा कार्गो ढुवानी गर्ने व्यवस्थालाई प्रोत्साहित गरिनेछ।

यथार्थपरक राजस्व सङ्कलनका लागि कारोबार मूल्यमा आधारित मालवस्तुको भन्सार मूल्याङ्कनलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ। भन्सार राजस्व छुटको प्रभाव अध्ययन गरी पुनरावलोकन गरिनेछ। भन्सार जाँचपासपछिको परीक्षण कार्यलाई निलो मार्गसँग आबद्ध गरी थप प्रभावकारी बनाइनेछ।

उपलब्धि ३. समाजको संरक्षण एवं सुरक्षा

मुलुकमा अवैध व्यापार र हानिकारक मालवस्तुहरूको आवागमनलाई निषेध गर्न मालवस्तुको परिवहन, ढुवानीका साधनहरू र ढुवानीका उपकरणहरू (कन्टेनर, प्यालेट्स, क्रेट्स) उपर निगरानी एवं नियन्त्रणका अन्य उपाय अवलम्बन गरिएको हुनेछ।

व्यापार सहजीकरण र राजस्व सङ्कलनको अतिरिक्त सामाजिक सुरक्षाको प्रत्याभूतिलाई सुनिश्चित गर्न विश्वव्यापीरूपमा स्वीकृत एकीकृत नीति र प्रक्रियाहरू तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ। मालवस्तु र यात्रुको अन्तरराष्ट्रिय आवागमनमा सहजीकरण गर्न तथा अवैध क्रियाकलापमा नियन्त्रण गर्न प्रभावकारी औजार र सूचनाको प्रयोग गरिनेछ।

आम बिनासकारी हतियारहरू र सामग्रीहरू, साना हतियार र विष्फोटक पदार्थको तस्करी, दोहोरो प्रयोगका वस्तुको दुरुपयोगको अत्यधिक वृद्धिबाट मानिसहरूको सुरक्षामा हुनसक्ने गम्भीर खतराहरूलाई घटाउनेतर्फ भन्सार प्रशासन थप क्रियाशील हुनेछ।

उपर्युक्त उपलब्धि हासिल गर्न निम्न विषयहरूमा ध्यान केन्द्रित गरिनेछ:

- ❖ प्रमुख भन्सार कार्यालयहरूमा अहस्तक्षेपकारी निरीक्षण उपकरणहरू (Nonintrusive Inspection Equipments) को जडानसँगै यात्रु मार्गको विकास गर्ने र भन्सारको प्रयोगशालालाई आधुनिकीकरण गर्ने,
- ❖ भन्सारका कार्यहरू सामाजिक संरक्षण गर्नेतर्फ निर्देशित गर्ने र गैर नियामकीय कार्यहरू मूलतः सुरक्षा (Security) जनस्वास्थ्य (Health), अर्थतन्त्र (Economy) वातावरण (Environment) र समाज (Society) समेत पाँच क्षेत्रहरू (SHEES) मा केन्द्रित गर्ने।

राजस्व सङ्कलनका दृष्टिले बाह्र प्रमुख भन्सार कार्यालयको यात्रु मार्गमा यात्रु र यात्रुका मालवस्तुहरू परीक्षण गर्ने उपकरणहरू जडान गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ। सीमामा हुने अवैध गतिविधिका साथै तस्करी नियन्त्रण गर्न भन्सारको समन्वयकारी भूमिकालाई सुदृढ गरिनेछ। निकासी पैठारी हुने मालवस्तुहरूको जोखिम विश्लेषणमा सघाउ पुऱ्याउन मालवस्तु भन्सारमा आइपुगनुपूर्व नै सूचना प्राप्त गर्ने व्यवस्था र अन्तरराष्ट्रिय विमानस्थलहरूमा अग्रिम यात्रु सूचना प्रणाली (APIS) प्रारम्भ गरिनेछ।

उपलब्धि ४. स्वचालित भन्सार प्रणाली

भन्सार जाँचपासका सबै प्रक्रियाहरू स्वचालित गरिएको हुनेछ।

भन्सार प्रशासनले भन्सार जाँचपासलाई स्वचालित बनाउन नेपाल भन्सार स्वचालित प्रणाली (NECAS) कार्यान्वयन गरेको छ। यो प्रणालीले भन्सारलाई पूर्ण स्वचालित बनाउने योजना अनुरूप आशिकुडा वर्ल्डमा उपलब्ध सुविधाहरूको अधिकतम उपयोग गरिनेछ। स्वचालन प्रणालीलाई मोड्युलर आधारमा तयार गरिएको छ। यसले नेपालको प्रमुख भन्सार कार्यालयहरूको जाँचपासलाई समेट्दछ। नेपाल भन्सार स्वचालित

प्रणालीले भन्सार कानून अनुसार पूरा गर्नुपर्ने निकासी, पैठारी र पारवहनका अधिकांश प्रक्रियाहरूलाई समेटेको छ। यससँगै अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारका लागि आवश्यक पर्ने इजाजतपत्र, अनुमति, प्रमाणपत्र तथा अन्य (License, Permit, Certificate and Others-LPCO) लाई अनलाइन प्राप्त गर्न सक्ने गरी विकास गरिएको नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीको कार्यान्वयन गरिनेछ। अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारमा संलग्न हुने सबै सरकारी निकाय र निजी क्षेत्रलाई यस प्रणालीमा आबद्ध गरिनेछ।

उपर्युक्त उपलब्धि हासिल गर्न निम्न विषयहरूमा ध्यान केन्द्रित गरिनेछ:

- ❖ व्यापार सहजीकरणलाई सहयोग पुग्ने उपयुक्त सूचना प्रविधि पूर्वाधारको विकास गर्ने र उनन्तीस भन्सार कार्यालयहरूमा नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली कार्यान्वयन गर्ने,
- ❖ अन्तरराष्ट्रिय व्यापार तथा पारवहनसँग सम्बन्धित सबै सम्बद्ध पक्षहरूले निकासी पैठारी तथा पारवहनसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण सूचनाहरू एकैपटक र एउटै प्रवेश बिन्दुबाट उपलब्ध गराउन नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीको कार्यान्वयनलाई विस्तार गर्ने,
- ❖ भन्सार विभागलाई बैदेशिक व्यापारको तथ्याङ्कको राष्ट्रिय केन्द्र बिन्दुको रूपमा विकास गरी बैदेशिक व्यापारको तथ्याङ्क स्वचालित गरिनुका साथै नियमित रूपमा प्रकाशन गरिनेछ।

भन्सार जाँचपास प्रक्रियाहरूमा व्यवसायीहरूलाई अन लाइन जाँचपासको पहुँच विस्तार गरेर समग्र भन्सार व्यवस्थापन प्रणालीको दक्षता र प्रभावकारिता वृद्धि गरिनेछ। आशिकुडा वर्ल्ड लागेका र बैङ्किङ पूर्वाधार भएका सबै भन्सार कार्यालयहरूमा भन्सार राजस्व सङ्कलन विद्युतीय माध्यमबाट हुनेछ। अधिकांश घोषणाहरूको (निकासी तथा पैठारी) प्रशोधन स्वचालित गरी तथ्याङ्क व्यवस्थापन सुदृढ गरिनेछ। तोकिएका भन्सार कार्यालयहरूमा मालवस्तुको भौतिक जाँच र कागजात जाँच छुट्टाछुट्टै कर्मचारीद्वारा गर्ने व्यवस्था गरी कागजातबाट हुने जाँचपासलाई कागजरहित भन्सार जाँचपासमा रूपान्तरित गर्न आधार तयार गरिनेछ।

नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणाली र नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणालीबीच अन्तरआबद्धता (Interface) गरिनेछ। अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारमा संलग्न सबै निकायहरूलाई नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीमा आबद्ध गरिनेछ। यसबाट सबै भन्सार कार्यालयहरूको स्वचालित प्रणालीमा सेवाग्राहीहरूको सेवा प्राप्त गर्न सहज पहुँच हुनेछ। नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीलाई निकासी पैठारी हुने सबै नाकाहरूमा विस्तार गरी बैदेशिक व्यापारको अभिन्न अङ्गको रूपमा विकास गरिनेछ।

उपलब्धि ५. सङ्गठनात्मक विकास र क्षमता अभिवृद्धि

भन्सार प्रशासनको सङ्गठनात्मक सुधार गर्दै प्रतिस्पर्धात्मक क्षमतामा अभिवृद्धि गरिएको हुनेछ।

भन्सार प्रशासनले आधुनिक भन्सारका मापदण्डहरू, प्रक्रियाहरू र प्रणालीहरूलाई प्रोत्साहन र लागू गर्नको लागि सङ्गठनको विकास गर्ने उद्देश्य राखेकोछ। भन्सार कार्यालयहरूको सङ्गठनात्मक क्षमता सुधारमा सहयोग गर्नको लागि भन्सार विभागले निरन्तर रूपमा संगठनात्मक सुधार गरिरहेको छ। भन्सार प्रशासनको सङ्गठनात्मक सुधार गर्दै प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता अभिवृद्धि गर्नेतर्फ आगामी कार्य दिशा केन्द्रित हुनेछ।

उपर्युक्त उपलब्धि हासिल गर्न निम्न विषयहरूमा ध्यान केन्द्रित गरिनेछः

- ❖ आधुनिक भन्सार प्रशासनको कार्यान्वयन सुनिश्चित गर्न एवं आधुनिक तथा कुशल कार्यवातावरण प्रदान गर्न भौतिक पूर्वाधारहरूमा सुधार गर्ने,
- ❖ असल साङ्गठनिक संस्कृतिको विकासद्वारा सदाचारितामा वृद्धि गरिने र भन्सारको विश्वसनीयतामा सुधार गरी भन्सार प्रशासनको छविमा सुधार गर्ने,
- ❖ भन्सार प्रशासनलाई सदाचारिता र ज्ञानमा आधारित व्यवसायिक संस्थाको रूपमा विकास गरी यसको दिगोपनालाई सुनिश्चित गर्दै भन्सारको व्यवस्थापकीय क्षमता र नेतृत्वमा सुधार गरी योजना तथा व्यवस्थापन क्षमतालाई सुदृढ गर्ने र यी सुधारका कार्यहरू सम्पन्न गर्दा परिवर्तन व्यवस्थापनमा समेत ध्यान केन्द्रित गर्ने।

भौतिक पूर्वाधार सम्पन्न प्रमुख भन्सार कार्यालयमा मोबाइल एक्सरे र अन्य मुख्य भन्सार कार्यालयमा स्क्यानर र अन्य उपकरण जडान भएका हुनेछन्। भन्सारबाट क्षमता विकास भएका कर्मचारीहरू मध्ये बर्गीकरण, मूल्याङ्कन, जोखिम व्यवस्थापन, स्वचालन, भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण र व्यापार सहजीकरणको क्षेत्रमा कम्तीमा ५/५ जना विषयगत श्रोत व्यक्तिको रूपमा तयार हुनेछन्।

प्रमुख भन्सार कार्यालयहरूमा आवश्यक पूर्वाधार एवं भौतिक सुविधाहरूको विकास गरिनेछ। भन्सारमा सार्वजनिक खरिद कार्य सुदृढ र प्रभावकारी बनाईनेछ।

कार्यालयमा उत्कृष्ट कार्य सम्पादन दक्षता बढाउन कर्मचारीहरूको व्यक्तिगत कार्यसम्पादनका सूचकहरूको विकास गरिनेछ र यसको परिणामलाई कर्मचारीहरूको वार्षिक कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनमा आबद्ध गरिनेछ।

अल्पकालीन, मध्यकालीन र दीर्घकालीन क्षमता विकासको योजना सहित मानव संसाधन व्यवस्थापन गुरुयोजनालाई पुनरावलोकन गरिनेछ। भन्सारका कर्मचारी एवं सरोकारवालाको आवश्यकता पहिचानका आधारमा क्षमता बढाईनेछ। प्राविधिक शाखाहरूको प्रशासकीय र कार्य क्षमताको पूर्ण विश्लेषण गरी नयाँ साङ्गठनिक संरचना तयार गरिनेछ।

(योजनाको नतिजा खाका तथा कार्यान्वयन योजना क्रमशः अनुसूची १ र २ मा प्रस्तुत गरिएको छ।)

२.५.४ उपलब्धि हासिल गर्न अवलम्बन गरिने रणनीतिहरू

उल्लिखित लक्ष्य, उद्देश्यहरू हासिल गर्न देहायका रणनीतिहरूको अलम्बन गरिने:

- ❖ व्यापार सहजीकरणका लागि आवश्यक नीतिगत, कानूनी सुधार गर्दै, आधुनिक प्रविधि र उपकरणहरूको प्रयोगलाई व्यापकता दिईनेछ।
- ❖ राजस्व सङ्कलनका लागि कार्यात्मक लक्ष्य निर्धारण गरी यथार्थपरक राजस्व सङ्कलन गरिनेछ।
- ❖ आसिकुडा वर्ल्डका सम्भाव्य सबै मोड्यूलहरूको दिगो व्यवस्थापन तथा राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीको कार्यान्वयन मार्फत सूचना प्रविधिको अधिकतम उपयोग गरी स्मार्ट भन्सारको प्रवर्द्धन गरिनेछ।
- ❖ व्यापार सहजीकरण र नियन्त्रणबीच सन्तुलन कायम गरी सामाजिक सुरक्षालाई थप सुदृढ गरिनेछ।

- ❖ सङ्गठनात्मक विकास एवं सङ्गठन तथा व्यवस्थापन अध्ययन गर्दै समग्र भन्सार प्रशासनको क्षमता विकास गरिनेछ।

२.५.५ चुनौती र अवसर

उल्लिखित उपलब्धिहरू हासिल गर्ने सन्दर्भमा निम्न चुनौतीहरू रहेका छन्:

(क) चुनौतीहरू

१. व्यापार सहजीकरणको लागि नियामकीय निकायबीच प्रभावकारी सन्तुलन कायम गर्ने:

- ❖ सीमा क्षेत्रका विशेषगरी भन्सार र अन्य नियामक निकायहरूको बीच प्रभावकारी समन्वय गर्ने।
- ❖ व्यापार सहजीकरण र नियामकीय नियन्त्रण बीच प्रभावकारी सन्तुलन कायम गर्न भन्सारको कानूनी संरचना र भन्सारको प्रशासनिक क्षमता अभिवृद्धि गर्ने।

२. विश्व व्यापार सङ्गठन र संसोधित क्योटो महासन्धिको मापदण्डहरू पालना गर्ने:

- ❖ भन्सारको कार्य सञ्चालन भन्सार ऐन, भन्सार नियमावली, आर्थिक ऐन तथा अन्य कानूनी प्रावधानबाट नियन्त्रित हुने गर्दछ। उपर्युक्त कानूनी प्रावधानहरूको सरलता, पूर्णता, पारदर्शिता र पूर्वानुमान सम्बन्धमा व्यवसायीहरूको गुनासो सम्बोधन गर्नु पर्ने।
- ❖ भन्सार सम्बन्धी कानूनहरूलाई सरल एवं सामञ्जस्यपूर्ण बनाई जोखिम व्यवस्थापनको अवलम्बन, सूचना प्रविधिको प्रयोग र सरलीकृत एवं सुव्यवस्थित कार्यविधिको माध्यमबाट भन्सारका प्रक्रियाहरूलाई सरल र सामञ्जस्यपूर्ण बनाउनु पर्ने।

३. स्वचालित भन्सारको अवधारणालाई मूर्तरूप दिने गरी भन्सार प्रशासनको पुनर्संरचना गर्ने:

- ❖ भन्सार विभागले समयानुकूल सङ्गठनात्मक पुनर्संरचना गरी कर्मचारीको दरबन्दी समायोजन गरिरहेको छ। स्वचालन अवधारणालाई मूर्तरूप दिन भन्सारको प्राविधिक र कार्यात्मक शाखाहरूको संरचनाको गहन अध्ययन गरी सङ्गठनात्मक पुनर्संरचना गर्नु पर्ने।

४. भन्सारको सार्वजनिक खरिदलाई सुदृढ बनाउने:

- ❖ भन्सार कार्यालयमा आवश्यक न्यूनतम उपकरणहरू खरीद गर्ने कार्यलाई प्राथमिकतामा राखी सार्वजनिक खरिद योजना अनुरूप खरीद गर्न सक्षम जनशक्ति को विकास गर्नु।

५. मानव संसाधनको क्षमता विकास गर्ने:

- ❖ कर्मचारी सुरुवा एवं अवकाससम्बन्धी नीतिले भन्सार प्रशासनले आफ्ना अनुभवी तथा प्राविधिक रूपले सक्षम कर्मचारीहरूलाई गुमाउदै गईरहेको छ। क्षमता विकासको कार्यक्रमलाई प्राथमिकताका साथ अघि बढाउन सरकार तथा विकासका साझेदारबाट उपलब्ध श्रोतलाई एकीकृत गरी योजनावद्ध जनशक्ति विकास गर्नु पर्ने।

६. भन्सार मूल्याङ्कनलाई यथार्थपरक बनाउने:

- ❖ विश्व व्यापार सङ्गठनको मूल्याङ्कन सम्झौताका प्रावधानसँग तादात्म्यता कायम राख्न पूर्वाधारहरूको विकास र उपयुक्त मूल्याङ्कन स्वचालनका मोड्यूलहरू अपनाउनु पर्ने।

७. मालवस्तुको सही वर्गीकरण गर्ने:

- ❖ भन्सरमा गरिने मालवस्तुको घोषणालाई सही बनाउन यसको ब्राण्ड, मोडेल, साइज, गुणस्तर लगायतका विवरणहरूको सही घोषणा गर्न लगाई अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारको तथ्याङ्क व्यवस्थापनलाई विश्वसनीय बनाउनु पर्ने र यसैका आधारमा यथार्थपरक राजस्व सङ्कलन गर्नु पर्ने।

८. परीक्षणमा आधारित नियन्त्रणलाई प्रभावकारी बनाउने:

- ❖ भन्सार जाँचपासपछिको परीक्षण व्यापार सहजीकरण र नियन्त्रणको प्रभावकारी माध्यम हो। मालवस्तुको घोषणा गर्दा अपनाउनु पर्ने कानूनी प्रावधानहरू पूरा गरिएको छ कि छैन सोको सत्यता निरूपणका लागि जाँचपासपछिको परीक्षण गरिन्छ। भन्सार महसुल र अन्य करहरू सङ्कलन र भन्सार जाँचपासलाई सहजीकरण गर्न जाँचपासपछिको परीक्षणलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्नुपर्ने,

९. राजस्व चुहावटमा न्यूनीकरण गर्ने:

- ❖ खुला सीमाका कारण हुनसक्ने चोरी निकासी पैठारीलाई नियन्त्रण गर्नु पर्ने।
- ❖ विश्व व्यापार सङ्गठनको भन्सार मूल्याङ्कन पद्धतिको पूर्ण कार्यान्वयन, माल वस्तुको सही वर्गीकरण, प्रभावकारी जाँचपास परीक्षण, अनुगमन र नियमनकारी निकायसँगको समन्वय गरी राजस्व चुहावट नियन्त्रण गर्नु पर्ने।

(ख) अवसरहरू

उपर्युक्त चुनौतीहरूहरूलाई सम्बोधन गर्न भन्सार प्रशासनसमक्ष देहायका अवसरहरू उपलब्ध रहेका छन्:

- ❖ व्यापार सहजीकरणलाई प्रत्याभूत गर्न नयाँ भन्सार विधेयकको मस्यौदा संघीय संसदमा पेस भएको छ।
- ❖ एकद्वार प्रणालीको निर्माण गरी कार्यान्वयनमा आइसकेकोले अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारमा संलग्न सबै निकायलाई एउटै प्लेटफर्ममा आबद्ध गर्न सकिनेछ।
- ❖ काठमाडौंको चोभार स्थित सुक्खा बन्दरगाह सचालनमा ल्याई सीमामा हुने जाँचपासको कार्यबोझलाई कम गर्न सकिनेछ।
- ❖ सबै मूल भन्सार कार्यालयमा स्वचालन प्रणालीको कार्यान्वयन गरिएको छ।
- ❖ भन्सार प्रशासनको संगठनात्मक संरचनालाई अधिकृतमूलक बनाउँदै लगिएको छ।
- ❖ प्रमुख भन्सार कार्यालयहरूमा एकीकृत जाँच चौकी र सुक्खा बन्दरगाहको सञ्चालन लगायत भौतिक पूर्वाधार विकास गरिएको छ।

- ❖ जोखिममा आधारित भन्सार जाँचपास प्रणालीले जोखिम व्यवस्थापनलाई थप सुदृढ बनाउने अवसर रहेको छ।
- ❖ भन्सार मूल्याङ्कनलाई कारोबार मूल्यमा आधारित बनाउन मूल्याङ्कनको मोड्यूल सञ्चालनमा ल्याइएको छ।
- ❖ भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालयको स्थापना भएको छ।
- ❖ राजस्व चुहावट नियन्त्रणका लागि विभिन्न तहमा समन्वयात्मक संयन्त्र परिचालन गरिएको छ।
- ❖ सुधार योजना कार्यान्वयनमा विकासका साझेदारको निरन्तर सहयोग प्राप्त भइरहेको छ।

२.६ प्रतिफल तथा क्रियाकलापहरू

माथि उल्लिखित उपलब्धिहरू प्राप्तिका लागि हासिल गर्नु पर्ने प्रतिफलहरू र प्रतिफल प्राप्तिका लागि कार्यान्वयन गर्नु पर्ने क्रियाकलापहरूलाई देहायबमोजिम प्रस्तुत गरिएको छः

उपलब्धि १: व्यापार सहजीकरण: निकासी पैठारी प्रक्रियालाई सहजीकरण गरी यसलाई समय सापेक्ष, लागत प्रभावी र अनुमानयोग्य बनाइएको हुनेछ।

प्रतिफल १: वैध व्यापारलाई सहजीकरण गरिनेछ।

निकासी पैठारी जाँचपास प्रक्रियामा सुधार गर्न विभिन्न उपायहरू कार्यान्वयनमा ल्याइएकोछ। भन्सार जाँचपासलाई सहजीकरण गर्न जाँचपासमा लाग्ने समयसम्बन्धी अध्ययनले दिएका सुझावहरू कार्यान्वयन गरिदै आएको छ। निकासी पैठारी प्रक्रिया सहजीकरण गरी यसलाई समय सापेक्ष, लागत प्रभावी र अनुमानयोग्य बनाउन देहायका क्रियाकलापहरू कार्यान्वयन गरिने छन्:-

- १.१ संशोधित क्योटो महासन्धि र व्यापार सहजीकरण सम्झौताका प्रावधानहरूसँग तादात्म्य हुने गरी तयार गरिएको नयाँ भन्सार ऐन अनुरूपको नयाँ भन्सार नियमावली तर्जुमा गर्ने।
- १.२ ऐन, नियम र प्रक्रिया अनुरूपको नयाँ भन्सार कार्यविधि तर्जुमा गर्ने।
- १.३ संशोधित क्योटो महासन्धि र व्यापार सहजीकरण सम्झौताका भन्सार सम्बन्धी प्रावधानहरूको कार्यान्वयन स्थितिको पुनरावलोकन गर्ने।
- १.४ भन्सार जाँचपासमा पेश गर्नु पर्ने कागजातको आवधिक पुनरावलोकन गर्ने।
- १.५ पूर्वदिश सुदृढीकरणको लागि कार्यान्वयन स्थितिको मूल्याङ्कन गर्ने।
- १.६ अधिकृत व्यवसायिक व्यक्ति (Authorized Business Person) सम्बन्धी व्यवस्था कार्यान्वयन गर्ने।
- १.७ शीघ्र जाँचपास (Expedited Shipment) का प्रावधानको कार्यान्वयन गर्ने।
- १.८ भन्सारबाट मालवस्तु छुटाउँदा लाग्ने समयको अध्ययन (Time Release Study) गर्ने।
- १.९ राष्ट्रिय नीति तथा अन्तरराष्ट्रिय असल अभ्यास अनुरूप सीमापार विद्युतीय व्यापारमार्फत हुने निकासी पैठारीलाई सहजीकरण गर्न नीति तथा संरचना विकास गर्ने।

- १.१० दक्षिण एशिया उपक्षेत्रीय आर्थिक सहयोग (SASEC) भन्सार उपसमूहले पहिचान गरेका उपक्षेत्रीय आयोजनाहरू कार्यान्वयन गर्ने।
- १.११ भन्सारमा लैङ्गिक समता र सामाजिक समावेशिता (GESI) सिद्धान्त र मूल्य अवलम्बन गर्ने।
- १.१२ भूकम्प, कोभिड-१९ सङ्क्रमण लगायतका अन्य विपतको अवस्थामा भन्सारले आपूर्ति शृङ्खलालाई सुनिश्चित गर्न योगदान अभिवृद्धि गर्ने।
- १.१३ सेवाग्राही सेवा कक्षहरूको प्रभावकारी सञ्चालन गर्ने।
- १.१४ वैदेशिक हुलाक भन्सार कार्यालयबाट हुलाक पुलिन्दा गरी गरिने निकासी तथा पैठारीलाई व्यवस्थित गरी सुरक्षित एवं सहज बनाउने।
- १.१५ भन्सार प्रक्रियाका उपयोगी तथ्याङ्क र सूचनामा व्यवसायीहरूको पहुँच सुनिश्चित गर्ने।
- १.१६ सूचना प्रविधि नीति कार्यान्वयनको लागि सरोकारवालाहरूबीच स्वामित्व विकास गर्न स्वचालन सम्बन्धी भन्सार नीतिहरू प्रचार प्रसार एवं अभिमूखीकरण गर्ने।

प्रतिफल २: भन्सार र सरोकारवालाहरूबीच समन्वय, सञ्चार र सहयोग प्रवर्द्धन गरिनेछ।

नेपालको भन्सार प्रशासनले सरोकारवालाहरूबीचको साझेदारी र सहकार्यमा विश्वास गर्दछ। यस्तो साझेदारी भन्सार र भन्सारबीच, भन्सार र व्यवसायीबीच तथा भन्सार र अन्य सरकारी निकायहरूबीच हुन सक्दछ। भन्सारले यी निकायहरूबाट प्राप्त पृष्ठपोषण ग्रहण गर्नु पर्दछ र गैरमहसुल अवरोधलाई प्रोत्साहित गर्नु हुदैन। नेपालको भन्सार प्रशासनले जनवादी गणतन्त्र चीनको भन्सार प्रशासनसँग भन्सारसम्बन्धी आपसी सहयोग सम्झौतामा हस्ताक्षर गरेकोछ। भारत र बंगलादेशका भन्सार प्रशासनसँग पनि सोही अनुरूपको भन्सार सहयोग सम्झौता गर्ने कार्यक्रम अघि बढेको छ। नेपाल र भारतका महानिर्देशकस्तरीय वार्ताहरू वार्षिक रूपमा हुने गरेका छन्। यसै गरी नेपाल तथा जनवादी गणतन्त्र चीन र बंगलादेशका भन्सार प्रशासनबीच पनि अन्तरराष्ट्रिय व्यापारलाई सहजीकरण गर्न र व्यापार तथा भन्सारसम्बन्धी समस्याहरू निराकरण गर्न उच्चस्तरीय वार्ताहरू गर्ने व्यवस्था पनि रहेको छ। भन्सारले आवश्यकताअनुसार सरोकारवालाहरूबीच केन्द्र र स्थानीय तहमा बैठक र छलफल आयोजना गर्ने गरेको छ। भन्सार र सरोकारवालाहरूबीच समन्वय, सञ्चार र सहयोग प्रवर्द्धन गर्न देहायका क्रियाकलापहरू कार्यान्वयन गरिने छन्:-

क्रियाकलापहरू

- २.१ स्थानीय र राष्ट्रिय भन्सार व्यापार सहजीकरण संयन्त्रलाई परिचालन गर्ने।
- २.२ सीमामा आपूर्ति शृङ्खला व्यवस्थापनमा संलग्न निकायबीच सहकार्य गर्ने।
- २.३ भन्सार प्रशासनबीच समन्वय, सहकार्य एवं प्रभावकारी सञ्चार स्थापित गर्ने।
- २.४ समकक्षी भन्सारबाट निकासी हुने मालवस्तुसम्बन्धी विवरणको अग्रिम सूचना आदानप्रदान गर्ने।
- २.५ व्यापारिक साझेदार राष्ट्रका भन्सार प्रशासनसँग पारस्परिक सहयोगसम्बन्धी सम्झौता गर्ने।
- २.६ भन्सार विभाग तथा भन्सार कार्यालयको सेवाग्राही सन्तुष्टि सर्वेक्षण गर्ने।

२.७ सीमामा कार्यरत निकायहरूसँग समन्वय एवं सञ्चार गर्ने।

२.८ अन्तर भन्सार सहयोग अभिवृद्धि गर्ने।

प्रतिफल ३: समन्वयात्मक सीमा व्यवस्थापनको अवधारणा अवलम्बन गरिनेछ।

समन्वयात्मक सीमा व्यवस्थापनले सीमामा कार्यरत राष्ट्रिय र अन्तरराष्ट्रिय निकायहरूबीच समन्वय अभिवृद्धि गर्न नीतिगत सुधार र कार्य प्रक्रियामा नियमन गर्दछ। भन्सार प्रशासनले समन्वयात्मक सीमा व्यवस्थापनको अवधारणा अनुरूप भन्सारसँग सम्बन्धित निकायहरूबीच र सीमावर्ती अन्य निकायहरूबीच सहकार्य गर्ने गरेको छ। भन्सार प्रशासनले केन्द्र र स्थानीय तहमा सीमावर्ती निकायहरूबीच बैठकहरूको आयोजना र अन्तरक्रिया कार्यक्रमको माध्यमबाट व्यापार सहजीकरण र नीतिगत सुधारमा सहयोग पुऱ्याउने गरेको छ। समन्वयात्मक सीमा व्यवस्थापनको अवधारणा अवलम्बन गर्न देहायका क्रियाकलापहरू कार्यान्वयन गरिने छन्:-

क्रियाकलापहरू

- ३.१ सीमा व्यवस्थापनमा जिम्मेवार निकायबीच समन्वयात्मक सीमा व्यवस्थापनमा भन्सारले नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्ने।
- ३.२ भन्सार प्रशासन र सरोकारवाला निकाय एवं सञ्चार माध्यमकाबीच आपसी सञ्चार प्रवर्द्धन गर्ने।
- ३.३ भन्सारको विषयमा शिक्षा, सचेतना तथा सीमा क्षेत्रमा सामाजिक जिम्मेवारीसम्बन्धी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने।

प्रतिफल ४: जोखिम व्यवस्थापन सुदृढ गरिनेछ।

जोखिम व्यवस्थापनले निकासी पैठारी हुने मालवस्तुको जोखिमको पहिचान, विश्लेषण तथा मूल्याङ्कन गरी जोखिमको स्तर निर्धारण गर्दछ। भन्सारका प्रक्रिया र पद्धतिहरूमा जोखिम व्यवस्थापनको बैज्ञानिक पद्धतिबाट मालवस्तुले बहन गर्ने सम्भावित जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्न ठोस आधार प्रदान गर्दछ। यस कार्यमा भन्सार घोषणापत्रमा उल्लेख गरिएका विवरणहरूको विश्लेषण गरी जोखिमका परिसूचकहरूसँग शीघ्र तुलना र अध्यावधिक गर्न भन्सार स्वचालनले सहयोग पुऱ्याउँछ। जोखिम व्यवस्थापन सुदृढ गर्न देहायका क्रियाकलापहरू कार्यान्वयन गरिने छन्:-

क्रियाकलापहरू

- ४.१ जोखिम रजिस्टर निर्माण गर्ने र अध्यावधिक गर्ने।
- ४.२ जोखिम प्रोफाइल निर्माण गर्ने।
- ४.३ जोखिम सूचकहरू तयार गर्ने।
- ४.४ जोखिम पहिचान गर्न जनशक्ति विकास गर्ने।
- ४.५ छनौट प्रणालीमा जोखिमका मापदण्डलाई अध्यावधिक गर्ने।
- ४.६ छनौट प्रणालीलाई थप भन्सार कार्यालयमा विस्तार गर्ने।

४.७ निलो मार्ग (जाँचपास पछिको परीक्षण गर्ने गरी) बाट मालवस्तु जाँचपासको सुरुआत गर्ने।

४.८ राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय गुप्तचर निकायहरूसँग समन्वय र सूचना आदानप्रदान गर्ने।

उपलब्धि २: यथार्थपरक राजस्व सङ्कलन: भन्सार कानूनको परिमार्जन र परिपालना गर्दै यथार्थपरक राजस्व सङ्कलनमा अभिवृद्धि गरिएको हुनेछ।

प्रतिफल ५: अनुपालनको व्यवस्थापन एवं स्वैच्छिक अनुपालन प्रवर्द्धन गरिनेछ।

अनुपालनलाई सुदृढ गर्न विभिन्न सुधारका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ। व्यवसायीहरूमा स्वैच्छिक अनुपालनको संस्कृतिको विकास गर्न थप सुधारका कार्यक्रमहरू संचालन गर्न आवश्यक देखिएको छ। अनुपालनको व्यवस्थापन एवं स्वैच्छिक अनुपालन प्रवर्द्धन गर्न देहायका क्रियाकलापहरू कार्यान्वयन गरिनेछन्:-

क्रियाकलापहरू

- ५.१ स्वैच्छिक अनुपालन मापदण्डको दस्तावेज तयार गर्ने।
- ५.२ सरोकारवालाहरूमा स्वैच्छिक अनुपालन मापदण्ड सम्बन्धी सचेतना अभिवृद्धि गर्ने।
- ५.३ स्वैच्छिक अनुपालन मापदण्ड कार्यान्वयनमा ल्याउने।
- ५.४ सरोकारवालासँग संस्थागत सहयोग र सहकार्य गर्ने।
- ५.५ अनुपालन मापदण्ड कार्यान्वयनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने।
- ५.६ पुरस्कार र सजायको व्यवस्था कार्यान्वयन गर्ने।

प्रतिफल ६: यथार्थपरक राजस्व सङ्कलन गरिनेछ।

नेपालको राजस्व परिचालनमा भन्सार बिन्दुमा सङ्कलन गरिने राजस्वको महत्वपूर्ण योगदान रहेको छ। यथार्थपरक राजस्व सङ्कलन गर्न देहायका क्रियाकलापहरू कार्यान्वयन गरिनेछन्:-

क्रियाकलापहरू

- ६.१ अन्तरराष्ट्रिय व्यापारको तथ्याङ्क विश्लेषण, भन्सार महसुल दर तथा राजस्व नीतिमा गरिने परिवर्तनका आधारमा भन्सारको सम्भाव्य (Potential) वार्षिक राजस्व लक्ष्य प्रस्ताव गर्ने।
- ६.२ भन्सार दरलाई अन्तरराष्ट्रिय प्रतिबद्धता अनुरूप समायोजन गर्न सुझाव प्रस्तुत गर्ने।
- ६.३ भन्सार महसुल दर तथा निकासी प्रवर्द्धन र अन्य नीतिगत सुझाव पेस गर्ने।
- ६.४ मालवस्तुको सही घोषणा र सही वर्गीकरण गर्ने गराउने।
- ६.५ मालवस्तुको भन्सार मूल्याङ्कनलाई यथार्थपरक बनाउने।
- ६.६ मूल्याङ्कन मोड्यूलबाट प्राप्त हुने आँकडालाई अनलाईन मूल्याङ्कन डेटाबेसका रूपमा प्रयोग गर्ने।
- ६.७ मूल्याङ्कन सुदृढ गर्न कार्यविधि र निर्देशिका पुनरावलोकन गरी अद्यावधिक गर्ने।
- ६.८ राजस्व चुहावट नियन्त्रण गर्न जोखिमका आधारमा मालवस्तुको आकस्मिक निरीक्षण गर्ने।

- ६.९ केन्द्रीय स्तरमा WAN र स्थानीय स्तरमा LAN मार्फत प्रभावकारी प्रत्यक्ष अनुगमन गर्ने।
- ६.१० सिलबन्द कन्टेनरद्वारा कार्गो ढुवानी गर्ने कार्यलाई प्रोत्साहित गर्ने।
- ६.११ हार्मोनाइज्ड प्रणालीको सातौँ संस्करण (२०२२ भर्सन) तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने।
- ६.१२ भन्सार राजस्व छुटको प्रभाव अध्ययन गरी पुनरावलोकनका लागि मन्त्रालय समक्ष प्रस्तुत गर्ने।

प्रतिफल ७: जाँचपासपछिको परीक्षणलाई प्रभावकारी बनाइनेछ।

भन्सार जाँचपासपछिको परीक्षण निकासी पैठारीकर्ताको व्यवसायको विभिन्न चरणमा रहने सम्भावित जोखिमलाई नियन्त्रण गर्ने एक शसक्त माध्यम हो। जाँचपासपछिको परीक्षणमा आधारित नियन्त्रण पद्धतिअन्तर्गत भन्सारमा गरिएको घोषणाको यथार्थता र सत्यता जाँच गर्दा निकासीकर्ता वा पैठारीकर्ताको व्यवसायिक अभिलेख जस्तै निकासी वा पैठारी सम्बन्धी खाता, वस्तु खरिद वा बिक्री, बैङ्क अभिलेख, कम्प्युटर प्रणाली लगायत निजको व्यवसायसँग सम्बन्धित कुनै वा सबै विवरण, कागजात वा अभिलेख परीक्षण गर्नुपर्ने हुन्छ। भन्सार प्रशासनले मूल्याङ्कन र जाँचपासपछिको परीक्षणको कार्यविधिलाई सरोकारवालाहरूसँगको छलफलसमेतका आधारमा अध्यावधिक गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ। भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालयले हाल सीमित संख्यामा जाँचपासपछिको परीक्षण गरिआएको छ। जाँचपासपछिको परीक्षणलाई प्रभावकारी बनाउन देहायका क्रियाकलापहरू कार्यान्वयन गरिनेछन्:-

क्रियाकलापहरू

- ७.१ परीक्षणमा आधारित नियन्त्रण सुदृढ गर्न जाँचपासपछिको परीक्षण कार्यान्वयन अवस्थाको अध्ययन गर्ने।
- ७.२ भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालयको संरचना पुनरावलोकन गर्ने।
- ७.३ भन्सार जाँचपास परीक्षणसम्बन्धी कानून तथा कार्यविधि परिमार्जन गर्ने।
- ७.४ जाँचपासपछिको परीक्षणलाई अन्तरनिकाय समन्वय गरी भन्सारको जोखिम व्यवस्थापनसँग आबद्ध गर्ने।
- ७.५ जाँचपासपछिको परीक्षण छनौटका लागि जोखिम सूचकहरू विकास गर्ने।
- ७.६ जोखिम सूचकको आधारमा छनौट तथा परीक्षण गरी जाँचपासपछिको परीक्षण प्रभावकारी बनाउने।

उपलब्धि ३: समाजको संरक्षण एवं सुरक्षा: मुलुकमा अवैध व्यापार र हानिकारक मालवस्तुहरूको आवागमनलाई निषेध गर्न मालवस्तुको परिवहन, ढुवानीका साधनहरू र ढुवानीका उपकरणहरू (कन्टेनर, प्यालेट्स, क्रेट्स) उपर निगरानी एवं नियन्त्रणका प्रभावकारी उपायहरू अवलम्बन गरिएको हुनेछ।

प्रतिफल ८: समाजको सुरक्षा र संरक्षणलाई टेवा पुऱ्याउन भन्सारका नीति तथा प्रक्रियाहरूको एकीकृत एवं समन्वयात्मक ढङ्गले कार्यान्वयन गरिने छ।

आतङ्कवाद, आम विनाशकारी हतियारहरू र सामग्रीहरूको अत्यधिक वृद्धि, साना हतियार र विष्फोटक पदार्थको तस्करी र दोहोरो प्रयोगका वस्तुको दुरुपयोगले मानिसको सुरक्षा, आर्थिक विकास, राजनीतिक स्थिरता र सामाजिक एकतामा ठूलो खतरा पैदा गर्न सक्छ। हुन्छ। भन्सार प्रशासनले यी खतरालाई

कम गर्न महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने गर्दछ। सामाजिक सुरक्षालाई टेवा पुऱ्याउने उद्देश्यका साथ भन्सारका नीति तथा प्रक्रियाहरूको एकीकृत एवं समन्वयात्मक ढङ्गले कार्यान्वयन गर्न देहायका क्रियाकलापहरू कार्यान्वयन गरिने छन्:-

क्रियाकलापहरू

- ८.१ कार्गो र यात्रु मार्ग निर्माण गर्ने।
- ८.२ अग्रिम यात्रु सूचना प्रणाली (Advanced Passenger Information System) को माध्यमबाट यात्रुहरूको र कार्गो म्यानिफेस्टबाट मालवस्तुको पूर्व सूचना लिई जोखिम निर्धारण गरी कार्यान्वयन गर्ने।
- ८.३ भन्सार कार्यालयको सुरक्षा व्यवस्था र अन्य कार्यका लागि सुरक्षा निकायको सक्रिय सहयोग प्राप्त गर्ने।
- ८.४ भन्सारको नेतृत्वमा संयुक्त गस्ती परिचालन गरी गैर भन्सार नाकाहरूबाट हुनसक्ने चोरी निकासी पैठारी नियन्त्रण गर्ने।
- ८.५ स्थानीय र केन्द्रीयस्तरमा अन्तरनिकाय संयन्त्र परिचालन गरी राजस्व चुहावट नियन्त्रण गर्ने।
- ८.६ मालवस्तु तथा यात्रुको जाँचपासमा आधुनिक उपकरणहरूको प्रयोग गर्ने।

प्रतिफल ९: राष्ट्रिय सुरक्षा, जनस्वास्थ्य, अर्थतन्त्र, बौद्धिक सम्पत्तिको संरक्षण, पर्यावरण र समाजको संरक्षणका क्षेत्रमा भन्सारबाट सहजीकरण गरिनेछ।

भन्सारले सम्पादन गर्ने कार्यहरू सुरक्षा, जनस्वास्थ्य, अर्थतन्त्र, पर्यावरण र समाज जस्ता पाँच क्षेत्रहरूमा समेत केन्द्रित रहनेछन्। मुख्य भन्सार कार्यालयहरू अहस्तक्षेपकारी निरीक्षण उपकरणहरू (Nonintrusive Inspection Equipment) तथा प्रयोगशालाले सुसज्जित हुनेछन्। सीमामा तस्करीका गतिविधिहरूलाई प्रभावकारी ढङ्गले नियन्त्रण गर्नको लागि भन्सारको नियन्त्रणलाई सुदृढ गरिने छ। समग्र राष्ट्रिय सुरक्षा, जनस्वास्थ्य, अर्थतन्त्र, पर्यावरण र समाजको संरक्षणका क्षेत्रमा योगदान गर्न देहायका क्रियाकलापहरू कार्यान्वयन गरिने छन्:-

क्रियाकलापहरू

- ९.१ निकासी पैठारी हुने मालवस्तु परीक्षण गर्न एकीकृत जाँचचौकी र सुक्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालयको हाताभिन्न Interface Model को प्रयोगशाला स्थापना गर्ने।
- ९.२ सङ्कटापन्न वन्यजन्तु तथा वनस्पति, ओजोन तहलाई नष्ट गर्ने पदार्थ तथा वातावरणलाई प्रतिकूल प्रभाव पार्ने प्रतिबन्धित एवं हानिकारक वस्तुहरू नियन्त्रणको लागि त्यस्ता वस्तुहरू परीक्षण गर्न सक्ने गरी भन्सार प्रयोगशालाको क्षमता वृद्धि गर्ने।
- ९.३ प्रवेश बिन्दुहरूमा विशेष सतर्कता र गुप्त सूचना (Intelligence) को प्रयोगमा वृद्धि गर्ने।
- ९.४ सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्ककारी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी कार्यमा समन्वय र सहजीकरण गर्ने।

उपलब्धि ४: स्वचालित भन्सार प्रणाली: भन्सार जाँचपासका सबै प्रक्रियाहरू स्वचालित गरिएको हुनेछ।

प्रतिफल १०: भन्सार प्रक्रियाहरूमा स्वचालन प्रणालीको विस्तार गरिनेछ।

चौबीस मूल भन्सार कार्यालयहरूमा आसिकुडा वर्ल्डमा आधारित नेपाल भन्सार स्वचालित प्रणाली (NECAS) को माध्यमबाट भन्सार घोषणा प्रशोधन गरिन्छ, जसले कुल भन्सार घोषणाको उनान्सय प्रतिशत हिस्सा ओगट्छ। यस कार्यमा पूर्ण स्वचालनको सफलता हासिल गर्नुपर्ने कार्य बाँकी नै छ। भन्सार प्रक्रियाहरूमा स्वचालन प्रणालीको विस्तार गर्न देहायका क्रियाकलापहरू कार्यान्वयन गरिने छन्:-

क्रियाकलापहरू

- १०.१ नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली (NECAS) सबै मूल भन्सार कार्यालयमा विस्तार गर्ने।
- १०.२ कागजरहित भन्सार जाँचपास कार्यान्वयन गर्ने।
- १०.३ आसिकुडा वर्ल्ड कार्यान्वयन योजनाका कार्यात्मक र प्राविधिक पक्षका सिफारिसहरू लागू गर्ने।
- १०.४ भन्सार कार्यालयमा छनोट प्रणाली विस्तार गर्ने।
- १०.५ भन्सार कार्यालयमा गेट इन्ट्री र म्यानिफेस्ट मोड्यूल कार्यान्वयन र विस्तार गर्ने।
- १०.६ भन्सार कार्यालयमा मोबाइल/ट्याबलेट मार्फत भन्सार जाँचपास गर्न आसिकुडा Mobile Client App विस्तार गर्ने।
- १०.७ Exit Note लाई भन्सार जाँचपास र परिवहनको निस्साको रूपमा उपयोग गर्ने।
- १०.८ विद्युतीय भुक्तानी कार्यान्वयन गर्ने।
- १०.९ मूल्याङ्कनलाई स्वचालित बनाउन टेरिफ स्पेसिफिकेसन कोडलाई आसिकुडा प्रणालीमा समाविष्ट (upload) गर्ने।
- १०.१० विश्व व्यापार सङ्गठनको व्यापार सहजीकरणका प्रावधानहरूलाई आवश्यकतानुसार आसिकुडा प्रणालीमा Configure गर्ने।
- १०.११ कूटनीतिक सुविधा र महसुल सुविधा, आर्थिक ऐन बमोजिमको छुट, आयोजना छुट लगायतका सबै छुटलाई आसिकुडा प्रणाली मार्फत व्यवस्थित गर्ने।
- १०.१२ ASYSCAN मोड्यूल कार्यान्वयन गर्ने।
- १०.१३ भन्सारमा डिजिटल सिग्नेचर कार्यान्वयन गर्ने।
- १०.१४ बैंक जमानत व्यवस्थापन कार्यान्वयन विस्तार गर्ने।
- १०.१५ नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली लागू भएका मूल भन्सार कार्यालयहरूमा सूचना प्रविधि पूर्वाधारहरूको स्तरोन्नति गर्ने।

प्रतिफल ११: नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीको विकास र विस्तार गरिनेछ।

नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणाली व्यापार सहजीकरण गर्ने एक प्रभावकारी माध्यम हो। यस प्रणालीले अन्तरराष्ट्रिय व्यापारमा संलग्न सरोकारवालाहरूलाई निकासी पैठारीसँग सम्बन्धित नियमानुसार पेश गर्नुपर्ने आवश्यक कागजातहरू एकल प्रवेश बिन्दुमा स्तरीकृत ढाँचामा एउटै पोर्टलमा एक पटक मात्र पेश गर्न पाउने सुविधा प्रदान गर्दछ। अन्तरराष्ट्रिय व्यापारसँग सम्बन्धित चालीसभन्दा बढी निकायहरू एउटै सञ्चालनमा आबद्ध भई आवेदन, इजाजत, अनुमति, प्रमाणपत्र तथा अन्य कागजातहरू (LPCO) एकै विधि र माध्यमबाट आदानप्रदान गर्न सकिने गरी एकै स्थानबाट सेवा प्रदान गर्ने उद्देश्यले नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीको विकास भइरहेको छ। यस प्रणालीको गुणस्तर सुनिश्चितताको लागि अन्तरराष्ट्रिय परामर्शदातासमेत छनौट भई निरन्तर प्रणाली मूल्याङ्कन तथा गुणस्तर परीक्षणको कार्य भइरहेको छ। आसिकुडा वर्ल्डमा आधारित नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली (NECAS) र नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीबीच अन्तरआबद्धताको लागि आसिकुडा वर्ल्ड विकासकर्ता संयुक्त राष्ट्र संघ व्यापार तथा विकास सम्मेलन (UNCTAD) तथा नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणाली विकासकर्ताबीच संयुक्त सहकार्य भइरहेको छ। यस प्रणाली सञ्चालनका लागि आवश्यक LPCO Module कार्यान्वयनमा ल्याई सकिएको छ। नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीको विकास, कार्यान्वयन तथा विस्तार गर्न देहायका क्रियाकलापहरू कार्यान्वयन गरिने छन्:-

क्रियाकलापहरू

- ११.१ नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीको कार्यान्वयन र विस्तार गर्ने।
- ११.२ प्रणाली सञ्चालन गर्न आवश्यक पर्ने उपकरणहरू डेटा सेण्टरमा व्यवस्थापन गर्ने।
- ११.३ नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणाली, नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली र राजस्व सङ्कलन/नियन्त्रणमा संलग्न निकायबीच प्रणाली अन्तरआबद्धता (Interface) गर्ने।
- ११.४ प्रणाली सञ्चालनका लागि सरोकारवालाहरूलाई तालिम प्रदान गर्ने।
- ११.५ प्रणालीमा आबद्ध हुने निकायलाई आवश्यक पर्ने उपकरण प्रदान गर्ने।
- ११.६ प्रणालीमा आबद्ध हुने निकायहरूको आफ्नै प्रणाली भए सो प्रणालीबाट र सो नभए छुट्टै मोड्यूल विकास गरी प्रणालीसँग आबद्ध गर्ने।
- ११.७ प्रणालीको विकास र गुणस्तर मूल्याङ्कन एवं प्रमाणीकरण गर्ने।
- ११.८ प्रणालीलाई निकासी पैठारी हुने सबै निकाय तथा नाकाहरूमा विस्तार गरी अन्तरराष्ट्रिय व्यापारको अभिन्न अङ्गको रूपमा कार्यान्वयन गर्ने।
- ११.९ प्रणालीको दिगोपनको लागि सञ्चालन ढाँचा र जनशक्ति विकास गर्ने।

प्रतिफल १२: स्वचालित रूपमा भन्सारको वैदेशिक व्यापार तथ्याङ्कको व्यवस्थापन गरिनेछ।

भन्सार विभागबाट वैदेशिक व्यापारका तथ्याङ्कहरू प्रशोधन गरी यथासमयमा प्रकाशन गर्ने गरिएको छ। निकासी तथा पैठारी भएका मालवस्तुको दैनिक र मासिक तथ्याङ्कहरू तयार गरिन्छन्।

वैदेशिक व्यापारको तथ्याङ्कलाई स्रोतमै सुधार गर्न आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स तथा व्यवसाय इन्टेलिजेन्स लगायतका स्वचालित संरचनाका प्रक्रियाको तयारी सुरु भइसकेको छ। भन्सार विभाग, मुख्य सरोकारवालाहरू, नेपाल राष्ट्र बैङ्क, र व्यापार तथा निकासी प्रवर्द्धन केन्द्रबीच मालवस्तुको व्यापार तथ्याङ्कलाई सामाज्यीकरण गरिएकोछ। स्वचालित रूपमा भन्सारको वैदेशिक व्यापार तथ्याङ्कको व्यवस्थापन गर्न देहायका क्रियाकलापहरू कार्यान्वयन गरिने छन्:-

क्रियाकलापहरू

- १२.१ भन्सार विभागलाई वैदेशिक व्यापार तथ्याङ्कको राष्ट्रिय सम्पर्क बिन्दु (Focal Point) को रूपमा विकास गर्ने।
- १२.२ आसिकुडा वर्ल्ड लागु भएका सबै भन्सार कार्यालयमा तथ्याङ्क व्यवस्थापन एकाइ गठन गर्ने।
- १२.३ नियमित रूपमा तथ्याङ्क सङ्कलन तथा प्रकाशन गर्ने।
- १२.४ तोकिएका सबै सम्पर्क व्यक्तिहरूलाई स्वचालित तथ्याङ्क व्यवस्थापन सम्बन्धी अभिमुखीकरण गर्ने।
- १२.५ तथ्याङ्कलाई प्रभावकारी रूपमा व्यवस्थापन गर्न कार्यविधि तयार गर्ने।
- १२.६ दीर्घकालीन तथ्याङ्क व्यवस्थापनका लागि Overall Statistical Data Management Module विकास गर्ने।
- १२.७ राजस्व छुट सम्बन्धी अभिलेख प्रणाली व्यवस्थित गर्ने (आयोजना छुट, कूटनीतिक/महसुल छुट, आर्थिक ऐन बमोजिमको छुट आदि)

उपलब्धि ५: सङ्गठनात्मक विकास र क्षमता अभिवृद्धि: भन्सार प्रशासनको सङ्गठनात्मक सुधार गर्दै प्रतिस्पर्धात्मक क्षमतामा अभिवृद्धि गरिएको हुनेछ।

प्रतिफल १३: भन्सारका पूर्वाधार एवं भौतिक सुविधाको विकास गरिने छ।

भन्सारको अवस्थिति, भवनहरू, यान्त्रहरू र छन्नाटका मार्गहरू, उपकरणहरू र अरु आवश्यक पूर्वाधारहरू भन्सारको लागि महत्वपूर्ण विषयहरू हुन्। भन्सार विभागले अहस्तक्षेपकारी निरीक्षण (Nonintrusive Inspection) प्रविधिका उपकरणहरू स्थापना गर्ने लगायत भन्सार कार्यालयहरूको पूर्वाधार सुदृढीकरणको लागि भौतिक पूर्वाधार सुधार गुरु योजनालाई अद्यावधिक गरी कार्यान्वयन गरिनेछ। भन्सारका पूर्वाधार एवं भौतिक सुविधाहरूको विकास गर्न देहायका क्रियाकलापहरू कार्यान्वयन गरिने छन्:-

क्रियाकलापहरू

- १३.१ भौतिक पूर्वाधार सुधार गुरुयोजना मौजुदा र भविष्यको आवश्यकताको आधारमा अद्यावधिक गरी लागू गर्ने।
- १३.२ एकीकृत जाँच चौकी र सुक्खा बन्दरगाहहरू निर्माणमा समन्वय गर्ने।
- १३.३ सीमामा रहेका भन्सारका पूर्वाधारहरूको विकास र विस्तार गर्ने।

- १३.४ भन्सार वेयरहाउसहरूको निर्माण र टर्मिनल व्यवस्थापनका लागि निजीक्षेत्रको सहभागिता प्रवर्द्धन गर्ने।
- १३.५ भन्सार कार्यालयको भौतिक पूर्वाधार विकासका लागि जग्गा प्राप्त गर्ने।
- १३.६ कार्य वातावरण सुधारका लागि भन्सारमा भवनहरू निर्माण गर्ने।
- १३.७ कारोबार नहुने छोटो भन्सार कार्यालयहरूको जग्गा र भवनको संरक्षण र व्यवस्थापन गर्ने।
- १३.८ भन्सार कार्यालयहरूको भवन निर्माण र अवस्थितिमा एकरूपता कायम हुने गरी लेआउट डिजाइन गर्ने।
- १३.९ वैज्ञानिक वर्गीकरणको आधारमा भन्सार प्रयोगशालालाई सक्षम बनाउन आधुनिक उपकरणहरूको व्यवस्था गर्ने।
- १३.१० भन्सार विन्दु र अहस्तक्षेपकारी निरीक्षण उपकरणहरू (Nonintrusive Inspection Equipment (NIIE)) अध्ययनका सिफारिश कार्यान्वयन गर्ने।
- १३.११ भन्सार प्रशासनसँग सम्बन्धित ऐतिहासिक महत्वका दस्तावेजहरूको सङ्ग्रह तथा अभिलेखन गर्ने।

प्रतिफल १४: भन्सार प्रशासनमा सदाचार र सुशासन प्रवर्द्धन गरिनेछ।

व्यापार तथा लगानीका अवसरहरूमा वृद्धि गर्न, सार्वजनिक प्रशासनप्रति जनताको विश्वास बढाउन र नागरिकको कल्याणको लागि भन्सारमा सुशासन र सदाचारको ठूलो महत्व छ। भन्सार प्रशासनमा राम्रोसँग कार्य सम्पादन हुन सदाचार पूर्वआवश्यकता हो। भन्सारका कर्मचारीको सदाचारमा देखिएको कमीकमजोरीलाई सम्बोधन गर्न १९८० को दशकको पछिल्लो समयमा सदाचारलाई विश्व भन्सार सङ्गठनको एजेन्डामा समावेश गरिएको थियो। भन्सारमा हुनसक्ने सम्भावित भ्रष्टाचारका अवसरहरूलाई घटाउन र अन्ततोगत्वा निर्मूल पार्नको लागि भन्सारमा सदाचारका नियमहरूको अनुपालन गर्न सन् १९९३ मा विश्व भन्सार सङ्गठनको अग्रसरतामा गरिएको आरूशा घोषणालाई अन्तरराष्ट्रिय भन्सार समुदायले कार्यान्वयन गरेको थियो। सन् २००३ मा यसलाई परिमार्जन गरी हाल संशोधित आरूशा घोषणा कार्यान्वयनमा छ। उक्त घोषणालाई आत्मसात गर्दै भन्सार प्रशासनमा सदाचार र सुशासन प्रवर्द्धन गर्न देहायका क्रियाकलापहरू कार्यान्वयन गरिने छन्:-

क्रियाकलापहरू

- १४.१ भन्सारमा कार्यसम्पादनमा आधारित परिसूचक व्यवस्थापन प्रणालीको स्तरोन्नति गर्ने।
- १४.२ भन्सार कर्मचारीको नैतिक मूल्य मान्यता, सुक्ष्म नियमन र निगरानीसहितको आचार संहिताको व्यवस्था गर्ने।
- १४.३ भन्सार कार्यालयहरू र भन्सार विभागको आवधिक रूपमा सहभागितात्मक अन्तरक्रिया गर्ने।
- १४.४ भन्सारका गतिविधि सम्बन्धी सूचना नियमित प्रवाह गर्ने।
- १४.५ कार्यरत कर्मचारीहरूलाई प्रोत्साहनको व्यवस्था गर्ने।

प्रतिफल १५: भन्सारको नतिजामूलक योजनासहित व्यवस्थापकीय क्षमता सुदृढ गरिनेछ।

भन्सार विभागले संस्थागत विकास र सङ्गठनात्मक सुदृढीकरणको लागि समय समयमा आफ्नो संरचनालाई पुनर्संरचना गरिरहेको छ। कर्मचारीहरूको क्षमता विकासका लागि तालिम सञ्चालन भइरहेका छन्। भन्सार मूल्याङ्कन, मालवस्तुको वर्गीकरण सही घोषणा एवं यसका प्रक्रियाहरू जटिल छन्। त्यसकारण कर्मचारीहरूले सहज रूपमा कार्य सम्पादन गर्न सक्नु भन्ने सुनिश्चितताका लागि प्राविधिक तथा अप्राविधिक मानव संसाधनको सिप विकास गर्न अति आवश्यक छ। व्यवसायी र भन्सार प्रशासनको सम्पर्क हुने पहिलो बिन्दु नै भन्सार कार्यालय हुने भएकोले भन्सारका कर्मचारीहरू सुसूचित र पूर्ण प्रशिक्षित हुनु पर्दछ। भन्सारको नतिजामूलक योजनासहित व्यवस्थापकीय क्षमता सुदृढ गर्न देहायका क्रियाकलापहरू कार्यान्वयन गरिने छन्:-

क्रियाकलापहरू

- १५.१ भन्सार विभाग र कार्यालयको साङ्गठनिक संरचना पुनरावलोकन गर्ने।
 - १५.२ भन्सार कार्यालयहरू थप गर्ने, स्तरोन्नती गर्ने र खारेज गर्ने सम्बन्धमा अध्ययन गर्ने।
 - १५.३ योजना अनुसार वार्षिक कार्ययोजना, नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रमभित्र समावेश कार्यक्रम, वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटमा समावेश कार्यक्रमहरूको एकीकृत तालिका विकास गर्ने।
 - १५.४ योजना कार्यान्वयनबाट हासिल भएको प्रगति विवरणलाई एकीकृत सफ्टवेयर विकास गरी कार्य सम्पादनमा आधारित परिसूचक व्यवस्थान प्रणाली (PBIMS) सँग एकीकृत गर्ने।
 - १५.५ भन्सार कार्यालयहरूमा इन्टरनेट प्रोटोकल क्यामरा जडान र विस्तार गर्ने तथा अनुगमन कार्यहरू व्यवस्थापनको लागि इन्टरनेट प्रोटोकल क्यामराको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने।
 - १५.६ जनशक्ति विकास गुरुयोजना पुनरावलोकन गरी कार्यान्वयन गर्ने।
 - १५.७ भन्सारका मूल विषयहरूमा क्षमता विकास गर्ने।
 - १५.८ भन्सारका मूल विषयहरूका विज्ञहरू चयन गरी Pool of Expert सूचीमा समावेश गर्ने।
 - १५.९ भन्सार एजेन्ट र सरोकारवालाहरूको कार्यसम्पादन स्तर अभिवृद्धि गर्न अभिमुखीकरण र तालिम प्रदान गर्ने।
 - १५.१० आशिकुडा वर्ल्डमा आधारित नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली (NECAS) को दिगोपन सुनिश्चित गर्ने।
 - १५.११ भन्सार प्रशासनको चल अचल सम्पत्ति र कर्मचारीसम्बन्धी अभिलेख अद्यावधिक गर्ने।
- (भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजनाको कार्य योजना अनुसूची ३ मा प्रस्तुत गरिएको छ।)

परिच्छेद ३

योजना तर्जुमा कार्यान्वयन, अनुगमन मूल्याङ्कन तथा बजेट व्यवस्थापन

३.१ योजना तर्जुमा

योजना तर्जुमाका लागि भन्सार विभागबाट मिति २०७७/५/८ मा एक कार्यसमूह गठन गरिएको थियो। उक्त कार्यसमूहले योजना तर्जुमाका लागि आवश्यक सहजीकरण गर्ने कार्य गरेको थियो। योजना तर्जुमा गर्ने टोलीले भन्सार विभागका कर्मचारीसँग गहन परामर्श गरेको थियो। यसका साथै कञ्चनपुर, कैलाली, नेपालगञ्ज, भैरहवा, मेची तथा विराटनगर जस्ता महत्वपूर्ण कार्यस्थलमा भन्सारका कर्मचारी, व्यापारी, उद्योग वाणिज्य महासंघ, चेम्बर अफ कर्मा, व्यापार सहजीकरण समिति र भन्सार एजेण्टसंघसँग छलफल तथा परामर्श सम्पन्न गरेको थियो। हालको कोभिड-१९ महामारीको कारण परामर्श प्रक्रिया कठिन भए तापनि भन्सार प्रशासनका वरिष्ठ अधिकारीहरू, भन्सार अधिकृतहरू, व्यवसायिक संस्थाका सदस्यहरू एवं निजीक्षेत्रका सरोकारवालाहरूसँग भर्चुअल, सामूहिक र व्यक्तिगत परामर्श सम्पन्न गरेको थियो। योजनाको मस्यौदा तयार भएपछि विभाग एवम मन्त्रालयको उच्चतहबाट प्राप्त सुझावलाई समेत समावेश गरी यसलाई अन्तिम रूप दिइएको हो।

३.२ योजना कार्यान्वयन

पाँच वर्षका लागि तयार गरिएको भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना अनुसारका क्रियाकलापहरू प्रत्येक वर्षको वार्षिक विकास कार्यक्रममा आन्तरिकीकरण गरिनेछ। योजनाले निर्धारण गरेका क्रियाकलापहरू तोकिएको वर्षमै सम्पन्न गरिनेछन्। सम्पन्न नभएका क्रियाकलापहरू अर्को वर्षमा सम्पन्न गर्ने गरी विभागले अनुसूचीमा परिमार्जन गरी कार्यान्वयनको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाउनेछ।

प्रत्येक वर्ष योजना कार्यान्वयनको समीक्षा गरिनेछ र योजनाको दुई वर्षको अवधि समाप्त भएपछि यसको मध्यावधि समीक्षा गरिनेछ।

योजनाको सफल कार्यान्वयनका लागि प्रमुख भन्सार कार्यालयहरूले आफ्नो छुट्टै कार्य योजना बनाई कार्यान्वयन गर्नेछन्।

३.३ अनुगमन तथा मूल्याङ्कन

विभागका प्रत्येक शाखा तथा कार्यालयले योजनाको कार्यान्वयनमा भएको प्रगतिको त्रैमासिक समीक्षा गरी विभागसमक्ष प्रतिवेदन पेस गर्नेछन्। विभागले समग्र क्रियाकलापको प्रगतिको त्रैमासिक प्रतिवेदन तयार गरी मन्त्रालयमा पेस गर्नेछ। अनुगमनलाई थप व्यवस्थित गर्न योजनको समष्टिगत प्रगतिको मूल्याङ्कनका लागि कार्यसम्पादनमा आधारित परिसूचक व्यवस्थापन प्रणाली र कार्ययोजनामा समाविष्ट कार्यहरूको द्रुत मूल्यांकनको लागि सरलीकृत अनुगमन प्रणालीको प्रयोग गरिनेछ।

योजना कार्यान्वयनको अनुगमन र समीक्षा नेपाल सरकारको नियमित प्रणालीबाट र वैदेशिक सहायता संलग्न कार्यक्रमको अनुगमन समीक्षा विकासका साझेदारहरूको समन्वयमा गरिनेछ।

प्रतिफल एवं क्रियाकलापहरूको अनुगमनले देहायका कुराहरूलाई समेट्नेछः

- (क) कार्यान्वयन योजनामा उल्लिखित क्रियाकलापहरू कार्यान्वयन गरिएका हुन, होइनन् ?
- (ख) क्रियाकलापहरूका लागि आवश्यक रहेको सुपरीवेक्षण नियमित रूपमा गरिएको छ, छैन?
- (ग) वार्षिक योजना सञ्चालनमा भएको खर्चको अनुपातमा कार्यान्वयन प्रगति छ, छैन?
- (घ) क्रियाकलापहरू निर्धारित समय लागत, परिमाण र गुणस्तरमा हासिल भएका छन्, छैनन्?

३.४ बजेट व्यवस्थापन

योजना कार्यान्वयनको लागि योजनाका कार्य, क्रियाकलाप, प्रतिफल र उपलब्धिको लागि आवश्यक पर्ने पुँजीगत अनुमानित लागत विवरणको छुट्टै तालिका तयार गरिएको छ।

योजना कार्यान्वयन गर्न पुँजीगततर्फ पाँच अर्ब अठ्ठासी करोड सात लाख र चालू खर्चतर्फ पाँच अर्ब छ्यालिस करोड पचास लाख गरी जम्मा एघार अर्ब चौतीस करोड सन्ताउन्न लाख रुपैयाँ खर्च हुने अनुमान गरिएको छ। योजना कार्यान्वयनमा आवश्यक वित्तीय श्रोत नेपाल सरकारबाट उपलब्ध गराइएको रकमका अलावा वैदेशिक सहायताबाट समेत पूर्ति हुने अनुमान गरिएको छ।

उपलब्धि र प्रतिफल अनुसारको लागत अनुमानको विवरण तल दिइएको छ।

उपलब्धि अनुसारको अनुमानित लागत

उपलब्धि	रकम रु.
१. <u>व्यापार सहजीकरण</u> : निकासी पैठारी प्रक्रियालाई सहजीकरण गरी यसलाई समय सापेक्ष, लागत प्रभावी र अनुमानयोग्य बनाउन।	३६ करोड ६४ लाख
२. <u>यथार्थपरक राजस्व सङ्कलन</u> : भन्सार कानूनको परिमार्जन र परिपालना गर्दै यथार्थपरक राजस्व सङ्कलनमा अभिवृद्धि गर्न।	१० करोड ८३ लाख
३. <u>समाजको संरक्षण एवं सुरक्षा</u> : मुलुकमा अवैध व्यापार र हानिकारक मालवस्तुहरूको आवागमनलाई निषेध गर्न मालवस्तुको परिवहन, ढुवानीका साधनहरू र ढुवानीका उपकरणहरू (कन्टेनर, प्यालेट्स, क्रेट्स) उपर निगरानी एवं नियन्त्रणका अन्य उपाय अवलम्बन गर्न।	७७ करोड ७९ लाख
४. <u>स्वचालित भन्सार प्रणाली</u> : भन्सार जाँपासका सबै प्रक्रियाहरू स्वचालित बनाउन।	५४ करोड ४९ लाख

उपलब्धि	रकम रु.
५. सङ्गठनात्मक विकास र क्षमता अभिवृद्धि: भन्सार प्रशासनको सङ्गठनात्मक सुधार गर्दै प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता अभिवृद्धि गर्न ।	४ अर्ब ८ करोड ३३ लाख
पुँजीगत खर्च	५ अर्ब ८८ करोड ७ लाख
चालू खर्च	५ अर्ब ४६ करोड ५० लाख
जम्मा	११ अर्ब ३४ करोड ५७ लाख

प्रतिफल अनुसारको अनुमानित लागत

प्रतिफल		रकम (रु. हजारमा)
प्रतिफल १	वैध व्यापारलाई सहजीकरण गर्न ।	१० करोड ४ लाख
प्रतिफल २	भन्सार र सरोकारवालाहरूबीच समन्वय, सञ्चार र सहयोग प्रवर्द्धन गर्न ।	१७ करोड २८ लाख
प्रतिफल ३	समन्वयात्मक सीमा व्यवस्थापनको अवधारणा अवलम्बन गर्न ।	१ करोड ८२ लाख
प्रतिफल ४	जोखिम व्यवस्थापन सुदृढ गर्न ।	७ करोड ४९ लाख
प्रतिफल ५	अनुपालनको व्यवस्थापन एवं स्वैच्छिक अनुपालन प्रवर्द्धन गर्न ।	४ करोड ९२ लाख
प्रतिफल ६	यथार्थपरक राजस्व सङ्कलन गर्न ।	४ करोड ८६ लाख
प्रतिफल ७	जाँचपासपछिको परीक्षणलाई प्रभावकारी बनाउन ।	१ करोड ५ लाख
प्रतिफल ८	समाजको सुरक्षा र संरक्षणलाई टेवा पुऱ्याउन भन्सारका नीति तथा प्रक्रियाहरूको एकीकृत एवं समन्वयात्मक ढङ्गले कार्यान्वयन गर्न ।	४७ करोड ३४ लाख
प्रतिफल ९	राष्ट्रिय सुरक्षा, जनस्वास्थ्य, अर्थतन्त्र, बौद्धिक सम्पत्तिको संरक्षण, पर्यावरण र समाजको संरक्षणका क्षेत्रमा भन्सारबाट सहजीकरण गर्न ।	३० करोड ४५ लाख
प्रतिफल १०	भन्सार प्रक्रियाहरूमा स्वचालन प्रणालीको विस्तार गर्न ।	२३ करोड ५३ लाख
प्रतिफल ११	नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीको विकास र विस्तार गर्न ।	२८ करोड ५२ लाख

प्रतिफल		रकम (रु. हजारमा)
प्रतिफल १२	स्वचालित रूपमा भन्सारको वैदेशिक व्यापार तथ्याङ्कको व्यवस्थापन गर्न ।	२ करोड ४४ लाख
प्रतिफल १३	भन्सारका पूर्वाधार एवं भौतिक सुविधाहरूको विकास गर्न ।	३ अर्ब ७३ करोड ६५ लाख
प्रतिफल १४	भन्सार प्रशासनमा सदाचार र सुशासन प्रवर्द्धन गर्न ।	३ करोड ८७ लाख
प्रतिफल १५	भन्सारको नतिजामूलक योजनासहित व्यवस्थापकीय क्षमता सुदृढ गर्न ।	३० करोड ८१ लाख
पूँजीगत खर्च		५ अर्ब ८८ करोड ७ लाख
चालू खर्च		५ अर्ब ४६ करोड ५० लाख
जम्मा		११ अर्ब ३४ करोड ५७ लाख

३.४ जोखिम तथा मान्यता

योजनाको कार्यान्वयनका क्रममा देखिन सक्ने सम्भाव्य जोखिम तथा मान्यताहरू देहाय बमोजिम रहनेछन्।

- ❖ राजस्व नीति तथा कार्यक्रमहरू भन्सारको प्राथमिकता अनुकूल रहनेछन्।
- ❖ संशोधित क्योटो महासन्धि र भन्सार सम्बन्धित व्यापार सहजीकरण सम्झौताका प्रावधान अनुकूलको कानून जारी भई कार्यान्वयनमा आएको हुनेछ।
- ❖ योजना कार्यान्वयन अनुकूल संगठनात्मक संरचना परिवर्तनमा सम्बन्धित निकायको सहयोग रहनेछ।
- ❖ योजना कार्यान्वयनका लागि अनुमान गरिएको श्रोत उपलब्ध हुनेछ।
- ❖ योजनाको कार्यान्वयनमा नेपाल सरकारका अन्य निकायहरू, निजी क्षेत्र तथा विकास साझेदारहरूको सहयोग र समर्थन कायम रहनेछ।

अनुसूची १ - नतिजा खाका

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
दूरदृष्टि (Vision)				
नेपालको आर्थिक तथा सामाजिक समुन्नतिका लागि उत्कृष्ट भन्सार सेवा।				
प्रभाव (लक्ष्य)	उत्तरदायी भन्सार प्रशासन।	२०८३ साल जेठसम्ममा, ❖ भन्सार प्रशासनको सेवाबाट २०७८/७९ को आधार वर्षमा गरिएको सर्वेक्षण भन्दा २५ प्रतिशत बढी सेवाग्राहीहरू सन्तुष्ट भएका हुनेछन्। ❖ आर्थिक सहयोग तथा विकास सङ्गठन (OECD) को समग्र व्यापार सहजीकरण सूचकमा १.३ भएको हुनेछ (२०१९ को आधार सूचना: ०.७)।	सर्वेक्षण प्रतिवेदन आर्थिक सहयोग तथा विकास सङ्गठन (OECD) को व्यापार सहजीकरण सूचक	राजस्व नीति तथा कार्यक्रम भन्सारको प्राथमिकता अनुकूल रहनेछन्।
उपलब्धि				
१	व्यापार सहजीकरण: निकासी पैठारी प्रक्रिया सहजीकरण गरी यसलाई छिटो, लागत घटेको र अनुमानयोग्य बनाइएको हुनेछ।	❖ २०८१ साल जेठसम्ममा, कम्तीमा पैठारीमा २ र निकासीमा एउटा कागजातको संख्या कटौती हुनेछ। (२०२० को आधार सूचना: भन्सार नियमावली, २०६४ अनुसार प्रज्ञापनपत्रसाथ पेस गर्नु पर्ने कागजातको संख्या निकासीमा ५ र पैठारीमा १०)।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	संशोधित क्योटो महासन्धि र भन्सार सम्बन्धित व्यापार सहजीकरण सम्झौताका प्रावधान कार्यान्वयन भएका हुनेछन्।

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
		<ul style="list-style-type: none"> ❖ २०८२ साल जेठसम्ममा, नेपाल भन्सार स्वचालित प्रणालीमा जाँचपास मार्ग निर्धारण भए देखि हरियो मार्गमा पठाउने अवधिसम्म उपलब्ध बेसलाईन सर्भेको आधारमा निकासी पैठारीमा लागेको औसत समयमा न्यूनतम एक घण्टा कमी आउनेछ। (२०७७ को आधार सूचना: भैरहवा भन्सारमा नेपाल भन्सार स्वचालित प्रणालीमा जाँचपास मार्ग निर्धारण भए देखि हरियो मार्गमा पठाउने अवधिसम्मको औसत समय पैठारी ४ घण्टा ०१ मिनेट, निकासीमा ३ घण्टा ०१ मिनेट)। 	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
२	यथार्थपरक राजस्व सङ्कलन: भन्सार कानूनको परिमार्जन र परिपालना गर्दै राजस्व सङ्कलनमा अभिवृद्धि गरिएको हुनेछ।	<ul style="list-style-type: none"> ❖ २०८३ साल जेठसम्ममा, आ.व. २०७७/७८ को जेठसम्मको आधार सूचनाको अनुपातमा अतिरिक्त महसुल सङ्कलन र जरिवानाको राजस्व सङ्कलनको अनुपात ०.११ प्रतिशतबाट २५ प्रतिशत घटेर ०.०८ प्रतिशत हुनेछ र राजस्व सङ्कलन ३ खर्ब ९० अर्बबाट २५ प्रतिशतले बढेर ४ खर्ब ८८ अर्ब भन्दा बढी भएको हुनेछ। 	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	राजश्व नीति अनुकूल हुनेछ।

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
३	समाजको संरक्षण एवं सुरक्षा: मुलुकमा अवैध व्यापार र हानिकारक मालवस्तुहरूको आवागमनलाई निषेध गर्न मालवस्तुको परिवहन, ढुवानीका साधनहरू र ढुवानीका उपकरणहरू (कन्टेनर, प्यालेट्स, क्रेट्स) उपर निगरानी एवं नियन्त्रणका अन्य उपाय अवलम्बन गरिएको हुनेछ।	❖ २०८२ साल जेठसम्ममा बाह्र प्रमुख भन्सार कार्यालयको यात्रु मार्गमा यात्रु र यात्रुका मालवस्तुहरू परीक्षण गर्ने व्यागेज एकसरे, वाकश्रु, यात्रु स्क्यानर उपकरणहरू जडान गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	संलग्न निकायहरूको सक्रिय सहयोग हुनेछ।
४	स्वचालित भन्सार प्रणाली: भन्सार जाँचपासका सबै प्रक्रियाहरू स्वचालित गरिएको हुनेछ।	२०७९ साल जेठसम्ममा, ❖ नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली र बैङ्किङ सुविधा भएका भन्सार कार्यालयहरूमा भन्सार राजस्व भुक्तानी विद्युतीय माध्यमबाट हुनेछ। ❖ २०८२ साल जेठसम्ममा, उनन्तीस ओटा भन्सार कार्यालयहरूको स्वचालित प्रणालीमा व्यवसायीहरूको आवश्यकता अनुरूप सेवा प्राप्तिको पहुँच हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	प्रणाली विकासमा विकासकर्ताको सहयोग हुनेछ।

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
५	सङ्गठनात्मक विकास र क्षमता अभिवृद्धि: भन्सार प्रशासनको सङ्गठनात्मक सुधार गर्दै प्रतिस्पर्धात्मक क्षमतामा अभिवृद्धि गरिएको हुनेछ ।	<ul style="list-style-type: none"> ❖ २०८२ साल जेठसम्ममा, बाह्र प्रमुख कार्यालयहरूमा समयवद्ध ढंगमा एक्सरे, स्क्यानर र अन्य उपकरण जडान भएका हुनेछन् । २०८३ साल जेठसम्ममा, <ul style="list-style-type: none"> ❖ भन्सारबाट क्षमता विकास भएका कर्मचारीहरू मध्ये बर्गीकरण, मूल्याङ्कन तथा जाँचपासपछिको परीक्षण, जोखिम व्यवस्थापन, स्वचालन, भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण र व्यापार सहजीकरणको क्षेत्रमा कम्तीमा ५/५ जना विषयगत श्रोत व्यक्तिको रूपमा तयार हुनेछन् । ❖ भन्सार जाँचपास प्रक्रियामा संलग्न कर्मचारीहरू मध्ये ८० प्रतिशत तालिम प्राप्त हुनेछन् । 	<p>भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन</p> <p>भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन</p>	सङ्गठनात्मक संरचना परिवर्तनमा सहयोगी निकायको सहयोग हुनेछ ।
प्रतिफल				
उपलब्धि १. व्यापार सहजीकरण				
प्रतिफल १	वैध व्यापारलाई सहजीकरण गरिनेछ ।	२०८० साल जेठको सम्ममा विश्व व्यापार सङ्गठनको व्यापार सहजीकरण सम्झौताका भन्सार सम्बन्धी प्रावधानहरू (WTO TFA Measures) र संशोधित क्योटो महासन्धि (RKC) का सामान्य अनुसूचीका मापदण्डहरू (Standards) अनुकूल ऐन कानून तर्जुमा भई कार्यान्वयन भएको हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	नयाँ भन्सार ऐन तथा नियमावली कार्यान्वयनमा आएको हुनेछ ।

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
प्रतिफल २	भन्सार र सरोकारवालाहरूबीच समन्वय, सञ्चार र सहयोग प्रवर्द्धन गरिनेछ ।	२०८२ साल जेठसम्ममा, <ul style="list-style-type: none"> • भन्सार सरोकारवालाहरूसँग हरेक २ महिनामा अन्तरक्रिया गरिएको हुनेछ । • दुई भन्सार प्रशासनसँग भन्सारसम्बन्धी आपसी सहयोग सम्बन्धमा सम्झौता भएको हुनेछ । 	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	सरोकारवालाहरूको सक्रियता रहनेछ ।
प्रतिफल ३	समन्वयात्मक सीमा व्यवस्थापनको अवधारणा अवलम्बन गरिनेछ ।	२०८२ साल जेठसम्ममा, <ul style="list-style-type: none"> ❖ समन्वय समितीको नियमित बैठक भएको हुनेछ । ❖ समन्वयात्मक सीमा व्यवस्थापन अन्तर्गत सीमा व्यवस्थापन सम्बन्धी निकायहरू आबद्ध भएको संयन्त्र स्थापना भएको हुनेछ । 	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	सम्बन्धित निकायहरूको सक्रियता रहनेछ ।
प्रतिफल ४	जोखिम व्यवस्थापन सुदृढ गरिनेछ ।	<ul style="list-style-type: none"> ❖ २०८२ साल जेठसम्ममा, बाह्र ओटा प्रमुख भन्सार कार्यालयहरूमा रातो, हरियो, निलो र पहेलो मार्ग (Lane) स्थापित भई वैदेशिक व्यापारको ८० प्रतिशत (मूल्यगत) अंश भौतिक परीक्षण बिना जाँचपास भएको हुनेछ । ❖ २०८३ साल जेठसम्ममा, विभागमा जोखिम अभिलेख अद्यावधिक गर्ने प्रणाली कार्यान्वयन गरिएको हुनेछ । 	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	जोखिम व्यवस्थापन ढाँचा र कार्य सञ्चालन विधि प्रभावकारी कार्यान्वयन भएको हुनेछ ।

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
उपलब्धि २. यथार्थपरक राजस्व सङ्कलन				
प्रतिफल ५	अनुपालनको व्यवस्थापन एवं स्वैच्छिक अनुपालन प्रवर्द्धन गरिनेछ।	२०८२ साल जेठसम्ममा, ❖ साठी प्रतिशत निकासीकर्ता र पैठारीकर्ता स्वैच्छिक अनुपालनप्रति उनीहरूको अधिकार र कर्तव्य बारेमा जागरूक भएका हुनेछन। ❖ स्वैच्छिक अनुपालना वृद्धि भई अतिरिक्त महसुल सङ्कलन र जरिवानाको राजस्व सङ्कलनको अनुपात ०.११ प्रतिशतबाट २५ प्रतिशत घटेर ०.०८ प्रतिशत हुनेछ र संशोधित प्रज्ञापनपत्रको संख्या घटेको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	सरोकारवालाहरूको सहयोग हुनेछ।
प्रतिफल ६	यथार्थपरक राजस्व सङ्कलन गरिनेछ।	२०८२ जेठसम्ममा, प्रमुख भन्सार कार्यालयहरूमा दर्ता भएका प्रज्ञापनपत्रमध्ये कम्तिमा ५ प्रतिशत प्रज्ञापनपत्रहरू केन्द्रीय अनुगमन इकाईबाट अनुगमन भएको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	अनुगमन प्रणाली प्रभावकारी हुनेछ।
प्रतिफल ७	जाँचपासपछिको परीक्षणलाई प्रभावकारी बनाइनेछ।	२०८३ साल जेठसम्ममा, जोखिमको आधारमा वार्षिक ०.०५ प्रतिशत प्रज्ञापनपत्रहरूको जाँचपासपछिको परीक्षण हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	सङ्गठनात्मक संरचना परिवर्तन भएको हुनेछ।

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
उपलब्धि ३. सामाजिक संरक्षण एवं सुरक्षा				
प्रतिफल ८	समाजको सुरक्षा र संरक्षणलाई टेवा पुऱ्याउन भन्सारका नीति तथा प्रक्रियाहरूको एकीकृत एवं समन्वयात्मक ढङ्गले कार्यान्वयन गरिने छ।	२०८० साल जेठसम्ममा, अन्तरराष्ट्रिय विमानस्थलमा अग्रिम यात्रु सूचना प्रणाली कार्यान्वयनमा आएको हुनेछ। २०८२ साल जेठसम्ममा, अवैध व्यापार नियन्त्रणका लागि राजस्व सङ्कलन/नियन्त्रण र सुरक्षा निकायबीच समन्वयात्मक संयन्त्र स्थापना भएको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	नयाँ भन्सार ऐन कार्यान्वयनमा आएको र नियमनकारी निकायको सहयोग हुनेछ।
प्रतिफल ९	राष्ट्रिय सुरक्षा, जनस्वास्थ्य, अर्थतन्त्र, बौद्धिक सम्पत्तिको संरक्षण, पर्यावरण र समाजको संरक्षणका क्षेत्रमा भन्सारबाट सहजीकरण गरिनेछ।	❖ २०८० साल जेठसम्ममा, प्रमुख भन्सार कार्यालयहरूमा रहेका पशु, खाद्य र प्लाण्ट क्वारेन्टाइनबाट जारी हुने LPCO (License, Permit, Certificate and Others) कार्य एकद्वार प्रणालीमा आबद्ध गरिएको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीको कार्यान्वयनमा सम्बद्ध निकायको सहयोग हुनेछ।
उपलब्धि ४. स्वचालित भन्सार प्रणाली				
प्रतिफल १०	भन्सार प्रक्रियाहरूमा स्वचालन प्रणालीको विस्तार गरिनेछ।	❖ २०८० साल जेठसम्ममा, भन्सार स्वचालन प्रणाली कार्यान्वयन गरिएका भन्सार कार्यालयहरूमा पेस हुने कागजातका प्रतिहरू अनलाइनबाटै पेस भएको हुनेछ। ❖ २०८२ साल जेठसम्ममा, कागजरहित भन्सार जाँचपास कार्यान्वयन भएको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली विकासकर्ताको सहयोग हुनेछ।

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
प्रतिफल ११	नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीको कार्यान्वयन र विस्तार गरिनेछ।	२०८१ साल जेठसम्ममा, वैदेशिक व्यापारमा संलग्न सरकारका विभिन्न निकायहरू तथा निजी क्षेत्रबाट गरिने कामकारवाहीलाई आशिकुडा वर्ल्डमा आधारित नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली र नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीसँग पूर्णरूपमा आबद्ध गरिएको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीको कार्यान्वयनमा सम्बद्ध निकायको सहयोग हुनेछ।
प्रतिफल १२	स्वचालित रूपमा भन्सारको वैदेशिक व्यापार तथ्याङ्कको व्यवस्थापन गरिनेछ।	२०८२ साल जेठसम्ममा, स्वचालित तथ्याङ्क व्यवस्थापन प्रणाली स्थापना भएको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	प्रणाली विकासका लागि स्रोतको व्यवस्था हुनेछ।
उपलब्धि ५. सङ्गठनात्मक विकास र क्षमता अभिवृद्धि				
प्रतिफल १३	भन्सारका पूर्वाधार एवं भौतिक सुविधाहरूको विकास गरिनेछ।	<ul style="list-style-type: none"> ❖ २०८२ साल जेठसम्ममा, राजस्व सङ्कलनका दृष्टिले महत्वपूर्ण प्रमुख बाह्र भन्सार कार्यालयहरू र नयाँ स्थापना हुने/भएका सम्भाव्य भन्सार कार्यालयहरूमा क्रमशः एकसरे सहित अहस्तक्षेपकारी निरीक्षण उपकरणहरू (Nonintrusive Inspection Equipments (NIE)) जडान भएका हुनेछन्। ❖ २०८३ साल जेठसम्ममा भौतिक पूर्वाधार सुधार गुरु योजना अनुसार बाह्र प्रमुख भन्सार कार्यालयमा न्यूनतम पूर्वाधार निर्माण/मर्मत संभार भएको हुनेछ। 	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	स्रोतको व्यवस्था तथा उपकरणको खरिद भएको हुनेछ।

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
प्रतिफल १४	भन्सार प्रशासनमा सदाचार र सुशासन प्रवर्द्धन गरिनेछ।	<ul style="list-style-type: none"> ❖ २०७९ साल जेठसम्ममा, भन्सार कर्मचारीहरूको आचार संहितामा संशोधित आरूशा घोषणाका प्रावधानसमेत समावेश गरी कार्यान्वयन भएको हुनेछ। ❖ २०८३ साल जेठसम्ममा, ACIP (Anti-Corruption Integrity Perception) Survey सम्पन्न भएको हुनेछ। 	<p>भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन</p> <p>भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन</p>	<p>कर्मचारीहरूले आचारसंहिताको अनुपालन गर्नेछन्।</p> <p>सर्वेक्षणमा सम्बद्ध सबैको सहयोग हुनेछ।</p>
प्रतिफल १५	भन्सारको नतिजामूलक योजनासहित व्यवस्थापकीय क्षमता सुदृढ गरिनेछ।	<p>२०८२ साल जेठसम्ममा,</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ भन्सार सुधारको आवधिक विकास योजना नतिजामूलक भएको हुनेछ। ❖ भन्सारको सङ्गठनात्मक संचरना सूचना प्रविधि मैत्री भएको हुनेछ। ❖ क्षमता विकास योजना अनुरूप भन्सार सम्बद्ध ८० प्रतिशत जनशक्तिलाई भन्सारको प्रमुख कार्यगत क्षेत्रहरूको तालिम दिई क्षमता विकास भएको हुनेछ। 	<p>भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन</p> <p>भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन</p> <p>भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन</p>	संगठनात्मक संरचना अनुकूल हुनेछ।
क्रियाकलापहरू				
प्रतिफल १. वैध व्यापारलाई सहजीकरण गरिनेछ।				
१.१	संशोधित क्योटो महासन्धि र व्यापार सहजीकरण सम्झौताका प्रावधानहरूसँग तादात्म्य हुने गरी तयार गरिएको नयाँ भन्सार ऐन अनुरूपको नयाँ भन्सार नियमावली तर्जुमा गर्ने।	नयाँ भन्सार नियमावलीको मस्यौदा अर्थ मन्त्रालयमा पेश भएको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
१.२	ऐन, नियम र प्रक्रिया अनुरूपको नयाँ भन्सार कार्यविधि तर्जुमा गर्ने ।	कार्यविधि उपलब्ध हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१.३	संशोधित क्योटो महासन्धि र व्यापार सहजीकरण सम्झौताका भन्सार सम्बन्धी प्रावधानहरूको कार्यान्वयन स्थितिको पुनरावलोकन गर्ने ।	पुनरावलोकन प्रतिवेदन उपलब्ध हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१.४	भन्सार जाँचपासमा पेश गर्नु पर्ने कागजातको आवधिक पुनरावलोकन गर्ने ।	भन्सार जाँचपासमा पेश गर्नु पर्ने कागजात पुनरावलोकन भएको हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१.५	पूर्वदिश सुदृढीकरणको लागि यसको कार्यान्वयन स्थितिको मूल्याङ्कन गर्ने ।	मूल्याङ्कन प्रतिवेदनका सिफारिश कार्यान्वयन हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१.६	अधिकृत व्यवसायिक व्यक्ति (Authorized Business Person) सम्बन्धी व्यवस्था कार्यान्वयन गर्ने ।	कार्ययोजना कार्यान्वयन भएको हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
१.७	शीघ्र जाँचपास (Expedited Shipment) का प्रावधानको कार्यान्वयन गर्ने ।	शीघ्र जाँचपासका प्रावधानको कार्यान्वयन भएको हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१.८	भन्सारबाट मालवस्तु छुटाउँदा लाग्ने समयको अध्ययन (Time Release Study) गर्ने ।	आशिकुडाको प्रवेश र निष्कासन प्रणाली लागू भएका कम्तीमा पाँच भन्सार कार्यालयमा कार्यान्वयन हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१.९	राष्ट्रिय नीति तथा अन्तरराष्ट्रिय असल अभ्यास अनुरूप सीमापार विद्युतीय व्यापारमार्फत हुने निकासी पैठारीलाई सहजीकरण गर्न नीति तथा संरचना विकास गर्ने	नीति तथा संरचना विकास भएको हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१.१०	दक्षिण एशिया उपक्षेत्रीय आर्थिक सहयोग (SASEC) भन्सार उपसमूहले पहिचान गरेका उपक्षेत्रीय आयोजनाहरू कार्यान्वयन गर्ने ।	प्रगति प्रतिवेदन उपलब्ध हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१.११	भन्सारमा लैङ्गिक समता र सामाजिक समावेशिता (GESI) सिद्धान्त र मूल्य अवलम्बन गर्ने ।	लैङ्गिक समता र सामाजिक समावेशिता सम्बन्धी कार्य योजना तयार भएको हुनेछ ।		

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
१.१२	भूकम्प, कोभिड-१९ सङ्क्रमण लगायतका अन्य विपतको अवस्थामा भन्सारले आपूर्ति शृङ्खलालाई सुनिश्चित गर्न योगदान अभिवृद्धि दिने।	विपतका सबै अवस्थालाई समेट्ने गरी एकीकृत कार्यविधि तयार भएको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१.१३	सेवाग्राही सेवा कक्षहरूको प्रभावकारी सञ्चालन गर्ने।	प्रमुख बाह्र ओटा भन्सार कार्यालयहरूमा सेवाग्राही कक्ष अध्ययन प्रतिवेदनका ८० प्रतिशत सिफारिसहरू कार्यान्वयन गरिएको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१.१४	वैदेशिक हुलाक भन्सार कार्यालयबाट हुलाक पुलिन्दा गरी गरिने निकासी तथा पैठारीलाई व्यवस्थित गरी सुरक्षित एवं सहज बनाउने।	हुलाक पुलिन्दासम्बन्धी कार्यविधि तयार भएको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१.१५	भन्सार प्रक्रियाका उपयोगी तथ्याङ्क र सूचनामा व्यवसायीहरूको पहुँच सुनिश्चित गर्ने।	भन्सारका डेटा तथा सूचना वेभसाईटमा उपलब्ध हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
१.१६	सूचना प्रविधि नीति कार्यान्वयनको लागि सरोकारवालाहरूबीच स्वामित्व विकास गर्न स्वचालन सम्बन्धी भन्सार नीतिहरू प्रचार प्रसार एवं अभिमूखीकरण गर्ने।	सरोकारवालाहरूलाई प्रत्येक वर्ष २ ओटा अभिमूखीकरण हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
प्रतिफल २ - भन्सार र सरोकारवालाहरूबीच समन्वय, सञ्चार र सहयोग प्रवर्द्धन गरिनेछ।				
२.१	स्थानीय र राष्ट्रिय भन्सार व्यापार सहजीकरण संयन्त्रलाई परिचालन गर्ने।	राष्ट्रिय भन्सार सहजीकरण समितिको वार्षिक ३ ओटा कार्यक्रम हुनेछ। सबै मुख्य भन्सार कार्यालयहरूले स्थानीय व्यापार सहजीकरण समितिको वार्षिक ६ कार्यक्रम सम्पन्न गरेका हुनेछन्।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
२.२	सीमामा आपूर्ति शृङ्खला व्यवस्थापनमा संलग्न निकायबीच सहकार्य गर्ने।	आपूर्ति शृङ्खला व्यवस्थापनमा संलग्न सबै संस्थाहरूसँग छलफल हुनेछ। छलफल भएको विषयमा निर्णय कार्यान्वयन भएको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
२.३	भन्सार प्रशासनबीच समन्वय, सहकार्य, एवं प्रभावकारी सञ्चार स्थापित गर्ने।	वार्षिक ३ बैठक हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
२.४	समकक्षी भन्सारबाट निकासी हुने मालवस्तु समबन्धी सम्बन्धी विवरणको अग्रिम सूचना आदान प्रदान गर्ने।	समकक्षी भन्सार प्रशासनसँग अग्रिम सूचना आदानप्रदान सम्बन्धी सम्झौता गरिएको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
२.५	व्यापारिक साझेदार राष्ट्रका भन्सार प्रशासनसँग पारस्परिक सहयोग सम्बन्धी सम्झौता गर्ने।	२ राष्ट्रसँग भन्सारका विषयमा पारस्परिक सहयोग सम्बन्धी सम्झौता भएको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
२.६	भन्सार विभाग तथा भन्सार कार्यालयको सेवाग्राही सन्तुष्टि सर्वेक्षण गर्ने।	राजस्व सङ्कलनका दृष्टिले प्रमुख ६ ओटा भन्सार कार्यालयमा २ वर्षको अन्तरमा एक/एक ओटा सर्वेक्षण प्रतिवेदन प्राप्त भएको हुनेछ (१२ प्रतिवेदन)।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
२.७	सीमामा कार्यरत निकायहरूसँग समन्वय एवं सञ्चार गर्ने।	निरन्तर अन्तरक्रिया र सूचना आदानप्रदानको व्यवस्था भएको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
२.८	अन्तर भन्सार सहयोग अभिवृद्धि गर्ने।	<ul style="list-style-type: none"> ❖ सीमावर्ती भन्सारसँग नियमित बैठक र सूचना आदान प्रदानको व्यवस्था भएको हुनेछ। ❖ भन्सार कार्यालयहरूबीच नियमित सूचना आदान प्रदानको व्यवस्था भएको हुनेछ। 	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
प्रतिफल ३ - समन्वयात्मक सीमा व्यवस्थापनको अवधारणा अवलम्बन गरिनेछ।				
३.१	सीमा व्यवस्थापनमा जिम्मेवार निकायबीच समन्वयात्मक सीमा व्यवस्थापनमा भन्सारले नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्ने।	कार्यक्षेत्र सहितको संयन्त्र निर्माण गरी कार्यविधि कार्यान्वयन भएको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
३.२	भन्सार प्रशासन र सरोकारवाला निकाय एवं सञ्चार माध्यमकाबीच आपसी सञ्चार प्रवर्द्धन गर्ने ।	सञ्चार कार्यक्रम/निर्देशिका स्वीकृत भएको अभिलेख उपलब्ध हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
३.३	भन्सारको विषयमा शिक्षा, सचेतना तथा सीमा क्षेत्रमा सामाजिक जिम्मेवारी सम्बन्धी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।	प्रमुख एघार भन्सार कार्यालयहरूमा कार्यक्रम तालिका निर्माण भई कार्यान्वयन भएको हुनेछ । (५५ कार्यक्रम) ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
प्रतिफल ४ - जोखिम व्यवस्थापन सुदृढ गरिनेछ ।				
४.१	जोखिम रजिस्टर निर्माण गर्ने र अद्यावधिक गर्ने ।	जोखिम रजिष्टर तयार भएको हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
४.२	जोखिम प्रोफाइल निर्माण गर्ने ।	जोखिम प्रोफाइल तयार भएको हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
४.३	जोखिम सूचकहरू तयार गर्ने ।	जोखिम सूचकहरू तयार भएका हुनेछन् ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
४.४	जोखिम पहिचान गर्न जनशक्ति विकास गर्ने ।	दश जना जोखिम पहिचान विज्ञ कार्यरत रहेका हुनेछन् ।		
४.५	छनौट प्रणालीमा जोखिमका मापदण्डलाई अद्यावधिक गर्ने ।	मापदण्डहरू अद्यावधिक भएका हुनेछन् ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
४.६	छनौट प्रणालीलाई थप भन्सार कार्यालयमा विस्तार गर्ने ।	थप पाँच भन्सार कार्यालयहरूमा विस्तार भएको हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
४.७	निलो मार्ग(जाँचपासपछिको परीक्षण गर्ने गरी) बाट मालवस्तु जाँचपासको सुरुआत गर्ने ।	सात ओटा भन्सार कार्यालयहरूमा सुरु हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
४.८	राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय गुप्तचर निकायहरूसँग समन्वय र सूचना आदानप्रदान गर्ने ।	सूचना आदान प्रदानको संख्या ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
प्रतिफल ५ - अनुपालनको व्यवस्थापन एवं स्वैच्छिक अनुपालन प्रवर्द्धन गरिनेछ ।				
५.१	स्वैच्छिक अनुपालन मापदण्डको दस्तावेज तयार गर्ने ।	दस्तावेज उपलब्ध हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
५.२	सरोकारवालाहरूमा स्वैच्छिक अनुपालन मापदण्ड सम्बन्धी सचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।	सचेतना कार्यक्रमको अभिलेख ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
५.३	स्वैच्छिक अनुपालन मापदण्ड कार्यान्वयनमा ल्याउने ।	कार्य योजनाको प्रतिलिपि ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
५.४	सरोकारवालासँग संस्थागत सहयोग र सहकार्य गर्ने ।	५ ओटा संस्थासँग भन्सार सहजीकरण र राजस्व सङ्कलनमा अभिवृद्धि गर्ने सम्बन्धी विषयमा सहकार्य भएको हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
५.५	अनुपालन मापदण्ड कार्यान्वयनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने ।	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रतिवेदन/ अभिलेख ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
५.६	पुरस्कार र सजायको व्यवस्था कार्यान्वयन गर्ने ।	पुरस्कार र सजायको अभिलेख ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
प्रतिफल ६ - यथार्थपरक राजस्व सङ्कलन गरिनेछ ।				
६.१	अन्तरराष्ट्रिय व्यापारको तथ्याङ्क विश्लेषण, भन्सार महसुल दर तथा राजस्व नीतिमा गरिने परिवर्तनका आधारमा भन्सारको सम्भाव्य (Potential) वार्षिक राजस्व लक्ष्य प्रस्ताव गर्ने ।	मन्त्रालयमा पेश भएको प्रतिवेदन उपलब्ध हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
६.२	भन्सार दरलाई अन्तरराष्ट्रिय प्रतिबद्धता अनुरूप समायोजन गर्न सुझाव प्रस्तुत गर्ने	सुझावको प्रतिवेदन उपलब्ध हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
६.३	भन्सार महसुल दर तथा निकासी प्रवर्द्धन र अन्य नीतिगत सुझाव पेस गर्ने ।	सुझावको प्रतिलिपि उपलब्ध हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
६.४	मालवस्तुको सही घोषणा र सही वर्गीकरण गराउने।	मालवस्तुको गलत घोषणा गर्ने र गलत वर्गीकरण गर्ने घोषणाकर्ताबाट जरिवाना स्वरूप थप राजस्व असुल भएको विवरण उपलब्ध हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
६.५	मालवस्तुको भन्सार मूल्याङ्कनलाई यथार्थपरक बनाउने।	भन्सार मूल्याङ्कनको विवरण उपलब्ध हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
६.६	मूल्याङ्कन मोड्यूलबाट प्राप्त हुने आँकडालाई अनलाईन मूल्याङ्कन डेटावेसका रूपमा प्रयोग गर्ने।	अद्यावधिक डेटावेस र यसमा भन्सार अधिकृतको पहुँच हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
६.७	मूल्याङ्कन सुदृढ गर्न कार्यविधि र निर्देशिका पुनरावलोकन गरी अद्यावधिक गर्ने।	अद्यावधिक कार्यविधि/निर्देशिका उपलब्ध हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
६.८	राजस्व चुहावट नियन्त्रण गर्न जोखिमका आधारमा मालवस्तुको आकस्मिक निरीक्षण गर्ने।	आकस्मिक निरीक्षण संख्या र प्रतिवेदन।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
६.९	केन्द्रीय स्तरमा WAN र स्थानीय स्तरमा LAN मार्फत प्रभावकारी प्रत्यक्ष अनुगमन गर्ने।	WAN र LAN मार्फत अनुगमन गरिएको मासिक अभिलेख।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
६.१०	सिलबन्द कन्टेनरद्वारा कार्गो ढुवानी गर्ने कार्यलाई प्रोत्साहित गर्ने ।	सिलबन्द कन्टेनरद्वारा कार्गो ढुवानीसम्बन्धी व्यवस्थालाई प्रोत्साहित गर्ने नीति कार्यान्वयन भएको हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
६.११	हार्मोनाइज्ड प्रणालीको सातौँ संस्करण (२०२२ भर्सन) तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने ।	हार्मोनाइज्ड प्रणालीको सातौँ संस्करण (२०२२ भर्सन) आधारित महसुल दरबन्दी पुस्तक प्रकाशन हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
६.१२	भन्सार राजस्व छुटको प्रभाव अध्ययन गरी पुनरावलोकनका लागि मन्त्रालयसमक्ष प्रस्तुत गर्ने ।	मन्त्रालयमा प्रस्तुत भएको सुझावको प्रतिवेदन ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
प्रतिफल ७ - जाँचपासपछिको परीक्षणलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।				
७.१	परीक्षणमा आधारित नियन्त्रण सुदृढ गर्न जाँचपासपछिको परीक्षण कार्यान्वयन अवस्थाको अध्ययन गर्ने ।	अध्ययन प्रतिवेदन उपलब्ध हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
७.२	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालयको संरचना पुनरावलोकन गर्ने ।	संशोधित संगठन संरचना अनुसार दरबन्दी पदपूर्ति भएको हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
७.३	भन्सार जाँचपास परीक्षणसम्बन्धी कानून तथा कार्यविधि परिमार्जन गर्ने ।	स्वीकृत कानून तथा कार्यविधिको प्रतिलिपि ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
७.४	जाँचपासपछिको परीक्षणलाई अन्तरनिकाय समन्वय गरी भन्सारको जोखिम व्यवस्थापनसँग आबद्ध गर्ने ।	उप-प्रणाली विकास र जोखिम व्यवस्थापनसँग अन्तर-आबद्धता हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
७.५	जाँचपासपछिको परीक्षण छनौटका लागि जोखिम सूचकहरू विकास गर्ने ।	जोखिम सूचक अध्यावधिक भएको अभिलेख उपलब्ध हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
७.६	जोखिम सूचकको आधारमा छनौट तथा परीक्षण गरी जाँचपासपछिको परीक्षण प्रभावकारी बनाउने ।	जोखिमको आधारमा कुल प्रज्ञापनपत्रहरूको ०.१० प्रतिशत छनौटभई जाँचपास पछिको परीक्षण भएको हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
प्रतिफल ८ - समाजको सुरक्षा र संरक्षणलाई टेवा पुऱ्याउन भन्सारका नीति तथा प्रक्रियाहरूको एकीकृत एवम समन्वयात्मक ढङ्गले कार्यान्वयन गरिनेछ ।				
८.१	कार्गो र यात्रु मार्ग निर्माण गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ❖ सबै अन्तरराष्ट्रिय विमान स्थलमा कार्गो र यात्रुको छुट्टा छुट्टै मार्ग निर्माण भएको हुनेछ । ❖ स्थल मार्गका सबै एकीकृत जाँच चौकी, तातोपानी र रसुवा भन्सार समेत कम्तिमा १० ओटा भन्सार कार्यालयमा कार्गो र यात्रुको लागि छुट्टा छुट्टै मार्ग निर्माण भएको हुनेछ । 	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
८.२	अग्रिम यात्रु सूचना प्रणाली (Advanced Passenger Information System) को माध्यमबाट यात्रुहरूको र कार्गो म्यानिफेस्टबाट मालवस्तुको पूर्व सूचना लिई जोखिम निर्धारण गरी कार्यान्वयन गर्ने।	<ul style="list-style-type: none"> ❖ सबै अन्तरराष्ट्रिय विमानस्थल भन्सार कार्यालय र रेल मार्फत आयात हुने कार्गोको म्यानिफेस्ट प्राप्त भएको हुनेछ। ❖ सबै अन्तरराष्ट्रिय विमानस्थल भन्सार कार्यालयबाट आउने यात्रुको पूर्वागमन सूचना प्राप्त भएको हुनेछ। 	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
८.३	भन्सार कार्यालयको सुरक्षा व्यवस्था र अन्य कार्यका लागि सुरक्षा निकायको सक्रिय सहयोग प्राप्त गर्ने।	<ul style="list-style-type: none"> ❖ भन्सार कार्यालयको सुरक्षाको स्थायी व्यवस्था भएको हुनेछ। ❖ सुरक्षा निकायबाट निरन्तर सक्रिय सहयोग प्राप्त गर्ने संयन्त्र स्थापना भएको हुनेछ। 	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
८.४	भन्सारको नेतृत्वमा संयुक्त गस्ती परिचालन गरी गैर भन्सार नाकाहरूबाट हुनसक्ने चोरी निकासी पैठारी नियन्त्रण गर्ने।	<ul style="list-style-type: none"> ❖ निकासी पैठारी हुने सबै भन्सार कार्यालयमा नियमित गस्तिको लागि उपयुक्त सवारीसाधन सहित जनशक्तिको परिचालन भएको भएको हुनेछ। ❖ नियमित र प्रभावकारी गस्ती परिचालनको लागि कार्यविधि निर्माण भएको हुनेछ। 	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
८.५	स्थानीय र केन्द्रीयस्तरमा अन्तरनिकाय संयन्त्र परिचालन गरी राजस्व चुहावट नियन्त्रण गर्ने।	संयन्त्र परिचालन भएको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
८.६	मालवस्तु तथा यात्रुको जाँचपासमा आधुनिक उपकरणहरूको प्रयोग गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ❖ एकीकृत जाँच चौकी, सुक्खा बन्दरगाह र अन्तरराष्ट्रिय विमानस्थलमा मोबाइल एक्सरे मेशिन तथा तालिम प्राप्त जनशक्तिको व्यवस्था भएको हुनेछ । ❖ यात्रुको आवागमन हुने भन्सार कार्यालयमा यात्रु स्क्रिन र ब्यागेज एक्सरेको व्यवस्था भएको हुनेछ । 	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
प्रतिफल ९ - राष्ट्रिय सुरक्षा, जनस्वास्थ्य, अर्थतन्त्र, बौद्धिक सम्पत्तिको संरक्षण, पर्यावरण र समाजको संरक्षणका क्षेत्रमा भन्सारबाट सहजीकरण गरिनेछ ।				
९.१	निकासी पैठारी हुने मालवस्तु परीक्षण गर्न एकीकृत जाँचचौकी र सुक्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालयको हाताभित्र Interface Model को प्रयोगशालाको स्थापना गर्ने ।	५ भन्सार परिसरभित्र Interface Model प्रयोगशाला स्थापना भएको हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
९.२	सङ्कटापन्न वन्यजन्तु तथा वनस्पति, ओजोन तहलाई नष्ट गर्ने पदार्थ तथा वातावरणलाई प्रतिकूल प्रभाव पार्ने प्रतिबन्धित एवं हानिकारक वस्तुहरू नियन्त्रणको लागि त्यस्ता वस्तुहरू परीक्षण गर्न सक्ने गरी भन्सार प्रयोगशालाको क्षमता वृद्धि गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ❖ सङ्कटापन्न वन्यजन्तु तथा वनस्पति र हानिकारक वस्तुको परीक्षण गर्ने मेशिन एकथान खरिद भएको हुनेछ । ❖ कर्मचारीहरूलाई क्षमता अभिवृद्धि तालिम प्रदान गरिएको हुनेछ । 	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
९.३	प्रवेश बिन्दुहरूमा विशेष सतर्कता र गुप्त सूचना (Intelligence) को प्रयोगमा वृद्धि गर्ने।	सुराकी परिचालनको कार्यविधि तयार भई कार्यान्वयन भएको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
९.४	सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्ककारी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारणसम्बन्धी कार्यमा समन्वय र सहजीकरण गर्ने।	भन्सार कार्यालयहरूमा छुट्टै डेस्क र कर्मचारीको व्यवस्था भएको हुनेछ।		
प्रतिफल १० - भन्सार प्रक्रियाहरूमा स्वचालन प्रणालीको विस्तार गरिनेछ।				
१०.१	नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली (NECAS) सबै मूल भन्सार कार्यालयमा विस्तार गर्ने।	उनन्तिस ओटा भन्सार कार्यालयहरूमा विस्तार भएको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१०.२	कागजरहित भन्सार जाँचपास कार्यान्वयन गर्ने।	कागजरहित भन्सार जाँचपासका आधारहरू तयार भई लागू भएको प्रतिवेदन उपलब्ध हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१०.३	आसिकुडा वर्ल्ड कार्यान्वयन योजनाका कार्यात्मक र प्राविधिक पक्षका सिफारिसहरू लागू गर्ने।	कार्यात्मक तथा प्राविधिक पक्षका सिफारिसहरू लागू गरिएको प्रतिवेदन उपलब्ध हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१०.४	भन्सार कार्यालयहरूमा छनोट प्रणाली विस्तार गर्ने।	अठार ओटा भन्सार कार्यालयहरूमा विस्तार हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
१०.५	भन्सार कार्यालयहरूमा गेट इन्ट्रि र म्यानिफेस्ट मोड्यूल कार्यान्वयन र विस्तार गर्ने।	बाह्र ओटा भन्सार कार्यालयहरूमा विस्तार हुनेछ। विमानस्थल भन्सार र सिर्सिया सुक्खा बन्दगाह कार्यालयमा म्यानिफेस्ट मोड्यूल स्तरोन्नति भएको प्रतिवेदन।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१०.६	भन्सार कार्यालयमा मोवाइल/ट्याबलेट मार्फत भन्सार जाँचपास गर्न आसिकुडा Mobile Client App विस्तार गर्ने।	पाँच ओटा मूल भन्सार कार्यालयहरूमा विस्तार भएको विवरण।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१०.७	Exit Note लाई भन्सार जाँचपास र परिवहनको निस्साको रूपमा उपयोग गर्ने।	नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली लागु भएका एघार ओटा मूल भन्सार कार्यालयहरूमा प्रयोग हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१०.८	विद्युतीय भुक्तानी कार्यान्वयन गर्ने।	प्रमुख भन्सार कार्यालयहरूमा भन्सार राजस्व भुक्तानी विद्युतीय हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१०.९	मूल्याङ्कनलाई स्वचालित बनाउन टेरिफ स्पेसिफिकेसन कोडलाई आसिकुडा प्रणालीमा समाविष्ट (upload) गर्ने।	निर्माण भएका कोडहरू अपलोड भएको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१०.१०	विश्व व्यापार सङ्गठनको व्यापार सहजीकरणका प्रावधानहरूलाई आवश्यकतानुसार आसिकुडा प्रणालीमा Configure गर्ने।	आसिकुडा प्रणालीमा सुविधा उपलब्ध भएको हुने।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
१०.११	कूटनीतिक सुविधा र महसुल सुविधा, आर्थिक ऐन बमोजिमको छुट, आयोजना छुट लगायतका सबै छुटलाइ आसिकुडा प्रणाली मार्फत व्यवस्थित गर्ने।	१२ ओटा मूल भन्सार कार्यालयबाट आयात हुने आयोजनाको छुटका मालवस्तुको आसिकुडा प्रणाली मार्फत व्यवस्थित हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१०.१२	ASYSKAN मोड्यूल कार्यान्वयन गर्ने।	नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली लागु भएका मूल भन्सार कार्यालयहरूमा प्रयोग हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१०.१३	भन्सारमा डिजिटल सिग्नेचर कार्यान्वयन गर्ने।	नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली लागु भएका मूल भन्सार कार्यालयहरूमा प्रयोग हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१०.१४	बैङ्क जमानत व्यवस्थापन कार्यान्वयन विस्तार गर्ने।	नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली लागु भएका बाँकी मूल भन्सार कार्यालयहरूमा विस्तार हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१०.१५	नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली लागु भएका मूल भन्सार कार्यालयहरूमा सूचना प्रविधि पूर्वाधारहरूको स्तरोन्नति गर्ने।	स्तरोन्नति भएको प्रतिवेदन उपलब्ध हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
प्रतिफल ११ - नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीको विकास र विस्तार गरिनेछ।				
११.१	नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीको कार्यान्वयन र विस्तार गर्ने।	४० निकायहरूको लागि नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीको डिजाईन, निर्माण गरी कार्यान्वयन भएको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
११.२	प्रणाली सञ्चालन गर्न आवश्यक पर्ने उपकरणसहितको डेटा सेण्टर व्यवस्थापन गर्ने।	प्रणालीको लागि तीन डेटा सेण्टर स्थापना भएको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
११.३	नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणाली, नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली र राजस्व सङ्कलन/नियन्त्रणमा संलग्न निकायबीच प्रणाली अन्तरआबद्धता (Interface) गर्ने।	एकद्वार प्रणाली र नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणालीबीच तीन चरणमा अन्तरआबद्धता सम्पन्न गरिएको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
११.४	प्रणाली सञ्चालनका लागि सरोकारवालाहरूलाई तालिम प्रदान गर्ने।	सम्पूर्ण सरकारी तथा गैर सरकारी सरोकारवाला संस्थाका प्रयोगकर्ता तथा व्यवसायीहरूलाई तालिम प्रदान भएको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
११.५	प्रणालीमा आबद्ध हुने निकायहरूलाई आवश्यक पर्ने उपकरण प्रदान गर्ने।	४० निकाय तथा अन्तर्गतका कार्यालयहरू मध्ये आवश्यकता अनुसार कम्प्युटर, यु.पी.यस, प्रिन्टर, टेबल तथा कुर्सीहरू प्रदान भएको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
११.६	प्रणालीमा आबद्ध हुने निकायहरूको आफ्नै प्रणाली भए सो प्रणालीबाट र सो नभए छुट्टै मोड्यूल विकास गरी प्रणालीसँग आबद्ध गर्ने।	सरोकारवाला निकायहरू नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीमा आबद्ध भएका हुनेछन्।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
११.७	प्रणालीको विकास र गुणस्तर मूल्याङ्कन एवं प्रमाणीकरण गर्ने।	अन्तरराष्ट्रिय स्तरको परामर्शदाताबाट प्रणालीको गुणस्तर मूल्याङ्कन तथा प्रमाणीकरण भएको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
११.८	प्रणालीलाई निकासी पैठारीसँग सम्बन्धित सबै निकाय तथा नाकाहरूमा विस्तार गरी अन्तरराष्ट्रिय व्यापारको अभिन्न अङ्गको रूपमा कार्वान्वयन गर्ने।	प्रणाली विकास भई आवश्यकता अनुसार सबै निकाय तथा भन्सार बिन्दुहरूमा लागू गरी विस्तार भएको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
११.९	प्रणालीको दिगोपनको लागि सञ्चालन ढाँचा र जनशक्ति विकास गर्ने।	स्वीकृत कार्य योजना।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
प्रतिफल १२ - स्वचालित रूपमा भन्सारको वैदेशिक व्यापार तथ्याङ्कको व्यवस्थापन गरिनेछ।				
१२.१	भन्सार विभागलाई वैदेशिक व्यापार तथ्याङ्कको राष्ट्रिय सम्पर्क बिन्दुको (Focal Point) रूपमा विकास गर्ने।	महिना भुक्तान भएको ५ दिनभित्र वैदेशिक व्यापार तथ्याङ्कको विद्युतीय सम्प्रेषण भएको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१२.२	आसिकुडा वर्ल्ड लागू भएका सबै भन्सार कार्यालयमा तथ्याङ्क व्यवस्थापन एकाइ गठन गर्ने।	भन्सार कार्यालयमा तथ्याङ्क व्यवस्थापन एकाइ क्रियाशील हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१२.३	नियमित रूपमा तथ्याङ्क सङ्कलन तथा प्रकाशन गर्ने।	प्रकाशन संख्या।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
१२.४	तोकिएका सबै सम्पर्क व्यक्तिहरूलाई स्वचालित तथ्याङ्क व्यवस्थापन सम्बन्धी अभिमुखीकरण गर्ने ।	सबै तथ्याङ्क व्यवस्थापन एकाइका सम्पर्क व्यक्तिहरूलाई अभिमुखीकरण तालिम प्रदान हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१२.५	तथ्याङ्कलाई प्रभावकारी रूपमा व्यवस्थापन गर्न कार्यविधि तयार गर्ने ।	कार्यविधि स्वीकृत भएको हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१२.६	दीर्घकालीन तथ्याङ्क व्यवस्थापनका लागि Overall Statistical Data Management Module विकास गर्ने ।	मोड्यूलको विकास भई सञ्चालनमा आएको हुनेछ	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१२.७	राजस्व छुट सम्बन्धी अभिलेख प्रणाली व्यवस्थित गर्ने (आयोजना छुट, कूटनीतिक/महसुल छुट, आर्थिक ऐन बमोजिमको छुट आदि) ।	राजस्व छुटको अभिलेख (स्वचालित) उपलब्ध हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
प्रतिफल १३ - भन्सारका पूर्वाधार एवं भौतिक सुविधाको विकास गरिनेछ।				
१३.१	भौतिक पूर्वाधार सुधार गुरुयोजना मौजुदा र भविष्यको आवश्यकताको आधारमा अद्यावधिक गरी लागू गर्ने।	भौतिक पूर्वाधार सुधार गुरुयोजना स्वीकृति र कार्यान्वयन भएको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१३.२	एकीकृत जाँच चौकी र सुक्खा बन्दरगाह निर्माणमा समन्वय गर्ने।	निर्माणका लागि समन्वय र सहजीकरणको आधार, प्रतिवेदन र माइन्ट उपलब्ध हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१३.३	सीमामा रहेका भन्सारका पूर्वाधारहरूको विकास र विस्तार गर्ने।	उत्तरी सीमामा रहेका २ भन्सारका पूर्वाधारहरूको प्राथमिकताको आधारमा विकास र विस्तार हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१३.४	भन्सार वेयरहाउसहरूको निर्माण र टर्मिनल व्यवस्थापनका लागि निजीक्षेत्रको सहभागिता प्रवर्द्धन गर्ने।	२ ओटा वेयरहाउसको निर्माण हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१३.५	भन्सार कार्यालयको भौतिक पूर्वाधार विकासका लागि जग्गा प्राप्त गर्ने।	भन्सार कार्यालयहरूका लागि स्रोतको उपलब्धता र प्राथमिकताका आधारमा जग्गा प्राप्ति हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१३.६	कार्य वातावरण सुधारका लागि भन्सारमा भवनहरू निर्माण गर्ने।	कार्यवातावरण अनुकूल संरचना निर्माण हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
१३.७	कारोबार नहुने छोटी भन्सार कार्यालयहरूको जग्गा र भवनको संरक्षण र व्यवस्थापन गर्ने।	छोटी भन्सार कार्यालयको भौतिक सम्पत्तिको उचित व्यवस्थापन हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१३.८	भन्सार कार्यालयहरूको भवन निर्माण र अवस्थितिमा एकरूपता कायम हुने गरी लेआउट डिजाइन गर्ने।	भन्सार कार्यालयहरूको एकरूपता कायम गर्ने डिजाइन स्वीकृत भएको हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१३.९	वैज्ञानिक वर्गीकरणको आधारमा भन्सार प्रयोगशालालाई सक्षम बनाउन आधुनिक उपकरणहरूको व्यवस्था गर्ने।	भन्सार विभागको प्रयोगशाला आधुनिक उपकरणहरूले सुसज्जित हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१३.१०	भन्सार बिन्दु र अहस्तक्षेपकारी निरीक्षण उपकरणहरू (Nonintrusive Inspection Equipments (NIIE) सम्बन्धी अध्ययनका सिफारिश कार्यान्वयन गर्ने।	सिफारिशहरू कार्यान्वयन गरिएका प्रतिवेदन उपलब्ध हुनेछ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
१३.११	भन्सार प्रशासनसँग सम्बन्धित ऐतिहासिक महत्वका दस्तावेजहरूको सङ्ग्रह तथा अभिलेखन गर्ने ।	भन्सार सम्बन्धी ऐतिहासिक दस्तावेजहरू, महसुल दरबन्दीका पुस्तकहरू, कानूनहरू, अध्ययन प्रतिवेदनहरू, सन्धि सम्झौताहरूको प्रतिलिपिहरूको सङ्ग्रह तथा अभिलेखन भएको हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
प्रतिफल १४ - भन्सार प्रशासनमा सदाचार र सुशासन प्रवर्द्धन गरिनेछ ।				
१४.१	भन्सारमा कार्यसम्पादनमा आधारित परिसूचक व्यवस्थापन प्रणालीको स्तरोन्नति गर्ने ।	वार्षिक कार्यसम्पादन अनुगमन प्रतिवेदन उपलब्ध हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१४.२	भन्सार कर्मचारीको नैतिक मूल्य मान्यता, सुक्ष्म नियमन र निगरानीसहितको आचार संहिताको व्यवस्था गर्ने ।	संशोधित आरूशा घोषणाका प्रावधान समेत समावेश भएको संशोधित आचार संहिता उपलब्ध हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१४.३	भन्सार कार्यालयहरू र भन्सार विभागको सहभागितामा आवधिक रूपमा सहभागितात्मक अन्तरक्रिया सञ्चालन गर्ने ।	८ ओटा भन्सार व्यवस्थापन गोष्ठी सञ्चालन हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१४.४	भन्सारका गतिविधि सम्बन्धी सूचना नियमित प्रवाह गर्ने ।	भन्सार बुलेटिन, स्मारिका र सरोकारवालाहरूसँग गरेको अन्तरक्रियाको अभिलेख उपलब्ध हुनेछ ।		

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
१४.५	भन्सारमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई प्रोत्साहनको व्यवस्था गर्ने ।	वार्षिक खर्च वा अन्य विवरण उपलब्ध हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
प्रतिफल १५ - भन्सारको नतिजामूलक योजनासहित व्यवस्थापकीय क्षमता सुदृढ गरिनेछ ।				
१५.१	भन्सार विभाग र कार्यालयको साङ्गठनिक संरचना पुनरावलोकन गर्ने ।	नयाँ साङ्गठनिक संरचना कार्यान्वयनमा आएको हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१५.२	भन्सार कार्यालयहरू थप गर्ने, स्तरोन्नती गर्ने र खारेज गर्ने सम्बन्धमा अध्ययन गर्ने ।	सिफारिश भएको प्रस्ताव उपलब्ध हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१५.३	योजना अनुसार वार्षिक कार्ययोजना, नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रम भित्र समावेश कार्यक्रम, वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटमा समावेश कार्यक्रमहरूको एकीकृत तालिका विकास गर्ने ।	भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजनामा समाविष्ट कार्यहरूलाई विभागको वार्षिक कार्यक्रममा आबद्ध गरी कार्यान्वयन भएको हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
१५.४	योजनाको कार्यान्वयनबाट हासिल भएको प्रगति विवरणलाई एकीकृत सफ्टवेयर विकास गरी कार्य सम्पादनमा आधारित परिसूचक व्यवस्थापन प्रणाली (PBIMS) सँग एकीकृत गर्ने ।	भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजनाको प्रगति विवरण सफ्टवेयर मार्फत सङ्कलन गर्ने प्रणालीको विकास हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१५.५	भन्सार कार्यालयहरूमा इन्टरनेट प्रोटोकल क्यामरा जडान र विस्तार गर्ने तथा अनुगमन कार्यहरू व्यवस्थापनको लागि इन्टरनेट प्रोटोकल क्यामराको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।	योजनाको अन्तिम वर्षसम्म थप १५ ओटा भन्सार कार्यालयहरूमा र इन्टरनेट प्रोटोकल क्यामरा जडान हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१५.६	जनशक्ति विकास गुरुयोजना पुनरावलोकन गरी कार्यान्वयन गर्ने ।	जनशक्ति विकास गुरुयोजना स्वीकृत भई कार्यान्वयन भएको हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१५.७	भन्सारका मूल विषयहरूमा क्षमता विकास गर्ने ।	भन्सार टोलीलाई १४ विषयमा तालिम दिईएको हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१५.८	भन्सारका मूल विषयहरूका विज्ञहरू चयन गरी Pool of Expert सूचीमा समावेश गर्ने ।	भन्सारका क्षमता विकास कार्यमा १५ विषयगत विज्ञहरू परिचालित हुनेछन् ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	

नतिजा शृङ्खला	विवरणात्मक सङ्क्षेप	कार्य सम्पादनका सूचकहरू	पुस्त्याइँका आधार	मुख्य मान्यताहरू
१५.९	भन्सार एजेन्ट र सरोकारवालाहरूको कार्यसम्पादन स्तर अभिवृद्धि गर्न अभिमुखीकरण र तालिम प्रदान गर्ने ।	१० ओटा कार्यक्रम आयोजना हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१५.१०	आशिकुडा वर्ल्डमा आधारित नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली (NECAS) को दिगोपन सुनिश्चित गर्ने ।	अध्ययन प्रतिवेदन उपलब्ध हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	
१५.११	भन्सार प्रशासनको चल अचल सम्पत्ति र कर्मचारी सम्बन्धी अभिलेख अद्यावधिक गर्ने ।	अभिलेख उपलब्ध हुनेछ ।	भन्सार विभागको वार्षिक प्रतिवेदन	

अनुसूची २ - कार्यान्वयन योजना

क्रियाकलाप	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा (Target/Milestones) (कार्य सम्पादनका सूचकहरू)	आधार सूचना	समय र लक्ष्य																अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४
उपलब्धि १. व्यापार सहजीकरण: निकासी पैठारी प्रक्रियालाई सहजीकरण गरी यसलाई समय सापेक्ष, लागत प्रभावी र अनुमानयोग्य बनाइएको हुनेछ।																								
प्रतिफल १: वैध व्यापारलाई सहजीकरण गरिनेछ।																								
१.१ संशोधित क्योटो महासन्धि र व्यापार सहजीकरण सम्झौताका प्रावधानहरूसँग तादात्म्य हुने गरी तयार गरिएको नयाँ भन्सार ऐन अनुरूपको नयाँ भन्सार नियमावली तर्जुमा गर्ने।	नयाँ भन्सार नियमावलीको मस्यौदा अर्थ मन्त्रालयमा पेश भएको हुनेछ।	x																		६६१७	नीति महसुल शाखा			
१.२ ऐन, नियम र प्रक्रिया अनुरूपको नयाँ भन्सार कार्यविधि तर्जुमा गर्ने।	कार्यविधि उपलब्ध हुनेछ।	x																		२८६७	नीति महसुल शाखा			
१.३ संशोधित क्योटो महासन्धि र व्यापार सहजीकरण सम्झौताका भन्सार सम्बन्धी प्रावधानहरूको कार्यान्वयन स्थितिको पुनरावलोकन गर्ने।	पुनरावलोकन प्रतिवेदन उपलब्ध हुनेछ।	x																		१३४२	भसुअसशा			
१.४ भन्सार जाँचपासमा पेश गर्नु पर्ने कागजातको आवधिक पुनरावलोकन गर्ने।	भन्सार जाँचपासमा पेश गर्नु पर्ने कागजात पुनरावलोकन भएको हुनेछ।	x																		१९४७	नीति महसुल शाखा			

क्रियाकलाप	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा (Target/Milestones) (कार्य सम्पादनका सूचकहरू)	आधार सूचना	समय र लक्ष्य																अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
१.५ पूर्वदिश सुदृढीकरणको लागि कार्यान्वयन स्थितिको मूल्याङ्कन गर्ने।	मूल्याङ्कन प्रतिवेदनको सिफारिश कार्यान्वयन हुनेछ।	x																						२८३	वर्गीकरण तथा पुनरावलोकन शाखा
१.६ अधिकृत व्यवसायिक व्यक्ति (Authorized Business Person) सम्बन्धी व्यवस्था कार्यान्वयन गर्ने।	कार्ययोजना कार्यान्वयन भएको हुनेछ।	x																						२१००	नीति महसुल शाखा
१.७ शीघ्र जाँचपास (Expedited Shipment) का प्रावधानको कार्यान्वयन गर्ने।	शीघ्र जाँचपासका प्रावधानको कार्यान्वयन भएको हुनेछ।	x																						२१४२	नीति महसुल शाखा
१.८ भन्सारबाट मालवस्तु छुटाउँदा लाग्ने समयको अध्ययन (Time Release Study) गर्ने।	आशिकुडाको प्रवेश र निष्कासन प्रणाली लागू भएका पाँच भन्सार कार्यालयहरूमा कार्यान्वयन हुनेछ।	पाँच ओटा भन्सार कार्यालय																						३३२१	भन्सार सुधार तथा अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध शाखा (भसुअसशा)
१.९ राष्ट्रिय नीति तथा अन्तरराष्ट्रिय असल अभ्यास अनुरूप सीमापार विद्युतीय व्यापारमार्फत हुने निकासी पैठारीलाई सहजीकरण गर्न नीति तथा संरचना विकास गर्ने।	नीति तथा संरचना विकास भएको हुनेछ।	x																						५९३५	भसुअसशा

क्रियाकलाप	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा (Target/Milestones) (कार्य सम्पादनका सूचकहरू)	आधार सूचना	समय र लक्ष्य																अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९ २०२१/२२ (त्रैमासिक)				२०७९/८० २०२२/२३ (त्रैमासिक)				२०८०/८१ २०२३/२४ (त्रैमासिक)				२०८१/८२ २०२४/२५ (त्रैमासिक)						२०८२/८३ २०२५/२६ (त्रैमासिक)			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४
१.१० दक्षिण एशिया उपक्षेत्रीय आर्थिक सहयोग (SASEC) भन्सार उपसमूहले पहिचान गरेका उपक्षेत्रीय आयोजनाहरू कार्यान्वयन गर्ने।	प्रगति प्रतिवेदन उपलब्ध हुनेछ।	x																					१०९२	भसुअसशा
१.११ भन्सारमा लैङ्गिक समता र सामाजिक समावेशिता (GESI) सिद्धान्त र मूल्य अवलम्बन गर्ने।	लैङ्गिक समता र सामाजिक समावेशितासम्बन्धी कार्य योजना उपलब्ध हुनेछ।	x																					३१४५	
१.१२ भूकम्प, कोभिड-१९ सङ्क्रमण लगायतका अन्य विपतको अवस्थामा भन्सारले आपूर्ति शृङ्खलालाई सुनिश्चित गर्न योगदान अभिवृद्धि गर्ने।	प्रगति प्रतिवेदन उपलब्ध हुनेछ।	x																					५९७७	भसुअसशा
१.१३ सेवाग्राही सेवा कक्षहरूको प्रभावकारी सञ्चालन गर्ने।	प्रमुख बाह्र ओटा भन्सार कार्यालयहरूमा सेवाग्राही सेवा कक्ष अध्ययन प्रतिवेदनका ८० प्रतिशत सिफारिसहरू कार्यान्वयन गरिएको हुनेछ।	x																					७३८	सेवाग्राही सहजीकरण शाखा

क्रियाकलाप	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा (Target/Milestones) (कार्य सम्पादनका सूचकहरू)	आधार सूचना	समय र लक्ष्य																अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९ २०२१/२२ (त्रैमासिक)				२०७९/८० २०२२/२३ (त्रैमासिक)				२०८०/८१ २०२३/२४ (त्रैमासिक)				२०८१/८२ २०२४/२५ (त्रैमासिक)						२०८२/८३ २०२५/२६ (त्रैमासिक)				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
१.१४ वैदेशिक हुलाक भन्सार कार्यालयबाट हुलाक पुलिन्दा गरी गरिने निकासी तथा पैठारीलाई व्यवस्थित गरी सुरक्षित एवं सहज बनाउने।	कार्यविधि तयार भएको हुनेछ।	x																						५२३६४	नीति महसुल शाखा
१.१५ भन्सार प्रक्रियाका उपयोगी तथ्याङ्क र सूचनामा व्यवसायीहरूको पहुँच सुनिश्चित गर्ने।	भन्सारका डेटा तथा सूचना वेभसाईटमा उपलब्ध हुनेछ।	x																						२०८३	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
१.१६ सूचना प्रविधि नीति कार्यान्वयनको लागि सरोकारवालाहरूबीच स्वामित्व विकास गर्न स्वचालन सम्बन्धी भन्सार नीतिहरू प्रचार प्रसार एवं अभिमूखीकरण गर्ने।	सरोकारवालाहरूलाई प्रत्येक वर्ष २ ओटा अभिमूखीकरण हुनेछ।	x																						८४७८	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा

क्रियाकलाप	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा (Target/Milestones) (कार्य सम्पादनका सूचकहरू)	आधार सूचना	समय र लक्ष्य															अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९ २०२१/२२ (त्रैमासिक)				२०७९/८० २०२२/२३ (त्रैमासिक)				२०८०/८१ २०२३/२४ (त्रैमासिक)				२०८१/८२ २०२४/२५ (त्रैमासिक)					२०८२/८३ २०२५/२६ (त्रैमासिक)				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३			४	१	२	३	४
प्रतिफल २ - भन्सार र सरोकारवालाहरूबीच समन्वय, सञ्चार र सहयोग प्रवर्द्धन गरिनेछ।																								
२.१ स्थानीय र राष्ट्रिय भन्सार व्यापार सहजीकरण संयन्त्रलाई परिचालन गर्ने।	राष्ट्रिय भन्सार सहजीकरण समितिका १५ ओटा कार्यक्रम हुनेछ। सबै मुख्य भन्सार कार्यालयहरूले स्थानीय व्यापार सहजीकरण समितिको वार्षिक ६ कार्यक्रम सम्पन्न गरेका हुनेछन्।	x																				१३१,१४२	भसुअसशा	
२.२ सीमामा आपूर्ति शृङ्खला व्यवस्थापनमा संलग्न निकायबीच सहकार्य गर्ने।	५ ओटा संस्थासँग छलफल हुनेछ। छलफल भएको विषयमा निर्णय कार्यान्वयन भएको हुनेछ।	x																				२,२६९	भसुअसशा	
२.३ भन्सार प्रशासनबीच समन्वय, सहकार्य एवं प्रभावकारी सञ्चार स्थापित गर्ने।	बैठकको संख्या।	x																				२,९०९	सबै भन्सार कार्यालय	
२.४ समकक्षी भन्सारबाट निकासी हुने मालवस्तुसम्बन्धी विवरणको अग्रिम सूचना आदानप्रदान गर्ने।	५ ओटा समकक्षी भन्सार प्रशासनसँग अग्रिम सूचना आदान प्रदान सम्बन्धी सम्झौता गरिएको हुनेछ।	x																				३७०८	भसुअसशा	

क्रियाकलाप	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा (Target/Milestones) (कार्य सम्पादनका सूचकहरू)	आधार सूचना	समय र लक्ष्य																अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व						
			२०७८/७९ २०२१/२२ (त्रैमासिक)				२०७९/८० २०२२/२३ (त्रैमासिक)				२०८०/८१ २०२३/२४ (त्रैमासिक)				२०८१/८२ २०२४/२५ (त्रैमासिक)						२०८२/८३ २०२५/२६ (त्रैमासिक)					
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४		
४.६ छनौट प्रणालीलाई थप भन्सार कार्यालयमा विस्तार गर्ने।	थप पाँच ओटा भन्सार कार्यालयहरूमा विस्तार भएको हुनेछ (१८ कार्यालय)।	१३																						२३६	जोखिम व्यवस्थापन शाखा	
४.७ निलो मार्ग (जाँचपास पछिको परीक्षण गर्ने गरी) बाट मालवस्तु जाँचपासको सुरुआत गर्ने।	७ ओटा भन्सार कार्यालयमा सुरु भएको हुनेछ।	०																						१८३८५	जोखिम व्यवस्थापन शाखा	
४.८ राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय गुप्तचर निकायहरूसँग समन्वय र सूचना आदानप्रदान गर्ने।	सूचना आदान प्रदानको संख्या।	x																						५७०६	जोखिम व्यवस्थापन शाखा	
उपलब्धि २. यथार्थपरक राजस्व सङ्कलन: भन्सार कानूनको परिमार्जन र परिपालना गर्दै यथार्थपरक राजस्व सङ्कलनमा अभिवृद्धि गरिएको हुनेछ।																										
प्रतिफल ५ - अनुपालनको व्यवस्थापन एवं स्वैच्छिक अनुपालन प्रवर्द्धन गरिनेछ।																										
५.१ स्वैच्छिक अनुपालन मापदण्डको दस्तावेज तयार गर्ने।	दस्तावेज उपलब्ध हुनेछ।	x																						९९२३	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा	
५.२ सरोकारवालाहरूमा स्वैच्छिक अनुपालन मापदण्ड सम्बन्धी सचेतना अभिवृद्धि गर्ने।	सचेतना कार्यक्रमको अभिलेख।	x																						१९४७	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा	
५.३ स्वैच्छिक अनुपालन मापदण्ड कार्यान्वयनमा ल्याउने।	कार्य योजनाको प्रतिलिपि।	x																						४८२७	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा	

क्रियाकलाप	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा (Target/Milestones) (कार्य सम्पादनका सूचकहरू)	आधार सूचना	समय र लक्ष्य																अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९ २०२१/२२ (त्रैमासिक)				२०७९/८० २०२२/२३ (त्रैमासिक)				२०८०/८१ २०२३/२४ (त्रैमासिक)				२०८१/८२ २०२४/२५ (त्रैमासिक)						२०८२/८३ २०२५/२६ (त्रैमासिक)				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
५.४ सरोकारवालासँग संस्थागत सहयोग र सहकार्य गर्ने।	५ ओटा संस्थासँग सहकार्य भएको हुनेछ।	x																					२८०९९	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा	
५.५ अनुपालन मापदण्ड कार्यान्वयनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने।	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रतिवेदन/ अभिलेख.	x																					३५४	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा	
५.६ पुरस्कार र सजायको व्यवस्था कार्यान्वयन गर्ने।	पुरस्कार र सजायको अभिलेख।	x																					४०९२	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा	
प्रतिफल ६ - यथार्थपरक राजस्व सङ्कलन गरिनेछ।																									
६.१ अन्तरराष्ट्रिय व्यापारको तथ्याङ्क विश्लेषण, भन्सार महसुल दर तथा राजस्व नीतिमा गरिने परिवर्तनका आधारमा भन्सारको सम्भाव्य (Potential) वार्षिक राजस्व लक्ष्य प्रस्ताव गर्ने।	मन्त्रालयमा पेश भएको प्रतिवेदन उपलब्ध हुनेछ।	x																					१२२२	नीति, महसुल शाखा	
६.२ भन्सार दरलाई अन्तरराष्ट्रिय प्रतिबद्धता अनुरूप समायोजन गर्न सुझाव प्रस्तुत गर्ने।	प्रस्तुत भएको सुझावको प्रतिवेदन उपलब्ध हुनेछ।	x																					४६५३	नीति महसुल शाखा	
६.३ भन्सार महसुल दर तथा निकासी प्रवर्द्धन र अन्य नीतिगत सुझाव पेस गर्ने।	सुझावको प्रतिलिपि उपलब्ध हुनेछ।	x																					१७२६		

क्रियाकलाप	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा (Target/Milestones) (कार्य सम्पादनका सूचकहरू)	आधार सूचना	समय र लक्ष्य																अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९ २०२१/२२ (त्रैमासिक)				२०७९/८० २०२२/२३ (त्रैमासिक)				२०८०/८१ २०२३/२४ (त्रैमासिक)				२०८१/८२ २०२४/२५ (त्रैमासिक)						२०८२/८३ २०२५/२६ (त्रैमासिक)				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
६.४ मालवस्तुको सही घोषणा र सही वर्गीकरण गर्ने गराउने।	मालवस्तुको गलत घोषणा गर्ने र गलत वर्गीकरण गर्ने घोषणाकर्ताबाट जरिवाना स्वरूप थप राजस्व असुल भएको विवरण उपलब्ध हुनेछ।	x																						३२१६	अनुगमन शाखा
६.५ मालवस्तुको भन्सार मूल्याङ्कनलाई यथार्थपरक बनाउने।	भन्सार मूल्याङ्कनको विवरण उपलब्ध हुनेछ।	x																						१२२१७	भन्सार मूल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन शाखा
६.६ मूल्याङ्कन मोड्यूलबाट प्राप्त हुने आँकडालाई अनलाईन मूल्याङ्कन डेटाबेसका रूपमा प्रयोग गर्ने।	अद्यावधिक डेटाबेस र यसमा मूल्याङ्कन अधिकारीको पहुँच हुनेछ।	x																						३२१६	भन्सार मूल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन शाखा
६.७ मूल्याङ्कन सुदृढ गर्न कार्यविधि/निर्देशिका पुनरावलोकन गरी अद्यावधिक गर्ने।	अद्यावधिक कार्यविधि/निर्देशिका उपलब्ध हुनेछ।	x																						२०२१	भन्सार मूल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन शाखा
६.८ राजस्व चुहावट नियन्त्रण गर्न जोखिमका आधारमा मालवस्तुको आकस्मिक निरीक्षण गर्ने।	आकस्मिक निरीक्षण संख्या र प्रतिवेदन।	x																						२२८४	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा

क्रियाकलाप	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा (Target/Milestones) (कार्य सम्पादनका सूचकहरू)	आधार सूचना	समय र लक्ष्य																अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९ २०२१/२२ (त्रैमासिक)				२०७९/८० २०२२/२३ (त्रैमासिक)				२०८०/८१ २०२३/२४ (त्रैमासिक)				२०८१/८२ २०२४/२५ (त्रैमासिक)						२०८२/८३ २०२५/२६ (त्रैमासिक)				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
६.९ केन्द्रीय स्तरमा WAN र स्थानीय स्तरमा LAN मार्फत प्रभावकारी प्रत्यक्ष अनुगमन गर्ने।	WAN र LAN मार्फत अनुगमन गरिएको मासिक अभिलेख।	x																					१४७५	अनुगमन शाखा	
६.१० सिलबन्द कन्टेनरद्वारा कार्गो ढुवानी गर्ने कार्यलाई प्रोत्साहित गर्ने।	सिलबन्द कन्टेनरद्वारा कार्गो ढुवानीसम्बन्धी व्यवस्थालाई प्रोत्साहित गर्ने नीति कार्यान्वयन भएको हुनेछ।	x																					३३३४	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा	
६.११ हार्मोनाइज्ड प्रणालीको सातौं संस्करण (२०२२ भर्सन) तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने।	हार्मोनाइज्ड प्रणालीको सातौं संस्करण (२०२२ भर्सन) आधारित महसुल दरबन्दी पुस्तक प्रकाशन हुनेछ।	x																					११६४१	वर्गीकरण तथा पुनरावलोकन शाखा	
६.१२ भन्सार राजस्व छुटको प्रभाव अध्ययन गरी पुनरावलोकनका लागि मन्त्रालय समक्ष प्रस्तुत गर्ने।	मन्त्रालयमा प्रस्तुत भएको सुझावको प्रतिवेदन।	x																					१६०८	नीति महसुल शाखा	
प्रतिफल ७ - जाँचपासपछिको परीक्षणलाई प्रभावकारी बनाइनेछ।																									
७.१ परीक्षणमा आधारित नियन्त्रण सुदृढ गर्न जाँचपासपछिको परीक्षण कार्यान्वयन अवस्थाको अध्ययन गर्ने।	अध्ययन प्रतिवेदन उपलब्ध हुनेछ।																							२२१५	मूल्याङ्कन शाखा

क्रियाकलाप	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा (Target/Milestones) (कार्य सम्पादनका सूचकहरू)	आधार सूचना	समय र लक्ष्य																अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९ २०२१/२२ (त्रैमासिक)				२०७९/८० २०२२/२३ (त्रैमासिक)				२०८०/८१ २०२३/२४ (त्रैमासिक)				२०८१/८२ २०२४/२५ (त्रैमासिक)						२०८२/८३ २०२५/२६ (त्रैमासिक)				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
७.२ भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालयको पुनरावलोकन गर्ने।	संशोधित दरबन्दी अनुसार पदपूर्ति भएको हुनेछ।																							११५६	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय
७.३ भन्सार जाँचपास परीक्षणसम्बन्धी कानून तथा कार्यविधि परिमार्जन गर्ने।	स्वीकृत कानून तथा कार्यविधिको प्रतिलिपि।																							१२५७	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय
७.४ जाँचपासपछिको परीक्षणलाई अन्तरनिकाय समन्वय गरी भन्सारको जोखिम व्यवस्थापनसँग आबद्ध गर्ने।	उप-प्रणाली विकास र अन्तर-आबद्धता हुनेछ।																							७२०	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय
७.५ जाँचपासपछिको परीक्षण छनौटका लागि जोखिम सूचकहरू विकास गर्ने।	जोखिम सूचक अध्यावधिक भएको अभिलेख उपलब्ध हुनेछ।																							३४६९	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय
७.६ जोखिम सूचकको आधारमा छनौट तथा परीक्षण गरी जाँचपासपछिको परीक्षण प्रभावकारी बनाउने।	जोखिमको आधारमा कुल प्रज्ञापनपत्रहरूको ०.१० प्रतिशत छनोट भई जाँचपास पछिको परीक्षण भएको हुनेछ।																							१६७६	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय

क्रियाकलाप	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा (Target/Milestones) (कार्य सम्पादनका सूचकहरू)	आधार सूचना	समय र लक्ष्य																अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९ २०२१/२२ (त्रैमासिक)				२०७९/८० २०२२/२३ (त्रैमासिक)				२०८०/८१ २०२३/२४ (त्रैमासिक)				२०८१/८२ २०२४/२५ (त्रैमासिक)						२०८२/८३ २०२५/२६ (त्रैमासिक)			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४
८.४ भन्सारको नेतृत्वमा संयुक्त गस्ती परिचालन गरी गैर भन्सार नाकाहरूबाट हुनसक्ने चोरी निकासी पैठारी नियन्त्रण गर्ने।	<ul style="list-style-type: none"> ❖ निकासी पैठारी हुने सबै भन्सार कार्यालयमा नियमित गस्तिको लागि उपयुक्त सवारीसाधन र जनशक्तिको व्यवस्था भएको हुनेछ। ❖ नियमित र प्रभावकारी गस्ती परिचालनको लागि कार्यविधि निर्माण भएको हुनेछ। 	x																					९४४००	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
८.५ स्थानीय र केन्द्रीयस्तरमा अन्तरनिकाय संयन्त्र परिचालन गरी राजस्व चुहावट नियन्त्रण गर्ने।	नियमित संयन्त्र परिचालन भएको हुनेछ।	x																					१८४७	भसुअसशा

क्रियाकलाप	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा (Target/Milestones) (कार्य सम्पादनका सूचकहरू)	आधार सूचना	समय र लक्ष्य																अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व						
			२०७८/७९ २०२१/२२ (त्रैमासिक)				२०७९/८० २०२२/२३ (त्रैमासिक)				२०८०/८१ २०२३/२४ (त्रैमासिक)				२०८१/८२ २०२४/२५ (त्रैमासिक)						२०८२/८३ २०२५/२६ (त्रैमासिक)					
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४		
९.२ सङ्कटापन्न वन्यजन्तु तथा वनस्पति, ओजोन तहलाई नष्ट गर्ने पदार्थ तथा वातावरणलाई प्रतिकूल प्रभाव पार्ने प्रतिबन्धित एवं हानिकारक वस्तुहरू नियन्त्रणको लागि त्यस्ता वस्तुहरू परीक्षण गर्न सक्ने गरी भन्सार प्रयोगशालाको क्षमता वृद्धि गर्ने।	<ul style="list-style-type: none"> सङ्कटापन्न वन्यजन्तु तथा वनस्पति र हानिकारक वस्तुको परीक्षण गर्ने मेशिन एकथान खरिद भएको हुनेछ। कर्मचारीहरूलाई क्षमता अभिवृद्धि तालिम प्रदान गरिएको हुनेछ। 	x																							३२२९१	प्रयोगशाला शाखा
९.३ प्रवेश बिन्दुहरूमा विशेष सतर्कता र गुप्त सूचना (Intelligence) को प्रयोगमा वृद्धि गर्ने।	सुराकी परिचालनको कार्यविधि तयार भई कार्यान्वयन भएको हुनेछ।	x																							६९२९	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
९.४ सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्ककारी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी कार्यमा समन्वय र सहजीकरण गर्ने।	भन्सार कार्यालयहरूमा छुट्टै डेस्क र कर्मचारीको व्यवस्था भएको हुनेछ।	x																							२३४८२	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा

क्रियाकलाप	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा (Target/Milestones) (कार्य सम्पादनका सूचकहरू)	आधार सूचना	समय र लक्ष्य															अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२					२०८२/८३				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३			४	१	२	३	४
उपलब्धि ४. स्वचालित भन्सार प्रणाली: भन्सार जाँचपासका सबै प्रक्रियाहरू स्वचालित गरिएको हुनेछ।																								
प्रतिफल १०: भन्सार प्रक्रियाहरूमा स्वचालन प्रणालीको विस्तार गरिनेछ।																								
१०.१ नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली (NECAS) सबै मूल भन्सार कार्यालयमा विस्तार गर्ने।	२९ ओटा भन्सार कार्यालयहरूमा विस्तार भएको हुनेछ।	२४																१९६१८	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा					
१०.२ कागजरहित भन्सार जाँचपास कार्यान्वयन गर्ने।	कागजरहित भन्सार जाँचपासका आधारहरू तयार भई लागू भएको प्रतिवेदन उपलब्ध हुनेछ।	x																२७०९९	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा					
१०.३ आसिकुडा वर्ल्ड कार्यान्वयन योजनाका कार्यात्मक र प्राविधिक पक्षका सिफारिसहरू लागू गर्ने।	कार्यात्मक तथा प्राविधिक पक्षका सिफारिसहरू लागू गरिएको प्रतिवेदन उपलब्ध हुनेछ।	x																९००१	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा					
१०.४ भन्सार कार्यालयहरूमा छनोट प्रणाली विस्तार गर्ने।	१८ ओटा भन्सार कार्यालयहरूमा विस्तार हुनेछ।	१३																१८४७	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा					

क्रियाकलाप	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा (Target/Milestones) (कार्य सम्पादनका सूचकहरू)	आधार सूचना	समय र लक्ष्य																अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९ २०२१/२२ (त्रैमासिक)				२०७९/८० २०२२/२३ (त्रैमासिक)				२०८०/८१ २०२३/२४ (त्रैमासिक)				२०८१/८२ २०२४/२५ (त्रैमासिक)						२०८२/८३ २०२५/२६ (त्रैमासिक)				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
१०.९ मूल्याङ्कनलाई स्वचालित बनाउन टेरिफ स्पेसिफिकेसन कोडलाई आसिकुडा प्रणालीमा समाविष्ट (upload) गर्ने।	निर्माण भएका कोडहरू अपलोड भएको हुनेछ।	x																						२३१९	भन्सार मूल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन शाखा
१०.१० विश्व व्यापार सङ्गठनको व्यापार सहजीकरणका प्रावधानहरूलाई आवश्यकता अनुसार आसिकुडा प्रणालीमा Configure गर्ने।	अद्यावधिक आसिकुडा।	x																						३५७५	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
१०.११ कूटनीतिक सुविधा र महसुल सुविधा, आर्थिक ऐन बमोजिमको छुट, आयोजना छुट लगायतका सबै छुटलाई आसिकुडा प्रणाली मार्फत व्यवस्थित गर्ने।	१२ ओटा मूल भन्सार कार्यालयबाट कूटनीतिक सुविधा, महसुल सुविधा, आर्थिक ऐन बमोजिमको छुट तथा आयोजना छुटमा पैठारी हुने मालवस्तुको आसिकुडा प्रणाली मार्फत व्यवस्थित हुनेछ।	x																						६३४८	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
१०.१२ ASYSCAN मोड्यूल कार्यान्वयन गर्ने।	नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली लागु भएका मूल भन्सार कार्यालयहरूमा प्रयोग हुनेछ।	x																						६४९	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा

क्रियाकलाप	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा (Target/Milestones) (कार्य सम्पादनका सूचकहरू)	आधार सूचना	समय र लक्ष्य																				अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व
			२०७८/७९ २०२१/२२ (त्रैमासिक)				२०७९/८० २०२२/२३ (त्रैमासिक)				२०८०/८१ २०२३/२४ (त्रैमासिक)				२०८१/८२ २०२४/२५ (त्रैमासिक)				२०८२/८३ २०२५/२६ (त्रैमासिक)					
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४		
११.६ प्रणालीमा आबद्ध हुने निकायहरूको आफ्नै प्रणाली भए सो प्रणालीबाट र सो नभए छुट्टै मोड्यूल विकास गरी प्रणालीसँग आबद्ध गर्ने।	सरोकारवाला निकायहरू नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीमा आबद्ध भएका हुनेछन्।																						१४७८५	आयोजना कार्यान्वयन एकाई
११.७ प्रणालीको विकास र गुणस्तर मूल्याङ्कन एवं प्रमाणीकरण गर्ने।	अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको परामर्शदाताबाट प्रणालीको गुणस्तर मूल्याङ्कन तथा प्रमाणीकरण भएको हुनेछ।																						४१४८	आयोजना कार्यान्वयन एकाई
११.८ प्रणालीलाई निकासी पैठारी हुने सबै निकाय तथा नाकाहरूमा विस्तार गरी अन्तरराष्ट्रिय व्यापारको अभिन्न अङ्गको रूपमा कार्यान्वयन गर्ने।	प्रणाली विकास भई आवश्यकता अनुसार सबै निकाय तथा भन्सार बिन्दुहरूमा लागू गरी विस्तार भएको हुनेछ।																						१६५४३६	आयोजना कार्यान्वयन एकाई
११.९ प्रणालीको दिगोपनको लागि सञ्चालन ढाँचा र जनशक्ति विकास गर्ने।	स्वीकृत कार्य योजना।																						२१५२२	आयोजना कार्यान्वयन एकाई

क्रियाकलाप	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा (Target/Milestones) (कार्य सम्पादनका सूचकहरू)	आधार सूचना	समय र लक्ष्य															अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२					२०८२/८३				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३			४	१	२	३	४
प्रतिफल १२. स्वचालित रूपमा भन्सारको वैदेशिक व्यापार तथ्याङ्कको व्यवस्थापन गरिनेछ।																								
१२.१ भन्सार विभागलाई वैदेशिक व्यापार तथ्याङ्कको राष्ट्रिय सम्पर्क बिन्दु (Focal Point) को रूपमा विकास गर्ने।	महिना भुक्तान भएको ५ दिन भित्र वैदेशिक व्यापार तथ्याङ्कको विद्युतीय सम्प्रेषण भएको हुनेछ।	x																६४९	तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा					
१२.२ आसिकुडा वर्ल्ड लागू भएका सबै भन्सार कार्यालयमा तथ्याङ्क व्यवस्थापन एकाइ गठन गर्ने।	भन्सार कार्यालयमा तथ्याङ्क व्यवस्थापन एकाइ क्रियाशील हुनेछ।	x																१९६५	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा					
१२.३ नियमित रूपमा तथ्याङ्क सङ्कलन तथा प्रकाशन गर्ने।	प्रकाशन संख्या।	नियमित																३३८१	तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा					
१२.४ तोकिएका सबै सम्पर्क व्यक्तिहरूलाई स्वचालित तथ्याङ्क व्यवस्थापन सम्बन्धी अभिमुखीकरण गर्ने।	सबै तथ्याङ्क व्यवस्थापन एकाइका सम्पर्क व्यक्तिहरूलाई अभिमुखीकरण तालिम प्रदान हुनेछ।																	१७४५	तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा					
१२.५ तथ्याङ्कलाई प्रभावकारी रूपमा व्यवस्थापन गर्न कार्यविधि तयार गर्ने।	कार्यविधि स्वीकृत भएको हुनेछ।	x																२२६०	तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा					

क्रियाकलाप	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा (Target/Milestones) (कार्य सम्पादनका सूचकहरू)	आधार सूचना	समय र लक्ष्य																अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९ २०२१/२२ (त्रैमासिक)				२०७९/८० २०२२/२३ (त्रैमासिक)				२०८०/८१ २०२३/२४ (त्रैमासिक)				२०८१/८२ २०२४/२५ (त्रैमासिक)						२०८२/८३ २०२५/२६ (त्रैमासिक)				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
१२.६ दीर्घकालीन तथ्याङ्क व्यवस्थापनका लागि Overall Statistical Data Management Module को विकास गर्ने।	मोड्यूलको विकास भई सञ्चालनमा आएको हुनेछ।	x																					१०६९२	तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा	
१२.७ राजस्व छुट सम्बन्धी अभिलेख प्रणाली व्यवस्थित गर्ने (आयोजना छुट, कूटनीतिक/महसुल छुट, आर्थिक ऐन बमोजिमको छुट आदि)।	राजस्व छुटको अभिलेख (स्वचालित) उपलब्ध हुनेछ।	x																					३७३८	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा	
उपलब्धि ५. सङ्गठनात्मक विकास र क्षमता अभिवृद्धि: भन्सार प्रशासनको सङ्गठनात्मक सुधार गर्दै प्रतिस्पर्धात्मक क्षमतामा अभिवृद्धि गरिएको हुनेछ।																									
प्रतिफल १३: भन्सारका पूर्वाधार एवं भौतिक सुविधाको विकास गरिने छ।																									
१३.१ भौतिक पूर्वाधार सुधार गुरुयोजना मौजुदा र भविष्यको आवश्यकताको आधारमा अध्यावधिक गरी लागू गर्ने।	भौतिक पूर्वाधार सुधार गुरुयोजना स्वीकृति र कार्यान्वयन भएको हुनेछ।	x																					३१८६	भसुअसशा	
१३.२ एकीकृत जाँच चौकी र सुक्खा बन्दरगाहहरू निर्माणमा समन्वय गर्ने।	निर्माणका लागि समन्वय र सहजीकरणको आधार, प्रतिवेदन र माइन्सूट उपलब्ध हुनेछ।	x																					६४२२८	भसुअसशा	

क्रियाकलाप	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा (Target/Milestones) (कार्य सम्पादनका सूचकहरू)	आधार सूचना	समय र लक्ष्य																अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४
प्रतिफल १४: भन्सार प्रशासनमा सदाचार र सुशासन प्रवर्द्धन गरिनेछ।																								
१४.१ भन्सारमा कार्यसम्पादनमा आधारित परिसूचक व्यवस्थापन प्रणालीको स्तरोन्नति गर्ने।	वार्षिक कार्यसम्पादन अनुगमन प्रतिवेदन उपलब्ध हुनेछ।	x																			४९७४	अनुगमन शाखा		
१४.२ भन्सार कर्मचारीको नैतिक मूल्य मान्यता, सुक्ष्म नियमन र निगरानीसहितको आचार संहिताको व्यवस्था गर्ने।	संशोधित आरूशा घोषणाका प्रावधान समेत समावेश भएको संशोधित आचार संहिता उपलब्ध हुनेछ।	x																			२१६६	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा		
१४.३ भन्सार कार्यालयहरू र भन्सार विभागको आवधिक रूपमा सहभागितात्मक अन्तरक्रिया गर्ने।	८ ओटा भन्सार व्यवस्थापन गोष्ठी सञ्चालन हुनेछ।	x																			१२२७२	भसुअसशा		
१४.४ भन्सारका गतिविधि सम्बन्धी सूचना नियमित प्रवाह गर्ने।	भन्सार बुलेटिन, स्मारिका र सरोकारवालाहरूसँग गरेको अन्तरक्रियाको अभिलेख उपलब्ध हुनेछ।	x																			१७६४१	भसुअसशा		

क्रियाकलाप	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा (Target/Milestones) (कार्य सम्पादनका सूचकहरू)	आधार सूचना	समय र लक्ष्य															अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व							
			२०७८/७९ २०२१/२२ (त्रैमासिक)				२०७९/८० २०२२/२३ (त्रैमासिक)				२०८०/८१ २०२३/२४ (त्रैमासिक)				२०८१/८२ २०२४/२५ (त्रैमासिक)					२०८२/८३ २०२५/२६ (त्रैमासिक)						
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३			४	१	२	३	४		
१४.५ कार्यरत कर्मचारीहरूलाई प्रोत्साहनको व्यवस्था गर्ने।	वार्षिक खर्च वा अन्य विवरण उपलब्ध हुनेछ।	x																						१६५२	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा	
प्रतिफल १५: भन्सारको नतिजामूलक योजनासहित व्यवस्थापकीय क्षमता सुदृढ गरिनेछ।																										
१५.१ भन्सार विभाग र कार्यालयको साङ्गठनिक संरचना पुनरावलोकन गर्ने।	नयाँ साङ्गठनिक संरचना क्रियाशील हुनेछ।	x																							२७९४	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा
१५.२ भन्सार कार्यालयहरू थप गर्ने, स्तरोन्नती गर्ने र खारेज गर्ने सम्बन्धमा अध्ययन गर्ने।	सिफारिश भएको प्रस्ताव उपलब्ध हुनेछ।	x																							२६२६	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा
१५.३ योजना अनुसार वार्षिक कार्ययोजना, नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रमभित्र समावेश कार्यक्रम, वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटमा समावेश कार्यक्रमहरूको एकीकृत तालिका विकास गर्ने।	भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजनामा समाविष्ट कार्यहरूलाई विभागको वार्षिक कार्यक्रममा आबद्ध गरी कार्यान्वयन भएको हुनेछ।	x																							७८९२	भसुअसशा

क्रियाकलाप	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा (Target/Milestones) (कार्य सम्पादनका सूचकहरू)	आधार सूचना	समय र लक्ष्य																				अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व
			२०७८/७९ २०२१/२२ (त्रैमासिक)				२०७९/८० २०२२/२३ (त्रैमासिक)				२०८०/८१ २०२३/२४ (त्रैमासिक)				२०८१/८२ २०२४/२५ (त्रैमासिक)				२०८२/८३ २०२५/२६ (त्रैमासिक)					
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४		
१५.८ भन्सारका मूल विषयहरूका विज्ञहरू चयन गरी Pool of Expert सूचीमा समावेश गर्ने।	भन्सारका क्षमता विकास कार्यमा १५ विषयगत विज्ञहरू परिचालित हुनेछन्।	x																					४१३०	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा
१५.९ भन्सार एजेन्ट र सरोकारवालाहरूको कार्यसम्पादन स्तर अभिवृद्धि गर्न अभिमुखीकरण र तालिम प्रदान गर्ने।	१० ओटा कार्यक्रम आयोजना हुनेछ।	x																					७१२८	सेवाग्राही सहजीकरण शाखा
१५.१० आशिकुडा आधारित नेपाल स्वचालन (NECAS) को सुनिश्चित गर्ने।	वर्ल्डमा अध्ययन प्रतिवेदन उपलब्ध हुनेछ।	x																					३३३४	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
१५.११ भन्सार प्रशासनको अचल सम्पत्ति र कर्मचारीसम्बन्धी अद्यावधिक गर्ने।	अभिलेख उपलब्ध हुनेछ।	x																					२९२७०	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा

अनुसूची ३ - कार्य योजना

उपलब्धि १: व्यापार सहजीकरण: निकासी पैठारी प्रक्रियालाई सहजीकरण गरी यसलाई समय सापेक्ष, लागत प्रभावी र अनुमानयोग्य बनाइएको हुनेछ।

प्रतिफल १: वैध व्यापारलाई सहजीकरण गरिनेछ।

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
१.१	संशोधित क्योटो महासन्धि र व्यापार सहजीकरण सम्झौताका प्रावधानहरूसँग तादात्म्य हुने गरी तयार गरिएको नयाँ भन्सार ऐन अनुरूपको नयाँ भन्सार नियमावली तर्जुमा गर्ने।																							६६१७	नीति महसुल शाखा
१.१.१	प्रारम्भिक मस्यौदा समिति गठन गर्ने।	मस्यौदा समितिको बैठकको माईन्युट।																						१५६९	नीति महसुल शाखा
१.१.२	भन्सार नियमावलीको प्रारम्भिक मस्यौदा तयार गरी अर्थ मन्त्रालयमा पेश गर्ने।	नियमावलीको प्रारम्भिक मस्यौदा तयार भई उपलब्ध हुनेछ।																						४७२	नीति महसुल शाखा
१.१.३	भन्सार ऐन र भन्सार नियमावली बारे सरोकारवालाहरूको सचेतना विकास तथा तालिम सञ्चालन गर्न कार्य तालिका तयार गर्ने।	स्वीकृत कार्य तालिका।																						५९	नीति महसुल शाखा
१.१.४	सचेतना विकास गर्न अभिमुखीकरण/तालिम सञ्चालन गर्ने।	१० कार्यक्रम (मुख्य १० भन्सार कार्यालयका सरोकारवालाहरूको लागि कार्यक्रम सञ्चालन भएको हुनेछ)।																						४५१७	नीति महसुल शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेढुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९ २०२१/२२ (त्रैमासिक)				२०७९/८० २०२२/२३ (त्रैमासिक)				२०८०/८१ २०२३/२४ (त्रैमासिक)				२०८१/८२ २०२४/२५ (त्रैमासिक)						२०८२/८३ २०२५/२६ (त्रैमासिक)				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
१.४	भन्सार जाँचपासमा पेश गर्नु पर्ने कागजातको आवधिक पुनरावलोकन गर्ने।																							१९४७	नीति महसुल शाखा
	१.४.१ कार्यदल गठन गर्ने।	कार्यदल बैठकको माईन्युट।																						०	नीति महसुल शाखा
	१.४.२ पुनरावलोकनबाट घटाउनु पर्ने देखिएका कागजात सहितको प्रतिवेदन तयार गर्ने।	कागजातको संख्या घटाउन सिफारिश सहितको प्रतिवेदन।																						१५९३	नीति महसुल शाखा
	१.४.३ प्रतिवेदन कार्यान्वयन गर्ने	पाँच वर्षमा २ पटक पुनरावलोकन भएको प्रमाण																						३५४	नीति महसुल शाखा
१.५	पूर्वदिश सुदृढीकरणको लागि कार्यान्वयन स्थितिको मूल्याङ्कन गर्ने।																							२८३	नीति महसुल शाखा
	१.५.१ पूर्वदिश मूल्याङ्कनको लागि एक कार्यदल गठन गर्ने।	कार्यदल बैठकको माईन्युट।																						०	वर्गीकरण तथा पुनरावलोकन शाखा
	१.५.२ पूर्वदिशको कार्यान्वयनको मूल्याङ्कन गर्ने।	सिफारिश सहितको मूल्याङ्कन प्रतिवेदन।																						२८३	वर्गीकरण तथा पुनरावलोकन शाखा
	१.५.३ मूल्याङ्कन प्रतिवेदनको सिफारिश कार्यान्वयन गर्ने।	कार्यान्वयन प्रतिवेदन।																						०	वर्गीकरण तथा पुनरावलोकन शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेढुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
१.६	अधिकृत व्यवसायिक व्यक्ति (Authorized Business Person) सम्बन्धी व्यवस्था कार्यान्वयन गर्ने।																							२१००	नीति महसुल शाखा
	१.६.१ आधिकारिक व्यवसायी व्यक्तिलाई प्रदान गरिने सुविधाको क्षेत्र पहिचान गर्ने।	सुविधाको क्षेत्र पहिचानसम्बन्धी अभिलेख।																						०	नीति महसुल शाखा
	१.६.२ आधिकारिक व्यवसायी व्यक्तिको सूची तयार गर्ने।	आधिकारिक व्यवसायी व्यक्तिको सूची।																						०	नीति महसुल शाखा
	१.६.३ अधिकृत व्यवसायिक व्यक्तिसम्बन्धी कार्यविधि बनाउने।	कार्यविधि तयार गरिएको हुनेछ।																						१३९२	नीति महसुल शाखा
	१.६.४ अधिकृत व्यवसायिक व्यक्तिसम्बन्धी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने।	कार्यान्वयन प्रतिवेदन।																						०	नीति महसुल शाखा
	१.६.५ आधिकारिक व्यवसायी व्यक्तिको सुविधाको क्षेत्र बढाउन अध्ययन गर्ने।	सिफारिश सहितको प्रतिवेदन।																						७०८	नीति महसुल शाखा
१.७	शीघ्र जाँचपास (Expedited Shipment) का प्रावधानको कार्यान्वयन गर्ने।																							२१४२	नीति महसुल शाखा
	१.७.१ शीघ्र जाँचपासको लागि आवश्यक पर्ने पूर्वाधारको अध्ययन गर्ने।	अध्ययन प्रतिवेदन।																						८८५	नीति महसुल शाखा
	१.७.२ निजी क्षेत्रको सचेतना विकास गर्न कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	कार्यक्रम संख्या।																						१०७९	नीति महसुल शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेढुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व						
			२०७८/७९ २०२१/२२ (त्रैमासिक)				२०७९/८० २०२२/२३ (त्रैमासिक)				२०८०/८१ २०२३/२४ (त्रैमासिक)				२०८१/८२ २०२४/२५ (त्रैमासिक)						२०८२/८३ २०२५/२६ (त्रैमासिक)					
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४		
	१.७.३ कार्यविधि तयार गर्ने।	स्वीकृत कार्यविधि।																							११८	नीति महसुल शाखा
	१.७.४ शीघ्र जाँचपासका प्रावधान कार्यान्वयन गर्ने।	कार्यान्वयन प्रतिवेदन।																							६०	नीति महसुल शाखा
१.८	भन्सारबाट मालवस्तु छुटाउँदा लाग्ने समयको अध्ययन (Time Release Study) गर्ने।																								३३२१	भसुअसशा
	१.८.१ समयको आधारमा अध्ययन (TRS) गर्न कार्यदल गठन गरी कार्यतालिका तयार गर्ने।	कार्यदल र अध्ययनको लागि तयार गरिएको कार्य तालिका।																							२१५४	भन्सार सुधार तथा अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध शाखा (भसुअसशा)
	१.८.२ अध्ययन गर्ने कार्यालयका लागी TRS को Scope तथा Design तयार गरी Test Run गर्ने।	Sampling strategy सहित Test Run को प्रतिवेदन।																							११८	भसुअसशा
	१.८.३ आसिकुडा वर्ल्डको तथ्याङ्कको आधारमा तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने।	तथ्याङ्क सङ्कलन सम्पन्न भएको प्रतिवेदन।																							०	भसुअसशा
	१.८.४ सङ्कलित तथ्याङ्कको अध्ययन विश्लेषण गरी प्रतिवेदन प्रकाशित गर्ने।	प्रकाशित Time Release Study प्रतिवेदन।																							४७२	भसुअसशा
	१.८.५ प्रतिवेदनका सिफारिस कार्यान्वयनको कार्यतालिका तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने।	स्वीकृत कार्ययोजना।																							५७७	भसुअसशा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेढुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४
	१.१०.१ सासेक भन्सार उपसमूहले पहिचान गरेका उपक्षेत्रीय आयोजनाहरूको प्रगति अनुगमन तालिका निर्माण गर्ने।	अनुगमन तालिका।																					०	भसुअसशा
	१.१०.२ आयोजनाहरूको प्रगति अनुगमन गर्ने।	अनुगमन प्रतिवेदन।																					९७४	भसुअसशा
	१.१०.३ सासेक भन्सार उपसमूहको बैठकमा प्रस्तुत गर्न प्रगति प्रतिवेदन पेस गर्ने।	सासेक भन्सार उपसमूह बैठकको माईन्युट।																					११८	भसुअसशा
१.११	भन्सारमा लैङ्गिक समता र सामाजिक समावेशिता (GESI) सिद्धान्त र मूल्य अवलम्बन गर्ने।																						३१४५	भसुअसशा
	१.११.१ भन्सारमा लैङ्गिक समता र सामाजिक समावेशिताको सिद्धान्त र मूल्य अवलम्बन गर्न सम्भाव्य क्षेत्रको पहिचान गर्न अध्ययन टोली गठन गर्ने।	अध्ययन टोली																					२०२४	भसुअसशा
	१.११.२ सम्भाव्य क्षेत्रको पहिचान गरी कार्य योजना तर्जुमा गर्ने।	स्वीकृत कार्य योजना																					८८५	भसुअसशा
	१.११.३ कार्यान्वयन योजना अनुरूप भन्सार जाँचपास सहजीकरणमा GESI सिद्धान्त र मूल्य अवलम्बन गर्ने।	कार्यान्वयन प्रतिवेदन।																					२३६	भसुअसशा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेढुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९ २०२१/२२ (त्रैमासिक)				२०७९/८० २०२२/२३ (त्रैमासिक)				२०८०/८१ २०२३/२४ (त्रैमासिक)				२०८१/८२ २०२४/२५ (त्रैमासिक)						२०८२/८३ २०२५/२६ (त्रैमासिक)			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४
१.१२	भूकम्प, कोभिड-१९ सङ्क्रमण लगायतका अन्य विपतको अवस्थामा भन्सारले आपूर्ति शृङ्खलालाई सुनिश्चित गर्न योगदान अभिवृद्धि गर्ने।																						५९७७	भसुअसशा
	१.१२.१ भूकम्प, बाढी पहिरो, कोभिड सङ्क्रमण लगायत विपतको अवस्थामा भन्सारको जाँचपासबाट आपूर्ति शृङ्खला अविच्छिन्न राख गर्नुपर्ने सुधारको अध्ययन गर्न एक अन्तर सरकारी (Intragovernmental) कार्यदल गठन गर्ने।	वार्षिक कार्यक्रम।																					४७२	भसुअसशा
	१.१२.२ कार्यदलले राष्ट्रिय नीति, आवश्यकता र अन्तरराष्ट्रिय असल अभ्यासको अध्ययन गरी प्रतिवेदन पेस गर्ने।	अध्ययन प्रतिवेदन।																					२९४२	भसुअसशा
	१.१२.३ प्रतिवेदनका सिफारिस कार्यान्वयन गर्न एकीकृत कार्यविधि तयार गर्ने।	एकीकृत स्वीकृत कार्यविधि।																					५९०	भसुअसशा
	१.१२.४ कार्य योजनालाई कार्यान्वयन गर्ने।	प्रगति प्रतिवेदन।																					५९०	
	१.१२.५ कार्य योजनालाई वार्षिक कार्यक्रम मा रूपान्तरण गर्ने।																						०	
	१.१२.६ वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने।																						०	
	१.१२.७ प्रगति समीक्षा गर्ने।																						२९८३	

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९ २०२१/२२ (त्रैमासिक)				२०७९/८० २०२२/२३ (त्रैमासिक)				२०८०/८१ २०२३/२४ (त्रैमासिक)				२०८१/८२ २०२४/२५ (त्रैमासिक)						२०८२/८३ २०२५/२६ (त्रैमासिक)			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४
१.१३	सेवाग्राही सेवा कक्षहरूको प्रभावकारी सञ्चालन गर्ने।																						७३८	सेवाग्राही सहजीकरण शाखा
	१.१३.१ सेवाग्राही सेवा कक्ष (CSD) सम्बन्धी अध्ययन, २०१६ को पुनरावलोकन गर्ने।	पुनरावलोकन भएको प्रतिवेदन।																					७३८	सेवाग्राही सहजीकरण शाखा
	१.१३.२ कार्यान्वयन कार्य तालिका तयार गर्ने।	कार्यान्वयन गर्ने कार्य तालिका।																					०	सेवाग्राही सहजीकरण शाखा
	१.१३.३ प्रतिवेदन कार्यान्वयन गर्ने।	११ ओटा प्रमुख भन्सार कार्यालयमा कार्यान्वयन भएको अनुगमन प्रतिवेदन उपलब्ध हुनेछ।																					०	सेवाग्राही सहजीकरण शाखा
१.१४	वैदेशिक हुलाक भन्सार कार्यालयबाट हुलाक पुलिन्दा गरी गरिने निकासी तथा पैठारीलाई व्यवस्थित गरी सुरक्षित एवं सहज बनाउने।																						५२३६४	भसुअसशा
	१.१४.१ वैदेशिक हुलाक भन्सारको सङ्गठनात्मक संरचना तथा भौतिक पूर्वाधारको अध्ययन गर्ने।	अध्ययन प्रतिवेदन।																					१४३४	भसुअसशा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेढुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व							
			२०७८/७९ २०२१/२२ (त्रैमासिक)				२०७९/८० २०२२/२३ (त्रैमासिक)				२०८०/८१ २०२३/२४ (त्रैमासिक)				२०८१/८२ २०२४/२५ (त्रैमासिक)						२०८२/८३ २०२५/२६ (त्रैमासिक)						
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४			
	१.१४.२ अध्ययनको आधारमा एक्सरे/स्कान उपकरण लगायतका भौतिक पूर्वाधारको विकास एवं जनशक्ति योजना बनाउने।	स्वीकृत योजना																								४४२५०	भसुअसशा
	१.१४.३ योजना कार्यान्वयन गर्ने।	कार्यान्वयन प्रतिवेदन।																								०	भसुअसशा
	१.१४.४ जाँचपासलाई व्यवस्थित गरी सहज बनाउन आवश्यक कानूनी व्यवस्थाको अध्ययन गर्ने।	अध्ययन प्रतिवेदन।																								८४४	नीति महसुल शाखा
	१.१४.५ अध्ययन अनुसार आवश्यक कानूनको मस्यौदा तयार गरी मन्त्रालयमा पेश गर्ने	कानूनको मस्यौदा मन्त्रालयमा पेश भएको हुनेछ।																								१२३९	नीति महसुल शाखा
	१.१४.६ मालवस्तुको जाँचपासलाई स्वचालित बनाउन विश्व हुलाक सङ्गठन र अडटाइसँग समन्वय गरी प्रणाली विकासको अध्ययन गर्ने।	अध्ययन प्रतिवेदन।																								१४३४	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१.१४.७ अध्ययनको सिफारिशलाई कार्यान्वयन गर्ने।	कार्यान्वयन प्रतिवेदन।																								०	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१.१४.८ वैदेशिक हुलाक भन्सार कार्यालयबाट हुलाक पुलिन्दा गरी गरिने निकासी वा पैठारी गरिने मालवस्तु जाँचपासको लागि छुट्टै कार्यविधि निर्माण गर्ने।	कार्यविधिको मस्यौदा																								१७२९	नीति महसुल शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेढुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४
	१.१४.९ कार्यविधि कार्यान्वयनमा ल्याउने।	स्वीकृत कार्यविधि																					०	नीति महसुल शाखा
	१.१४.१० वैदेशिक हुलाक भन्सार कार्यालयबाट हुलाक पुलिन्दा गरी पैठारी गरिने मालवस्तुमा समदरमा भन्सार महसुल लगाउने सम्बन्धमा अध्ययन गर्ने।	अध्ययन प्रतिवेदन																					१४३४	नीति महसुल शाखा
१.१५	भन्सार प्रक्रियाका उपयोगी तथ्याङ्क र सूचनामा व्यवसायीहरूको पहुँच सुनिश्चित गर्ने।																						२०८३	भसुअसशा
	१.१५.१ भन्सारका डेटा तथा सूचनामा विभागको प्रकाशन र वेबसाइट मार्फत व्यवसायीहरू तथा अन्य सरोकारलाई पहुँच प्रदान गर्ने।	अद्यावधिक वेबसाइट।																					२३६	भसुअसशा
	१.१५.२ ढाँचामा नेपाली र अंग्रेजी भाषामा सूचना उपलब्ध गराउने।	अद्यावधिक वेबसाइट।																					११८	भसुअसशा
	१.१५.३ सूचना, प्रकाशन तथा वेबसाइटमा सूचना उपलब्ध गराउन कार्यविधि तयार गर्ने।	स्वीकृत कार्यविधि।																					१७२९	भसुअसशा
१.१६	सूचना प्रविधि नीति कार्यान्वयनको लागि सरोकारवालाहरूबीच स्वामित्व विकास गर्न स्वचालन सम्बन्धी भन्सार नीतिहरू प्रचार प्रसार एवं अभिमूखीकरण गर्ने।																						८४७८	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४
	१.१६.१ कार्य तालिका तयार गर्ने।	कार्य तालिका।																					२३६	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१.१६.२ अभिमुखीकरण कार्यक्रम सामग्री तयार गर्ने।	अभिमुखीकरण कार्यक्रम कार्य तालिका।																					२७९१	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१.१६.३ अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	प्रत्येक वर्ष २ ओटा अभिमुखीकरण भएको हुनेछ।																					५४५२	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा

प्रतिफल २. भन्सार र सरोकारवालाहरूबीच समन्वय, सञ्चार र सहयोग प्रवर्द्धन गरिनेछ।

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु.'०००')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४
२.१	स्थानीय र राष्ट्रिय भन्सार व्यापार सहजीकरण संयन्त्रलाई परिचालन गर्ने।																						१३१,१४२	भसुअसशा
	२.१.१ अन्तरक्रिया मोडल तयार गर्ने।	मोडल उपलब्ध हुनेछ।																					८२६	भसुअसशा
	२.१.२ कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	केन्द्रमा १५ ओटा कार्यक्रम भएको हुनेछ। प्रमुख भन्सार कार्यालयमा वार्षिक ६ ओटा कार्यक्रम भएको हुनेछ।																					१३०,१९८	भसुअसशा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
	२.३.३ बैठकको प्रतिवेदन तयार गर्ने।	प्रतिवेदन।																						१७७	सबै भन्सार कार्यालय
२.४	समकक्षी भन्सारबाट निकासी हुने मालवस्तुसम्बन्धी विवरणको अग्रिम सूचना आदानप्रदान गर्ने।																							३७०८	भसुअसशा
	२.४.१ भन्सार कार्यालयमा आयोजना परीक्षण गर्न अध्ययन गर्ने।	अध्ययन प्रतिवेदन।																						७०८	भसुअसशा
	२.४.२ आयोजना स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने।	कार्यान्वयन योजना।																						-	भसुअसशा
	२.४.३ सीमाका समकक्षी भन्सारसँग समझदारी गर्ने।	एउटा समकक्षी भन्सार प्रशासनसँग समझदारीपत्र (MOU) मा हस्ताक्षर गरिएको हुनेछ।																						-	भसुअसशा
	२.४.४ व्यापारिक साझेदार राष्ट्रका भन्सार प्रशासनसँग महानिर्देशक स्तरमा बैठक गर्ने।	वार्षिक १ बैठक आयोजना भएको हुनेछ।																						३०००	भसुअसशा
	२.४.५ अन्य भन्सार कार्यालयहरूमा आयोजना विस्तार गर्ने।	५ ओटा भन्सार कार्यालय।																						-	भसुअसशा
२.५	व्यापारिक साझेदार राष्ट्रका भन्सार प्रशासनसँग पारस्परिक सहयोगसम्बन्धी सम्झौता गर्ने।																							२१२	भसुअसशा
	२.५.१ सम्झौताको मस्यौदा तयार गर्ने।	सहयोगसम्बन्धी सम्झौताको मस्यौदा उपलब्ध हुनेछ।																						९४	भसुअसशा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४
	२.६.४ प्रतिवेदन प्रकाशित गर्ने।	प्रकाशित अभिलेख।																					४७२	सेवाग्राही सहजीकरण शाखा
	२.६.५ सेवाग्राही सन्तुष्टिको अध्ययन (सर्वेक्षण) मा पत्ता लागेका कुराहरू कार्यान्वयन गर्ने।	स्वीकृत कार्यान्वयन योजना।																					-	सेवाग्राही सहजीकरण शाखा
२.७	सीमामा कार्यरत निकायहरूसँग समन्वय एवं सञ्चार गर्ने।																						४७३८	भसुअसशा
	२.७.१ भन्सार कार्यालय रहेको सीमाक्षेत्रका संस्थाहरूसँग समन्वयको लागि बैठक आयोजना गर्ने।	वार्षिक ४ ओटा बैठक आयोजना भएको हुनेछ।																					२७१४	भसुअसशा
	२.७.२ भन्सार कार्यालय रहेको सीमाक्षेत्रका संस्थाहरूसँग सूचना आदान प्रदान गर्ने।	सफ्टवेयर उपलब्ध भई भन्सार कार्यालय रहेको सीमाक्षेत्रका सबै संस्थाहरूले उपयोग गरेका हुनेछन्।																					२३६	भसुअसशा
	२.७.३ भन्सार कार्यालय रहेको सीमाक्षेत्रका संस्थाहरूसँग सूचना आदान प्रदान, नियन्त्रण र कार्य प्रक्रियाका विषयमा समन्वय गर्न उपयुक्त प्रशासकीय र कानूनी व्यवस्थाको विकास र कार्यान्वयन गर्ने।	सूचना व्यवस्थापन कार्यविधि तयार भएको हुनेछ।																					१७८८	भसुअसशा
२.८	अन्तर भन्सार सहयोग अभिवृद्धि गर्ने।																						४८०९	भसुअसशा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व						
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३					
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४		
	३.१.३ अर्थ मन्त्रालयबाट स्वीकृत कार्यविधि मन्त्रिपरिषदमा पेश गर्ने।	स्वीकृत कार्यविधि।																						०	भसुअसशा	
	३.१.४ समन्वयात्मक सीमा व्यवस्थापन अन्तर्गत सीमा व्यवस्थापन सम्बन्धी निकायहरू आवद्ध भएको संयन्त्र स्थापना गर्ने।	संयन्त्र स्थापना भएको हुने।																								
३.२	भन्सार प्रशासन र सरोकारवाला निकाय एवं सञ्चार माध्यमकाबीच आपसी सञ्चार प्रवर्द्धन गर्ने।																							२१६०	भसुअसशा	
	३.२.१ कार्यटोली गठन गर्ने।	कार्यटोलीको सूची।																						०	भसुअसशा	
	३.२.२ अवधारणापत्र तयार गरी विभागको स्वीकृती लिने।	स्वीकृत अवधारणापत्र।																						१०२१	भसुअसशा	
	३.२.३ समन्वय र सञ्चार सुधार गर्न भन्सारमा सञ्चार कार्यक्रम/निर्देशिका तयार गरी लागू गर्ने।	स्वीकृत सञ्चार कार्यक्रम/निर्देशिका।																						११३९	भसुअसशा	
३.३	भन्सारको विषयमा शिक्षा, सचेतना तथा सीमा क्षेत्रमा सामाजिक जिम्मेवारीसम्बन्धी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने।																							१५२२१	भसुअसशा	
	३.३.१ सामाजिक जिम्मेवारीको लागि अवधारणापत्र र कार्यक्रम तयार गर्ने।	अवधारणापत्र उपलब्ध हुनेछ।																						४७२	भसुअसशा	

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४
	३.३.२ वार्षिक कार्य योजना तयार गर्ने।	कार्य योजना स्वीकृत भएको हुनेछ।																					०	भन्सार कार्यालयहरू
	३.३.३ सीमा क्षेत्रका सामाजिक शैक्षिक संस्थाहरूसँग बैठक गर्ने।	प्रमुख ११ ओटा भन्सार कार्यालयहरूमा वार्षिक २ ओटा बैठक गरिएको हुनेछ।																					२७२८	भन्सार कार्यालयहरू
	३.३.४ सामाजिक संस्थाहरूसँग कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	हरेक वर्ष ३३ क्रियाकलाप (प्रमुख ११ ओटा भन्सार कार्यालयहरूले ३ ओटा सामाजिक क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरेका हुनेछन्।)																					८१७२	भन्सार कार्यालयहरू
	३.३.५ सुरक्षा र सीमामा हुने अवैध व्यापार नियन्त्रणका लागि दण्ड र कानूनी व्यवस्था विषयमा सचेतना कार्यक्रम आयोजना गर्ने।	२५ कार्यक्रम आयोजना भएको हुनेछ।																					३८४९	भन्सार कार्यालयहरू

प्रतिफल ४: जोखिम व्यवस्थापन सुदृढ गरिनेछ।

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४
४.१	जोखिम रजिष्टर निर्माण गर्ने र अद्यावधिक गर्ने।																						१३७५	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
	४.१.१ कार्यटोली गठन गर्ने।	कार्यटोली।																					०	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
	४.१.२ मोडालिटी बनाउने	मोडालिटी बनेको हुनेछ।																					११८	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
	४.१.३ कार्यतालिका तयार गर्ने।	कार्य तालिका।																					०	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
	४.१.४ जोखिम रजिष्टर तयार गर्ने।	जोखिम रजिष्टर।																					१२५७	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
४.२	जोखिम प्रोफाइल निर्माण गर्ने।																						१३१६	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
	४.२.१ कार्यटोली गठन गर्ने।	कार्यटोली।																					०	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
	४.२.२ कार्य तालिका तयार गर्ने।	कार्य तालिका।																					०	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
	४.२.३ जोखिम प्रोफाइलका क्षेत्रको पहिचान गर्ने।	जोखिम प्रोफाइलका क्षेत्रको पहिचान भएको हुनेछ।																					७८५	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
	४.२.४ जोखिम प्रोफाइल तयार गर्ने।	जोखिम प्रोफाइल।																					५३१	जोखिम व्यवस्थापन शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व						
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३					
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४		
	४.२.५ प्रोफाइल प्रणालीमा प्रविष्ट गर्ने।	प्रविष्ट भएको हुनेछ।																							०	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
४.३	जोखिम सूचकहरू तयार गर्ने।																								३७३२४	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
	४.३.१ कार्यटोली गठन गर्ने।	कार्यटोली।																							४७२	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
	४.३.२ जोखिम सूचक तयार गर्न अध्ययन गर्ने।	अध्ययन प्रतिवेदन।																							३६००८	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
	४.३.३ जोखिम सूचक तयार गर्ने।	जोखिम सूचक।																							८४४	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
४.४	जोखिम पहिचान गर्न जनशक्ति विकास गर्ने।																								६८२७	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
	४.४.१ कार्यटोली गठन गर्ने।	कार्यटोली।																							२३६	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
	४.४.२ दक्षता अभिवृद्धि गर्न कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको रोष्टर बनाउने।	१० कर्मचारीहरूको रोष्टर उपलब्ध हुनेछ।																							०	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
	४.४.३ कर्मचारीको क्षमता विकास गर्ने।	३ ओटा तालिम सञ्चालन भएको हुनेछ।																							१०६२	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
	४.४.४ अवलोकन भ्रमण आयोजना गर्ने।	अवलोकन भ्रमणको संख्या।																							५५२९	जोखिम व्यवस्थापन शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '000')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
४.५	छनोट प्रणालीमा जोखिमका मापदण्डलाई अध्यावधिक गर्ने।																							३७७६	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
	४.५.१ छनोट प्रणालीमा जोखिम प्रोफाइल र रजिष्टरमा विद्यमान परिसूचकहरू प्रविष्टि गर्ने।	अध्यावधिक परिसूचकहरू।																						०	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
	४.५.२ सफ्टवेयर निर्माणको अध्ययन गर्ने।	अध्ययन प्रतिवेदन।																						३५४०	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
	४.५.३ सफ्टवेयर कार्यान्वयन गर्ने।	सफ्टवेयरमा परिसूचक तयार भएको हुनेछ।																						०	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
	४.५.४ प्रणाली विश्लेषण गर्ने र प्राप्त पृष्ठपोषण जोखिम रजिष्टर र प्रोफाइलमा उपयोग गर्ने।	अध्यावधिक अभिलेख।																						२३६	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
४.६	छनोट प्रणालीलाई थप भन्सार कार्यालयमा विस्तार गर्ने।																							२३६	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
	४.६.१ कार्यटोली गठन गर्ने।	कार्यटोली।																						२३६	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
	४.६.२ कार्यतालिका तयार गर्ने।	कार्य तालिका।																						०	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
	४.६.३ छनोट प्रणालीलाई थप भन्सार कार्यालयहरूमा विस्तार गर्ने।	थप पाँच ओटा भन्सार कार्यालयहरूमा विस्तार भएको हुनेछ।																						०	जोखिम व्यवस्थापन शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय															अनुमानित लागत (रु. '000')	उत्तरदायित्व							
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२					२०८२/८३						
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३			४	१	२	३	४		
	४.८.२ सम्पर्क व्यक्ति (Focal person) तोक्ने।	सम्पर्क व्यक्तिहरूको सूची।																							०	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
	४.८.३ विश्व भन्सार सङ्गठनको एशिया प्रशान्त क्षेत्रको रिजनल इन्टेलिजेन्स लिआजन अफिस (RILO) सँग प्रत्यक्ष सम्पर्कमा रही सूचना आदान प्रदान गर्ने।	सूचना आदानप्रदानको संख्या।																							३५४	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
	४.८.४ विश्व भन्सार सङ्गठनको CEN Data base लाई अधिकतम रूपमा प्रयोग गर्ने।	प्रयोग गरिएको संख्या																							०	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
	४.८.५ राष्ट्रिय रूपमा नियमनकारी निकायसँग छलफल एवं अन्तरक्रिया कार्यक्रम आयोजना गर्ने।	कार्यक्रमको प्रतिवेदन।																							३००९	
	४.८.६ सूचना संग्रह र सम्प्रेषण गर्ने।	सूचनाको अभिलेख।																							७२६	जोखिम व्यवस्थापन शाखा
	४.८.७ सूचना मूल्याङ्कन गरी जोखिम व्यवस्थापन गर्न पृष्ठपोषणको रूपमा उपयोग गर्ने।	मूल्याङ्कन प्रतिवेदन।																							७३२	जोखिम व्यवस्थापन शाखा

उपलब्धि २. यथार्थपरक राजस्व सङ्कलन: भन्सार कानूनको परिमार्जन र परिपालना गर्दै यथार्थपरक राजस्व सङ्कलनमा अभिवृद्धि गरिएको हुनेछ।

प्रतिफल ५. अनुपालनको व्यवस्थापन एवं स्वैच्छिक अनुपालन प्रवर्द्धन गरिनेछ।

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४
५.१	स्वैच्छिक अनुपालन मापदण्डको दस्तावेज तयार गर्ने।																						९९२३	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
	५.१.१ स्वैच्छिक अनुपालन व्यवस्थापन निर्देशिका बनाउन कार्यदल गठन गर्ने।	कार्य विवरण सहितको कार्यदल गठन भएको हुनेछ।																					४७२	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
	५.१.२ अन्तर विश्लेषण (Gap Analysis) गर्ने।	सिफारिस सहितको अन्तर विश्लेषण प्रतिवेदन उपलब्ध हुनेछ।																					६७६१	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
	५.१.३ स्वैच्छिक अनुपालन व्यवस्थापन निर्देशिका तयार गर्ने (म्यानुयल, सामाग्री र औजारको अध्ययन गरेर)।	विश्वसनीय व्यवसायी समेतको लागि निर्देशिका उपलब्ध हुनेछ।																					१७७०	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
	५.१.४ सरोकारवालाहरूसँग परामर्श गर्ने।	निर्देशिकामा सरोकारवालाहरूको सुझाव एवं प्रतिक्रिया समावेश हुनेछ।																					९२०	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
	५.१.५ निर्देशिका स्वीकृत गर्ने।	निर्देशिका उपलब्ध हुनेछ।																					०	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
५.२	सरोकारवालाहरूमा स्वैच्छिक अनुपालन मापदण्ड सम्बन्धी सचेतना अभिवृद्धि गर्ने।																						१९४७	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '000')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४
	५.२.१ कार्य तालिका तयार गर्ने।	कार्य तालिका।																					०	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
	५.२.२ कार्यक्रम तयार गर्ने।	कार्यक्रमको खाका।																					०	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
	५.२.३ सरोकारवालाहरूलाई अभिमुखीकरण गर्ने।	अभिमुखीकरण कार्यक्रमको प्रतिवेदन।																					१९४७	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
५.३	स्वैच्छिक अनुपालन मापदण्ड कार्यान्वयनमा ल्याउने।																						४८२७	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
	५.३.१ कार्यान्वयनको आवश्यकता अध्ययन गर्न विभागका शाखाहरूको कार्यदल गठन गर्ने।	कार्यदल गठन भई क्रियाशील हुनेछ।																					११८	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
	५.३.२ कार्य योजना तयार गर्ने।	कार्य योजना उपलब्ध हुनेछ।																					०	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
	५.३.३ सरोकारवालाहरूसँग परामर्श बैठक आयोजना गर्ने।	बैठक संख्या।																					७०८	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
	५.३.४ सुदृढ भौतिक परीक्षण, अभिलेख परीक्षण, छड्के जाँच आदि सञ्चालन गर्ने।	परीक्षण प्रतिवेदन उपलब्ध भई सिफारिश कार्यान्वयन भएको हुनेछ।																					२२६६	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
	५.३.५ स्वैच्छिक अनुपालन नगर्नेहरूको नियमित अनलाइन अनुगमन गर्ने।	अनुगमन प्रतिवेदनको सिफारिश कार्यान्वयन भएको हुनेछ।																					०	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '000')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४
	५.४.५ अनुपालन रणनीति आन्तरिक राजस्व विभागसँग आवद्ध गर्ने।	सफ्टवेयर क्रियाशील हुनेछ।																					०	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
	५.४.६ सरोकारवालसँग संस्थागत सहयोग र सहकार्य गर्ने।	५ ओटा संस्थासँग सहकार्य भएको हुनेछ।																					११६५	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
५.५	अनुपालन मापदण्ड कार्यान्वयनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने।																						३५४	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
	५.५.१ अनुपालन गर्ने व्यवसायीहरूको सूची तयार गर्ने।	अद्यावधिक सूची उपलब्ध हुनेछ।																					३५४	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
	५.५.२ अनुपालन मापदण्ड अद्यावधिक गर्ने।	अद्यावधिक मापदण्ड।																					०	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
	५.५.३ अनुपालन नगर्ने व्यवसायीहरूको सूची अद्यावधिक गर्ने।	अद्यावधिक सूची।																					०	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
५.६	पुरस्कार र सजायको व्यवस्था कार्यान्वयन गर्ने।																						४०१२	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
	५.६.१ अनुपालन गर्ने व्यवसायीहरूको लागि प्रोत्साहन गर्न कार्यक्रम डिजाइन गर्ने।	स्वीकृत प्रोत्साहन कार्यक्रम।																					१०६२	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
	५.६.२ अनुपालन गर्ने व्यवसायीहरूलाई सुविधा प्रदान गर्ने।	सुविधा पाएका व्यवसायीको सूची।																					२९५०	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय															अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२					२०८२/८३				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३			४	१	२	३	४
६.२.१	अन्तर विश्लेषण (Gap Analysis) गर्ने।	विश्लेषण प्रतिवेदन।																					१४३४	नीति महसुल शाखा
६.२.२	अन्तरराष्ट्रिय प्रतिवद्धता अनुरूप भन्सार दरहरूको अध्ययन गर्ने।	अध्ययन प्रतिवेदन।																					१६११	नीति महसुल शाखा
६.२.३	सुझाव सहितको प्रतिवेदन अर्थ मन्त्रालयमा प्रस्तुत गर्ने।	भन्सार विभागले अध्ययन प्रतिवेदनको सिफारिश अनुसार निकासी प्रवर्द्धनका लागि भन्सार दर स्वीकृत र अवलम्बन गरेको हुनेछ।																					१६०८	नीति महसुल शाखा
६.३	भन्सार महसुल दर तथा निकासी प्रवर्द्धन र अन्य नीतिगत सुझाव पेस गर्ने।																						१७२६	नीति महसुल शाखा
६.३.१	भन्सार उपसमिति गठन गर्ने	उपसमितिको बैठकको माईन्युट।																					२३६	नीति महसुल शाखा
६.३.२	सुझाव सङ्कलन र प्रतिवेदन तयार गरी नेपाल राजश्व परामर्श समिति र अर्थ मन्त्रालयमा पेस गर्ने।	पेश भएको प्रतिवेदनको प्रतिलिपि।																					१३७२	नीति महसुल शाखा
६.३.३	भन्सार महसुल दर तथा नीतिगत परिवर्तनका लागि मन्त्रालयमा सुझाव पेस गर्ने।																						११८	नीति महसुल शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
	६.५.७ मूल्याङ्कन पद्धतिको कार्यान्वयन अवस्थाको अध्ययन र विश्लेषण गर्ने।	अध्ययन र विश्लेषण गरिएको प्रतिवेदन प्राप्त हुनेछ।																						२२७२	भन्सार मूल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन शाखा
	६.५.८ मूल्याङ्कन पद्धतिको कार्यान्वयन अवस्था र मूल्य विश्लेषणसम्बन्धी भन्सारअन्तरक्रिया गर्ने।	अन्तरक्रिया गरिएको संख्या																						१५३४	भन्सार मूल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन शाखा
	६.५.९ व्यवसायीसँग मूल्याङ्कन सम्बन्धी छलफल तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम गर्ने।	मूल्याङ्कन सम्बन्धी छलफल तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भएको संख्या																						११८०	भन्सार मूल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन शाखा
	६.५.१० अधिकतम खुद्रा बिक्री मूल्य (MRP) प्रकाशित गर्नुपर्ने मालवस्तुहरूको सूची परिमार्जन गर्ने।	MRP प्रकाशित गर्नुपर्ने मालवस्तुहरूको सूची परिमार्जन भएको हुनेछ।																						३५४	भन्सार मूल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन शाखा
६.६	मूल्याङ्कन मोड्यूलबाट प्राप्त हुने आँकडालाई अनलाईन मूल्याङ्कन डेटाबेसका रूपमा प्रयोग गर्ने।																							३२१६	भन्सार मूल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन शाखा
	६.६.१ मूल्याङ्कन मोड्यूलबाट प्राप्त आँकडालाई मूल्याङ्कन प्रयोजनमा उपयोग गर्ने।	अद्यावधिक डेटावेश।																						७०८	भन्सार मूल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '000')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
६.६.२	भन्सार अधिकृतहरूलाई मूल्याङ्कन डेटावेशमा पहुँचको व्यवस्था गर्ने।	डेटावेशमा भन्सार अधिकृतहरूको पहुँच सुनिश्चित भएको हुनेछ।																						२३६	भन्सार मूल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन शाखा
६.६.३	Valuation Sub-Module समसामयिक सुधार र परिमार्जन गर्ने।	Valuation Sub-Module समसामयिक सुधार र परिमार्जन भएको हुनेछ।																						२२७२	भन्सार मूल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन शाखा
६.७	मूल्याङ्कन सुदृढ गर्न कार्यविधि र निर्देशिका पुनरावलोकन गरी अद्यावधिक गर्ने।																							२०२१	भन्सार मूल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन शाखा
६.७.१	मूल्याङ्कन कार्यविधि र निर्देशिका पुनरावलोकन गर्न कार्यदल गठन गर्ने।	कार्यविवरण सहितको कार्यदल।																						२३६	भन्सार मूल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन शाखा
६.७.२	मूल्याङ्कन कार्यविधि र निर्देशिकाको मस्यौदा तयार गर्ने।	मस्यौदा प्रतिवेदन।																						१२३९	भन्सार मूल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन शाखा
६.७.३	मूल्याङ्कन कार्यविधि र निर्देशिका स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गर्ने।	कार्य योजना।																						५४६	भन्सार मूल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४
६.११	हार्मोनाइज्ड प्रणालीको सातौँ संस्करण (२०२२ भर्सन) तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने।																				११६४१	वर्गीकरण तथा पुनरावलोकन शाखा		
	६.११.१ हार्मोनाइज्ड प्रणालीको सातौँ संस्करण (२०२२ भर्सन) अनुसार भन्सार महसुल दरबन्दीको मस्यौदा तयार गर्ने	मस्यौदा उपलब्ध हुनेछ।																			११३९	वर्गीकरण तथा पुनरावलोकन शाखा		
	६.११.२ हार्मोनाइज्ड प्रणालीको सातौँ संस्करण (२०२२ भर्सन) को व्याख्यात्मक टिप्पणी खरिद गर्ने।	भन्सार विभागको मौज्जातमा अभिलेखन गरिएको हुनेछ।																			११८०	वर्गीकरण तथा पुनरावलोकन शाखा		
	६.११.३ हार्मोनाइज्ड प्रणालीको सातौँ संस्करण (२०२२ भर्सन) को व्याख्यात्मक टिप्पणीहरू (Explanatory Notes) को नेपालीमा अनुवाद गर्ने।	नेपालीमा अनुवाद भएको हुनेछ।																			१२९८	वर्गीकरण तथा पुनरावलोकन शाखा		
	६.११.४ हार्मोनाइज्ड प्रणालीको सातौँ संस्करण (२०२२ भर्सन) अनुसारको को महसुल दरबन्दी पुस्तक प्रकाशन गर्ने।	महसुल दरबन्दी पुस्तक।																			११८०	वर्गीकरण तथा पुनरावलोकन शाखा		

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४
	६.११.५ प्रत्येक वर्ष भन्सार महसुल दरबन्दी पुस्तक अंग्रेजी र नेपाली भाषामा प्रकाशन गर्ने।	महसुल दरबन्दी पुस्तक अंग्रेजी र नेपाली भाषामा प्रकाशन भएको हुनेछ।																					३७७६	वर्गीकरण तथा पुनरावलोकन शाखा
	६.११.६ एकिकृत भन्सार महसुल दरबन्दी पुस्तक प्रकाशन गर्ने।	एकिकृत भन्सार महसुल दरबन्दी पुस्तक प्रकाशन भएको हुनेछ																					१५३४	वर्गीकरण तथा पुनरावलोकन शाखा
	६.११.७ वस्तु वर्गिकरण निर्णय संग्रह प्रकाशन गर्ने।	वस्तु वर्गिकरण निर्णय संग्रह प्रकाशन भएको हुनेछ।																					१५३४	वर्गीकरण तथा पुनरावलोकन शाखा
६.१२	भन्सार राजस्व छुटको प्रभाव अध्ययन गरी पुनरावलोकनका लागि मन्त्रालय समक्ष प्रस्तुत गर्ने।																						१६०८	नीति महसुल शाखा
	६.१२.१ कार्यदल गठन गर्ने।	कार्यविवरण सहितको कार्यदल।																					०	नीति महसुल शाखा
	६.१२.२ भन्सार राजस्व छुटको प्रभाव अध्ययन गर्ने।	अध्ययन प्रतिवेदन।																					१४९०	नीति महसुल शाखा
	६.१२.३ अध्ययन प्रतिवेदन अर्थ मन्त्रालयमा पेश गर्ने।	प्रतिवेदन अर्थ मन्त्रालयमा पेश गरेको पत्र।																					११८	नीति महसुल शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय															अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व						
			२०७८/७९ २०२१/२२ (त्रैमासिक)				२०७९/८० २०२२/२३ (त्रैमासिक)				२०८०/८१ २०२३/२४ (त्रैमासिक)				२०८१/८२ २०२४/२५ (त्रैमासिक)					२०८२/८३ २०२५/२६ (त्रैमासिक)					
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३			४	१	२	३	४	
७.२	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालयको संरचना पुनरावलोकन गर्ने।																							११५६	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय
	७.२.१ अध्ययन कार्यदल गठन गर्ने।	कार्यदल गठन भएको हुनेछ।																						८६१	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय
	७.२.२ अध्ययन कार्यदलको प्रतिवेदन विभागमा पेश गर्ने।	प्रतिवेदन पेश भएको हुनेछ।																						२९५	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय
७.३	भन्सार जाँचपास परीक्षणसम्बन्धी कानून तथा कार्यविधि परिमार्जन गर्ने।																							१२५७	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय
	७.३.१ कार्यदल गठन गर्ने।	कार्यदल बैठकको माईन्युट।																						२३६	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय
	७.३.२ कार्यविधि पुनरावलोकन गर्ने।	पुनरावलोकन प्रतिवेदन।																						७८५	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय
	७.३.३ अध्यावधिक मस्यौदा निर्णयको लागि पेश गरी कार्यान्वयन गर्ने।	स्वीकृत कार्यविधि।																						२३६	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय
७.४	जाँचपासपछिको परीक्षणलाई अन्तरनिकाय समन्वय गरी भन्सारको जोखिम व्यवस्थापनसँग आबद्ध गर्ने।																							७२०	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय
	७.४.१ जाँचपासपछिको परीक्षणबाट प्राप्त पृष्ठपोषण जोखिम व्यवस्थापन शाखालाई पठाउने।	पृष्ठपोषण प्रतिवेदन।																						११८	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय															अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व						
			२०७८/७९ २०२१/२२ (त्रैमासिक)				२०७९/८० २०२२/२३ (त्रैमासिक)				२०८०/८१ २०२३/२४ (त्रैमासिक)				२०८१/८२ २०२४/२५ (त्रैमासिक)					२०८२/८३ २०२५/२६ (त्रैमासिक)					
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३			४	१	२	३	४	
	७.५.२ जोखिम प्रोफाईल र परिसूचक तयार गर्ने।	जोखिम प्रोफाईल र परिसूचक तयार भएको हुनेछ।																						१६१७	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय
	७.५.३ जोखिम प्रोफाईल र परिसूचक अद्यावधिक गर्ने।	जोखिम प्रोफाईल र परिसूचक अद्यावधिक भएको हुनेछ।																						१६१७	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय
७.६	जोखिम सूचकको आधारमा छनौट तथा परीक्षण गरी जाँचपासपछिको परीक्षण प्रभावकारी बनाउने।																							१६७६	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय
	७.६.१ परीक्षणको कार्यतालिका तयार गर्ने।	कार्यतालिका।																						२३६	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय
	७.६.२ जाँचपासपछिको परीक्षण सम्पन्न गर्ने।	कुल प्रज्ञापनपत्र संख्याको वार्षिक कम्तिमा ०.०५ प्रतिशत परीक्षण सम्पन्न भएको हुने।																						११८	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय
	७.६.३ प्रतिवेदन तयार गर्ने।	परीक्षण प्रतिवेदन।																						१३२२	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '000')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
	८.२.१ भन्सार कार्यालयमा मालवस्तु तथा यानुको पूर्वआगमन आँकडा प्राप्त गर्ने योजना परीक्षण गर्न अध्ययन गर्ने।	अध्ययन प्रतिवेदन।																						१९०६	भसुअसशा
	८.२.२ आयोजना स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्ने।	स्वीकृत कार्य योजना।																						०	भसुअसशा
	८.२.३ सीमाका समकक्षी भन्सारसँग सम्झौता गर्ने।	सम्झौता पत्र।																						११८	भसुअसशा
	८.२.४ परीक्षण आयोजना सञ्चालन गर्ने।	आयोजना प्रतिवेदन।																						११८	भसुअसशा
	८.२.५ अन्य भन्सार कार्यालयहरूमा विस्तार गर्ने।	सबै अन्तरराष्ट्रिय विमानस्थल भन्सार कार्यालय र रेल मार्फत आयात हुने कार्गोको पूर्व सूचना प्राप्त भएको हुनेछ। सबै अन्तरराष्ट्रिय विमानस्थल भन्सार कार्यालयबाट आउने यानुको पुर्वागमन सूचना प्राप्त भएको हुनेछ।																						५९०	भसुअसशा
८.३	भन्सार कार्यालयको सुरक्षा व्यवस्था र अन्य कार्यका लागि सुरक्षा निकायको सक्रिय सहयोग प्राप्त गर्ने।																							६०६०	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय															अनुमानित लागत (रु. '000')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२					२०८२/८३				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३			४	१	२	३	४
८.३.१	सुरक्षा निकायसँग समन्वय बैठक आयोजना गर्ने।	बैठकको माईन्युट।																					०	भन्सार कार्यालय
८.३.२	भन्सार र सुरक्षा निकायको सुरक्षा व्यवस्था सुदृढ गर्न कार्यविवरण सहितको कार्यदल गठन गर्ने।	कार्यदल।																					२३६	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
८.३.३	अवैध व्यापारका कारणहरू अध्ययन गर्ने।	अध्ययनले गरेका सिफारिसहरू कार्यान्वयन भएका हुनेछन्।																					१५५२	भन्सार कार्यालय
८.३.४	सीमामा हुने तस्करी नियन्त्रणका लागि भन्सारको कमाण्ड एकीकृत गर्ने।	कब्जामा लिई जफत गरिएका वस्तुको संख्या र मूल्यको विवरण।																					०	भन्सार कार्यालय
८.३.५	अवैध व्यापार नियन्त्रणका लागि सम्बद्ध संस्थाहरूबीच समन्वयमा सुधार गर्ने।	सीमाका संस्थाहरूसँग नियमित बैठकमा समीक्षा गरिएको हुनेछ।																					०	भन्सार कार्यालय
८.३.६	मध्यस्थकर्ता मार्फत अवैध व्यापार नियन्त्रणका लागि अभियान सञ्चालन गर्ने।	सबै भन्सार कार्यालयहरूमा वार्षिक ४ ओटा कार्यक्रम सञ्चालन भएको हुनेछ।																					४२७२	भन्सार कार्यालय
८.३.७	कार्यदलको बैठकमा सुरक्षा व्यवस्था समीक्षा गरी सुधारका उपायहरू पहिचान र कार्यान्वयन गर्ने।	सुधारका उपायहरू कार्यान्वयन भएको हुनेछ।																					०	भन्सार कार्यालय

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय															अनुमानित लागत (रु. '000')	उत्तरदायित्व						
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२					२०८२/८३					
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३			४	१	२	३	४	
८.४	भन्सारको नेतृत्वमा संयुक्त गस्ती परिचालन गरी गैर भन्सार नाकाहरूबाट हुनसक्ने चोरी निकासी पैठारी नियन्त्रण गर्ने।																							९४४००	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
	८.४.१ संयुक्त गस्तीको लागि मापदण्ड र कार्यविधि तयार गर्ने।	मापदण्ड र कार्यविधि तयार भएको हुनेछ।																						०	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
	८.४.२ संयुक्त गस्तीको लागि बजेटको व्यवस्था गरी सवारी साधनको खरिद लगायतका व्यवस्था गर्ने।	संयुक्त गस्तीको लागि सवारी साधन उपलब्ध हुनेछ।																						९००००	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
	८.४.३ संयुक्त गस्ती परिचालन गरी नतिजा समीक्षा गर्ने।	समीक्षा प्रतिवेदन।																						४४००	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
	८.४.४ आन्तरिक राजस्व विभागको एकीकृत कर प्रणाली (ITS) र राजस्व अनुसन्धान विभागको सवारी साधन तथा कार्गो अनुगमन प्रणाली (VCTS) बाट प्राप्त हुने सूचनाको विश्लेषण गरी राजस्व चुहावट नियन्त्रण गर्ने।	सूचना विश्लेषण प्रतिवेदन।																						०	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
८.५	स्थानीय र केन्द्रीयस्तरमा अन्तरनिकाय संयन्त्र परिचालन गरी राजस्व चुहावट नियन्त्रण गर्ने।																							१८४७	भसुअसशा
	८.५.१ छलफलको लागि मोडल तयार गर्ने।	कार्यतालिका उपलब्ध हुनेछ।																						१३७५	भसुअसशा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय															अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२					२०८२/८३				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३			४	१	२	३	४
	८.५.२ अन्तर निकाय बैठक आयोजना गरी छलफल गर्ने।	छलफलका विषयहरूको प्रतिवेदन उपलब्ध हुनेछ।																					४७२	भसुअसशा
	८.५.३ छलफल भएका विषयहरूमा निर्णय गरी कार्यान्वयन गर्ने।	स्वीकृत कार्यान्वयन योजना।																					०	भसुअसशा
८.६	मालवस्तु तथा यात्रुको जाँचपासमा आधुनिक उपकरणहरूको प्रयोग गर्ने।																						२३९९१८	भसुअसशा
	८.६.१ भन्सार कार्यालयहरूको लागि उपकरणको आवश्यकता अध्ययन गर्ने।																						४७२	भसुअसशा
	८.६.२ आधुनिक उपकरणहरू जडान गर्नुपर्ने भन्सार कार्यालयलाई बजेट व्यवस्था गर्ने।	भन्सार कार्यालयको वार्षिक बजेटमा रकम समावेश भएको हुनेछ।																					०	भसुअसशा
	८.६.३ खरिदको लागि सूचना प्रकाशन गर्ने।	प्रकाशित सूचनाको प्रतिलिपि उपलब्ध हुनेछ।																					३५४	भसुअसशा
	८.६.४ उपकरण खरिद गर्ने।	उपकरण जडान प्रतिवेदन।																					२३६०००	भसुअसशा
	८.६.५ कर्मचारीलाई आधुनिक उपकरणहरू सञ्चालनसम्बन्धी तालिम प्रदान गर्ने।	तालिम प्रतिवेदन उपलब्ध हुनेछ।																					३०९२	भसुअसशा
	८.६.६ यात्रु जाँचपासमा आधुनिक उपकरणहरू प्रयोग गर्ने।	यात्रु मार्गमा आधुनिक उपकरण क्रियाशील रहेका हुनेछन्।																					०	भसुअसशा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९ २०२१/२२ (त्रैमासिक)				२०७९/८० २०२२/२३ (त्रैमासिक)				२०८०/८१ २०२३/२४ (त्रैमासिक)				२०८१/८२ २०२४/२५ (त्रैमासिक)						२०८२/८३ २०२५/२६ (त्रैमासिक)			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४
	९.२.५ सङ्कटापन्न वन्यजन्तु तथा वनस्पतिको अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार नियन्त्रण ऐन, २०७३ अनुसार सङ्कटापन्न वन्यजन्तु तथा वनस्पति, ओजोन तहलाई नष्ट गर्ने पदार्थ तथा वातावरणलाई प्रतिकूल प्रभाव पार्ने नियन्त्रित एवं हानिकारक वस्तुहरू नियन्त्रणको लागि त्यस्ता वस्तुहरू परीक्षण गर्न सक्ने गरी भन्सार प्रयोगशालाको सञ्चालन गर्ने।	क्षमतायुक्त प्रयोगशाला।																					५९०	प्रयोगशाला शाखा
९.३	प्रवेश बिन्दुहरूमा विशेष सतर्कता र गुप्त सूचना (Intelligence) को प्रयोगमा वृद्धि गर्ने।																						६९२१	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
	९.३.१ कार्यविधि तयार गर्ने।	स्वीकृत कार्यविधि।																					६६७	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
	९.३.२ प्रवेश बिन्दुहरूमा सुराकी परिचालन गर्ने।	सुराकी संख्या।																					५६६४	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
	९.३.३ गुप्त सूचना भन्सार कार्यालयबीच आदान प्रदान गर्ने।	आदान प्रदान भएको सूचना संख्या।																					५९०	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४
	९.४.५ कर्मचारीहरूलाई सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्ककारी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी विशिष्टीकृत तालिम प्रदान गर्ने।	सबै अधिकृत स्तरका कर्मचारीहरूले तालिम प्राप्त गरेका हुनेछन्।																					३७७६	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा

उपलब्धि ४: स्वचालित भन्सार प्रणाली: भन्सार जाँचपासका सबै प्रक्रियाहरू स्वचालित गरिएको हुनेछ।

प्रतिफल १०: भन्सार प्रक्रियाहरूमा स्वचालन प्रणालीको विस्तार गरिनेछ।

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४
१०.१	नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली (NECAS) सबै मूल भन्सार कार्यालयमा विस्तार गर्ने।																						१९६१८	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.१.१ भन्सार कार्यालयहरूमा नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली (NECAS) विस्तार गर्न कार्य योजना तयार गर्ने।	स्वीकृत कार्य योजना।																					०	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.१.२ भन्सार कार्यालयहरूमा पूर्वाधार तयार गर्ने।	तयार भएको पूर्वाधार विवरण।																					१७८१८	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '000')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३			
			२०२१/२२ (त्रैमासिक)				२०२२/२३ (त्रैमासिक)				२०२३/२४ (त्रैमासिक)				२०२४/२५ (त्रैमासिक)						२०२५/२६ (त्रैमासिक)			
१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४					
	१०.१.३ कर्मचारी तथा अन्य सरोकारवालाहरूलाई तालिम प्रदान गर्ने।	५ भन्सार कार्यालयका कर्मचारीले तालिम प्राप्त गरेका हुनेछन्।																			१३२८	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा		
	१०.१.४ भन्सार कार्यालयहरूमा नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली विस्तार गर्ने।	५ भन्सार कार्यालय।																			४७२	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा		
१०.२	कागजरहित भन्सार जाँचपास कार्यान्वयन गर्ने।																				२७०९९	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा		
	१०.२.१ कागजरहित भन्सार जाँचपास प्रतिवेदन स्विकृत गर्ने।	विभागद्वारा प्रतिवेदन स्विकृत भएको हुनेछ।																			११८	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा		
	१०.२.२ कागजरहित भन्सार जाँचपास लागू गर्न कार्यटोली गठन गर्ने।	कार्यटोली गठन भएको हुनेछ।																			३५४	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा		
	१०.२.३ प्रज्ञापनपत्रसाथ संलग्न गर्नु पर्ने कागजातहरू विद्युतीय माध्यमबाट सम्प्रेषण गर्ने र दर्ता भइसकेपछि कागजात थप गर्न सक्ने व्यवस्था गरी भौतिक रूपमा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था हटाउने।	आवश्यक कागजातहरू विद्युतीय माध्यमबाट पेश भएका हुनेछन्।																			२३६	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा		
	१०.२.४ आसिकुडा वर्ल्डमा Online Query व्यवस्था गरी लागू गर्ने।	Online Query लागू भएको हुनेछ।																			५३१	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा		

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '000')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३			
			२०२१/२२ (त्रैमासिक)				२०२२/२३ (त्रैमासिक)				२०२३/२४ (त्रैमासिक)				२०२४/२५ (त्रैमासिक)						२०२५/२६ (त्रैमासिक)			
१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४					
	१०.२.५ भौतिक जाँचपास गर्नका लागि आवश्यक सबै जानकारी मोबाइल एपमा प्राप्त हुने व्यवस्था गर्ने।	मोबाइल एपमा आवश्यक सबै जानकारी प्राप्त भएको हुनेछ।																			४८५६	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा		
	१०.२.६ भन्सार अधिकृतले प्रज्ञापनपत्र जाँचपास गरी प्रणालीमा अन्तिम स्वीकृत (Release Order) दिएपछि स्कान हस्ताक्षर लागू गर्ने।	भन्सार विभागको परिपत्र।																			९२०४	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा		
	१०.२.७ भन्सार अधिकृतद्वारा Exit Note मा हुने जानकारी सहित Release Order द्वारा जाँचपास सम्पन्न भएपछि घोषणाकर्ताले Exit Note मुद्रण गर्ने व्यवस्था गर्ने।	भन्सार विभागको परिपत्र।																			२००६	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा		
	१०.२.८ प्रज्ञापनपत्र अन्तिम हस्ताक्षरपछि मात्र मुद्रण गर्ने व्यवस्था गर्ने	भन्सार विभागको परिपत्र।																			२००६	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा		
	१०.२.९ टर्मिनल सञ्चालकको प्रणालीसँग NECAS प्रणाली आवद्ध भएका कार्यालयहरूमा जाँचपास सम्पन्न भएको जानकारी प्रणालीमार्फत हुने व्यवस्था गर्ने।	प्रणालीमार्फत जानकारी भएको हुनेछ।																			४४८४	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा		

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '000')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
	१०.४.२ कर्मचारीहरूलाई तालिम प्रदान गर्ने।	५ भन्सार कार्यालयका कर्मचारी प्रशिक्षित हुनेछन्।																						१७८८	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.४.३ छनोट प्रणाली विस्तार गर्ने।	५ भन्सार कार्यालयमा विस्तार भएको हुनेछ।																						०	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
१०.५	भन्सार कार्यालयमा गेट इन्ट्री र म्यानिफेस्ट मोड्यूल कार्यान्वयन र विस्तार गर्ने।																							४१७७४	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.५.१ भन्सार कार्यालयहरूमा गेट इन्ट्री मोड्यूल विस्तार गर्न कार्य योजना तयार गर्ने।	स्वीकृत कार्य योजना।																						११८	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.५.२ स्थलगत प्रारम्भिक अध्ययन गर्ने।	अध्ययन प्रतिवेदन।																						३६६	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.५.३ कर्मचारी तथा अन्य सरोकारवालाहरूलाई तालिम प्रदान गर्ने।	५ भन्सार कार्यालयका सरोकारवाला प्रशिक्षित हुनेछन्।																						१७८८	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.५.४ भन्सार कार्यालयहरूमा गेट इन्ट्री मोड्यूल विस्तार गर्ने।	५ भन्सार कार्यालयमा विस्तार भएको हुनेछ।																						०	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.५.५ त्रिभुवन विमानस्थलमा कार्यान्वयन भएको म्यानिफेस्ट मोड्यूल अध्ययन गर्ने।	अध्ययन प्रतिवेदन।																						१२५७	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.५.६ अध्ययन अनुसार म्यानिफेस्ट मोड्यूल स्तरोन्नति गर्ने।	त्रिभुवन विमानस्थलमा स्तरोन्नति भएको हुनेछ।																						२७०२२	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '000')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४
	१०.५.७ विमानस्थल भन्सार कार्यालयहरूमा म्यानिफेस्ट मोड्यूल विस्तार गर्ने।	२ विमानस्थल भन्सार कार्यालय।																					०	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.५.८ सुक्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालय, सिर्सियामा म्यानिफेस्ट मोड्यूल अध्ययन गर्ने।	अध्ययन प्रतिवेदन।																					६०८	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.५. सुक्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालय, सिर्सियाको लागि म्यानिफेस्ट मोड्यूल तयार गर्ने।	परीक्षण भएको म्यानिफेस्ट मोड्यूल।																					४५०२	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.५.१० रेल म्यानिफेस्ट मोड्यूल आसिकुडा वर्ल्ड प्रणाली अनुकूल हुनेगरी विकास गर्ने।	६ रेल म्यानिफेस्ट मोड्यूल उपलब्ध हुनेछ।																					१२५७	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.५.११ रेल म्यानिफेस्ट मोड्यूल आसिकुडा वर्ल्ड प्रणालीमा संप्रेषण (Transmission) हुनेगरी प्रणाली विकास गर्न नेपाल इन्टरमोडल यातायात विकास समिति (NITDB) मार्फत पहल गर्ने।	बैठकको माईन्युट।																					४८५६	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.५.१२ म्यानिफेस्ट मोड्यूल कार्यान्वयन गर्ने।	नेपाल इन्टरमोडल यातायात विकास समितिबाट म्यानिफेस्ट मोड्यूल कार्यान्वयन भएको हुनेछ।																					०	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '000')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४
	१०.८.४ आशिकुडा वर्ल्ड प्रणालीलाई राजस्व भुक्तानी प्रणालीसँग आबद्ध गर्ने।	अघावधिक आशिकुडा वर्ल्ड।																					०	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.८.५ विद्युतीय भुक्तानी कार्यविधि तर्जुमा गर्ने।	स्वीकृत कार्यविधि।																					२०४१	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.८.६ आयातकर्ताले भुक्तानी गर्न सक्ने गरी विद्युतीय भुक्तानी परीक्षण गर्ने।	परीक्षण प्रतिवेदन।																					२३६	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.८.७ विद्युतीय भुक्तानी अवलम्बन गर्ने।	राजस्व असुलीको दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण न्यूनतम १० भन्सार कार्यालयहरूमा भन्सार राजस्व भुक्तानी विद्युतीय माध्यमबाट गर्न भन्सार विभागबाट स्वीकृत भएको हुनेछ।																					२३६	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '000')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३			
			२०२१/२२ (त्रैमासिक)				२०२२/२३ (त्रैमासिक)				२०२३/२४ (त्रैमासिक)				२०२४/२५ (त्रैमासिक)						२०२५/२६ (त्रैमासिक)			
१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४					
	१०.८.८ विद्युतीय भुक्तानी कार्यान्वयन गर्ने।	राजस्व असुलीको दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण न्यूनतम १० भन्सार कार्यालयहरूमा भन्सार राजस्व भुक्तानी विद्युतीय हुनेछ।																			२३६	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा		
१०.९	मूल्याङ्कनलाई स्वचालित बनाउन टेरिफ स्पेसिफिकेसन कोडलाई आसिकुडा प्रणालीमा समाविष्ट (upload) गर्ने।																				२३१९	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा		
	१०.९.१ मूल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन शाखाको समेत प्रतिनिधित्व रहने गरी कार्यदल गठन गर्ने।	कार्यदल बैठकको माईन्युट।																			११८	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा		
	१०.९.२ टेरिफ स्पेसिफिकेसन कोड आसिकुडा प्रणालीमा configuration गर्ने।	आसिकुडा प्रणालीमा configuration भएको हुनेछ।																			१८२९	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा		
	१०.९.३ प्रणालीमा समाविष्ट गर्ने।	निर्माण भएका कोडहरू अपलोड भएको हुनेछ।																			०	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा		

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '000')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
	१०.९.४ नियमित अनुगमन गरी अद्यावधिक गर्ने।	प्रणाली अद्यावधिक भएको हुनेछ।																						३७२	भन्सार मूल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन शाखा
१०.१०	विश्व व्यापार सङ्गठनको व्यापार सहजीकरणका प्रावधानहरूलाई आवश्यकताअनुसार आसिकुडा प्रणालीमा Configure गर्ने।																							३५७५	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.१०.१ अध्ययनको लागी कार्यदल गठन गर्ने।	कार्यदल गठन भएको पत्र।																						११८	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.१०.२ आसिकुडा वर्ल्ड कार्यान्वयन योजनामा समावेश गरिएको अध्ययन पुनरावलोकन गरी सिफारिस गर्ने।	सिफारिस प्रतिवेदन।																						२८६७	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.१०.३ कार्ययोजना तयार गर्ने।	तयार भएको कार्ययोजना																						२३६	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.१०.४ कार्ययोजना अनुसार कार्यान्वयन गर्ने।	कार्यान्वयन प्रतिवेदन।																						३५४	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
१०.११	कूटनीतिक सुविधा र महसुल सुविधा, आर्थिक ऐन बमोजिमको छुट, आयोजना छुट लगायतका सबै छुटलाई आसिकुडा प्रणाली मार्फत व्यवस्थित गर्ने।																							६३४८	नीति महशुल शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '000')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
	१०.११.१ विद्यमान उपप्रणालीको परिमार्जन गर्न कार्यदल गठन गरी अध्ययन गर्ने।	विद्यमान उपप्रणालीको अध्ययन प्रतिवेदन।																						१३३३	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.११.२ छुट प्रणालीलाई आशिकुडाको जाँचपासबाट प्राप्त विवरणसँग आवद्ध गर्ने।	आशिकुडा प्रणालीसँग आवद्ध भएको हुने																						१५९३	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.११.३ विद्यमान उपप्रणालीको अध्ययनले दिएका सिफारिस कार्यान्वयन गर्ने।	सिफारिस कार्यान्वयन भएको हुने।																						०	नीति महशुल शाखा
	१०.११.४ विषय क्षेत्रगत राजस्व छुट सम्बन्धी अभिलेख प्रणाली व्यवस्थित गर्ने (आयोजना छुट, कूटनैतिक र महसुल सुविधा, आर्थिक ऐन बमोजिमको छुट आदि)।	बाह्र ओटा मूल भन्सार कार्यालयहरूबाट आयात हुने आयोजना छुट, कूटनैतिक र महसुल सुविधा, आर्थिक ऐन बमोजिमको छुटको विवरण व्यवस्थित हुनेछ।																						३४२२	नीति महशुल शाखा
१०.१२	ASYSCAN मोड्यूल कार्यान्वयन गर्ने।																							६४९	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.१२.१ ASYSCAN मोड्यूल कार्यान्वयनको सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने।	अध्ययन प्रतिवेदन।																						११८	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '000')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४
	१०.१२.२ ASYSCAN मोड्यूल स्थापना (Install) गर्ने।	स्थापित मोड्यूल।																					०	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.१२.३ ASYSCAN मोड्यूल परीक्षण गर्ने।	परीक्षण प्रतिवेदन।																					२३६	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.१२.४ कार्यविधि परीमार्जन गर्ने।	स्वीकृत परिमार्जित कार्यविधि।																					२९५	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.१२.५ ASYSCAN मोड्यूल कार्यान्वयन गर्ने।	NECAS लागु भएका मूल भन्सार कार्यालयहरूमा प्रयोग हुनेछ।																					०	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
१०.१३	भन्सारमा डिजिटल सिग्नेचर कार्यान्वयन गर्ने।																						११४८१	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.१३.१ अध्ययन कार्यदल गठन गर्ने।	कार्यदल बैठकको माईन्युट।																					११८	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.१३.२ अध्ययन गर्ने।	अध्ययन प्रतिवेदन।																					२५१३	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.१३.३ अध्ययन प्रतिवेदन अनुसार डिजिटल सिग्नेचरको स्थापना (install) गर्ने।	NECAS लागु भएका मूल भन्सार कार्यालयहरूमा प्रयोग हुनेछ।																					८८५०	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
१०.१४	बैङ्क जमानत व्यवस्थापन कार्यान्वयन विस्तार गर्ने।																						१५५२	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '000')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
	१०.१४.१ विद्यमान व्यवस्था पुनरावलोकन गर्ने।	पुनरावलोकन प्रतिवेदन।																						१५५२	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.१४.२ विस्तार गर्न कार्य योजना तयार गर्ने।	स्वीकृत कार्य योजना।																						०	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.१४.३ बैङ्क जमानत व्यवस्थापन कार्यान्वयन गर्ने।	NECAS लागु भएका बाँकी मूल भन्सार कार्यालयहरूमा विस्तार हुनेछ।																						०	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
१०.१५	नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली लागु भएका मूल भन्सार कार्यालयहरूमा सूचना प्रविधि पूर्वाधारहरूको स्तरोन्नति गर्ने।																							७५३०२	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.१५.१ सूचना प्रविधि पूर्वाधारहरूको स्तरोन्नति गर्ने।	स्तरोन्नति भएका पूर्वाधारहरूको सूची।																						५३८२६	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.१५.२ Fail-over system स्थापना गर्ने।	भन्सार विभागमा स्थापना भएको हुनेछ।																						८६१४	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.१५.३ डेटा सेन्टर स्तरोन्नति गर्ने।	डेटा सेन्टर स्तरोन्नति प्रतिवेदन।																						८६१४	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१०.१५.४ सूचना सञ्जालको विस्तार एवं स्तरोन्नति गर्ने।	प्रतिवेदन।																						३३०४	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व							
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३						
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४			
	११.१.३ एकिकृत प्रणाली कार्यान्वयन गर्ने।	क्रियाशील एकिकृत प्रणाली।																						११८	आयोजना कार्यान्वयन एकाई		
	११.१.४ सङ्गठनात्मक संरचना तयार गर्ने।	नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणाली सञ्चालन भएको हुनेछ।																							२२७७		
	११.१.५ एकद्वार प्रणालीको कानूनी संरचना तयार गर्ने।	एकद्वार प्रणालीको कानूनी व्यवस्था उपलब्ध हुनेछ।																							९६७६	आयोजना कार्यान्वयन एकाई	
	११.१.६ सम्पादित कामको अनुगमन गर्ने।	अनुगमन प्रतिवेदन।																							७३२	आयोजना कार्यान्वयन एकाई	
११.२	प्रणाली सञ्चालन गर्न आवश्यक पर्ने उपकरणहरू डेटा सेण्टरमा व्यवस्थापन गर्ने।																								३१८७८	आयोजना कार्यान्वयन एकाई	
	११.२.१ खरिद सूची तयार गर्ने।	खरिद सूची।																								६०८	आयोजना कार्यान्वयन एकाई
	११.२.२ बजेट लगायत स्रोत साधनको व्यवस्था गर्ने।	लेखा परीक्षण प्रतिवेदन।																								०	आयोजना कार्यान्वयन एकाई
	११.२.३ जडान र खरिद योजना (Installation Plan and Procurement Plan) बनाउने।	खरिद योजना।																								३५४	आयोजना कार्यान्वयन एकाई
	११.२.४ डाटा सेन्टरका लागि चाहिने Hardware खरिद गरी जडान गर्ने।	थप भएका डाटा सेन्टरको संख्या।																								२८३२०	आयोजना कार्यान्वयन एकाई

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '000')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
	११.२.५ गुणस्तर मूल्याङ्कन तथा प्रमाणीकरण (Quality Assurance) गर्ने।	गुणस्तर मूल्याङ्कन तथा प्रमाणीकरण गरेको प्रतिवेदन																						२५९६	आयोजना कार्यान्वयन एकाई
११.३	नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणाली, नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली र राजस्व सङ्कलन/नियन्त्रणमा संलग्न निकायबीच प्रणाली अन्तरआबद्धता (Interface) गर्ने।																							६६९७	आयोजना कार्यान्वयन एकाई
	११.३.१ नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणाली, नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली र राजस्व सङ्कलन/ नियन्त्रणमा संलग्न निकाय (आन्तरिक राजस्व विभाग, राजस्व अनुसन्धान विभाग, सम्पत्ती शुद्धिकरण अनुसन्धान विभाग लगायत) बीच अन्तरआबद्धता गर्न कार्यदल गठन गर्ने।	कार्यदल बैठकको माइन्ट।																						११८	आयोजना कार्यान्वयन एकाई
	११.३.२ कार्यटोलीले अध्ययन गरी कार्य योजना बनाउने।	कार्य योजना।																						१२५७	आयोजना कार्यान्वयन एकाई
	११.३.३ कार्ययोजना लागु गर्न आवश्यकता अनुरूपका Modality हरू तयार गर्ने।	डेटा अन्तरआबद्धता भएको प्रतिवेदन।																						०	आयोजना कार्यान्वयन एकाई

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
	११.५.१ आवश्यक उपकरणहरूको पहिचान गर्न कार्यटोली गठन गर्ने	कार्यटोलीको बैठकको माईन्युट।																						११८	आयोजना कार्यान्वयन एकाई
	११.५.२ कार्यटोलीको सुझावअनुसार आवश्यक पर्ने उपकरण तथा फर्निचरहरूको संख्या यकिन गर्ने।	सूची तयार हुने।																						४९०	आयोजना कार्यान्वयन एकाई
	११.५.३ खरिद योजना अनुरूप उपकरण तथा फर्निचरहरू खरिद गर्ने।	आवश्यक उपकरण उपकरण तथा फर्निचरहरूको व्यवस्था भएको हुनेछ।																						२३६००	आयोजना कार्यान्वयन एकाई
	११.५.४ आबद्ध भएका सरकारी तथा गैरसरकारी निकायलाई आवश्यकता अनुसार उपकरण तथा फर्निचरहरू प्रदान गर्ने।	प्रदान गरिएका उपकरण तथा फर्निचरको विवरण।																						०	आयोजना कार्यान्वयन एकाई
११.६	प्रणालीमा आबद्ध हुने निकायहरूको आफ्नै प्रणाली भए सो प्रणालीबाट र सो नभए छुट्टै मोड्यूल विकास गरी प्रणालीसँग आबद्ध गर्ने।																							१४७८५	आयोजना कार्यान्वयन एकाई
	११.६.१ सम्बद्ध निकायहरूसँग विद्यमान कार्य प्रक्रिया बारे अध्ययन गर्ने।	अध्ययन प्रतिवेदन।																						०	आयोजना कार्यान्वयन एकाई

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व						
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३					
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४		
	११.६.२ आफ्नै कार्य प्रक्रिया अनुसारको प्रणाली नभएका सम्बद्ध निकायहरूको आवश्यक मोड्यूलहरूको विकास गर्ने।	थप मोड्यूलहरू।																							१९०६	आयोजना कार्यान्वयन एकाई
	११.६.३ सम्बद्ध निकायहरूसँग आपसी समझदारी (MoU) गर्ने	समझदारीपत्र (MoU) मा हस्ताक्षर भएको हुनेछ।																							६०८	आयोजना कार्यान्वयन एकाई
	११.६.४ सम्झौता गरिएका निकायहरूलाई तयार भएको मोड्यूल मार्फत आवद्ध गर्ने।	न्यूनतम ४० संस्थाहरू आवद्ध भएका हुनेछन्।																							१२२७१	आयोजना कार्यान्वयन एकाई
११.७	प्रणालीको विकास र गुणस्तर मूल्याङ्कन एवं प्रमाणीकरण गर्ने।																								४१४८	आयोजना कार्यान्वयन एकाई
	११.७.१ मूल्याङ्कन तथा गुणस्तर जाँच र परामर्श सम्बन्धी सेवाका लागि भएको सम्झौता अनुसारको प्रगतिको समीक्षाको कार्यान्वयन योजना बनाउने	प्रगति प्रतिवेदन।																							०	आयोजना कार्यान्वयन एकाई
	११.७.२ कार्यान्वयन योजना अनुरूप अनुगमन गर्ने।	अनुगमन प्रतिवेदन।																							०	आयोजना कार्यान्वयन एकाई
	११.७.३ नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणालीको मूल्याङ्कन तथा गुणस्तरको जाँच गर्ने।	मूल्याङ्कन तथा गुणस्तर प्रमाणीकरण भएको हुनेछ।																							४१४८	आयोजना कार्यान्वयन एकाई

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
११.८	प्रणालीलाई निकासी पैठारी हुने सबै निकाय तथा नाकाहरूमा विस्तार गरी अन्तरराष्ट्रिय व्यापारको अभिन्न अङ्गको रूपमा कार्यान्वयन गर्ने।																							१६५४३६	आयोजना कार्यान्वयन एकाई
	११.८.१ राष्ट्रिय एकद्वार प्रणाली विस्तार गर्नुपर्ने सम्बन्धित सबै निकाय तथा भन्सार बिन्दुहरूको सूची तयार गर्ने।	सूची।																						२३६	आयोजना कार्यान्वयन एकाई
	११.८.२ कार्य योजना तयार गर्ने।	स्वीकृत कार्य योजना।																						०	आयोजना कार्यान्वयन एकाई
	११.८.३ सम्बन्धित सबै निकाय तथा नाकाहरूमा विस्तार गर्ने।	सम्बन्धित सबै निकाय तथा नाकाहरूमा विस्तार हुनेछ।																						१६५२००	आयोजना कार्यान्वयन एकाई
११.९	प्रणालीको दिगोपनको लागि सञ्चालन ढाँचा र जनशक्ति विकास गर्ने।																							२१५२२	
	११.९.१ अन्तरराष्ट्रिय अभ्यासहरूको अध्ययन गरी कार्यगत, प्राविधिक (हार्डवेयर, नेटवर्क र पूर्वाधार), वित्तीय व्यवस्था र संस्थागत संरचना सहितको उपयुक्त विकल्पहरू सिफारिस गर्ने।	अध्ययन प्रतिवेदन।																						५८२८	आयोजना कार्यान्वयन एकाई
	११.९.२ सिफारिसहरू कार्यान्वयन गर्न आवश्यक पूर्वाधार तयार गर्ने	तयार भएको पूर्वाधारको सूची।																						१५२२२	आयोजना कार्यान्वयन एकाई

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '000')	उत्तरदायित्व						
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३					
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४		
	१२.१.३ सम्बन्धित संस्थाहरूसँग सम्झौता गर्ने।	एकिकृत तथ्याङ्क प्रकाशन भएको हुनेछ।																							०	तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा
१२.२	आसिकुडा वर्ल्ड लागू भएका सबै भन्सार कार्यालयमा तथ्याङ्क व्यवस्थापन एकाइ गठन गर्ने।																								१९६५	तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा
	१२.२.१ प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखासँग समन्वय गरी भन्सारको तथ्याङ्क व्यवस्थापनको लागि जनशक्ति आवश्यकता अध्ययन तथा विश्लेषण गर्ने।	अध्ययन प्रतिवेदन।																							१४९३	तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा
	१२.२.२ भन्सार कार्यालयमा तथ्याङ्क व्यवस्थापन एकाइ गठन गर्ने।	भन्सार कार्यालयमा एकाइ क्रियाशील हुनेछ।																							२३६	तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा
	१२.२.३ तथ्याङ्क व्यवस्थापन एकाइमा सम्पर्क व्यक्तिहरू तोक्ने।	सम्पर्क व्यक्तिहरूको सूची।																							२३६	तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा
१२.३	नियमित रूपमा तथ्याङ्क सङ्कलन तथा प्रकाशन गर्ने।																								३३८१	तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा
	१२.३.१ भन्सार कार्यालयहरूले दैनिक मालवस्तुको तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने।	अघावधिक दैनिक तथ्याङ्क विवरण।																							२३६	तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '000')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
	१२.३.२ भन्सार कार्यालयहरूले मालवस्तुको तथ्याङ्क सङ्कलन र विश्लेषण मासिक रूपमा गर्ने।	तथ्याङ्क प्रकाशनको अभिलेख।																						१४९३	तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा
	१२.३.३ नियमित रूपमा तथ्याङ्क प्रकाशन गर्ने।																							१६५२	तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा
१२.४	तोकिएका सबै सम्पर्क व्यक्तिहरूलाई स्वचालित तथ्याङ्क व्यवस्थापन सम्बन्धी अभिमुखीकरण गर्ने।																							१७४५	तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा
	१२.४.१ तालिम मोड्यूल तयार गर्ने।	तालिम मोड्यूल।																						९६२	तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा
	१२.४.२ तालिम कार्यक्रम आयोजना गर्ने।	३० जनालाई तालिम प्रदान गरिएको हुनेछ।																						७८३	तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा
१२.५	तथ्याङ्कलाई प्रभावकारी रूपमा व्यवस्थापन गर्न कार्यविधि तयार गर्ने।																							२२६०	तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा
	१२.५.१ कार्यविधि तयार गर्न कार्यटोली गठन गर्ने।	कार्यदल बैठकको माईन्युट।																						११८	तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय															अनुमानित लागत (रु. '000')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२					२०८२/८३				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३			४	१	२	३	४
	१३.२.३ भैरहवामा आईसीपी निर्माणमा पहल र समन्वय गर्ने।	सरोकारवालासँगको समन्वय बैठकको माईन्युट।																					५९४७२	भसुअसशा
	१३.२.४ नयाँ आईसीपी र आईसीडीको निर्माण भन्सार जाँचपास अनुकूल हुने गरी निर्माण प्रक्रिया र सञ्चालनमा समन्वय गर्ने।	सुपरीवेक्षण प्रतिवेदन।																					३६६	
१३.३	सीमामा रहेका भन्सारका पूर्वाधारहरूको विकास र विस्तार गर्ने।																						७७१०४८	भसुअसशा
	१३.३.१ सीमामा रहेका र नयाँ स्थापना हुने भन्सार कार्यालयहरूको पूर्वाधारहरूको अवस्था विश्लेषण गरी डिजाइन गर्ने।	भौतिक पूर्वाधारहरूको सुधार गरिएको हुनेछ।																					३३१६	भसुअसशा
	१३.३.२ तातोपानी, रसुवा, ओलाङ्चुङगोला, किमाथान्का, नेचुङ, यारिनाका र उत्तरी क्षेत्रका अन्य संभाव्य भन्सारहरूका पूर्वाधारहरूको सुधार र पुनःनिर्माण गर्ने।																						७६७७३२	भसुअसशा
१३.४	भन्सार वेयरहाउसहरूको निर्माण र टर्मिनल व्यवस्थापनका लागि निजीक्षेत्रको सहभागिता प्रवर्द्धन गर्ने।																						१२२७४४	भसुअसशा
	१३.४.१ कार्यविधि तयार गर्ने।	स्वीकृत कार्यविधि।																					४८४	भसुअसशा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४
	१३.१०.२ सिफारिस कार्यान्वयनको लागि पहिचान गरिएको प्रक्रिया अनुरूप सिफारिसहरू भन्सार विभागको सम्बन्धित शाखा वा अन्य निकायहरूमा पठाउने।	सञ्चार गरिएको सामाग्री।																					२३६	भसुअसशा
	१३.१०.३ प्रतिवेदनले सिफारिश गरेका भन्सार कार्यालयमा उपकरण जडान गर्ने।	जडान भएका उपकरणको लगत उपलब्ध हुनेछ।																					६०१८०	भसुअसशा
	१३.१०.४ सिफारिस कार्यान्वयनको अनुगमन गरी प्रगति मूल्याङ्कन गर्ने।	प्रगति प्रतिवेदन।																					१५५८	भसुअसशा
१३.११	भन्सार प्रशासनसँग सम्बन्धित ऐतिहासिक महत्वका दस्तावेजहरूको सङ्ग्रह तथा अभिलेखन गर्ने।																						२३६०	भसुअसशा
	१३.११.१ कार्य समूह गठन गर्ने।	कार्य समूह।																					११८	भसुअसशा
	१३.११.२ कार्य योजना बनाउने।	स्वीकृत कार्य योजना।																					०	भसुअसशा
	१३.११.३ दस्तावेजहरूको सङ्ग्रह गर्ने।	सङ्ग्रहीत दस्तावेजहरूको सूची।																					२१२४	भसुअसशा
	१३.११.४ सङ्ग्रह गरिएका दस्तावेजहरूको भौतिक र डिजिटल अभिलेख राख्ने।	अभिलेख।																					११८	भसुअसशा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '000')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
	१४.२.३ निगरानी र सुक्ष्म नियमनको अभिलेख राख्ने।	अभिलेख																						३५४	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
	१४.२.४ ACIP (Anti-Corruption Integrity Perception) Survey गर्ने।	सम्पन्न भएको हुनेछ																						०	भसुअसशा
१४.३	भन्सार कार्यालयहरू र भन्सार विभागको आवधिक रूपमा सहभागितात्मक अन्तरक्रिया गर्ने।																							१२२७२	भसुअसशा
	१४.३.१ भन्सार व्यवस्थापन गोष्ठी आयोजना गर्ने।	वार्षिक २ गोष्ठी आयोजना भएको हुनेछ।																						१२२७२	भसुअसशा
१४.४	भन्सारका गतिविधि सम्बन्धी सूचना नियमित प्रवाह गर्ने।																							१७६४१	भसुअसशा
	१४.४.१ अन्तरराष्ट्रिय भन्सार दिवस आयोजना गर्ने।	भन्सार दिवस आयोजना भएको हुनेछ।																						७३७५	भसुअसशा
	१४.४.२ स्मारिका प्रकाशन गर्ने।	वार्षिक २ पटक प्रकाशन भएको हुनेछ।																						२९५०	भसुअसशा
	१४.४.३ बुलेटिन प्रकाशन गर्ने।	वार्षिक २ पटक प्रकाशन भएको हुनेछ।																						२३६०	भसुअसशा
	१४.४.४ निजी क्षेत्र, सञ्चारकर्मी र पूर्व भन्सार प्रशासकहरूसँग अन्तरक्रिया गर्ने।	वार्षिक २ पटक अन्तरक्रिया भएको हुनेछ।																						४९५६	भसुअसशा
१४.५	कार्यरत कर्मचारीहरूलाई प्रोत्साहनको व्यवस्था गर्ने।																							१६५२	प्रशासन तथा जनशक्ति

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
	१५.१.२ विषयगत शाखाको सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणको आधारमा सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्ने।	सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदन।																						१९६८	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा
	१५.१.३ विभागको सङ्गठन संरचना पुनरावलोकन गर्ने।	२०७९ सालभित्र पुनःसंरचित सङ्गठन संरचना क्रियाशील भएको हुनेछ।																						३५४	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा
१५.२	भन्सार कार्यालयहरू थप गर्ने, स्तरोन्नति गर्ने र खारेज गर्ने सम्बन्धमा अध्ययन गर्ने।																							२६२६	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा
	१५.२.१ समायोजन गर्नुपर्ने छोटी भन्सार कार्यालयको सूची तयार गर्ने।	सूची उपलब्ध हुनेछ।																						३५४	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा
	१५.२.२ समायोजन प्रस्ताव तयार गर्ने।	प्रस्तावको प्रतिलिपि।																						५४६	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा
	१५.२.३ प्रस्ताव अर्थ मन्त्रालयमा पेश गर्ने।	अर्थ मन्त्रालयबाट स्वीकृत भएको हुनेछ।																						०	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा
	१५.२.४ छोटी भन्सार कार्यालयहरूको पुनः संरचना गर्ने।	संशोधित संरचना।																						१३७२	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा
	१५.२.५ संशोधित साङ्गठनिक संरचना अनुरूप कर्मचारीको दरबन्दी समायोजन गर्ने।	भन्सारमा दरबन्दी अनुसार पदपूर्ति भएको हुनेछ।																						३५४	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '000')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
	१५.३.५ भन्सार सुधार योजनाको चौमासिक प्रगति समीक्षा गर्ने।	प्रगति प्रतिवेदन उपलब्ध हुनेछ।																						३६२९	भसुअसशा
	१५.३.५ भन्सार सुधार योजनाको वार्षिक प्रगति समीक्षा गर्ने।	भौतिक र वित्तीय प्रगति प्रतिवेदन उपलब्ध हुनेछ।																						२०६५	भसुअसशा
१५.४	योजना कार्यान्वयनबाट हासिल भएको प्रगति विवरणलाई एकीकृत सफ्टवेयर विकास गरी कार्य सम्पादनमा आधारित परिसूचक व्यवस्थान प्रणाली (PBIMS) सँग एकीकृत गर्ने।																							१६६८८	अनुगमन शाखा
	१५.४.१ कार्यसम्पादन व्यवस्थापनको प्रगति मापनको लागि सफ्टवेयर तयार गर्ने।	सफ्टवेयर।																						१२३४६	अनुगमन शाखा
	१५.४.२ कार्यसम्पादनका सूचकहरूको चौमासिक प्रगति समीक्षा गर्ने।	प्रगति प्रतिवेदन।																						२६५५	अनुगमन शाखा
	१५.४.३ कार्यसम्पादन सूचकाङ्कको नियमित अनुगमन गर्ने। ❖ अनुगमन योजना तयार गर्ने। ❖ अनुगमन गर्ने।	अनुगमन प्रतिवेदन।																						१६८७	अनुगमन शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४
१५.५	भन्सार कार्यालयहरूमा इन्टरनेट प्रोटोकल क्यामरा जडान र विस्तार गर्ने तथा अनुगमन कार्यहरू व्यवस्थापनको लागि इन्टरनेट प्रोटोकल क्यामराको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने।																						१८१६४९	अनुगमन शाखा
	१५.५.१ समयबद्ध कार्य योजना तयार गर्ने।	स्वीकृत कार्य योजना।																					४७२	अनुगमन शाखा
	१५.५.२ टेलिभिजन र इन्टरनेट प्रोटोकल क्यामरा जडान गर्नपर्ने थप भन्सार कार्यालयको सूची तयार गर्ने।	भन्सार कार्यालयको सूची।																					२३६	अनुगमन शाखा
	१५.५.३ टेलिभिजन र इन्टरनेट प्रोटोकल क्यामरा जडान गर्ने।	२४ ओटा भन्सार कार्यालयहरूमा टेलिभिजन र इन्टरनेट प्रोटोकल क्यामरा जडान हुनेछ।																					१०३१६०	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१५.५.४ भन्सार कार्यालयहरूमा इन्टरनेट प्रोटोकल क्यामराको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने।	क्षमता अभिवृद्धि प्रतिवेदन।																					७७५४५	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१५.५.५ अनलाईन अनुगमन गर्ने।	अनुगमन प्रतिवेदन।																					२३६	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
१५.६	जनशक्ति विकास गुरुयोजना पुनरावलोकन गरी कार्यान्वयन गर्ने।																						७३२	भसुअसशा
	१५.६.१ जनशक्ति विकास गुरुयोजना पुनरावलोकन, अद्यावधिक तथा स्वीकृत गर्ने।	स्वीकृत जनशक्ति विकास गुरुयोजना।																					७३२	भसुअसशा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
	१५.६.२ जनशक्ति विकास गुरुयोजना कार्यान्वयन गर्ने।	जनशक्ति विकास गुरुयोजना कार्यान्वयन भएको हुनेछ।																						०	भसुअसशा
१५.७	भन्सारका मूल विषयहरूमा क्षमता विकास गर्ने।																							५९८९०	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा
	१५.७.१ विभिन्न विषयमा तालिम मोड्यूल तयार गर्ने।	१४ ओटा विषयमा तालिम मोड्यूल तयार भएको हुनेछ।																						१३६२९	भसुअसशा
	१५.७.२ जनशक्ति विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्न प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा प्रमुखको संयोजकत्वमा सबै विषयगत शाखाको प्रतिनिधित्व भएको कार्य समिति गठन गर्ने।	कार्य समिति बैठकको माईन्युट।																						२८३२	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा
	१५.७.३ निम्न विषयमा तालिम सञ्चालन गर्ने।	भन्सार जाँचपास प्रक्रिया संलग्न कर्मचारीहरू मध्ये ८० प्रतिशत कर्मचारी तालिम प्राप्त हुनेछन् र सरोकारवालाहरूलाई पनि तालिम प्रदान गरिएको हुनेछ।																							प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा
	❖ व्यापार सहजीकरण	वार्षिक कम्तीमा २५ जनाले तालिम प्राप्त गरेका हुनेछन्।																						१९६८	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
	❖ व्यापारिक छली नियन्त्रण	वार्षिक कम्तीमा २५ जनाले तालिम प्राप्त गरेका हुनेछन्।																						१९६८	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा
	❖ अनुसन्धान, सूचनाको गुणस्तर अभिवृद्धि तथा इन्टेलिजेन्स विश्लेषण विषयमा तालिम सञ्चालन गर्ने	वार्षिक कम्तीमा २५ जनाले तालिम प्राप्त गरेका हुनेछन्।																						१९६८	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा
	❖ प्रयोगशाला परीक्षण	वार्षिक कम्तीमा २५ जनाले तालिम प्राप्त गरेका हुनेछन्।																						१९६८	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा
	❖ अनुगमन	वार्षिक कम्तीमा २५ जनाले तालिम प्राप्त गरेका हुनेछन्।																						१९६८	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा
	१५.७.४ तालिमसम्बन्धी अभिलेख राखी अध्यावधिक गर्ने।	अध्यावधिक अभिलेख																						१९६८	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा
	१५.७.५ नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली (NECAS)को दिगोपनको लागि सूचना प्रविधि सम्बद्ध जनशक्तिको क्षमता विकास गर्न उच्चस्तरको तालिम (स्वदेशी/वैदेशी) आयोजना गर्ने।																								सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	❖ Java र Linux सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गर्ने।	तालिम सञ्चालन भएको हुनेछ।																						८८५	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	❖ Oracle सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गर्ने।	तालिम सञ्चालन भएको हुनेछ।																						८८५	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '000')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४
	❖ SOClass सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गर्ने।	तालिम सञ्चालन भएको हुनेछ।																					८८५	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	❖ Networking and Security सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गर्ने।	तालिम सञ्चालन भएको हुनेछ।																					८८५	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१५.७.६ मुद्दाको अभिलेख व्यवस्थापन र ढाँचा सम्बन्धी क्षमता विकासको लागि तालिम सञ्चालन गर्ने। ❖ तालिम मोड्यूल तयार गर्ने। ❖ तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने। ❖ मुद्दाको अभिलेख व्यवस्थापन निर्देशिका तयारी तथा स्वीकृत गर्ने।																						४३३७	भन्सार सुधार तथा अन्तरराष्ट्रिय सम्बन्ध शाखा
१५.८	भन्सारका मूल विषयहरूका विज्ञहरू चयन गरी Pool of Expert सूचीमा समावेश गर्ने।																						४९३०	भन्सार सुधार तथा अन्तरराष्ट्रिय सम्बन्ध शाखा
	१५.८.१ भन्सारका तालिम प्राप्त कर्मचारीहरूमध्येबाट विषय विज्ञहरूको छनौट गर्ने।	छनौट भएका विज्ञको सूची उपलब्ध हुनेछ।																					२३६	भन्सार सुधार तथा अन्तरराष्ट्रिय सम्बन्ध शाखा
	१५.८.२ विद्यमान विषय विज्ञहरूको सूचीमा थप विज्ञहरूको नाम समावेश गरी अध्यावधिक गर्ने।	अध्यावधिक सूची उपलब्ध हुनेछ।																					२३६	भन्सार सुधार तथा अन्तरराष्ट्रिय सम्बन्ध शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४
	१५.८.३ भन्सारका कर्मचारीलाई बर्गीकरण, मूल्याङ्कन, जोखिम व्यवस्थापन, स्वचालन, भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण र व्यापार सहजीकरणको क्षेत्रमा प्रशिक्षक प्रशिक्षण दिने ।	कम्तीमा ५/५ जना विषयगत श्रोत व्यक्तिको रूपमा तयार हुनेछन्।																					१८२९	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा
	१५.८.४ तालिम कार्यक्रममा विषय विज्ञहरूको उपयोग गर्ने।	विषय विज्ञहरूबाट पेश भएको तालिम कार्यक्रमको प्रतिवेदन उपलब्ध हुनेछ।																					१८२९	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा
१५.९	भन्सार एजेन्ट र सरोकारवालाहरूको कार्यसम्पादन स्तर अभिवृद्धि गर्न अभिमुखीकरण र तालिम प्रदान गर्ने।																						७१२८	सेवाग्राही सहजीकरण शाखा
	१५.९.१ भन्सार एजेन्टको आचार संहिता तयार गर्ने।	भन्सार एजेन्टको आचार संहिता।																					१०१८	सेवाग्राही सहजीकरण शाखा
	१५.९.२ नयाँ भन्सार एजेन्ट छनौट गर्ने।	नयाँ भन्सार एजेन्ट संख्या।																					४७२	सेवाग्राही सहजीकरण शाखा
	१५.९.३ भन्सार एजेन्टको लागि तालिम म्यानुअल तयार गर्ने।	तालिमको तालिका स्वीकृत भएको हुनेछ।																					१३७२	सेवाग्राही सहजीकरण शाखा
	१५.९.४ स्थानीय र केन्द्रीय स्तरमा तालिम सञ्चालन गर्ने।	वार्षिक न्यूनतम २ ओटा तालिम सञ्चालन भएको हुनेछ।																					३५५८	सेवाग्राही सहजीकरण शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४	
	१५.९.५ भन्सार एजेन्टको इजाजतपत्रको नवीकरण प्रक्रिया र अभिलेख स्वचालित गर्ने।	स्वचालित भएको हुनेछ।																						३५४	सेवाग्राही सहजीकरण शाखा
	१५.९.६ निकासी वा पैठारी संकेत नम्बर प्रदान गर्ने कार्यविधि परिमार्जन गर्ने।	परिमार्जित कार्य विधि																						३५४	सेवाग्राही सहजीकरण शाखा
१५.१०	आशिकुडा वर्ल्डमा आधारित नेपाल भन्सार स्वचालन प्रणाली (NECAS) को दिगोपन सुनिश्चित गर्ने।																							३३३४	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१५.१०.१ अध्ययन कार्यदल गठन गरी आवश्यकता आकलन र कार्यक्षेत्र पहिचान गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने	प्रतिवेदन तयार भएको हुनेछ।																						२१५४	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१५.१०.२ अड्डाडसँग सम्झौताको लागि समन्वय गर्ने	समन्वय भएको हुनेछ।																						४७२	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१५.१०.३ सम्झौताको खाका तयार गर्ने	सम्झौताको खाँका तयार भएको हुनेछ।																						२३६	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१५.१०.४ अड्डाडसँग सम्झौता गर्ने।	सम्झौता भएको हुनेछ।																						२३६	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
	१५.१०.५ सम्झौताको कार्यान्वयन गर्ने।	सम्झौता कार्यान्वयन भएको हुनेछ।																						२३६	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
१५.११	भन्सार प्रशासनको चल अचल सम्पत्ति र कर्मचारीसम्बन्धी अभिलेख अद्यावधिक गर्ने।																							२९२७०	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय															अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व					
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२					२०८२/८३				
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३			४	१	२	३	४
	१५.११.१ जफत गरिएका मालवस्तु लिलाम प्रक्रिया सम्बन्धी निर्देशिका बनाई लागू गर्ने।																						२८६२	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा
	❖ कार्यदल गठन गर्ने।	कार्यदल बैठकको माईन्युट।																					४७२	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
	❖ जफत भएका मालवस्तु लिलाम प्रक्रिया सम्बन्धी निर्देशिकाको मस्यौदा तयार गर्ने।	मस्यौदा उपलब्ध हुनेछ।																					२२७२	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
	❖ निर्देशिका स्वीकृत तथा कार्यान्वयन गर्ने।	स्वीकृत कार्यान्वयन योजना।																					११८	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा
	१५.११.२ वित्तीय व्यवस्था सुदृढ गर्ने।																						८४२५	आर्थिक प्रशासन शाखा
	❖ स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम बजेट कार्यान्वयन गर्ने।	बजेट बाँडफाँट प्रतिवेदन।																					३५४	आर्थिक प्रशासन शाखा
	❖ चौमासिक तथा वार्षिक वित्तीय प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्ने।	वित्तीय प्रगति प्रतिवेदन																					३५४	आर्थिक प्रशासन शाखा
	❖ वार्षिक कार्यक्रम र बजेट संशोधनको कार्य आवश्यकता अनुसार सम्पन्न गर्ने।	कार्यक्रम र बजेट संशोधन विवरण।																					३५४	आर्थिक प्रशासन शाखा
	❖ सम्बन्धित शाखा तथा कार्यालयसँग समन्वय गरी लेखा परीक्षणमा उठाइएका बेरूजु फछ्योट गर्ने।	वार्षिक बेरूजु फछ्योट विवरण।																					५९०	आर्थिक प्रशासन शाखा
	❖ LMBIS अद्यावधिक भएको विषयमा अभिमुखीकरण गर्ने।	अभिमुखीकरणको प्रतिवेदन।																					१८८८	आर्थिक प्रशासन शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप र कार्यहरू	लक्ष्य/कोसेदुङ्गा	समय																अनुमानित लागत (रु. '०००')	उत्तरदायित्व				
			२०७८/७९				२०७९/८०				२०८०/८१				२०८१/८२						२०८२/८३			
			१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४			१	२	३	४
	❖ वित्तीय जिम्मेवारी र उत्तरदायित्व सम्बन्धी कार्य निर्देशिका तयार गर्ने।	कार्य निर्देशिका।																					१७९४	आर्थिक प्रशासन शाखा
	❖ भन्सार कार्यालयहरूको बजेट खर्च अनुगमन गर्ने।	अनुगमन प्रतिवेदन।																					१२९८	आर्थिक प्रशासन शाखा
	❖ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने।	कार्यान्वयन प्रतिवेदन।																					१७९४	आर्थिक प्रशासन शाखा
	१५.११.३ खरिद व्यवस्था सुदृढ गर्ने।																						१६४४९	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा
	❖ खरिद विज्ञको व्यवस्था गर्ने।	खरिद विज्ञ कार्यरत हुनेछ।																					१०९०३	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा
	❖ खरिद योजना तयार गर्ने।	वार्षिक खरिद योजना।																					११८०	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा
	❖ खरिद कार्यको त्रैमासिक रूपमा समीक्षा गरी विभाग समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्ने।	अनुगमन प्रतिवेदन																					३१८६	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा
	❖ सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी कार्यहरू खरिद इकाईको समन्वयमा सम्पन्न गर्ने।	खरिद प्रतिवेदन।																					११८०	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा
	१५.११.४ भन्सार प्रशासन सम्बन्धी अभिलेख अद्यावधिक गर्ने।																						१५३४	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा
	❖ अचल भौतिक सम्पत्ति र जिन्सी अनुगमन गरी अभिलेख अद्यावधिक गर्ने।	अभिलेख अद्यावधिक हुनेछ।																					११८०	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा
	❖ कर्मचारीको अभिलेख अद्यावधिक गर्ने।	अद्यावधिक अभिलेख																					३५४	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा

अनुसूची ४ - योजना तर्जुमाको क्रममा सम्पन्न कार्यशाला र परामर्श बैठक

भन्सार विभागले सुधार तथा आधुनिकीकरण कार्यक्रमहरूलाई भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण कार्य योजनाहरूका आधारमा अगाडि बढाइरहेको छ। विक्रम सम्वत् २०६० सालमा तीनवर्षे कार्ययोजनाबाट सुरु भएको भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजनाको अभियानले हालसम्म निरन्तरता पाइरहेको छ। अहिले कार्यान्वयनमा रहेको पाँचौं भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण कार्य योजना २०७८ असारमा सम्पन्न भएकोले आ.व. २०७८/२०७९ देखि लागु हुने गरी छैटौं भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना तर्जुमा गरिएको हो। यो योजना तर्जुमा गर्दा अपनाइएका प्रक्रियाहरू आयोजना गरिएका कार्यशाला, बैठकहरू अन्तरक्रिया एवं परामर्श तथा छलफलहरूलाई क्रमबद्ध रूपमा देहायमा उल्लेख गरिएको छः

१. अवधारणापत्र तर्जुमा

१.१ भन्सार विभागमा बैठक

योजना तर्जुमा प्रारम्भ गर्नुपूर्व चालू योजना (२०७४-७८) का प्रमुख उपलब्धिको मूल्याङ्कन गरी उक्त अवधिमा सम्पन्न हुन नसकेका कतिपय महत्वपूर्ण उपलब्धिहरूलाई समेत आगामी योजनामा समावेश गर्ने र आगामी योजनाको दूरदृष्टि, मूल्य/मान्यता, प्रभाव (लक्ष्य), उद्देश्य र रणनीति सहितको अवधारणापत्र तर्जुमा गरिएको थियो। उक्त अवधारणापत्र तर्जुमा गर्ने सिलसिलामा सर्वप्रथम २०७७ साल कार्तिक २५ गते भन्सार विभागका महानिर्देशक श्री सुमन दाहालको संयोजकत्वमा भन्सार विभागमा देहायका पदाधिकारी एवं विज्ञहरूको सहभागितामा बैठक बसी बैठकको निर्णय एवं मार्ग दर्शन अनुसार कार्य प्रारम्भ गरिएको थियोः

सि.नं.	नाम	पद	संस्थाको नाम
१	श्री सुमन दाहाल	महानिर्देशक	भन्सार विभाग
२	श्री श्याम प्रसाद भण्डारी	उपमहानिर्देशक	भन्सार विभाग
३	श्री भूमिराम शर्मा	उपमहानिर्देशक	भन्सार विभाग
४	श्री शम्भु मरासिनी	प्रमुख भन्सार प्रशासक	त्रि.वि.स्थल भन्सार कार्यालय
५	श्री मुक्तिराम आचार्य	निर्देशक	भन्सार विभाग
६	श्री भरतमणि सापकोटा	शाखा अधिकृत	भन्सार विभाग
७	श्री कपिलदेव घिमिरे	परामर्शदाता	एडीबी
८	श्री श्याम प्रसाद दाहाल	परामर्शदाता	एडीबी
९	श्री कुलराज ज्ञवाली	परामर्शदाता	एडीबी

१.२ वीरगञ्जमा परामर्श बैठक

२०७७ साल मङ्सिर २६ गते राजस्व सचिवज्यूको नेतृत्वमा वीरगञ्ज भन्सार कार्यालय र सुक्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालयको अनुगमनको अवसरमा पाँचौं भन्सार सुधार योजनाको उपलब्धि र छैटौं भन्सार सुधार योजनाको तर्जुमा गर्दा समेट्नु पर्ने विषयका सम्बन्धमा परामर्श गरिएको थियो। उक्त परामर्श बैठकमा देहायका पदाधिकारीहरूको उपस्थिति रहेको थियो:

सि.नं.	पद	नाम	संस्थाको नाम
१	सचिव (राजस्व)	श्री राम शरण पुडासैनी	अर्थ मन्त्रालय
२	सहसचिव	श्री रामेश्वर दंगाल	अर्थ मन्त्रालय
३	महानिर्देशक	श्री सुमन दाहाल	भन्सार विभाग
४	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	श्री आसमान तामाङ	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, पर्सा
५	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	श्री दीपकराज ढकाल	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बारा
६	प्रमुख भन्सार प्रशासक	श्री महेश आचार्य	वीरगञ्ज भन्सार कार्यालय
७	निर्देशक	श्री पुण्य विक्रम खड्का	भन्सार विभाग
८	प्रमुख भन्सार अधिकृत	श्री हरिहर पौडेल	वीरगञ्ज भन्सार कार्यालय
९	प्रमुख भन्सार अधिकृत	डा. श्री लाल बहादुर खत्री	सुक्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालय
१०	प्रमुख कर अधिकृत	श्री सुनिल कुमार यादव	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, पर्सा
११	प्रमुख कर अधिकृत	श्री नारायण भण्डारी	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, सिमरा
१२	प्रहरी उपरीक्षक	श्री गंगा पन्त	जि. प्र. का. पर्सा
१३	प्रहरी उपरीक्षक	श्री कृष्ण पंगेनी	जि. प्र. का. बारा
१४	प्रहरी उपरीक्षक	श्री राजेन्द्र खड्का	नं १३ स.प्र.ब.ने हे क्वा. पर्सा
१५	प्रहरी उपरीक्षक	श्री रविनराज कर्णजित	नं १२ स.प्र.ब.ने हे क्वा.बारा
१६	प्रमुख अनुसन्धान अधिकृत	श्री रामबाबु चौधरी	राष्ट्रिय अनुसन्धान, पर्सा
१७	शाखा अधिकृत	श्री उद्धव ढुङ्गाना	भन्सार विभाग
१८	भन्सार अधिकृत	श्री रमेश सुकमनी	वीरगञ्ज भन्सार कार्यालय
१९	लेखा अधिकृत	श्री कपिल अर्याल	वीरगञ्ज भन्सार कार्यालय
२०	स.प्र.नि.	श्री सुवर्ण बहादुर बम	बी.ओ.पी. पर्सा
२१	नायब सुब्बा	श्री प्रकाश गौतम	वीरगञ्ज भन्सार कार्यालय
२२	लेखापाल	श्री माधव प्रसाद भट्टराई	वीरगञ्ज भन्सार कार्यालय

१.३ भन्सार कार्यालयका प्रमुखहरूसँग परामर्श

योजनाको अवधारणा र आगामी योजनाको तर्जुमा विषयमा २०७७ साल पुस ५ गते निम्न ८ भन्सार कार्यालयका प्रमुखहरूसँग भर्चुअल प्लेटफर्ममा परामर्श गरियो:

सि.नं.	नाम	पद	संस्थाको नाम
१	श्री महेश आचार्य	प्रमुख भन्सार प्रशासक	वीरगञ्ज भन्सार कार्यालय
२	श्री शिव प्रसाद भण्डारी	प्रमुख भन्सार अधिकृत	विराटनगर भन्सार कार्यालय
३	श्री ध्रुवराज विश्वकर्मा	प्रमुख भन्सार अधिकृत	मेची भन्सार कार्यालय
४	श्री लाल बहादुर खत्री	प्रमुख भन्सार अधिकृत	सुक्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालय
५	श्री मणिराम पौडेल	प्रमुख भन्सार अधिकृत	भैरहवा भन्सार कार्यालय
६	श्री जनार्दन पौडेल	प्रमुख भन्सार अधिकृत	कृष्णनगर भन्सार कार्यालय
७	श्री जय बहादुर भण्डारी	प्रमुख भन्सार अधिकृत	नेपालगञ्ज भन्सार कार्यालय
८	श्री नर बहादुर थापा	प्रमुख भन्सार अधिकृत	कैलाली भन्सार कार्यालय

१.४ अवधारणापत्र सम्बन्धमा सरोकारवालाहरूसँग परामर्श बैठक

२०७७ माघ ९ गते भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना सम्बन्धमा तयार गरिएको अवधारणापत्र उपर छलफल र सुझाव सङ्कलन गर्न सरोकारवालाहरूसँग परामर्श बैठक आयोजना गरियो। सो कार्यक्रममा देहाय बमोजिम विभिन्न सरकारी निकायका पदाधिकारीहरू तथा निजी क्षेत्रका विभिन्न संघ संस्थाको प्रतिनिधित्व रहेको थियो:

सि.नं.	नाम	पद	संस्थाको नाम
१	श्री सुमन दाहाल	महानिर्देशक	भन्सार विभाग
२	श्री श्याम प्रसाद भण्डारी	उपमहानिर्देशक	भन्सार विभाग
३	श्री भूमिराम शर्मा	उपमहानिर्देशक	भन्सार विभाग
४	श्री शम्भु मरासिनी	प्रमुख भन्सार प्रशासक	त्रि.वि. स्थल भन्सार कार्यालय
५	श्री विष्णुराज ढकाल	प्रमुख भन्सार जाँचपास परीक्षण प्रशासक	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय
६	श्री गोपाल खत्री	उपसचिव	अर्थ मन्त्रालय
७	श्री भीम प्रसाद अधिकारी	निर्देशक	भन्सार विभाग
८	श्री अच्युतप्रसाद शिवाकोटी	निर्देशक	भन्सार विभाग
९	श्री शिशिर घिमिरे	निर्देशक	भन्सार विभाग
१०	श्री कमल कुमार भट्टराई	निर्देशक	भन्सार विभाग
११	श्री ज्ञानेन्द्र राज ढकाल	निर्देशक	भन्सार विभाग

सि.नं.	नाम	पद	संस्थाको नाम
१२	श्री गणेश प्रसाद अर्याल	निर्देशक	भन्सार विभाग
१३	श्री पुण्य विक्रम खड्का	निर्देशक	भन्सार विभाग
१४	श्री केशर बहादुर पण्डित	निर्देशक	भन्सार विभाग
१५	श्री सूर्य प्रसाद सेडाई	निर्देशक	भन्सार विभाग
१६	श्री रोमकान्त काफ्ले	निर्देशक	भन्सार विभाग
१७	श्री मोहन खजुम चोङ्गबाङ	निर्देशक	भन्सार विभाग
१८	श्री ईश्वर प्रसाद कोईराला	निर्देशक	भन्सार विभाग
१९	श्री अनुप न्यौपाने	निर्देशक	भन्सार विभाग
२०	श्री मान बहादुर पौडेल	निर्देशक	भन्सार विभाग
२१	श्री जनार्दन आचार्य	प्रमुख भन्सार परीक्षक	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय
२२	श्री अर्जुन ढकाल	निर्देशक	आन्तरिक राजस्व विभाग
२३	श्री उमेश श्रेष्ठ	निर्देशक	राजस्व अनुसन्धान विभाग
२४	श्री मोदनाथ गौतम	वरिष्ठ अधिकृत	पशुसेवा विभाग
२५	श्री फणिन्द्र राज देवकोटा	वरिष्ठ अधिकृत	प्लाण्ट क्वारेण्टाईन व्यवस्थापन केन्द्र
२६	श्री हेमन्त गौतम	वरिष्ठ अधिकृत	खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण विभाग
२७	श्री शान्ती मल्ल	शाखा अधिकृत	व्यापार तथा निकासी प्रवर्द्धन केन्द्र
२८	श्री शान्ता बुढाथोकी	वरिष्ठ अधिकृत	नेपाल इण्टरमोडल यातायात विकास समिति
२९	श्री निरज राई	कार्यकारी सदस्य (भन्सार)	नेपाल चेम्बर अफ कमर्श
३०	श्री विष्णुमणि खनाल	महासचिव	नेपाल भन्सार एजेण्ट महासंघ
३१	श्री अञ्जना श्रेष्ठ	प्रहरी नायब उपरीक्षक	नेपाल प्रहरी
३२	श्री राज कुमार श्रेष्ठ	प्रहरी नायब उपरीक्षक	सशस्त्र प्रहरी बल
३३	श्री प्रेमलाल ज्ञवाली	उपनिर्देशक	नेपाल राष्ट्र बैङ्क
३४	श्री मदन मित्तल	महासचिव	नेपाल समुद्रपार निकासी पैठारी संघ
३५	श्री गोपाल प्रसाद भट्टराई	शाखा अधिकृत	अर्थ मन्त्रालय

सि.नं.	नाम	पद	संस्थाको नाम
३६	श्री भरतमणि सापकोटा	शाखा अधिकृत	भन्सार विभाग
३७	श्री श्याम प्रसाद दाहाल	परामर्शदाता	एडीबी
३८	श्री कपिल घिमिरे	परामर्शदाता	एडीबी
३९	श्री कुलराज ज्ञवाली	परामर्शदाता	एडीबी
४०	श्री मन्देश महर्जन	परामर्शदाता	एडीबी
४१	श्री फर्श बहादुर राई	नायब सुब्बा	भन्सार विभाग
४२	श्री राधा देवी शर्मा	अधिकृत	कृषि मन्त्रालय
४३	श्री सविन पौडेल	नायब सुब्बा	भन्सार विभाग
४४	श्री मधु खनाल	नायब सुब्बा	भन्सार विभाग

२. योजना तर्जुमा कार्य समूह गठन र बैठक

भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना (२०७८/७९-२०८२/८३) तयारीका लागि उपमहानिर्देशक, श्री श्याम प्रसाद भण्डारीको संयोजकत्वमा मिति २०७७ साल भाद्र ८ गते देहाय बमोजिमको कार्य समूह गठन भएको थियो। उक्त कार्य समूहले योजना तर्जुमाको लागि निरन्तर मार्ग दर्शन र अनुगमन गरेको थियो। कार्य समूहले आवश्यकता अनुसार विभिन्न मितिमा साप्ताहिक तथा मासिक रूपमा बैठकहरू सम्पन्न गरियो। कार्य समूहको गठन देहायबमोजिम छः

सि.नं	पद	नाम/शाखा/संस्था	जिम्मेवारी
१	उपमहानिर्देशक	श्री श्याम प्रसाद भण्डारी, भन्सार विभाग	संयोजक
२	निर्देशक	नीति तथा महशुल शाखा, भन्सार विभाग	सदस्य
३	निर्देशक	वर्गीकरण तथा पुनरावलोकन शाखा भन्सार विभाग	सदस्य
	निर्देशक	भन्सार सुधार तथा अन्तरराष्ट्रिय सम्बन्ध शाखा, भन्सार विभाग	सदस्य
५	निर्देशक	भन्सार मूल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन शाखा भन्सार विभाग	सदस्य
६	निर्देशक	सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा, भन्सार विभाग	सदस्य
७	निर्देशक	प्रयोगशाला शाखा, भन्सार विभाग	सदस्य
८	निर्देशक	अनुसन्धान तथा अनुपालन शाखा, भन्सार विभाग	सदस्य
९	निर्देशक	नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणाली, भन्सार विभाग	सदस्य
१०	निर्देशक	जोखिम व्यवस्थापन शाखा, भन्सार विभाग	सदस्य
११	निर्देशक	अनुगमन शाखा, भन्सार विभाग	सदस्य

सि.नं	पद	नाम/शाखा/संस्था	जिम्मेवारी
१२	निर्देशक	आर्थिक प्रशासन शाखा, भन्सार विभाग	सदस्य
१३	निर्देशक	तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा, भन्सार विभाग	सदस्य
१४	निर्देशक	सूचना प्रविधि शाखा, भन्सार विभाग	सदस्य
१५	निर्देशक	सेवाग्राही सहजीकरण शाखा, भन्सार विभाग	सदस्य
१६	उपसचिव	अर्थ मन्त्रालय	सदस्य
१७	परामर्शदाता	श्री श्याम प्रसाद दाहाल, एडीबी	सदस्य
१८	परामर्शदाता	श्री कुलराज ज्ञवाली, एडीबी	सदस्य
१९	शाखा अधिकृत	भन्सार सुधार तथा अन्तरराष्ट्रिय सम्बन्ध शाखा, भन्सार विभाग	सदस्यसचिव

३. योजनाको प्रारम्भिक मस्यौदाको तयारी कार्यशाला तथा परामर्श बैठक

३.१ नगरकोटमा कार्यशालाको आयोजना

योजनाको अवधारणापत्र एवं प्रारम्भिक मस्यौदा तयारीको हरेक चरण र अन्तिम मस्यौदा तयारी गर्दा अर्थ मन्त्रालय, भन्सार विभागका सबै शाखाहरू र विभाग अन्तरगतका कार्यालयका प्रमुखहरूसंग विस्तृत रूपमा छलफल गरिएको थियो। यसैक्रममा २०७७ साल माघ ३० गते देखि फागुन २ गतेसम्म देहायका पदाधिकारीहरूको उपस्थिति एवं सहभागितामा भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना (२०७८-८३) तर्जुमा सम्बन्धमा नगरकोटमा एक कार्यशालाको आयोजना गरी सम्पन्न गरिएको थियो।

सि.नं.	पद	नाम	संस्थाको नाम
१	सचिव (राजस्व)	श्री रामशरण पुडासैनी	अर्थ मन्त्रालय
२	सहसचिव	श्री रामेश्वर दंगाल	अर्थ मन्त्रालय
३	सहसचिव	श्री वावुराम भण्डारी	अर्थ मन्त्रालय
४	महानिर्देशक	श्री सुमन दाहाल	भन्सार विभाग
५	महानिर्देशक	श्री दीर्घराज मैनाली	राजस्व अनुसन्धान विभाग
६	उपमहानिर्देशक	श्री श्याम प्रसाद भण्डारी	भन्सार विभाग
७	उपमहानिर्देशक	श्री भूमिराम शर्मा	भन्सार विभाग
८	प्रमुख भन्सार प्रशासक	श्री शम्भु मरासिनी	त्रि.वि.स्थल भन्सार कार्यालय
९	प्रमुख भन्सार प्रशासक	श्री महेश आचार्य	वीरगञ्ज भन्सार कार्यालय
१०	प्रमुख भन्सार परीक्षण प्रशासक	श्री विष्णुराज ढकाल	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय
११	उपसचिव	श्री गोपाल खत्री	अर्थ मन्त्रालय

सि.नं.	पद	नाम	संस्थाको नाम
१२	उपसचिव	श्री झइन्द्र प्रसाद गुरागाई	अर्थ मन्त्रालय
१३	निर्देशक	श्री केशर बहादुर पण्डित	भन्सार विभाग
१४	निर्देशक	श्री रोमकान्त काफ्ले	भन्सार विभाग
१५	निर्देशक	श्री भीम प्रसाद अधिकारी	भन्सार विभाग
१६	निर्देशक	श्री शिशिर घिमिरे	भन्सार विभाग
१७	निर्देशक	श्री गणेश प्रसाद अर्याल	भन्सार विभाग
१८	निर्देशक	श्री ज्ञानेन्द्र राज ढकाल	भन्सार विभाग
१९	निर्देशक	श्री कमल कुमार भट्टराई	भन्सार विभाग
२०	निर्देशक	श्री मान बहादुर पौडेल	भन्सार विभाग
२१	निर्देशक	श्री पुण्य विक्रम खड्का	भन्सार विभाग
२२	निर्देशक	श्री सूर्य प्रसाद सेडाई	भन्सार विभाग
२३	निर्देशक	श्री अनुप न्यौपाने	भन्सार विभाग
२४	निर्देशक	श्री ईश्वर प्रसाद कोईराला	भन्सार विभाग
२५	शाखा अधिकृत	श्री गोपाल प्रसाद भट्टराई	अर्थ मन्त्रालय
२६	शाखा अधिकृत	श्री भरतमणि सापकोटा	भन्सार विभाग
२७	कम्प्युटर अधिकृत	श्री अरूण पौडेल	भन्सार विभाग
२८	शाखा अधिकृत	श्री उपेन्द्र लामिछाने	भन्सार विभाग
२९	कानून अधिकृत	श्री राजन खनाल	भन्सार विभाग
३०	परामर्शदाता	श्री श्याम दाहाल	एडीबी
३१	परामर्शदाता	श्री कुलराज ज्ञवाली	एडीबी
३२	परामर्शदाता	श्री कपिल घिमिरे	एडीबी
३३	परामर्शदाता	श्री यादव अर्याल	एडीबी
३४	परामर्शदाता	श्री मित्रलाल रेग्मी	एडीबी
३५	परामर्शदाता	श्री शंकरकृष्ण श्रेष्ठ	एडीबी
३६	परामर्शदाता	श्री मन्देश महरजन	एडीबी

३.२ धनगढीमा परामर्श बैठक

२०७७ माघ १९ गते धनगढीमा भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना तयारीको सन्दर्भमा सरोकारवालासँगको परामर्श बैठक आयोजना गरियो। परामर्श बैठकमा भन्सार कार्यालय, अन्य सरकारी कार्यालय, विभिन्न व्यवसायी संघ संस्थाहरूका प्रतिनिधिहरू एवं व्यापारीहरू सहभागी हुनुहुन्थ्यो। सहभागीहरूको विवरण निम्नअनुसार छः

सिनं	नाम	पद	संस्थाको नाम
१.	श्री श्याम प्रसाद भण्डारी	उपमहानिर्देशक	भन्सार विभाग
२.	श्री कमल कुमार भट्टराई	निर्देशक	भन्सार विभाग
३.	श्री नर बहादुर थापा	प्रमुख भन्सार अधिकृत	कैलाली भन्सार कार्यालय, धनगढी
४.	श्री चन्द्र कुमार श्रेष्ठ	प्रमुख कर अधिकृत	अन्तरिक राजस्व कार्यालय, कैलाली
५.	श्री पुष्पराज कुँवर	अध्यक्ष	उद्योग वाणिज्य संघ कैलाली
६.	श्री परमानन्द जोशी	भन्सार अधिकृत	कैलाली भन्सार कार्यालय
७.	श्री फणिन्द्र खतिवडा	भन्सार अधिकृत	कैलाली भन्सार कार्यालय
८.	श्री अम्बिका के. सी	भन्सार अधिकृत	कैलाली भन्सार कार्यालय
९.	श्री गोमा अधिकारी	कार्यकारी सदस्य	उद्योग वाणिज्य संघ कैलाली
१०.	श्री सिद्धिराज पनेरू	सचिव	उद्योग वाणिज्य संघ कैलाली
११.	श्री राधिका चौधरी	सदस्य	उद्योग वाणिज्य संघ कैलाली
१२.	श्री कोपिला कुँवर	सदस्य	उद्योग वाणिज्य संघ कैलाली
१३.	श्री यमुना सिग्देल	सचिव	धनगढी थोक व्यापार संघ
१४.	श्री स्वयेन्द्र राठी	अध्यक्ष	कैलाली हार्डवेयर संघ
१५.	श्री यज्ञ उपाध्याय	अध्यक्ष	आयात व्यापार संघ
१६.	श्री दिपेश खतिवडा	व्यवसायी	डि यस ट्रेडर्स
१७.	श्री दमन प्रसाद श्रेष्ठ	रा. प. अ. प्रथम श्रेणी	भेटेनरी चेक पोष्ट
१८.	श्री सुरेन्द्र कुमार बोहरा	कार्यकारी सदस्य	कैलाली उद्योग वाणिज्य संघ
१९.	श्री पुष्कर ओझा	प्रथम उपाध्यक्ष	कैलाली उद्योग वाणिज्य संघ
२०.	श्री हरिकला उप्रेती	नायब सुब्बा	कैलाली भन्सार कार्यालय
२१.	श्री रूद्री खनाल	नायब सुब्बा	कैलाली भन्सार कार्यालय
२२.	श्री जानकी ओली	नायब सुब्बा	कैलाली भन्सार कार्यालय
२३.	श्री द्रोण प्रसाद भट्टराई	नायब सुब्बा	कैलाली भन्सार कार्यालय
२४.	श्री ओम प्रकाश केसी	नायब सुब्बा	कैलाली भन्सार कार्यालय

सिनं	नाम	पद	संस्थाको नाम
२५.	श्री नारायण भण्डारी	नायब सुब्बा	कैलाली भन्सार कार्यालय
२६.	श्री हरि गुरागाँई	नायब सुब्बा	कैलाली भन्सार कार्यालय
२७.	श्री वावुराम बेलम्पाकी	नायब सुब्बा	कैलाली भन्सार कार्यालय

३.३ कञ्चनपुरमा परामर्श बैठक

२०७७ साल माघ २० गते कञ्चनपुरमा भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना तयारीको सन्दर्भमा सरोकारवालासँगको परामर्श बैठक आयोजना गरियो। परामर्श बैठकमा भन्सार कार्यालय, अन्य सरकारी कार्यालय, विभिन्न व्यवसायिक संघ संस्थाहरूका प्रतिनिधिहरू एवं व्यापारीहरू सहभागी हुनुहुन्थ्यो। सहभागीहरूको विवरण निम्नानुसार छः

सि नं	नाम	पद	संस्थाको नाम
१.	श्री श्याम प्रसाद भण्डारी	उपमहानिर्देशक	भन्सार विभाग
२.	श्री कमल कुमार भट्टराई	निर्देशक	भन्सार विभाग
३.	श्री मिमांस अधिकारी	प्रमुख भन्सार अधिकृत	कञ्चनपुर भन्सार कार्यालय
४.	श्री रामहरि ज्ञवाली	प्रमुख कर अधिकृत	आ. रा.का. कञ्चनपुर
५.	श्री भरतमणि पोखरेल	नायब सुब्बा	कञ्चनपुर भन्सार कार्यालय
६.	श्री गोविन्द प्रसाद पौडेल	नायब सुब्बा	कञ्चनपुर भन्सार कार्यालय
७.	श्री फणिन्द्र खतिवडा	नायब सुब्बा	कञ्चनपुर भन्सार कार्यालय
८.	श्री सविना वान	नायब सुब्बा	कञ्चनपुर भन्सार कार्यालय
९.	श्री देवदत्त विष्ट	अधिकृत	पशु क्वारेण्टाईन कारेयालय
१०.	श्री पदम सिंह भण्डारी	प्रहरी निरीक्षक	शशस्त्र प्रहरी बल
११.	श्री नारायण सिंह रावत	प्राविधिक सहायक	खाद्य नि.पै. गुणस्तर प्रमाणीकरण कार्यालय
१२.	श्री रमेश नाथ	प्र.ना.नि.	क्षेत्रीय प्रहरी कार्यालय
१३.	श्री विवेक राज जोशी	व्यवसायी	कञ्चनपुर उद्योग वाणिज्य संघ
१४.	श्री भुमिका लेखक	नायब सुब्बा	कञ्चनपुर भन्सार कार्यालय
१५.	श्री जितेन्द्र प्रसाद जोशी	नायब सुब्बा	कञ्चनपुर भन्सार कार्यालय
१६.	श्री केशव राज विष्ट	कम्प्युटर अधिकृत	कञ्चनपुर भन्सार कार्यालय
१७.	श्री कमल सिंह खड्का	नायब सुब्बा	कञ्चनपुर भन्सार कार्यालय

सि नं	नाम	पद	संस्थाको नाम
१८.	श्री दम बहादुर विष्ट	भन्सार एजेण्ट	कञ्चनपुर भन्सार एजेण्ट संघ
१९.	श्री कर्म सिंह वोहरा	नायब सुब्बा	कञ्चनपुर भन्सार कार्यालय
२०.	श्री प्रदिप कुमार रावल	नायब सुब्बा	कञ्चनपुर भन्सार कार्यालय
२१.	श्री विर बहादुर थापा	नायब सुब्बा	कञ्चनपुर भन्सार कार्यालय
२२.	श्री प्रमोद थगुना	प्लाण्ट क्वारेण्टाईन अधिकृत	कञ्चनपुर क्वारेण्टाईन कार्यालय

३.४ नेपालगञ्जमा परामर्श बैठक

२०७७ साल माघ २२ गते नेपालगञ्जमा भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना तर्जुमाको सन्दर्भमा सरोकारवालासँग परामर्श बैठक आयोजना गरियो। परामर्श बैठकमा भन्सार कार्यालय, अन्य सरकारी कार्यालय, विभिन्न व्यवसायिक संघ संस्थाहरूका प्रतिनिधिहरू एवं व्यापारीहरू सहभागी हुनुहुन्थ्यो। सहभागीहरूको विवरण देहाय बमोजिम छः

सि नं	नाम	पद	संस्थाको नाम
१.	श्याम प्रसाद भण्डारी	उपमहानिर्देशक	भन्सार विभाग
२.	कमल कुमार भट्टराई	निर्देशक	भन्सार विभाग
३.	जय बहादुर भण्डारी	प्रमुख भन्सार अधिकृत	नेपालगञ्ज भन्सार कार्यालय
४.	रमेश खतिवडा	भन्सार अधिकृत	नेपालगञ्ज भन्सार कार्यालय
५.	भरतमणि सापकोटा	शाखा अधिकृत	भन्सार विभाग
६.	अब्दुल याकुब मन्सुरी	अध्यक्ष	नेपालगञ्ज उद्योग वाणिज्य संघ
७.	तिलक प्रसाद धमला	अधिकृत	पशु क्वारेण्टाईन कार्यालय
८.	एकराज बुडाथोकी	का. मु. प्रमुख	खाद्य नि.पै. गुणस्तर प्रमाणीकरण कार्यालय
९.	थमन बहादुर कार्की	सिनियर प्लाण्ट प्रोटेक्सन अधिकृत	प्लाण्ट प्रोटेक्सन कार्यालय
१०.	सतिश कुमार अग्रवाल	अध्यक्ष	बाँके उद्योग वाणिज्य संघ
११.	मिसवाहुल हग अन्सारी	व्यवसायी	जिटिसि नेपालगञ्ज
१२.	नविन शर्मा	व्यवसायी	आईपि रोडलाईन्स

सि नं	नाम	पद	संस्थाको नाम
१३.	उत्तम कुमार श्रेष्ठ	भन्सार एजेण्ट	नेपालगञ्ज भन्सार एजेण्ट संघ
१४.	अर्जुन शर्मा	भन्सार एजेण्ट	नेपालगञ्ज एजेण्ट संघ
१५.	मुल्लि राव	भन्सार एजेण्ट	नेपालगञ्ज एजेण्ट संघ
१६.	वर्ति राज गिरी	नायब सुब्बा	नेपालगञ्ज भन्सार कार्यालय
१७.	अब्दुल करिम खान	प्रतिनिधि	नेपालगञ्ज एजेण्ट संघ
१८.	वावुराम वस्याल	नायब सुब्बा	नेपालगञ्ज भन्सार कार्यालय
१९.	हिमराज ओली	नायब सुब्बा	नेपालगञ्ज भन्सार कार्यालय
२०.	विष्णुमणि शर्मा	नायब सुब्बा	नेपालगञ्ज भन्सार कार्यालय
२१.	खड्ग बहादुर माझी	नायब सुब्बा	नेपालगञ्ज भन्सार कार्यालय
२२.	मोहम्मद सलिम सिद्धिकी	एजेण्ट	नेपालगञ्ज एजेण्ट संघ

३.५ भैरहवामा परामर्श बैठक

२०७७ साल माघ २३ गते भैरहवामा भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना तयारीको सन्दर्भमा सरोकारवालासँग परामर्श बैठक आयोजना गरियो। परामर्श बैठकमा देहाय बमोजिमका सरकारी निकायका पदाधिकारीहरू र निजी क्षेत्रको सहभागिता रहेको थियो:

सि नं	नाम	पद	संस्थाको नाम
१	श्री रामेश्वर दंगाल	सहसचिव	अर्थ मन्त्रालय
२	श्री श्याम प्रसाद भण्डारी	उपमहानिर्देशक	भन्सार विभाग
३	श्री मुक्ति प्रसाद पाण्डे	उपमहानिर्देशक	आन्तरिक राजस्व विभाग
४	श्री मणिराम पौडेल	प्रमुख भन्सार अधिकृत	भैरहवा भन्सार कार्यालय
५	श्री कुलदिप घिमिरे	वरिष्ठ प्लाण्ट प्रोटेक्सन अधिकृत	प्लाण्ट प्रोटेक्सन कार्यालय
६	श्री हिमलाल शर्मा	भन्सार अधिकृत	भैरहवा भन्सार कार्यालय
७	श्री भिमराज आडदम्बे	भन्सार अधिकृत	भैरहवा भन्सार कार्यालय
८	श्री मोहन राज भट्ट,	भन्सार अधिकृत	भैरहवा भन्सार कार्यालय
९	श्री पुर्ण प्रसाद लम्साल	भन्सार अधिकृत	भैरहवा भन्सार कार्यालय
१०	श्री रूपक कुमार पोखरेल	भन्सार अधिकृत	भैरहवा भन्सार कार्यालय

सि नं	नाम	पद	संस्थाको नाम
११	श्री दिपेन्द्र कुमार झा	भन्सार अधिकृत	भैरहवा भन्सार कार्यालय
१२	श्री दिल्लु प्रसाद शर्मा	भन्सार अधिकृत	भैरहवा भन्सार कार्यालय
१३	श्री ईश्वरी अधिकारी	प्रहरी निरीक्षक	एरिया प्रहरी कार्यालय
१४	श्री भरतमणि सापकोटा	शाखा अधिकृत	भन्सार विभाग
१५	श्री रयाज दाखी	व्यवस्थापक	ट्रान्स नेपाल
१६	श्री दिपक कुँवर,	कार्यालय प्रमुख	खाद्य नि.पै. गुणस्तर प्रमाणीकरण कार्यालय
१७	श्री ठाकुर कुमार श्रेष्ठ	उपाध्यक्ष	सिद्धार्थ उद्योग वाणिज्य संघ
१८	श्री भिष्म प्रसाद न्यौपाने	उपाध्यक्ष,	सिद्धार्थ उद्योग वाणिज्य संघ
१९	श्री सञ्जय कुमार श्रेष्ठ	सचिव	नेपाल भन्सार एजेण्ट संघ, भैरहवा
२०	श्री प्रकाश	प्रतिनिधि	नेपाल भन्सार एजेण्ट संघ, भैरहवा
२१	श्री प्राचीन थैव	भन्सार एजेण्ट	नेपाल भन्सार एजेण्ट संघ, भैरहवा
२२	श्री असिम न्यौपाने	अध्यक्ष	नेपाल भन्सार एजेण्ट संघ, भैरहवा
२३	श्री दिपक कुमार पौडेल	उपाध्यक्ष	नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ लुम्बिनी प्रदेश
२४	श्री कुल प्रसाद न्यौपाने	अध्यक्ष	सिद्धार्थ उद्योग वाणिज्य संघ
२५	श्री जगदिश अर्याल	कम्प्युटर अपरेटर	भैरहवा भन्सार कार्यालय
२६	श्री कृष्ण प्रसाद घिमिरे	भन्सार एजेण्ट	नेपाल भन्सार एजेण्ट संघ, भैरहवा
२७	श्री लक्ष्मण घिमिरे	भन्सार एजेण्ट	नेपाल भन्सार एजेण्ट संघ, भैरहवा
२८	श्री नारायण प्रसाद भण्डारी	प्रतिनिधि	उद्योग व्यापार संघ

सि नं	नाम	पद	संस्थाको नाम
२९	श्री सुमन शर्मा	भन्सार एजेन्ट	नेपाल भन्सार एजेण्ट संघ, भैरहवा
३०	श्री रामकृष्ण श्रेष्ठ	नायब सुब्बा	भैरहवा भन्सार कार्यालय
३१	श्री सुदर्शन न्यौपाने	नायब सुब्बा	भैरहवा भन्सार कार्यालय
३२	श्री भोजराज रेग्मी	नायब सुब्बा	भैरहवा भन्सार कार्यालय
३३	श्री जिवन नेपाल	नायब सुब्बा	भैरहवा भन्सार कार्यालय
३४	श्री मदन राज जोशी	नायब सुब्बा	भैरहवा भन्सार कार्यालय
३५	श्री शुक्र दर्शन ढुंगाना	नायब सुब्बा	भैरहवा भन्सार कार्यालय

३.६ विराटनगरमा परामर्श बैठक

२०७८ साल वैशाख १० गते विराटनगरमा भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना (२०७८-२०८३) तर्जुमाका सम्बन्धमा सरोकारवालासँग परामर्श बैठक आयोजना गरियो। परामर्श बैठकमा भन्सार कार्यालय र अन्य सरकारी कार्यालयका प्रतिनिधिहरू सहभागी हुनुहुन्थ्यो। सहभागीहरूको विवरण निम्न अनुसार छः

सि नं	नाम	पद	संस्थाको नाम
१.	श्री श्याम प्रसाद भण्डारी	उपमहानिर्देशक	भन्सार विभाग
२.	श्री कमल कुमार भट्टराई	निर्देशक	भन्सार विभाग
३.	शिव प्रसाद भण्डारी	प्रमुख भन्सार अधिकृत	विराटनगर भन्सार कार्यालय
४.	श्री गोपि कृष्ण उप्रेती	भन्सार अधिकृत	विराटनगर भन्सार कार्यालय
५.	श्री राम प्रसाद पोखरेल	भन्सार अधिकृत	विराटनगर भन्सार कार्यालय
६.	श्री तेजमणि काफ्ले	भन्सार अधिकृत	विराटनगर भन्सार कार्यालय
७.	श्री नाथ बहादुर सापकोटा	भन्सार अधिकृत	विराटनगर भन्सार कार्यालय
८.	श्री चण्डि राज खत्री	कम्प्युटर अधिकृत	विराटनगर भन्सार कार्यालय
९.	श्री केश बहादुर डगौरा	नायब सुब्बा	विराटनगर भन्सार कार्यालय
१०.	श्री सञ्जिव पराजुली	नायब सुब्बा	विराटनगर भन्सार कार्यालय
११.	श्री सालिकराम ढुङ्गेल	नायब सुब्बा	विराटनगर भन्सार कार्यालय
१२.	श्री अमित तिवारी	नायब सुब्बा	विराटनगर भन्सार कार्यालय

सि नं	नाम	पद	संस्थाको नाम
१३.	श्री सन्तोष यादव	कम्प्युटर अधिकृत	विराटनगर भन्सार कार्यालय
१४.	श्री शुशिल प्रसाद निरौला	नायब सुब्बा	विराटनगर भन्सार कार्यालय
१५.	श्री तेज प्रसाद खनाल	नायब सुब्बा	विराटनगर भन्सार कार्यालय
१६.	श्री राजु कुमार के सि	नायब सुब्बा	विराटनगर भन्सार कार्यालय
१७.	श्री लोकेन्द्र बहादुर सिंह	नायब सुब्बा	विराटनगर भन्सार कार्यालय
१८.	श्री जिवन हमाल	नायब सुब्बा	विराटनगर भन्सार कार्यालय
१९.	श्री प्रमिला ढकाल	नायब सुब्बा	विराटनगर भन्सार कार्यालय
२०.	श्री सावित्री तिमल्सिना	नायब सुब्बा	विराटनगर भन्सार कार्यालय
२१.	श्री प्रमोद भण्डारी	नायब सुब्बा	विराटनगर भन्सार कार्यालय
२२.	श्री अम्बिका आचार्य	नायब सुब्बा	विराटनगर भन्सार कार्यालय
२३.	श्री शक्ती जोशी राई	नायब सुब्बा	विराटनगर भन्सार कार्यालय
२४.	श्री मातृका चापागाई	नायब सुब्बा	विराटनगर भन्सार कार्यालय
२५.	श्री श्याम कुमार साह	भन्सार संकेत निरीक्षक	विराटनगर भन्सार कार्यालय
२६.	श्री विशाल भण्डारी	नायब सुब्बा	विराटनगर भन्सार कार्यालय
२७.	श्री कुल प्रसाद शर्मा	नायब सुब्बा	विराटनगर भन्सार कार्यालय
२८.	श्री नारायण घिमिरे	नायब सुब्बा	विराटनगर भन्सार कार्यालय
२९.	श्री चण्डि राज गेलाल	नायब सुब्बा	विराटनगर भन्सार कार्यालय
३०.	श्री आनन्द कुमार ठाकुर	भन्सार एजेण्ट	विराटनगर भन्सार कार्यालय
३१.	श्री प्रकाश भट्टराई	नायब सुब्बा	विराटनगर भन्सार कार्यालय
३२.	श्री निर्माण कुमार भट्टराई	भन्सार अधिकृत	विराटनगर भन्सार कार्यालय
३३.	श्री दिपक कार्की	कम्प्युटर अपरेटर	विराटनगर भन्सार कार्यालय
३४.	श्री तुलसादेवी पिठाकोटे	नायब सुब्बा	विराटनगर भन्सार कार्यालय
३५.	श्री कृष्ण पोखरेल	भन्सार एजेण्ट	विराटनगर भन्सार कार्यालय
३६.	श्री हरि प्रसाद ठाकुर	भन्सार एजेण्ट	विराटनगर भन्सार कार्यालय
३७.	श्री वासुदेव उराउ	कम्प्युटर अपरेटर	विराटनगर भन्सार कार्यालय
३८.	श्री विनोद प्रसाद पोद्दार	भन्सार एजेण्ट	विराटनगर भन्सार कार्यालय
३९.	श्री रामजी प्रसाद दाहाल	नायब सुब्बा	विराटनगर भन्सार कार्यालय

३.७ काकडभित्तामा परामर्श बैठक

२०७८ साल वैशाख १२ गते मेची भन्सार कार्यालयमा भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना (२०७८-२०८३) तर्जुमा सम्बन्धमा सरोकारवालासँग परामर्श बैठक आयोजना गरियो। परामर्श बैठकमा भन्सार कार्यालय, अन्य सरकारी कार्यालयका प्रतिनिधि र भन्सार एजेण्टहरूको सहभागिता थियो। परामर्श बैठकमा सहभागीहरूको विवरण देहाय बमोजिम छः

सि नं	नाम	पद	संस्थाको नाम
१.	श्री श्याम प्रसाद भण्डारी	उपमहानिर्देशक	भन्सार विभाग
२.	श्री कमल कुमार भट्टराई	निर्देशक	भन्सार विभाग
३.	श्री ध्रुव राज विश्वकर्मा	प्रमुख भन्सार अधिकृत	मेची भन्सार कार्यालय
४.	श्री युगल किशोर गौतम	भन्सार अधिकृत	मेची भन्सार कार्यालय
५.	श्री प्रमोद पौडेल	भन्सार अधिकृत	मेची भन्सार कार्यालय
६.	श्री प्रकाश सुवेदी	भन्सार अधिकृत	मेची भन्सार कार्यालय
७.	श्री रोशन अग्रवाल	भन्सार एजेण्ट	मेची भन्सार कार्यालय
८.	श्री ईश्वरी प्रसाद नेउपाने	नायब सुब्बा	मेची भन्सार कार्यालय
९.	श्री भानुभक्त दाहाल	भन्सार एजेण्ट	मेची भन्सार कार्यालय
१०.	श्री लक्ष्मी प्रसाद गुरागाई	नायब सुब्बा	मेची भन्सार कार्यालय
११.	श्री याम बहादुर जि सि	नायब सुब्बा	मेची भन्सार कार्यालय
१२.	श्री दिपक प्रसाद काफ्ले	नायब सुब्बा	मेची भन्सार कार्यालय
१३.	श्री धन बहादुर कटुवाल	नायब सुब्बा	मेची भन्सार कार्यालय
१४.	श्री अर्जुन गौतम	नायब सुब्बा	मेची भन्सार कार्यालय
१५.	श्री विष्णु गिरी	नायब सुब्बा	मेची भन्सार कार्यालय
१६.	श्री युवराज मुखिया	भन्सार एजेण्ट	मेची भन्सार कार्यालय
१७.	श्री प्रवेज आलम	भन्सार एजेण्ट	मेची भन्सार कार्यालय
१८.	श्री अच्युतानन्द ढकाल	नायब सुब्बा	मेची भन्सार कार्यालय
१९.	श्री प्रेम सुवाल	नायब सुब्बा	मेची भन्सार कार्यालय
२०.	श्री हंस बहादुर रावल	नायब सुब्बा	मेची भन्सार कार्यालय
२१.	श्री मोहन निरौला	भन्सार एजेण्ट	मेची भन्सार कार्यालय

सि नं	नाम	पद	संस्थाको नाम
२२.	श्री लाल बहादुर राय	नायब सुब्बा	मेची भन्सार कार्यालय
२३.	श्री नविन कुमार ठाकुर	नायब सुब्बा	मेची भन्सार कार्यालय
२४.	श्री प्रेम लामा	नायब सुब्बा	मेची भन्सार कार्यालय
२५.	श्री दिनेश ढुंगाना	प्राविधिक सहायक	खाद्य नि.पै गुणस्तर प्रमाणीकरण कार्यालय
२६.	श्री गङ्गा प्रसाद यादव	पशु क्वारेण्टाईन सहायक	पशु क्वारेण्टाईन कार्यालय
२७.	श्री के के खनिया	भन्सार एजेण्ट	मेची भन्सार कार्यालय
२८.	श्री नरेन्द्र बहादुर कार्की	भन्सार एजेण्ट	मेची भन्सार कार्यालय
२९.	श्री केशर राज पाण्डे	भन्सार एजेण्ट	मेची भन्सार कार्यालय
३०.	श्री सुरेश तिवारी	भन्सार एजेण्ट	मेची भन्सार कार्यालय
३१.	श्री खेम राज ओली	भन्सार एजेण्ट	मेची भन्सार कार्यालय
३२.	श्री दिपक गिरी	व्यवसायी	अंकिता ट्रेडर्स
३३.	श्री सुषमा गिरी	भन्सार एजेण्ट	मेची भन्सार कार्यालय
३४.	श्री मनोज आचार्य	भन्सार एजेण्ट	मेची भन्सार कार्यालय
३५.	श्री पियुष थापा	व्यवसायी	एभरग्रिन ट्रेड सेण्टर
३६.	श्री विनोद कार्की	व्यवसायी	सन्तोष निर्माण सेवा
३७.	श्री विष्णु श्रेष्ठ	व्यवसायी	मिनि कर्नर फेन्सि स्टोर
३८.	श्री विमर्ष श्रेष्ठ	व्यवसायी	मिनि कर्नर फेन्सि स्टोर
३९.	श्री सरोज भट्टराई	व्यवसायी	मिनि कर्नर फेन्सि स्टोर
४०.	श्री भुवन खवास	व्यवसायी	नक्साल ट्राभल सर्भिस
४१.	श्री शङ्कर बहादुर थापा	भन्सार एजेण्ट	मेची भन्सार कार्यालय
४२.	श्री भरतमणि सापकोटा	शाखा अधिकृत	भन्सार विभाग

३.८ भन्सार विभागमा छलफल

२०७८ साल जेठ २३ गते भन्सार विभागका महानिर्देशक श्री यमलाल भूसालको संयोजकत्वमा भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना (२०७८-२०८३) को मस्यौदा र प्रगति सम्बन्धमा भन्सार विभागमा छलफलको गरियो। उक्त छलफलमा भन्सार विभागका उपमहानिर्देशकहरू तथा सबै निर्देशकहरू सहभागी हुनुहुन्थ्यो।

४. शाखागत छलफलको आयोजना

२०७८ साल जेठ २५ गते देखि ३० गतेसम्म भन्सार विभागका सबै शाखाका निर्देशक तथा अधिकृतहरू र भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालयका प्रमुखसंग भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण योजना (२०७८-२०८३) को मस्यौदामा बृहत् रूपमा समूहगत छलफलको आयोजना गरियो। छलफलमा विभागको सम्बन्धित शाखाका निर्देशक तथा अधिकृतहरू र भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालयका प्रमुखले आयोजनाको मस्यौदाका विषयमा महत्वपूर्ण पृष्ठ पोषण दिनु भएको थियो। उक्त समूहगत छलफलमा सहभागी पदाधीकारीहरूको विवरण निम्न अनुसार छः

सि नं	नाम	पद	कार्यालय/शाखा
१	श्री अच्युत प्रसाद शिवाकोटी	प्रमुख भन्सार परीक्षण प्रशासक	भन्सार जाँचपास परीक्षण कार्यालय
२	श्री सूर्य प्रसाद सेडाई	निर्देशक	भन्सार सुधार तथा अन्तरराष्ट्रिय सम्बन्ध शाखा
३	श्री केशर बहादुर पण्डित	निर्देशक	सामान्य प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा
४	श्री शिवराम महत	निर्देशक	आर्थिक प्रशासन शाखा,
५	श्री भीम प्रसाद अधिकारी	निर्देशक	जोखिम व्यवस्थापन शाखा,
६	श्री शिशिर घिमिरे	निर्देशक	मूल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन शाखा
७	श्री गणेश प्रसाद अर्याल	निर्देशक	वर्गीकरण तथा पुनरावलोकन शाखा
८	श्री ज्ञानेन्द्र राज ढकाल	निर्देशक	नीति महसुल शाखा
९	श्री मान बहादुर पौडेल	निर्देशक	सेवाग्राही सहजीकरण शाखा
१०	श्री पुण्य विक्रम खड्का	निर्देशक	अनुगमन शाखा
११	श्री अनुप न्यौपाने	निर्देशक	,आयोजना कार्यान्वयन एकाई
१२	श्री ईश्वर प्रसाद कोईराला	निर्देशक	प्रयोगशाला शाखा
१३	श्री मोहन खजुम चोडवाड	निर्देशक	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा,
१४	श्री सङ्गिता घिमिरे सुवेदी	निर्देशक	अनुसन्धान तथा अनुपालन
१५	श्री भरतमणि सापकोटा	शाखा अधिकृत	भन्सार सुधार तथा अन्तरराष्ट्रिय सम्बन्ध शाखा
१६	श्री युनेस प्रताप सिंह	शाखा अधिकृत	नीति महसुल शाखा
१७	अरूण पौडेल	कम्प्युटर धिकृत	आयोजना कार्यान्वयन एकाई
१८	उपेन्द्र पाण्डे	कम्प्युटर अधिकृत	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा

सि नं	नाम	पद	कार्यालय/शाखा
१९	प्रतिक्षा पराजुली	कम्प्युटर ईञ्जिनियर	सूचना प्रविधि पूर्वाधार शाखा
२०	गजेन्द्र भट्टराई	शाखा अधिकृत	आयोजना कार्यान्वयन एकाई
२१	ईश्वर कुमार सिग	कम्प्युटर ईञ्जिनियर	आयोजना कार्यान्वयन एकाई
२२	तुलसिराम रेग्मी	शाखा अधिकृत	मूल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन शाखा
२३	प्रतिष्ठा कोईराला	शाखा अधिकृत	मूल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन शाखा
२४	मुन्नी कुमारी चौधरी	शाखा अधिकृत	तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा
२५	मोहन कुमार पुडासैनी	तथ्याङ्क अधिकृत	तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा
२६	ललिता ज्ञवाली	शाखा अधिकृत	सेवाग्राही सहजीकरण शाखा,

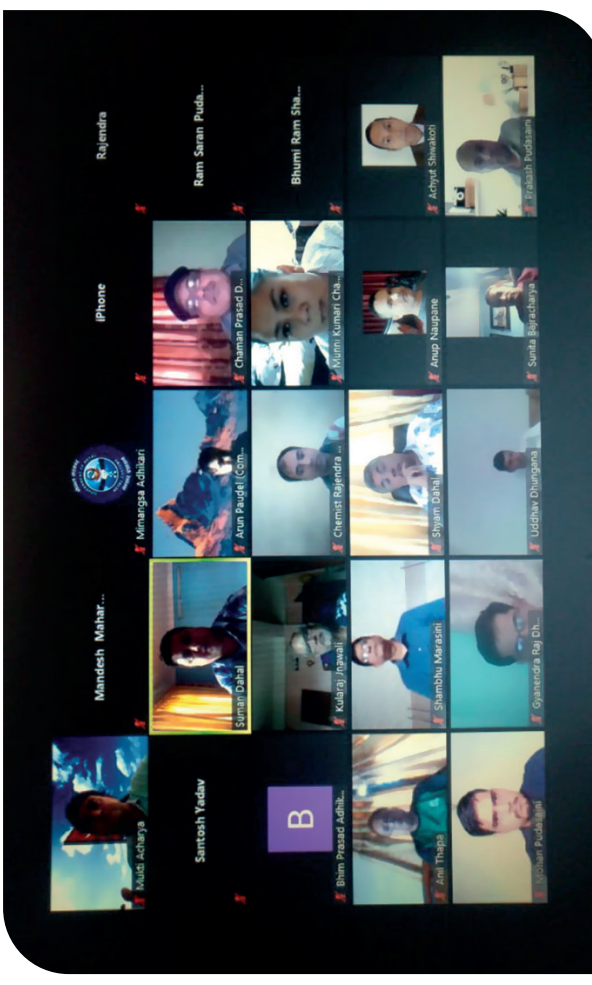
५. विभाग र मन्त्रालयबीच छलफल

योजनाको मस्यौदालाई अन्तिम रूप दिन विभागमा पटक पटक छलफल गरी मिति २०७८।३।२५ गते मन्त्रालयका उच्च पदस्थ अधिकारी तथा विभागका महानिर्देशक उपमहानिर्देशकहरू, भन्सार सुधार तथा अन्तरराष्ट्रिय सम्बन्ध शाखाका निर्देशक र विज्ञसहितको समूहमा सघन छलफल गरियो। उक्त छलफलमा सहभागी पदाधिकारीहरूको विवरण निम्न अनुसार छः

सि नं	नाम	पद	कार्यालय/शाखा
१	श्री रामेश्वर दंगाल	सहसचिव	अर्थ मन्त्रालय
२	श्री यमलाल भूसाल	महानिर्देशक	भन्सार विभाग
३	श्री श्याम प्रसाद भण्डारी	उपमहानिर्देशक	भन्सार विभाग
४	श्री ईश्वरी प्रसाद अर्याल	उपमहानिर्देशक	भन्सार विभाग
५	श्री गोपाल खत्री	उपसचिव	अर्थ मन्त्रालय
६	श्री सूर्य प्रसाद सेडाई	निर्देशक	भन्सार सुधार तथा अन्तरराष्ट्रिय सम्बन्ध शाखा
७	श्री गोपाल प्रसाद भट्टराई	शाखा अधिकृत	अर्थ मन्त्रालय
८	श्री भरतमणि सापकोटा	शाखा अधिकृत	भन्सार सुधार तथा अन्तरराष्ट्रिय सम्बन्ध शाखा
९	श्री श्याम प्रसाद दाहाल	परामर्शदाता	एडीबी
१०	श्री कुलराज ज्ञवाली	परामर्शदाता	एडीबी
११	श्री यादव अर्याल	परामर्शदाता	एडीबी

१. भन्सार सुधार सम्बन्धमा छलफल

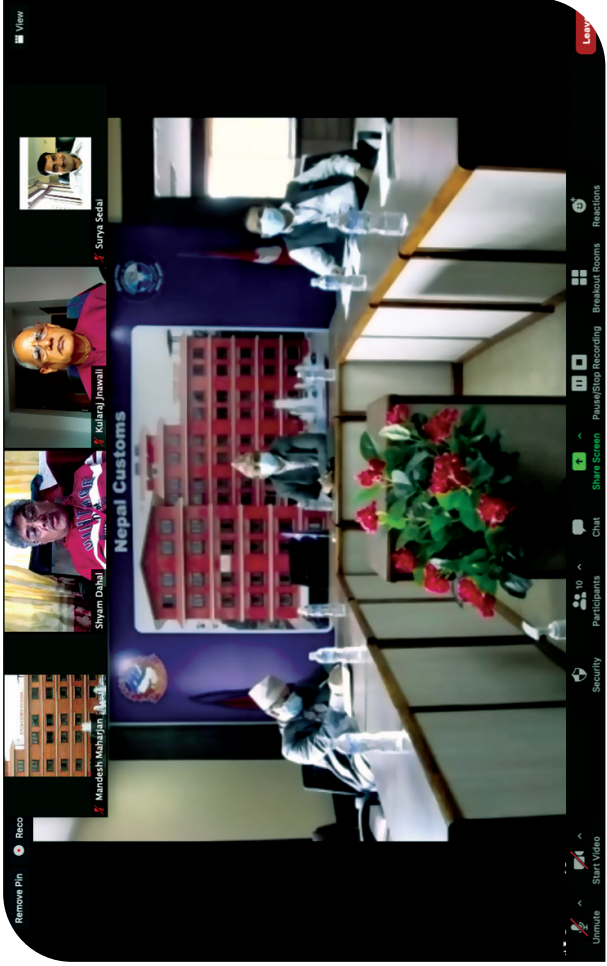
२. भन्सार सुधार सम्बन्धमा भर्चुअल बैठक

३. अवधारणापत्र सम्बन्धमा सरोकारवालाहरूसँग परामर्श बैठक

४. अवधारणापत्र सम्बन्धमा सरोकारवालाहरूसँग परामर्श बैठक

५. योजना तर्जुमा कार्य समूहको बैठक

६. नगरकोटको कार्यशालामा उपस्थिति

७. नगरकोटमा कार्यशाला

८. धनगढीमा परामर्श बैठक

१. कञ्चनपुरमा परामर्श बैठक

१०. नेपालगञ्जमा परामर्श बैठक

११. भैरहवामा परामर्श बैठक

१२. वीरगञ्जमा परामर्श बैठक

१३. विराटनगरमा परामर्श बैठक

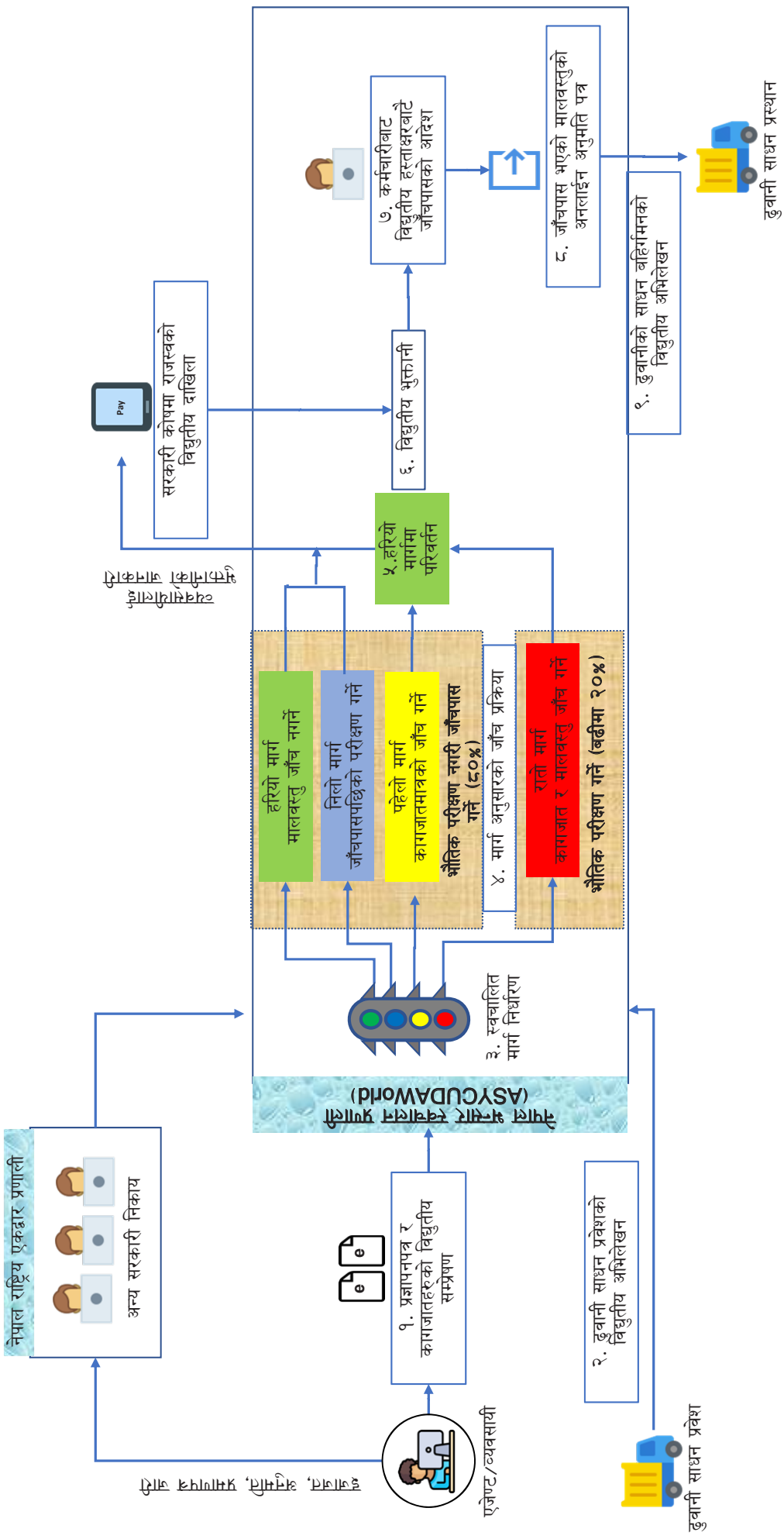

१४. काँकडभित्तामा परामर्श बैठक

१५. विभाग र मन्त्रालयबीच छलफल

स्वचालित भन्सार प्रणालीको गन्तव्य: कागजरहित भन्सार जाँचपास

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय

मन्सार विभाग

त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं

फोन नं. ०१, ४११७२१५/१६/१७/२५/२६/२७/२९/३१

टोल फ्रि नं. १६६० ०१२१२२३ फ्याक्स नं. ०१ ४११७२३०

इमेल: crm@customs.gov.np वेबसाइट: www.customs.gov.np

Mobile Apps (Android/IOS): Nepal Customs